HERBERT W. FRANKE

ZONA ZERO

Coperta : DAN STANCIU

Herbert W. Franke

ZONE NULL

(c) Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 1980

TOATE DREPTURILE ASUPRA ACESTEI VERSIUNI
SÎNT REZERVATE EDITURII UNIVERS

HERBERT W. FRANKE

ZONA ZERO

COLECȚIA
ROMANELOR
ȘTIINȚIFICO
FANTASTICE

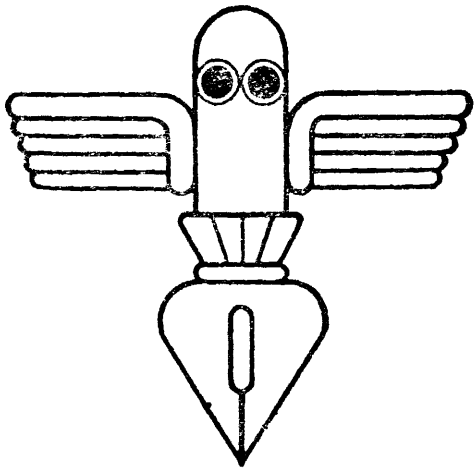

TRADUCERE
DE
Peter Sragher

Sticla ferestrei de la cabină era vopsită în alb, dar cei mai mulţi îndepărtau pe ascuns culoarea. La început nu se prea puteau recunoaşte multe lucruri. Porniseră de la marginea districtului locuit, iar lumina provenită de la un satelit de iluminat abia dacă pătrundea prin aburii groşi ai smogului. Dreptunghiuri de culoare gri, cu găuri adînci de umbră, ici colo cîte o scînteiere slabă.

Au urcat apoi mai sus, au pătruns de jos în masele inerte, scrutînd întunecimea învolburată, aruncînd numai ocazional cîte o privire într-un abis de ceaţă cu margini zdrenţuite. Apoi, vălul tremurător al întunericului se rupse brusc şi deasupra lor începu să strălucească cerul nopţii, cu nenumărate puncte luminoase : stelele, binecunoscute din programele de învăţămînt, admirate din cînd în cînd prin planetarii, şi totuşi uimitoare. Nicăieri nu fuseseră descrise aşa cum erau de fapt în realitate, nicăieri nu fuseseră înfăţişate astfel.

Marea de smog vuia undeva departe sub ei. Aburii groşi se subţiară din ce în ce mai mult, alcătuind vîrtejuri, găuri. Jos, mai degrabă se bănuia decît se zărea acel teritoriu necunoscut.

Acolo jos, undeva, trebuia să fie graniţa. Nu mai erau fortificaţii, nici gropi, nici garduri de sîrmă ghimpată, nici turnuri de pază, nici baraje antitanc, nici ziduri. Nimic mai mult decît o linie de demarcaţie imaginară. Blocada era însă totală, fortificaţiile, de netrecut. Radarul, seismografele, camerele de televiziune ascunse, iar în spatele lor, bazele cu rachete. Poate că existau şi alte mijloace de control, alte arme,

cine putea să știe ? Era ciudat însă că acum puteau zbura pur și simplu deasupra acestei zone.

Către dimineață au fost martorii unui spectacol pe care-l oferă numai filmele documentare : stelele au pălit, cerul a devenit de un roz lăptos, iar apoi globul soarelui urcă deasupra liniei orizontului, mult mai luminos decît discul palid, care putea fi văzut ziua prin ceață, chiar mai sclipitor decît sateliții de iluminat la maxima lor intensitate. Acum peisajul se deplasa sub ei — un model alcătuit din alb, gri și negru, cu nuanțe de verde — plante răsărind din cenușă, între ele cercuri de ocru, cratere, pămînt răscolit, lut. O rețea de artere lucitoare, un rîu, despicat în sute de brațe, iar alături de el o nesfîrșită linie dreaptă, de culoare gri — albia drenată, de-acum uscată. Mari movile de roci dislocate blocaseră cursul superior al rîului, acesta fiind nevoit să-și făurească albii noi. Zona Zero.

Acum pămîntul se înclină, motoarele zumzăiră într-o tonalitate mai înaltă, corpul transportorului vibră ; formația de aparate de zbor coti și luă drumul firișoarelor de apă lucitoare. La dreapta și la stînga — lanțuri de dealuri, iar lîngă acestea umbre lungi, apoi din nou cîmpie, urme ale culturilor de altădată, un desen de linii și curbe, care fuseseră odinioară străzi, șine, mai încolo scheletul unui pod, grămezi de dărîmături — odinioară sate și orașe, rampe de lansare, neavariate, absolut pustii. După aceea apăru o suprafață colorată pestriț, în nuanțe galbene și gri, imensă și părăsită, care umplu în scurtă vreme întregul cîmp vizual.

Încă o oră. Plictis, în ciuda așteptării, zbor deasupra nimicului. Soldații cu echipamentele lor grele se mișcau încoace și încolo. Începu să se înfiripe o conversație pe un ton scăzut, iar între replici se puteau auzi cuvinte spuse mai tare, glume...

Pînă cînd difuzorul indică faza următoare.

— Căștile pe cap, deschideți aparatele de emisie-recepție ! Închideți vizierele ! Spetezele în poziție verticală ! Capetele sprijinite de genunchi ! Mîinile la ceafă !

— Închideți ușile camerei de presurizare ! Coborîți modulul de aterizare !

Se simți o zguduitură scurtă, stomacul parcă li s-ar fi ridicat, o senzație de plutire... vuietul zborului planat, o presiune ușoară, ca într-un lift, pe parcursul a cîteva respirații mai greoaie. La acestea se adăuga, puțin cam neplăcut, așteptarea aterizării — vor atinge cu bine solul ? Totul ca la exercițiu. Era oare un exercițiu ?

Cine își mai aruncase o privire prin fereastra de pe care îndepărtaseră cu unghiile vopseaua albă, putea să deslușească în față, în partea dreaptă, o formațiune cu un aspect mat — ca o spumă care plutește pe apă. Jos nu se mai vedea nimic din toate acestea.

●

Se întorsese, potrivit planului.

Contase pe acest lucru, crezuse în el și se îndoise de el. Sperase acest lucru și se temuse de el. Își închipuise totul : revederea, împrejurimile familiare, felicitările și onorurile, iar apoi munca îndelungată, plină de promisiuni — cu alte cuvinte, valorificarea datelor. Aceasta era succesiunea firească a fazelor din program.

Și acum nu mai pricepea firescul. Nu se simțea așa cum s-ar fi așteptat, nu era nici liniștit și nici sigur, nici mîndru și nici mulțumit.

Prin geamurile din material plastic privea împrejurimile. Putea să fie un garaj, un hangar, o sală de sport goală. Undeva, deasupra lui, în afara cîmpului său vizual, ardea permanent o lumină tulbure. Umbrele din colțuri dădeau impresia unor găuri cu muchii drepte. În fața ușii rulante stătea o santinelă pe un scăunel, ținînd un pistol-mitralieră pe genunchi.

Îi construiseră o cușcă, o carcasă din material plastic, un palat din sticlă sintetică, o suită de celule, mult prea mare pentru el, pentru medic și pentru soră.

Poate de vină era faptul că stătea singur. (Medicul care îl supraveghea și sora nu contau. Erau niște ze-

rouri. Fata era blondă și provocator de drăguță, îngrijitoare și secretară. Avea grijă de el cu un aer de supușenie pătrunzătoare. Medicul îl lăsase să înțeleagă că ea n-ar avea nimic împotrivă să se culce cu el, dacă ar simți această dorință, ușor de înțeles, după această expediție lungă...) Pavel, Greg, Josef, Tibor și Sonia ; încerca să-l reînvie în memorie pe fiecare membru al echipajului, dar rămăseseră doar niște scheme. Vălul, care se așternea pe obiecte, cuprindea și chipurile trecutului. Nu era chiar atît de mîhnit că se întorsese fără ceilalți, așa cum ar fi trebuit de fapt să fie. Nu, nu acesta era motivul. Dădu cu mîna la o parte revistele ilustrate, revistele de sport, magazinele și numerele de rebus, pe care ei i le tot puneau pe masă. Le-ar fi rupt în mii de bucăți, cu cea mai mare plăcere, sau le-ar fi zvîrlit de pereți, însă atunci ar fi venit în goană medicul și fîșneața blondă și l-ar fi supus din nou la torturi — electrocardiogramă, intensitatea pulsului, electroencefalogramă, viteza de sedimentare a sîngelui, urina, probe de țesut ; corpul său era acoperit cu fîșii de plasture în toate locurile de unde-i prelevaseră bucăți de piele, de carne și de oase. Îl examinau neîncetat, cînd se scula, în somn, la citit, atunci cînd mînca, și chiar atunci cînd mergea la toaletă ; îi adunau fecalele și le cercetau cu microscoapele. Nu erau satisfăcuți de el, deoarece se comporta altfel decît un erou și căutau pricina acestui fapt în desfășurarea procesului digestiv.

Era oare un erou ? Cuvîntul se situa în afara capacității sale de înțelegere. Președintele Consiliului de Miniștri îl calificase astfel, Comandantul Suprem al Forțelor Aeriene îi decernase un ordin. Înfrîngerea fusese transformată într-o victorie. Cadeții fluturaseră niște steaguri, iar unul dintre ei citise un paragraf din textul lui Basal :

...Atîta vreme cît viața este doar un proces între om și natură, elementele sale simple sînt comune tuturor formelor de dezvoltare socială. Însă fiecare formă istorică determinată a acestui proces dezvoltă mai departe bazele materiale și formele sociale. Odată

atînsă o anumită treaptă de maturizare, forma istorică respectivă este eliminată şi face loc alteia, care îi este superioară. Faptul că momentul unei asemenea crize a sosit se poate sesiza imediat, odată ce se generalizează şi se adînceşte contradicţia şi opoziţia dintre dezvoltarea materială şi forma socială.

Ţinură un minut de reculegere, cinstind astfel memoria celor care nu se mai întorseseră. Totul se preschimbă apoi brusc într-o manifestare entuziastă de bucurie, îl examinară printr-un geam ca pe un animal rar, iar în final se retraseseră. Televiziunea venise de cîteva ori, regizori, fotografi, maeştrii de lumini, camerele de luat vederi îl înconjuraseră cu ochii lor ficşi. Mai tîrziu îi apăruse chipul pe prima pagină, prezentîndu-l în timp ce stătea la geam, zîmbind politicos, cu receptorul telefonic la ureche. Astfel a fost el prezentat Lumii Libere.

Între timp publicul îl dăduse uitării. Numai ofiţerii veneau zilnic la el, medicii, psihologii, sociologii, biologii şi fizicienii, oamenii tăcuţi de la Departamentul de Securitate Internă : mereu soseau haite întregi, se aşezau în faţa difuzoarelor, băteau în microfoane, îşi puneau în funcţiune aparatele lor. El stătea în acest răstimp în vitrină, cu electrozi fixaţi pe craniu, pe piept şi pe spate, cu higroscoape pe podul palmelor. Ei îi puneau întrebări şi el le răspundea, iar chipurile lor imobile nu arătau dacă-l credeau sau nu. Nici nu era necesar să-l creadă sau nu ; cu ajutorul detectorului de minciuni, puteau să-şi dea seama dacă spune adevărul. Chiar mai mult : dacă era stînjenit sau nervos, dacă îi era teamă, dacă avea conştiinţa încărcată sau dacă le ascundea ceva. Şi cînd se termina chestionarea, care era mai degrabă un interogatoriu, îşi băgau în serviete blocnotesurile, îşi puneau pixurile în buzunarele uniformelor, se ridicau şi plecau. Nici unul dintre ei nu îl salutase pînă acum.

La început a suportat toate astea răbdător, ulterior a lăsat să se întrevadă o uşoară iritare, la care se simţea îndreptăţit. Mai tîrziu însă începu să se îndoiască de drepturile pe care le avea şi să se teamă că o

să-l țină închis mai multă vreme în cușca sa. A devenit deci din nou amabil, dispus să colaboreze, săritor, însă bănuiala sa deveni din ce în ce mai intensă, pînă cînd se prefăcu în certitudine : carantina trebuia să dureze patruzeci de zile — de acum trecuseră patruzeci și trei de zile. Era prizonier.

●

Aterizaseră violent, dar nu mai violent ca de obicei, arcurile amortizară impulsul, iar acum oscilau în sus și în jos. Mecanismul de frînare îi scuturâ cu putere, iar pereții se ridicară în sus...

Au sărit afară, au luat-o la goană, preț de zece metri, s-au aruncat la pămînt... totul a rămas învăluit în liniște. Solul, care se putea zări prin gemuleţele căștilor lor, era format dintr-un amalgam de mase sticloase, ca după spargerea unui geam securizat. Nu existau nici iarbă și nici pomi, nici animale și nici oameni, în afară de cei care aparțineau detașamentului de aterizare. Nici contoarele Geiger nu indicau nimic. (Acest lucru era cel mai important, deoarece acesta era marele risc al acțiunii.)

Trebuiau să rămînă întinși, pînă cînd manevra se sfîrșea. Modulele de aterizare atingeau solul foarte aproape unul de celălalt, și nu puteai să te aștepți ca toate să aterizeze fără nici un fel de problemă. Uneori, în timpul exercițiilor, mecanismul nu funcționase, iar unele planoare se prăbușiseră la pămînt ca niște pietroaie. (Doar puțini știau că fuseseră fără echipaj ; era vorba de o măsură psihologică — pregătirea pentru un caz real, cînd nu era neapărat obligatoriu ca totul să meargă ca pe roate.)

De data asta totul mersese ca pe roate. Cerul de un albastru lăptos era presărat cu puncte negre, care coborau, la început repede și apoi mai lent. De la modulele care se apropiau de sol se auzea un zumzăit venind de la cele două inele ale rotoarelor cu palete contrarotative, acționate de curentul ascendent, energia produsă fiind transformată în forță ascensională de un agregat cu duze.

Cinci minute mai tîrziu totul luase sfîrșit. Primiseră încuviințarea să se ridice — nu-i amenința nici un pericol nemijlocit — și acum hoinăreau fără vreun scop precis în grupuri neorganizate. Doar una dintre echipe desfășura o activitate asemănătoare cu cea a unor roboți. O cameră de luat vederi a fost așezată la sol, acesta a fost afînat, iar apoi cei cincizeci de soldați se încolonară.

Un pîrîit răsună în difuzorul căștii.

— Nu poate fi adevărat : corul marinei în uniformă de paradă.

Acesta era Tibor.

— Un punct de pedeapsă pentru L 10/6. Aparatele de emisie-recepție se utilizează numai în interes de serviciu și în caz de forță majoră.

Urmară după aceea cele zece minute memorabile, în care Lumea Liberă află de acțiune.

Anunț special : Astăzi, la ora trei dimineața, a început cea mai însemnată acțiune din istoria Lumii Libere ; Unitățile forțelor unite au început o acțiune de aterizare, care s-a încheiat la ora patru și douăzeci și șase, conform planului. Scopul este integrarea Zonei Zero, curățirea regiunilor contaminate. O echipă de membri ai Academiei de Științe, constituită din medici radiologi, specialiști în genetică umană, virusologi, geologi, botaniști și ecologi, au pus la punct un plan pentru decontaminare și, ulterior, de populare. Populația, care mai trăiește, oprimată și închisă ermetic în orașe, va fi eliberată de sub jugul celor aflați la putere. Pregătirile pentru reciclarea ei au fost îndeplinite.

Se va relata permanent asupra acestei acțiuni prin intermediul radioului și televiziunii. Iată prima noastră transmisiune.

Crainicul : Este un moment de îndreptățită mîndrie pentru omenire ; curînd nu va mai exista pe Pămînt nici un fel de oprimare. Prețul este ridicat — primejdia căreia trupele noastre i se expun. Dar obstacolul cel mai dificil a fost depășit, căci nu există nici o rezistență. Acolo unde altădată orice tentativă de a trece granița era reprimată cu duritate, astăzi armele

tac. *Aterizarea a izbutit simultan în mai multe puncte ale zonei interzise. Se apropie clipa în care vom lua în stăpînire restul lumii, care pînă acum s-a sustras străduaniilor noastre de a realiza înţelegerea. Trecem legătura la districtul K 11/U 16. Acolo tocmai a fost instalată o cameră de luat vederi, care va transmite actul decisiv. Prezentăm în direct dialogul dintre punctul de comandă şi detaşamentul de aterizare.*

St. M. -D : ...nu s-au produs pierderi, o aterizare la kinogramă.

C.G. : Radioactivitate ?

St. M. -D. : Foarte redusă — măsurăm continuu.

C.G. : Agenţi patogeni ? Viruşi ?

St. M. -D. : Greu de constatat. Pînă acum nimic deosebit. Mai purtăm însă costumele de protecţie.

C.G. : În regulă. Tocmai a fost conectat sistemul radio oficial. Poate că relataţi ce senzaţie te încearcă atunci cînd calci pentru prima oară într-o nouă zonă a lumii.

St. M. -D. : Sîntem mîndri ! Şi copleşiţi de emoţie ! Cu toţii ştim ce înseamnă asta. Greul muncii abia acum începe, căci o să dureze multă vreme pînă cînd acest teritoriu va fi populat. Ne bucurăm însă că ne-am adus contribuţia la această întreprindere.

C.G. : Nu vă temeţi de contaminare ?

St. M. -D. : Toată lumea este liniştită. Radioactivitatea nu depăşeşte limitele normale. Costumele de protecţie sînt bune : nu permit pătrunderea agenţilor patogeni. Deocamdată mai respirăm oxigenul adus, însă dacă primele rezultate ale analizelor vor fi negative — deci dacă nu se constată nimic periculos — trecem la utilizarea filtrelor. Lumina este de-a dreptul orbitoare, însă sticla căştilor noastre absoarbe toate radiaţiile primejdioase. Altfel, aici nu se întîmplă nimic deosebit. Este tare pustiu şi plictisitor. Lipsesc fetele (rîde).

C.G. : Acum ne-a parvenit o imagine video. Cred că momentul festiv este pe cale să înceapă. Bărbatul aflat în prim-plan este general-maiorul Robin, şeful detaşamentului de aterizare. El vă va spune cîteva cuvinte.

Robin : Prin accasta teritoriul de aici intră în posesiunea Lumii Libere. Fie ca acest ceas să însemne începutul unei dezvoltări pașnice și fructuoase. Trăiască unitatea, dreptatea și libertatea !

C.G. : Trei dintre membrii detașamentului de aterizare înalță steagul Lumii Libere sus pe catarg, ei fiind surprinși de camerele video din profil, pe fundalul cerului. Se intonează în același timp imnul, cîntat de Corul marinei — vocile au un sunet ușor distorsionat, deoarece căștile trebuie să rămînă închise. Steagul flutură în bătaia vîntului. Se aud strigăte izolate de ura.

●

— V-a fost teamă ?

— Nu.

— Ar fi fost reacția firească.

— Am fost asigurați că...

— Și v-ați bizuit pe asta ?

— Da.

— Dar nu pe deplin.

— Nu, nu pe deplin. Nu eram atît de sigur. Nu știam ce se poate întîmpla. Aprinderea de la distanță a combustibilului ? Defectarea sistemului de conducere ? Torpilă aeriană ? Probabil că totul s-ar fi petrecut rapid. Poate că nici n-am fi băgat nimic de seamă. Teamă nu mi-a fost.

— Dumneavoastră și colegii dumneavoastră ați fost pregătiți cu grijă.

— Da.

— V-a frămîntat de multă vreme ideea unei invazii. N-ați avut vreo bănuială, atunci cînd ați pătruns în Zona Zero, și nu ați avut de întîmpinat nici o rezistență ?

— Nu.

— Ați discutat cu membrii echipajului dumneavoastră despre acest lucru ?

— Nu am vorbit mai deloc.

— Ce senzație ați avut imediat după aterizarea încununată de succes în zona interzisă ?

— Aceeași senzație ca toți ceilalți.

— Mai precis !

— Mă bucuram că totul a mers ca pe roate.

— Asta a fost totul ?

— Știam ce semnificație avea aterizarea. Cred că eram profund tulburat.

— Atunci cînd Tibor a făcut remarca în legătură cu Corul marinei, cineva a rîs. Știți cine a fost acela ?

— Eu am rîs. Ne amuzasem cîndva pe seama corului. Izbucnirea aceea nu avea nimic de a face cu festivitățile.

— Iubiți muzica ?

— Da.

— Ce fel de muzică ?

— Vedeți, cum să vă spun... nu tocmai muzica corală.

— Aveați pe atunci vreun dubiu privind succesul acțiunii de ocupare ?

— Nu.

— Am înregistrat o remarcă de-a dumneavoastră... era vorba, așteptați...

— Știu la ce vă referiți... Știam că ne mai așteaptă misiuni importante. Situația noastră — adică a echipei noastre —, era diferită de a tuturor celorlalte. Noi fusesem pregătiți mai îndelung pentru a intra în acțiune. Totul s-a petrecut așa cum exersasem de nenumărate ori ; nu s-a mai întîmplat nimic surprinzător. Și în afară de asta... misiunea celorlalți se încheiase, iar a noastră abia începuse.

●

Dan — cibernetician, homeostazia sistemelor complexe și foarte complexe, cibernetica organizării, teoria jocurilor, formalisme generale pentru concepte strategice.

Pavel — sociolog, teoria comportamentală a omului, căi informaționale în structurile sociale, concepte politice ; teoretician al reciclării.

Greg — lingvist, automate de traducere, limbi vechi, istorie ; specialist în descifrarea codurilor.

Josef — specialist în domeniul curenților slabi, radiotelegrafist, experiență în domeniul transmisiilor audio-vizuale ; administratorul proviziilor.

Tibor — electrotehnician, specialist în mecanică fină și în domeniul armamentului, pilot.

Sonia — spicheriță, crainică de televiziune, translatoare ; la vîrsta de 18 ani — cea mai bună decatlonistă.

●

Se sprijineau de pernele tari ale vehiculului sferic. Purtau costumele lor de protecție și transpirau încinși de soarele neobișnuit de puternic. Tibor stătea ghemuit în spatele volanului și înjura.

În fața lor rulau șase transportoare și, cu mult în fața tuturor, Rover-ul, mașina automată care efectua analize. Sarcina ei specială : controlarea nivelului radioactivității. Numai de două ori dăduse alarma ; au ocolit atunci niște zone radiante, însă fusese mai degrabă o măsură de siguranță, căci ei ar fi putut suporta radiația mai multă vreme, fără repercusiuni. Măsuri de siguranță exagerate — așa trebuiau să acționeze și de acum încolo, dacă voiau să aibă succes. Siguranța micșorează însă gradul de libertate în acțiune, se gîndea Dan. Nu spuse însă nimic.

Tot Tibor a fost acela care a dat glas la ceea ce gîndeau cu toții.

— De ce nu ne dau voie să ne dăm jos blestematele astea de măști ? Nici nu poți măcar să te ștergi de sudoare. Viziera căștii se aburește... și cum pot să conduc ?

— Ar fi trebuit să ți-o echipezi cu ștergătoare.

Radioactivitatea poate fi controlată. Problema principală erau factorii bacteriologici. Efectuase oare aici cineva vreo decontaminare ? Nimeni nu știa. Sporii și virusurile nu îmbătrînesc, ci își păstrează virulența. O analiză detaliată durează zile întregi... microscop, stereoscop, test imunologic. Și chiar așa nu este vorba decît de sondaje.

— Liniște ! îi rugă Josef.

— Se petrece ceva prin eter ?

— O mulțime de lucruri !

— Lasă-ne și pe noi să auzim !

Josef întoarse întrerupătorul la dreapta și acum ascultau cu toții. Se auzeau păcănituri, vijîieli și zumzăituri.

— S-au înlăturat deranjamentele de recepție ale aparatelor noastre ?

— Da. Zgomotele vin de afară.

Josef arătă în față. Nu se vedea nimic altceva decît un amalgam inform, un deșert fără nici o variație, fără puncte de reper, netezit artificial, dezolant.

— Nu se aude nimic altceva ? Semnale Morse ? Vreun limbaj ? Încearcă pe alte lungimi de undă !

— Asta fac tot timpul. Nimic. În afară de zgomotele astea. Nu este însă pur și simplu un vîjîit... Ia ascultați !

Se auzea un soi de cîntec, întîi cu sunete înalte, apoi cu sunete joase — sus, jos.

L-au auzit toată ziua — era neschimbat, însă deveni mai puternic.

Seara se dădu semnalul de oprire. Rover-ul descrise un cerc, și cercetă cu atenție zona circumscrisă. Acul indicator nu se mișca deloc.

— Liber !

Convoiul se apropia din spate — cincisprezece vehicule, zece vehicule cu echipaj, cinci transportoare. Soldații s-au dat jos, greoi în costumele lor, însă în scurtă vreme corturile erau gata montate, iar camerele de presurizare erau de asemenea pregătite.

Lichidul de sterilizare se prelinse peste ei. Aerosolul atîrna în aer ca o ceață, și așteptau din clipă în clipă precipitațiile. Ceasul automat deblocă dispozitivul de închidere, iar ei deschiseră capacul, intrară înăuntru și ieșiră din costumele lor.

— Ce bine e !

— Acum, un duș rece !

— Avem la dispoziție doar doisprezece litri de apă pe zi ; să fiți deci economi !

— Aici nu plouă niciodată ?

— Poate că țin sub control vremea.

Priveau prin deschizăturile ferestrelor practicate în folia ondulată din material plastic, dispusă la nivelul ochilor, de jur împrejurul cortului.

— De ce nu se arată ?

— Nu știu că venim ?

— Nu-și părăsesc niciodată orașele.

— Și apărarea automată ?

— Nu mai funcționează — altfel nu am fi ajuns atît de departe.

— Poate că sînt lipsiți de apărare, poate că le e teamă.

— Poate că nu mai trăiesc.

— Și semnalele radio ?

— Nu-i mai aminti lui Josef de semnale, că se duce iarăși la cutia lui. Ar face mai bine să scoată la iveală ceva conserve.

— Și cîteva cutii de bere !

Se așezaseră pe două saltele pneumatice cu toții și se simțeau bine. Învățaseră să mănînce, atunci cînd în program era planificată masa, și învățaseră să doarmă, atunci cînd somnul era prevăzut în program. Trei ani întregi fuseseră instruiți, nu totdeauna în formația aceasta, însă asta a fost în final echipa — cea mai stabilă combinație posibilă. Se simpatizau între ei, se înțelegeau, fără să se plictisească ; știau cu precizie că Pavel fusese ales, deoarece iradia liniște și știa să împace opinii contradictorii. Tibor, în schimb, avea trăsături caractereologice de natură opusă ; era vioi și se enerva deseori din cauza unor nimicuri. Astfel că nu se ajungea niciodată la acele relații reci, paralizante, unde fiecare se frămîntă doar cu propriile sale probleme. Nimeni însă nu se îndoia că Tibor, atunci cînd se ivea o situație pe muchie de cuțit, era unul dintre cei mai tenaci. Și Sonia ? Probabil că o femeie a fost inclusă din rațiuni asemănătoare ; exista astfel întotdeauna o tensiune, ce-i drept, o tensiune înăbușită, căci Sonia cea cu părul blond închis iradia o răceală de gheață.

Se asemănau într-un mod surprinzător, stînd așa în costumele lor de un maro de culoarea lutului, dintr-un material flexibil, care nu se mototolea și nici

nu producea rosături în interiorul costumului de protecție. Arătau ca niște frați și surori, cu toate că fratele și sora se asemănau rareori atît de mult ca ei, și se înțelegeau la fel de bine ca membrii unei secte.

La ora 20 fix, așa cum era prevăzut, se transmise la radio o relatare de la cartierul general privind situația, care nu spunea nimic altceva decît că nu se produseseră incidente. După aceea, ofițerul de serviciu dădu instrucțiunile la zi — distribuirea combustibilului și proviziilor pentru ziua următoare și stabilirea gărzilor.

Apoi, comandantul detașamentului veni într-o scurtă vizită în cortul lor. Era de fapt superiorul lor, dar se comporta cu ei prietenește. Se așeză pe salteaua de cauciuc, alături de Sonia, lucru care-i făcu pe toți să zîmbească pe furiș.

— Cafea sau bere ?

— Mai aveți apă minerală ?

Avea gradul de colonel, însă atribuțiunile sale depășeau cu mult acest grad. Era un secret cunoscut că el juca un rol conducător în DSI. Glumele lui erau greoaie, însă părea că nu bagă în seamă acest lucru, așa încît ele nu aveau niciodată un efect penibil ; la încercările sale de-a flirta cu Sonia primea întotdeauna niște răspunsuri glaciale. Înregistrară din nou acest lucru cu satisfacție ; nimeni nu avusese succes la Sonia — căci fiecare făcuse încercarea — și acum se consolaseră — iar faptul că îl refuza pe ofițer era pentru ei un semn de fidelitate.

— Aveți de îndeplinit o misiune specială, spuse colonelul, și ați fost pregătiți temeinic pentru ea. Greutatea constă în aceea că nimeni nu știe cu exactitate ce trebuie să faceți. Știm mult prea puțin despre locuitorii orașelor. Iar ceea ce știm datează de secole, fiind deci depășit. Toate astea le-ați învățat, adică organizarea socială, modurile de comportament, valorile etice, limba...

Mi-e frică doar că majoritatea lucrurilor astea sînt fără sens, că nu puteți să faceți nimic cu ele. Probabil

că s-a schimbat totul, că evoluția și-a continuat cursul — și la noi s-a făcut cîte ceva.

Însă în ce direcție a luat-o această evoluție ? Tehnologia lor a înregistrat oare în continuare progrese tot atît de mari ? Cum arată astăzi sistemul lor politic ? Cum se desfășoară viața lor ? La ce lucrează ? Ce scopuri au ? Nu știm nici măcar cum arată. S-au schimbat datorită unor mutații ? Au degenerat cumva ?

— Poate că nici nu mai trăiesc.

— Există însă indicii — semnalele radio...

— Poate automate, care au dăinuit mai mult decît creatorii lor ?

— Nimeni nu poate să spună dacă semnalele au vreo semnificație.

— De cînd a survenit izolarea, nu a mai parvenit nici o informație de dincolo.

— Noi am fost aceia care i-am zăvorît acolo.

— Da, deoarece ne-am dat seama că cel mai mare pericol pentru deteriorarea unui sistem îl reprezintă infiltrarea de gînduri străine.

— Gîndurile străine nu sînt neapărat un lucru rău.

— Ele sînt distructive pentru sistemul propriu, care funcționează potrivit altor principii.

— Chiar dacă a fost corect sau fals ceea ce s-a întîmplat atunci... acum am intrat în faza următoare a istoriei.

— De ce tocmai acum ?

Colonelul nu luă în seamă această întrebare. Își schimbă poziția sa pe salteaua pneumatică și încercă să se așeze mai comod.

— Ceea ce vă voi spune acum reprezintă un lucru strict secret. Este vorba de preistorie și nu trebuie în nici un caz să ajungă cunoscut opiniei publice. Ar putea să stîrnească tulburări. Acesta este și motivul pentru care vă este comunicat abia acum.

Tibor își drese glasul, însă nu spuse nimic.

— Încercările de a trece prin baraj au început de foarte timpuriu, de fapt chiar la scurtă vreme după izolare. Desigur că se interceptau emisiunile radio,

însă sîntem siguri că semnele recepționate erau lipsite de conținut semantic. Analiza sugera mai degrabă că erau niște semnale de comandă pentru aparatele de control și noi știm că acestea funcționau.

Am verificat acest lucru în mod sistematic — la început cu animale de experiență, iar mai tîrziu cu automate. Blocada nu prezenta nici o breșă. Toate obiectele noastre erau interceptate, indiferent dacă se deplasau pe pămînt, în aer sau sub pămînt. Li se determina poziția și erau distruse. Nu întotdeauna la fel, însă mereu eficient. Cîteodată era vorba de corpuri zburătoare telecomandate, alteori de cîmpuri energetice, lumină, sunet sau electricitate, în unele cazuri nu am putut să determinăm ce anume le-a distrus.

— Și vreun atac direct ? Au fost interceptate de asemenea rachete rapide ?

— Acesta este un alt capitol al experienței noastre privind acest tărîm. Bineînțeles că ne pregăteam pentru un atac — desigur că din rațiuni preventive. Și brusc veni un avertisment ; nu s-a clarificat pînă astăzi cum au prins de veste despre planurile noastre.

— Poate că au dedus pe cale logică ?

— Deodată ne-au făcut o demonstrație de forță. Știți că Luna este o regiune interzisă, însă nu știți de ce. O folosesc ca țintă. În fiecare an are loc pe partea invizibilă a Lunii o explozie, care nu poate fi văzută de pe Pămînt, însă care poate fi determinată exact cu ajutorul seismografelor. Este probabil vorba de o armă nucleară de un tip necunoscut. Au brăzdat deja un model în toată regula pe solul lunar... în mod curios e vorba de un hexagon. Nu se știe niciodată unde are loc următoarea explozie, însă ea se produce întotdeauna într-un punct precis al rasterului.

— O metodă de intimidare eficientă !

— Și acum ?

— Bombardamentul a luat sfîrșit.

— Cînd ?

— Acum cinci ani.

— Un truc.

— În ce scop ?

— Care sînt dedesubturile acestui lucru ?

— Poate că sistemul lor s-a defectat.

— Poate că se simt destul de puternici ca să renunțe la o astfel de intimidare.

— Un gest conciliator ?

Colonelul ridică din umeri, se mișcă pe locul său încolo și încoace, apropiindu-se în acest fel de Sonia.

— Poate un indiciu al resemnării. Trebuie să fi remarcat că nivelul tehnicii noastre se apropie de al lor — îi ajungem din urmă îndeosebi în domeniul cel mai important, și anume în cibernetică. Cu douăzeci de ani în urmă, am înlocuit obiectele noastre experimentale nu prea complicate prin automate miniaturizate. Unele nu erau mai mari decît niște zaruri. Unele le-am camuflat sub formă de fragmente de rocă sau așchii de lemn, altele le-am introdus în animale, păsări sau insecte zburătoare. Cu toate acestea au fost interceptate, însă oricum — au putut să pătrundă o bună bucată spre interior.

— Care-i situația de acum ? Sistemul lor de apărare mai funcționează ?

— După cîte am putut constata noi, nu. De cinci ani, pătrundem cu automatele noastre pînă la marginea orașelor lor. Acțiunea noastră de acum este o consecință a acestei situații.

— Însă nimeni nu poate fi sigur...

— Nimeni. Desigur că nu. Ne asumăm un risc. Însă cazul negativ nu ne interesează acum. Ne pregătim pentru cazul pozitiv. Mîine vom ajunge la marginile orașului. Avem ordin să pătrundem în oraș. Aici începe misiunea voastră. Noi vă vom asigura protecția.

●

Dan stătea culcat pe spate, cu ochii ațintiți spre tavan. Culcușul era moale. O adiere slabă trecea peste el dinspre ventilator. Aerul venea de la instalația de aer condiționat, din filtre, și nu de afară. Nu exista nici o legătură cu lumea exterioară. Ușa era închisă

și nu putea fi descuiată decît cu o cheie de un tip special. Ferestrele nu erau deschizături, ci spații transparente în peretele din material plastic.

Se ridică, își trecu picioarele peste marginea culcușului și, așa, desculțe, le puse pe dalele încălzite. Încetișor, pentru a nu-i trezi pe cei doi vecini ai săi, se sculă și se-ndreptă spre fereastră. Un chip inexpresiv îl întîmpină. Era oare reflectarea propriului său chip ? Pe neașteptate, acesta păli, se auziră cîțiva pași, tare și înfundat, era probabil santinela de afară — apoi pașii se îndepărtară din nou... Dan își ținea pistolul-mitralieră încleștat în mînă în timp ce se retrăgea pas cu pas...

De pe acum Dan nu mai era om. Era un monstru, pe care-l privești pe ascuns cînd doarme, care te face să te-nfiori chiar cînd stă închis într-o cușcă, despre care presupui că e gata să atace, să sfîșie, să înfulece, putînd să exercite o influență inexplicabilă, în stare să facă vrăji, să comită orori, crime, o arătare sinistră, un zeu, un Golem, un avorton, o făptură înspăimîntătoare... îți dădeai seama că trebuia să te supui voinței lor, trebuia să le dai ce se așteptau de la tine, trebuia să le bagi groaza în suflet, să le vîri spaima în creier...

Dan izbucni în rîs, cînd santinela o luă la goană, retrăgîndu-se în ungherul cel mai întunecat. Abia după aceea își dădu seama care fusese cauza : se surprinse că își lipise obrazul de geam făcînd tot felul de strîmbături, contorsionîndu-și buzele, scoțînd limba, rostogolindu-și ochii, umflîndu-și obrajii...

Se-ntoarse împleticindu-se la culcuș și se cufundă într-o stare de frămîntare apăsătoare.

Să dormi, să dormi fără vise...

Dar deîndată ce închidea ochii, se trezeau amintirile. Ceva necunoscut încerca să trezească conținutul acumulat în celulele creierului său, fără ca el să se poată apăra de această chemare. Se abătea ca un torent asupra lui, îl zăpăcea, era haotic, îi inunda conștiința, îl îneca...

Efectele secundare ale medicamentelor ?

Urmarea interogatoriilor ?

Poate totul se datora inactivității, goliciunii existenței sale. Oboseală, dezgust, plictis... Poate că era dezndădjdea de vină. Nu avea nici un fel de viitor — ce mai putea aștepta ? Nu mai avea nimic de îndeplinit și nu avea nici un țel în față.

Mai cunoscuse acest gol și în trecut, de câteva ori — nu era la prima lui misiune. Cînd se sfîrșea totul, ocupația, analiza, preluarea controlului, reciclarea, integrarea, atunci avea același sentiment de gol. Atingerea unui țel este întotdeauna o pierdere. O pierdere care trebuie acceptată, urmată de încercarea de-a te regăsi, de-a te încadra într-o nouă acțiune funcțională, fără a te simți dezgolit și neputincios.

Mai simțise aceasta, dar numai pentru scurt timp. Căci existau alte misiuni, de fapt totul era doar pregătirea pentru misiunea cea mare.

O luau mereu de la început : învățămînt, antrenament, calcule, simulări, examene, discuții, programe. Izolarea. Numărătoarea inversă. Ocupația, analiza, preluarea controlului, reciclarea, integrarea. Întoarcerea, pauza, cînd plictiseala și nerăbdarea cresc. O nouă misiune...

Avuseseră succes.
Întotdeauna totul merge ca pe roate.
Totul e verificat.
Controlat prin simulări.
Pregătit prin jocuri planificate.
Programele sînt impecabile.
Includ toate posibilitățile.
Țin seama de orice element improbabil.
Includ chiar și neprevăzutul.
Hotărîrile sînt obligatorii
sentințele întemeiate
riscurile calculate
calculele corecte
sistemele limpezi
funcțiunile evidente
metodele eficiente
rezultatele previzibile
defecțiunile sînt înlăturate

rezistențele înfrînte
eșecul este exclus.
Cea mai slabă verigă a lanțului este omul.

Dar omul este flexibil
adaptabil
capabil de-a învăța
se poate dezvolta
poate înlătura slăbiciunile
poate să renunțe la opoziție
să-și stăpînească emoțiile
să-și controleze reflexele
să-și înăbușe impulsurile
să se țină în frîu.

Noi vă ducem — la perfecțiune
Vă instruim
Vă eliberăm de slăbiciuni
Vă anihilăm instinctele
Edificăm o bază de motivații utile
Vă învățăm ce este obiectivitatea
Vă învățăm ce este simțul practic
Vă învățăm ce este gîndirea la rece
Vă eliberăm de obiceiurile depășite de gîndire
Vă eliberăm de pornirile anarhice
Vă eliberăm de relațiile umane
Vă încredințăm o misiune
Vă stabilim un scop
Dăm existenței voastre un sens...

Dan tresări, ciuli apoi urechile. Ochii i se închiseseră și ațipise. Trupul lui avea nevoie de odihnă, însă gîndurile nu i se potoleau, îl chinuiau, îl speriau, îl zăpăceau. Căzu pe gînduri, încercă să pună ordine în imagini, se autoanaliză — obiectiv, așa cum învățase, rece, critic, chiar în clipele de stres... el și membrii echipei erau perfect instruiți, stăpîneau cunoștințele de rutină, știau să se țină în frîu, își cunoșteau posibilitățile, știau să folosească aparatajul, aveau întotdeauna la îndemînă un ansamblu de metode euristice, atunci cînd lipseau datele hotărîtoare pentru rezolvarea unor probleme care se iveau.

Existau oare probleme cărora să nu le poată face față ? Întrebări care nu se potriveau în schemă ? Misiuni care îi depășeau ?

Era oare perfecțiunea relativă ?

Mai existau arii de gîndire necunoscute ?

Erau cunoștințele lor insuficiente ?

Se înșelaseră oare ?

Dan își surprinse din nou gîndurile făcînd salturi ireale, pierzîndu-se în jungla unor închipuiri confuze, în emoții necontrolate.

Ce îi crea oare această stare de confuzie și deznădejde ?

Își adună gîndurile, se concentră asupra unui punct.

Oare ce cîștiga teren în interiorul său ? Ce îl împiedica să mai fie stăpîn asupra lui însuși ?

Îndoiala, o conștiință încărcată... ?

A durat multă vreme pînă ce s-a lămurit, căci se dezvățase să se mai îndoiască. Instruirea, programele de învățămînt, discuțiile politice, psihostabilizarea, antrenamentul autogen — toate urmăriseră scopul de a-i conferi siguranță, de-a înlătura îndoiala. Și acum tot eșafodajul care îi oferise dintotdeauna sprijin se năruise pe neașteptate și el căuta printre ruine un punct de susținere.

Aceasta era problema : *se îndoia.*

Cînd își dădu în sfîrșit seama de acest lucru se căscară prăpăstii, iar fisurile ajunseră pînă în cele mai îndepărtate unghere ale eșafodajului convingerilor sale.

Oare ocupațiile fuseseră întemeiate ?

Aduseseră vreun bine locuitorilor ?

Oare misiunea lor avea vreun sens ?

Oare Lumea Liberă era într-adevăr liberă ?

Idealurile lor erau juste ?

Și dacă nu era așa — ce mai rămînea oare ?

●

Ședeau iar în vehiculele lor, îmbrăcați în costumele masive de protecție, transpirau, se legănau odată cu vehiculul greoi, înaintînd pe pernele anvelopelor sferice. Coloana se deplasa în fața lor și ridica în urma

ei un nor înalt de praf. Semnalele radio cîntau melodia lor monotonă, adormitoare, dar defel liniştitoare.

Deodată Pavel strigă :

— Opreşte !

Josef şovăi, dar Pavel îl rugă :

— Priviţi — ce-o fi aia — acolo sus !

— N-ar trebui să rămînem în urmă !

— Numai o clipă — aş vrea să mă uit mai de aproape la asta.

Pavel deschise uşa şi se lăsă să lunece în jos. Înaintă cu dificultate prin nisip.

Părea să fie un fel de bară neagră, ascunsă în moloz, la capătul de sus putîndu-se observa o mişcare, un fel de sclipire slabă.

— Conectează contorul Geiger !

— S-a şi făcut.

La început Pavel alergă hotărît spre locul acela, o ridicătură plană de teren, care se afla la o distanţă cam de treizeci de metri, apoi ezită brusc, se opri locului ; cu toţii văzuseră : bara dispăruse.

— Aţi văzut ?

— S-a cufundat în sol.

— Prostii ! Mai întîi a devenit transparentă, iar finalmente, invizibilă.

— Cam pe aici să fi fost.

Pavel îngenunche şi începu să scormonească pămîntul.

— Trebuie să se găsească vreo urmă !

— Întoarce-te ! Ne cheamă — trebuie să-i ajungem din urmă.

Între timp, se apropiaseră şi ultimele două vehicule, care formau ariergarda şi se opriseră. Cei din faţă îi chemau insistent să-i urmeze cît mai grabnic.

Pavel se-ntoarse la maşină şi se urcă indispus. Maşinile se puseră în mişcare. Josef încerca să refacă terenul pierdut, iar maşina se clătina atît de tare, încît trebuiau să se ţină de ceva ca să nu cadă. Douăzeci de minute mai tîrziu, la orizont se ivi oraşul.

— Se apropie de districtul interzis. Mai au zece metri pînă la graniță.

Opt metri.

Șase metri.

Ei singuri poartă răspunderea pentru urmări.

În fața lor se afla o linie, care se putea vedea mai bine de departe decît de aproape, ea fiind acum aproape ștearsă, un fel de val de pămînt abia schițat, prea regulat pentru a fi de origine naturală. Terenul de dincolo — puțin altfel, cu nuanțe coloristice schimbate, cu o altă textură.

Încă patru metri.

Încă doi metri.

Au trecut granița.

Se află în districtul interzis...

— Ține-ți gura, Tibor ! Lasă-te de glume ! Trebuie să ne concentrăm asupra altor lucruri !

— Da — și, mă rog, asupra cărui lucru ? Dacă ai vreo revelație, atunci spune-ne și nouă !

Orașul era încă departe, dar acum apărea din ce în ce mai limpede la orizont. Ceea ce vedeau, nu mai văzuse nici un alt om : o linie sclipind mat la orizont, niște rețele suspendate fără vreun suport vizibil, o serie de turnuri în formă de fagure dintr-o structură argintie. Și cu cît se apropiau, cu atît devenea mai limpede că cerul de deasupra orașului nu avea o transparență normală, că lumina se frîngea și se curba într-un mod straniu. Părea că din uriașa structură se-nălța o flacără de un albastru închis.

— Ce chestie enigmatică.

— Ce poți să pricepi din toate astea ?

— Rețelele astea — poate că sînt niște instalații de absorbire a energiei solare.

— E cert că flacăra de culoare închisă era motivul pentru care imaginile obținute prin satelit păreau lipsite de semnificație. Acționează probabil ca o lentilă deformantă. În afară de aceasta, nu este fixă — oscilează. De aceea dădeau încercările noastre de reconstituire rezultate atît de proaste.

— În curînd o să știm mai mult !

— Să sperăm !

Ajunseseră la marginea orașului fără nici un incident. Coloana se desfășură într-un arc larg. Deocamdată nu se întîmplă nimic.

În fața lor se-ntindea un perete reflectorizant puțin concav — fără vreo deschidere, fără elemente de sprijin, uniform, desăvîrșit. De nicăieri nu se putea arunca o privire în interior ; singura mișcare, care se putea percepe provenea din propria imagine în oglindă. Cu cît fixau mai mult peretele, cu atît mai limpede se vedeau pe ei înșiși, puțin cam șters, puțin cam deformat. Ici-colo sclipea cîte o lentilă a unei lunete, se rotea cîte-o antenă.

Mai sus, peretele se boltea ușor spre exterior, formînd un fel de consolă. Nu se apropiaseră cu vehiculul atît de mult încît să ajungă sub curbura în formă de consolă, însă obstacolul le bara vederea. Niciodată nu fuseseră atît de aproape de obiectiv — și nu vedeau nimic altceva decît pe ei înșiși.

— Radioactivitate zero !

— După cîte îmi pot da seama, nu există germeni patogeni.

— Nici semnale radio.

Josef învîrti febril butoanele — nimic. Chiar semnalul muzical continuu, care creștea și descreștea în intensitate, amuțise.

— Recepția foarte slabă ! Vă rog, mai tare.

— Nici o legătură cu punctul de comandă — *blackout !*

— Ce-nseamnă asta, Josef ?

— Înseamnă că ne aflăm într-un mediu care reflectă sau absoarbe undele electromagnetice.

Tibor scoase doi electrozi dintr-o cutiuță și acul indicator al potențiometrului se deplasă deasupra mai multor gradații.

— Josef are dreptate — atmosfera este puternic ionizată.

Urlau în microfoane, dar abia se puteau înțelege.

— Asta înseamnă că nu mai putem primi indicații din afară !

— Coloană, înapoi ! O mie de metri înapoi. Instalați tabăra acolo ! Executarea !

Colonelul strigă ordinul în megafon.

Treizeci de minute mai tîrziu instalaseră corturile. Legătura radio funcționa din nou normal.

— Cum ați reacționat la alterarea semnalelor radio ?

— Am luat la cunoștință acest fapt.

— Erați neliniștit ?

— Nu. Fenomenul era explicabil din punct de vedere fizic.

— Legătura cu punctul de comandă era întreruptă. Erați rupți de restul lumii. Oare acest lucru nu v-a afectat deloc ?

— Eram conștient că de acum încolo trebuia să ne bazăm numai pe noi înșine. Dar pentru acest lucru eram pregătiți. Aveam sentimentul că acțiunea abia atunci începuse.

— Cum a reacționat restul echipelor la această situație ?

— Eram îmbrăcați în costume groase, în care abia ne puteam mișca. Păreri personale exprimate prin aparatele de emisie-recepție erau interzise. Nu s-a ivit nici o ocazie ca să-ți faci vreo părere asupra sentimentelor celorlalți.

— Au fost tulburări ? Disciplina a avut de suferit ?

— Nici vorbă de așa ceva.

— Ați avut sentimentul că retragerea reprezintă o înfrîngere ?

— Nu, doar o manevră tactică.

— Jucați dame sau șah ?

— Da, dar nu prea bine.

— Vă supărați cînd pierdeți ?

— Numai cînd fac greșeli.

— Care erau relațiile dintre membrii echipei de specialiști ?

— Ca întotdeauna. Bune.

— Ați discutat despre situația survenită ?

— Da.

— Vă simţeaţi cu toţii bine din punct de vedere fizic ?

— Da.

— Care era dispoziţia generală ?

— Bună.

— Avea cineva presimţiri sau ceva asemănător ?

— Nu.

— A sugerat cineva să vă întoarceţi ?

— Nu.

— Trebuie însă să fi înţeles că eraţi pe cale să vă confruntaţi cu o forţă necunoscută. Trebuie să fi avut totuşi anumite îndoieli, şi anume dacă misiunea dumneavoastră poate să fie cu totul îndeplinită ?

— Ne aşteptam să întîmpinăm greutăţi, dar nu eram încercaţi de îndoieli.

●

Poate că acesta era motivul : faptul că fusese exclus. Oamenii, care-l chinuiau cu întrebări, făceau parte din aceeaşi secţie ca şi el. Pe cei mai mulţi însă nu-i cunoştea, deoarece erau cadre tinere, din noua generaţie ; dar şi cei cu care avusese de-a face în trecut se comportau ca şi cînd nu-şi mai aminteau că l-ar fi cunoscut anterior. În realitate nu era nici o deosebire între ei şi el : dacă un altul s-ar fi aflat în locul lui, nici el nu ar fi putut proceda altfel. Şi dacă Dan s-ar fi aflat afară, împreună cu ceilalţi, ar fi încercat şi el să facă constatări şi să cumpănească la fel de lipsit de emoţie cum procedau ei acum.

Ce voiau să afle ? La ce se aşteptau ? La o reacţie imprevizibilă ? Un indiciu că ar fi intervenit vreo schimbare ? O abatere ? Ştiau doar că el — ca şi toţi ceilalţi — fusese verificat de sute de ori, în condiţiile cele mai grele. În acţiuni autentice.

Constanţa lui era dovedită.

Cum ar fi reacţionat el faţă de o persoană în viaţa căreia exista un domeniu ascuns, al cărui trecut se sustrăgea elucidării ? Oamenii cu care avusese de-a

face pînă atunci nu puneau nici un fel de probleme sau nu se puneau nici un fel de probleme în legătură cu ei. Profesori, îngrijitori, medici, colegi... Singurii cu care părea necesară o discuție lămuritoare erau locuitorii țărilor ocupate — înainte de-a fi fost integrați. Puneau ei oare probleme ?

Pe formulare, modul lor de comportament era catalogat. Atribuirea stărilor de spirit, a intențiilor și acțiunilor unor declanșatori consta doar dintr-o funcție probabilistică, însă tocmai modurile de reacție fundamentale puteau fi determinate prin vîrfurile abrupte ale acesteia. Se deduceau abia lucruri neesențiale din curba tipică a lui Gauss, care descria niște forme geometrice asemănătoare unor „burți plate". Dintr-o analiză a limbii lor rezultau obiceiurile și judecățile lor de valoare, simpatiile și antipatiile, simbolurile statutului lor social și tabuurile lor...

legături telefonice interceptate
transmisii radio ascultate
transpunerea automată a limbii în scriere
numărul cuvintelor și silabelor
construcțiile sintactice complicate
statistica conexiunilor
informații de gradul doi
partituri de text
rețele ale categoriilor de semnificații
catalogul asociațiilor și inovațiilor
limba ca expresie a gîndirii
limba ca un caz model al comportamentului creator
limba ca acțiune

Computerul furniza frecvențele cuvintelor, sinonimele, omonimele, gramatica, conexiunile semantice, schema logicii proprie vorbirii, pragmatica. Din toate acestea rezulta comportamentul psihic al unei secțiuni reprezentative. Abaterile puteau fi deduse din gradul de răspîndire și din factorii diferențiali. Media. Nivelul maxim și minim. Variația. Parametri integrali, decodați pe orizontală și pe verticală.

Unde mai e loc de surprize ? Sistemul nu permite nici o surpriză. Surpriza este expresia unei ignoranţe parţiale. Surpriza indică o cunoaştere incompletă, sugerează goluri. Pînă acum nu constataseră goluri.

O structură de efecte — complicată, însă limpede ca cristalul. Un sistem probabilistic, dar care poate fi descris din punct de vedere stochastic. Aparenţa unei voinţe libere, care era în realitatea determinată din exterior. Zece mii de posibilităţi de intervenţie. Stimulente, elemente declanşatoare, capcane, sugestii, persuasiune, logică, retorică, sofistică. Supunere liber consimţită. Pierderea libertăţii pentru cîştigarea libertăţii. Serii lungi realizate pas cu pas, dar eficiente. Lanţuri Markov.

Existau şi metode cu efect rapid
introducerea directă a unor semnale
modificarea reţelei sistemului nervos
microchirurgie
viruşi şi acid ribonucleic
hipnotice
stimulente
analgezice
neuroleptice
tranchilizante
antidepresive
psiholeptice

Mijloace pentru a influenţa somnul, durerea şi stimulente pentru îndepărtarea sau producerea stărilor depresive şi a psihozelor schizofrenice. Mijloace avînd componente cu efect motric de stimulare sau de temperare. Mijloace de declanşare a excitaţiei sau calmării. Mijloace de producere sau suprimare a neliniştii şi groazei. Mijloace pentru a da naştere halucinaţiilor senzoriale şi ideilor maniacale. Acţiuni asupra sistemului limbic. Acţiuni exercitate asupra sistemului de reglare a funcţiilor subcorticale. Sindromuri sintetice neuroastenico-ipohondrico-depresive.

Injectare subcutanată sau intravenoasă
administrare pe cale orală sau anală

prin apa de conductă
pulverizare sub formă de aerosoli
otrăvuri de contact în țesături textile
neliniști provocate de îmbrăcăminte
teamă provenind de la conserve
panică produsă de laptele la sticlă

Rareori este nevoie de măsuri directe — la elementele permanent turbulente, la forțe de conducere creatoare, la psihopați, artiști, firi certărețe, medici. Cu toată prudența, efectuînd reglări discrete, cu simțul răspunderii, urmărind un țel precis, cu bune intenții. De obicei este suficient să pronunți pur și simplu altfel cuvintele, să ridici glasul, să publici fotografii, să pui un fond muzical, să scoți în evidență prin tipar spațiat, să fii simpatic, să relevi o nouă perspectivă, să alegi exemplele potrivite, să deplasezi ușor centrul de greutate al anumitor semnificații, să modifici imaginile călăuzitoare, să faci aluzii, să accentuezi, să elogiezi, să aprobi, să confirmi fără să te îndepărtezi absolut deloc de adevăr — atîta vreme cît adevărul se dovedește a fi adecvat —, să te ții de cuvînt — mai ales cînd e vorba de lucruri neesențiale —, să păstrezi ordinea — în măsura în care este o ordine utilă.

Cel mai greu lucru este tranziția. Lupta împotriva obiceiurilor și moravurilor încetățenite, împotriva încăpățînării bătrînilor, împotriva imobilismului, împotriva obișnuințelor. Șanse mai mari la tineri, material maleabil, căi nebătute, înclinație pentru ce e nou, bucurie a riscului, pasiune pentru joc, capacitate de-a se entuziasma, emoții care pot fi dirijate. Elasticitate. Lipsă a compromisurilor. Disponibilitate de-a lua decizii. Imbold spre răspundere. Simț al colectivității. Presiuni exercitate asupra individualiștilor. Rareori se-ntîmplă ca vreunul să aibă o izbucnire. Cei foarte tineri, cei nenăscuți, nu ridică probleme. Neliniștea trebuie înăbușită în fașă. Cei care vor să primejduiască pacea nu au nici o șansă. Idealurile sînt întipărite, reacțiile se învață, modelele de raționament se edifică, drumurile sînt trasate dinainte. Pe neob-

servate acționează mîna diriguitoare. Subordonare de bună voie.

Autoreglare
niciodată vreo șovăială
subordonare, adaptare. A servi societății.

Să nu ai îndoieli. Elemente utile pentru colectivitate. Voință liberă pe căi sigure. Fără vreun domeniu intermediar. Nici un drum spre țara nimănui. Certitudinea că acționezi întotdeauna just, gîndești just, hotărăști just.

Produsul unui sistem în funcțiune
implicare
fără zone de fricțiune
entropie zero

Procesul de integrare este încheiat. Nu mai există deosebiri individuale. Locuitori ai Lumii Libere. Garanția unei vieți pline de împliniri !

Treizeci de ani durează procesul integrării. Noua generație crește fără îndoieli. Un tineret fericit !

Și Dan a crescut fără îndoieli. În ce constă deosebirea între ei și el ?

Nu există nici o deosebire.

●

Era noapte, prin ochiurile de geam se vedea orașul. Zidăria nu mai reflecta lumina, ci radia o lumină difuză. Dincolo de ea, pete șterse. Construcția în formă de flacără părea neagră ca un hău : înghițea stelele. O margine mai deschisă la culoare o separa de restul firmamentului, o dungă îngustă de-a lungul căreia alunecau reflexe în sus și în jos.

Colonelul ședea în cortul lor. Sonia stătea liniștită, pe locul ei, însă ținuta ei era rigidă și rîdea batjocoritor. Ofițerul se făcea că nu observă.

— Mă-ntorc tocmai dintr-o acțiune de recunoaștere. Am mers cu autovehiculul zece kilometri de-a lungul zidului, fără a găsi vreo poartă sau vreo deschizătură. Am examinat materialul — este vorba de un produs intermediar, ceva între sticlă și ceramică. Este tare, dar nu indestructibil. Rezistă la tracțiune, însă este elastic. Un fel de lichid solidi-

ficat. Grosimea — 18 centimetri — stabilită prin sondare sonoră. Desigur că nu este exclus să mai existe un zid interior și în spatele acestui perete.

— Vreți să-l spargeți ? N-ar trebui să se cerceteze mai întîi dacă nu există totuși vreo intrare pe undeva ?

— Construcția se-ntinde pe o suprafață de aproximativ zece mii de kilometri pătrați. Circumferința sa este de circa cinci sute de kilometri. Am avea nevoie de cîteva săptămîni.

— Și ce intenționați să faceți ?

— La noapte le trimit un ultimatum. Voi cere să ne deschidă.

— Semnalele nu vor străbate prin zona ionizată.

— Mi-ar părea rău, căci atunci nu ne-ar rămîne altceva de făcut decît să uzăm de violență. Dar voi face tot ce-mi stă în putință pentru a ajunge la o înțelegere pașnică. În caz contrar, aruncăm zidul în aer. În orice caz — mîine sîntem în oraș.

Vehiculele se aflau iarăși într-un semicerc, în fața zidului, la o distanță de două sute de metri. Toate erau orientate spre un singur punct, unde se vedea acum un obiect de culoare cenușie, o bucată de carton sau un fragment de material plastic poros. Un șnur, o bucată de sîrmă împletită șerpuia de la bombă pînă la mașina colonelului. Acesta făcu contactul, după care în zid apărură crăpături în formă de pînză de păianjen ; un nor de culoare brună se ridică, ascunzînd deschizătura ce se căsca și fiind vizibil pentru cîteva fracțiuni de secundă.

La un semnal dat de colonel, coloana se puse în mișcare : vehiculele pentru transportul trupelor, care purtau acum pistoale-mitralieră și puști, autocamioanele ale căror capote fuseseră ridicate. Țevile mitralierelor și aruncătoarelor de grenade erau îndreptate spre breșă, către care se concentrau acum toate forțele.

Norul dispăru, o gaură emisferică se căsca acum în zid, masa ceramică crăpase, marginile erau arse, carbonizate, crestate, îndoite spre interior.

Coloana de autovehicule se opri la 20 de metri de deschizătură. Rover-ul se desprinse dintre ele și înaintă cu repeziciune pe pneurile sale în formă de balon, dispărînd apoi după zidurile distruse, în interior.

— Aerul respirabil, temperatura 24 grade Celsius ; nu se semnalează radioactivitate.

Datele erau transmise prin radio, semnalul fiind slab, dar inteligibil. Recepția era mai bună decît cu o zi înainte.

Cele dintîi porniră vehiculele cu afeturile de tun, pătrunseră în interior și, cotind, luară poziții la dreapta și la stînga deschizăturii. Apoi porni mașina colonelului și după aceea toate celelalte vehicule trecură prin breșă.

●

Am înaintat aproximativ douăzeci de metri și ne-am oprit pe o suprafață plană cu un luciu metalic mat. Aici, explozia nu provocase aproape nici o stricăciune, doar cîteva bucăți din zidul exterior distrus ne mai stăteau în drum.

Ne aflam pe un fel de rampă, care se găsea la o înălțime de trei metri deasupra nivelului orașului. Mai jos se întindea o zonă care ni se păru a fi un teren de joc sau de sport. Vedeam piste pentru atletism, aparate de gimnastică, terenuri de joc, bazine de înot, concepute cu generozitate, toate coborînd ușor spre centru. Cam la cinci sute de metri în spatele acestei zone se găsea orașul propriu-zis — o serie de clădiri în formă piramidală, de culoare argintie-cenușie, sus plate, fără acoperișuri. În spatele acestora se aflau construcții și mai înalte, cuburi netede strălucind în alb, turnuri pătrate, dincolo de ele se înălțau o serie de platforme ca niște farfurii.

Totul dădea impresia unei ordini desăvîrșite, nicăieri nu se vedea vreo formă arhitecturală modernă, nici o curbă îndrăzneață a străzilor, vreo linie de pod cutezătoare, nimic din tot ceea ce aștepta-

sem și totuși impresia era copleșitoare... grandoare, plenitudine, logică.

Lumina venea de la cîteva puncte situate foarte sus, de la un mănunchi de corpuri de iluminat, răspîndite circular în jurul orașului. Era o lumină caldă, blîndă, albă, strălucitoare, chiar dacă nu la fel de strălucitoare ca aceea a soarelui. Lumina era mai limpede decît la noi, dar acest lucru era probabil determinat de puritatea aerului, care nu conținea nici aburi, nici praf.

— Ați făcut încă de atunci această comparație ?

— Nu înțeleg...

— Ați spus : lumina era mai limpede, aerul mai pur decît la noi.

— Nu. Încerc doar să vă descriu ce am văzut.

— Și locuitorii orașului ?

— Nu am întîlnit nici o ființă vie.

●

Emisia și recepția radio funcționau din nou normal. Josef, al cărui aparat recepționa toate lungimile de undă, prindea emisiuni din cele mai diferite — combinații de tonuri asemănătoare cu muzica, sunete, zgomote amintind de o limbă, succesiuni de semnale regulate. La început nu avu însă timp să se ocupe de acestea. Era nevoie să se sfătuiască asupra pașilor pe care urmau să-i întreprindă.

Cum nu exista nicăieri o posibilitate de-a coborî de pe rampa înălțată, colonelul ordonase ca într-o anumită porțiune panta să fie nivelată. Au fost declanșate explozii, după care coloana se puse în mișcare, coborî ușor șerpuind, preț de vreo cincizeci de metri. Un fel de scenă acoperită cu nisip ruginiu, care dădea spre oraș, urma să servească drept loc de tabără. Tunurile mai înaintară, rămînînd pe flancuri, pentru ca la nevoie să poată asigura retragerea.

Corturile fură instalate la scurt timp după aceea, în două rînduri, ca pe cîmpul de instrucție. Cîteva santinele țineau sub observație împrejurimile, in-

stalațiile și clădirile. Nicăieri nu se arăta vreo urmă de viață. O antenă radar se rotea și reda imaginea recepționată pe un ecran. Modelul de pe ecran, cu petele lui, rămînea neschimbat. Pilnia unui reflector de sunete arăta ca o ureche uriașă îndreptată spre centru. El nu capta decît o vibrație regulată, un fel de neliniște generală — asemănătoare celei provocate de mișcările aerului, deși nu era deloc vînt, poate că venea de la pași, de la voci, autovehicule, mașini — însă trebuie că erau ascunse în spatele zidurilor, în interior sau la adîncime.

Echipa care executa măsurători lucra intens, iar din timp în timp soseau știri.

— Nu sînt plante și nici microorganisme.

— Nici bacterii în sol.

— Aerul complet lipsit de praf.

— Temperatura constantă — 24 grade Celsius.

— Aerul lipsit de orice încărcătură.

— Stratul superior al solului constă din material sintetic.

— Lumina corespunde spectrului solar.

Aceste informații nu prezentau mare interes, ar fi putut fi obținute și fără măsurători. Părea că oamenilor ar fi trebuit să li se încredințeze numai operații de rutină, ca și cînd altceva nu ar fi fost de făcut într-o lume nouă, într-o ambianță neobișnuită, în acel oraș străin, care nu-și dăduse în vileag nici una din tainele sale. Parcă toți se dedicau activității obișnuite numai pentru a nu se preocupa de ceea ce era neobișnuit. Particularitățile acestui loc nu erau temperatura, nici umezeala sau compoziția aerului său, ci istoria și funcțiunea lui. În această privință nu știau nimic. Trebuiau să-nceapă de la zero.

— Din toate cîte le avem nu iese mare lucru, spuse Pavel.

— Poate află Josef ceva ?

— Pînă acum, numai cîteva zgomote. Ar putea fi o limbă, dar modul de transmisie e neobișnuit... poate modulația e de vină...

Stăteau în fața cortului lor, aparatele de transmisie fiind montate pe autovehicul. Dacă voiau să radiogoniometreze, antenele trebuiau să fie mobile.

Colonelul se apropie de ei.

— Am ascultat și eu — nu e vorba de semnale radio inteligibile. Ce părere aveți voi, oamenii de știință, despre situație ?

— Nu prea sînt multe lucruri de spus. Orașul este o minune a tehnicii.

— Totul arată pașnic.

— Or fi auzit ultimatumul ? Nu au reacționat.

— Aici nu avem nici o șansă. Trebuie să intrăm în centru.

— Să nu ne pripim !

Ofițerul făcu un gest vag spre depărtări.

— Trebuie să luăm toate măsurile de precauție. Deocamdată rămînem aici. Nimeni nu trece de linia santinelelor.

— Nu putem rămîne la nesfîrșit în același loc.

— Cred că cel mai bine este să mai rămînem astăzi aici și să așteptăm. Dacă cineva vrea să ne alunge, nu are nici un motiv să stea pe gînduri. Nu trebuie să ne lăsăm amăgiți ... un atac poate să aibă loc în orice clipă, în orice formă posibilă.

— După cît se pare, nimeni nu ne-a observat.

Greg ridică mîna.

— Poate că aici nu mai există nici o ființă vie. Asta este ipoteza mea. Explozia nu a decurs fără zgomot. Dacă orașul mai are locuitori, atunci acestora nu le poate fi indiferent dacă cineva le aruncă în aer zidul lor și pătrunde înăuntru cu tancuri, își instalează tabăra pe terenul de sport și își îndreaptă tunurile spre clădirile lor.

— Concluzia ?

— Au pierit cu toții. Poate o epidemie. Poate au degenerat.

— Și atunci de unde vin semnalele radio ?

— Automate. Cine știe, poate chiar sistemul de apărare era comandat automat și își îndeplinea sarcina, cu toate că oamenii pe care trebuia să-i apere nu mai erau în viață.

— Este posibil. Ne-ar ușura acțiunea.

— Ar fi cam prea simplu !

— Ar fi trist, spuse Sonia dacă cei ce au construit toate instalațiile acestea ar fi morți. Au realizat multe lucruri !

— Ce valoare aveau realizările lor într-o lume închisă ?

— Era propria lor lume.

— Poate că sîntem totuși ținuți sub observație, spuse Dan.

El arătă către marginea taberei, unde se găsea o ridicătură cu vîrful teșit, creată artificial. La partea ei superioară, se înălța o bară neagră.

— La ce vă referiți ? întrebă colonelul. La bară ? Ce reprezintă ea ?

— Adineaori nu era acolo. Mi-ar fi sărit în ochi.

Dan povesti despre ceea ce se întîmplase cu o zi înainte.

— Ia să vedem ! spuse colonelul.

Se duseră într-acolo, se apropiară pînă la o distanță de zece metri și văzură la capătul de sus al barei o sferă scînteietoare... Pe neașteptate, formațiunea dispăru în pămînt. În locul acela nu găsiră decît o mică adîncitură și nici după ce dădură nisipul la o parte nu descoperiră vreo urmă a barei.

Colonelul chemă doi soldați și le ordonă să sape o groapă. La o adîncime de cincizeci de centimetri, terenul deveni sensibil mai tare ; întîlniră un strat din material aglomerat, între blocuri găsindu-se găuri umplute cu nisip — dar asta a fost tot.

— Ce părere aveți ? întrebă ofițerul.

— Un microfon ? O cameră de luat vederi ?

— Posibil. Ar putea fi o lentilă sferică, care surprinde imaginea întregii regiuni înconjurătoare.

— ...și o transmite mai departe.

— Încotro o transmite ?

— Cine poate să știe ?

— Deci au luat cunoștință de existența noastră, concluse colonelul. O spuse pe un ton foarte liniștit, dar își aplecă puțin capul și puse mîna pe armă.

— Obiectul acesta nu ne lămureşte dacă mai există oameni pe aici, spuse Greg.

Se întoarseră agale spre corturi.

— Ar putea face parte din instalaţiile automate.

— Ia te uită !

— A apărut din nou !

— Ne observă !

Colonelul se întoarse, scoase pistolul automat, îl reglă pe radiaţii corpusculare, trase scurt şi tăie bara puţin peste nivelul suprafeţei solului.

— N-ar fi trebuit să faceţi asta, spuse Dan.

Se îndreptară în fugă într-acolo şi văzură cum ciotul dispăru în nisip. Pavel ridică ceea ce rămăsese la suprafaţă din bară şi-o dădu colonelului. Acesta o privi cu atenţie şi o întinse apoi lui Josef.

— Cercetaţi-o !

Imediat după aceea se dădu alarmă de gradul întîi. Pe toate înălţimile de jur-împrejur apăruseră bare negre.

Ceasurile se scurgeau cu greutate. Echipajele nu aveau nimic de făcut, iar colonelul ordonă, pentru a le distrage atenţia, să cureţe autovehiculele. Asta era o sarcină dificilă, avînd în vedere că purtau costumele lor grele, cu un strat de plumb, iar vizierele erau coborîte. Pe lîngă aceasta — cum ştiau cu toţii — era o sarcină inutilă. Se supuseră ordinului, dar o făceau cu neplăcere, deoarece erau iritaţi de barele subţiri, care îi ţineau vădit sub observaţie, asemenea unor ochi stipitaţi de polipi.

După-amiază, tîrziu, observatorii tăcuţi se scufundară brusc în sol, iar dispoziţia oamenilor se mai îmbunătăţi.

Josef şi Greg îşi făceau de lucru la aparatele lor de emisie-recepţie. La ora 18, reuşiră să recepţioneze muzică graţie unui dispozitiv de modificare a frecvenţei. Era un fel de sunet, asemănător cu cel produs de diapazoane, scurte tonuri de clopot ; nu era un ritm continuu, ci doar secvenţe ritmice, după toate aparenţele înlănţuite fără nici o ordine.

— Nu știu dacă tonalitatea sunetelor este exactă — am încercat să pun la baza ei cît mai multe tonuri sinusoidale pure.

— Oare în cazul acesta n-ar trebui să înțelegem și limba ?

— Ascultați !

Toți șase trecuseră pe recepție și acum auzeau sunete care proveneau cu siguranță de la oameni, deși emisia prezenta distorsiuni. Josef schimbă modulația și dintr-o dată dispăru distorsionarea tonului. Auzeau acea limbă pe care o învățaseră, pe care o cunoșteau din cărți, din vechi benzi de magnetofon și despre care abia dacă mai crezuseră că se folosește cineva de ea.

— ...17, 29, 31 cîștigat ; 2, 10, 33 la paritate ; 11, 13, 20 dublat ; 9, 19, 31 depunere ; 12, 18, 23 pierdut ; 14, 26, 35...

Era un glas de femeie plăcut, dar atît de precis, încît nu trebuia să provină neapărat de la o ființă omenească. Ceea ce spunea nu era bogat în conținut, însă pe moment îi impresiona faptul că puteau să înțeleagă cu totul ceva. Ascultau deci cu atenție, obișnuindu-se din ce în ce mai mult cu pronunția ; aceasta nu concorda pe deplin cu cea pe care o exersaseră ei și pe care încercau să o reproducă...

Protestară atunci cînd Josef opri aparatul, însă existau probleme tehnice care trebuiau rezolvate — recepționarea altor lungimi de undă, poate chiar a unor emisiuni video.

— Să fie aceasta o dovadă a existenței vieții ?

Toți își puneau această întrebare.

— Mecanismul unui joc poate continua să funcționeze chiar atunci cînd nimeni nu se mai joacă.

— Doriți de fapt să găsim oameni ? Sau ați prefera să nu mai fie în viață ?

— Atunci ne-ar cădea totul în mînă fără dificultăți.

— Nu ar exista nici rezistență și nici confruntare.

— Și totuși — ar fi minunat să găsim oameni. În fond, pentru asta ne găsim aici !

La orele douăzeci, Josef pusese aparatura astfel

la punct, încît putea recepționa mai multe posturi de emisie. Cele mai multe transmiteau succesiuni de semnale, care nu puteau fi înțelese. Greg era așezat la computer și căuta o cheie pentru decodare. Ar fi avut nevoie de un aparat mai mare și mai rapid decît acela care le stătea aici la dispoziție. Legătura radio cu exteriorul era însă întreruptă. Ca și înainte, trebuiau să se descurce singuri.

Se făcuse ora 21. Luminozitatea provenită de la corpurile de iluminat nu se schimbă ; probabil că aici nu exista nici o deosebire între zi și noapte. Erau obosiți, dar cînd veni ordinul de culcare, puțini au fost aceia care au putut să adoarmă. Zăceau lungiți în corturile lor, pe saltelele umplute cu aer și se întorceau neliniștiți de pe o parte pe alta.

— Lasă-ne să ascultăm puțină muzică, Josef !

Sunetele moi, mîngîietoare aveau un timbru ciudat, ireal. Veneau din necunoscut și produceau o impresie care le sugera obîrșia. Aveau un efect liniștitor, creau o stare crepusculară, o senzație de tihnă și relaxare.

Iar apoi muzica se auzi tot mai încet și o voce blîndă începu să vorbească.

... detașați-vă de lucruri
semnalele sînt goale de conținut
semnele nu înseamnă nimic
toate îndoielile au dispărut
a fost o zi frumoasă
veniți cu noi
Pămîntul e departe
sîntem în afara spațiului
sîntem în afara timpului
gîndurile n-au hotar
nu simțim nimic
nu gîndim nimic
nu dorim nimic
ștergeți tot ce aveți în memorie
deveniți imponderabili
lumina stelelor pălește
e timpul de odihnă
s-a făcut tot ce trebuia făcut

cine speră se şi teme
cine se bucură de asemenea suferă
se ivesc zorile
s-a întîmplat tot ce putea să se întîmple
s-a gîndit tot ce avea un înţeles
s-a născut tot ce s-a putut făuri
nu mai există fapte
realitatea se află dincolo de o prăpastie
un singur pas pînă la Sirius
o singură suflare stinge Soarele
veniţi cu noi
lăsaţi-vă ochii în urmă
veţi vedea nevăzutul
veţi simţi nesfîrşirea
nu veţi mai măsura ceasurile
nu veţi mai măsura dimensiunile
nu trebuie cumpănit nimic
nu trebuie hotărît nimic
nu mai e nimic de făcut
a fost o zi frumoasă astăzi
a fost o viaţă plină de minuni
fiţi ca noi
rămîneţi la noi
locul vostru printre noi este
locul vostru printre noi este...

Li se făcu somn, o stare de mulţumire îi cuprinse şi adormiră cu zîmbetul pe buze.

Dis-de-dimineaţă, cînd sună alarma, pe feţele lor strălucea o expresie de fericire, ca şi cînd ar fi avut un vis minunat.

Emiţătorul tăcea, microfonul zumzăia în surdină. Josef îl închise.

●

Strategia integrării

Integrare (lat.)

a) gen. — reunire, formarea de întreguri supraordonate
b) matem. — însumare de elemente diferenţiale
c) sociol. — înglobarea funcţională a unui sistem sociologic parţial în sistemul global

Fazele integrării (sociol.)

0. Pregătirea propagandistică
0,1 Radio
0,2 Agenți
0,21 Acțiuni materiale de perturbare, sabotaje
0,22 Crearea unei stări de nesiguranță psihică
1. Acțiune militară, înfrîngerea rezistenței
1,0 Medicamente cu acțiune asupra psihicului (în apa de băut, în alimente, în instalațiile de climatizare)
1,1 Bacterii, viruși
1,2 Substanțe chimice de luptă
1,3 Arme convenționale
1,4 Arme at. (numai în caz de retragere)
2. Invazie
2,1 Sistem de comunicație
2,2 Centre medico-psihologice
2,3 Rezervoare pentru apă de băut
2,4 Aprovizionarea cu alimente
2,5 Transporturi
2,6 Știință, cercetare
2,7 Oficii guvernamentale
2,8 Cartiere de locuit
3. Încheiere
3,1 Analizarea mecanismelor de dirijare folosite, preluare
3,11 Menținerea echilibrului
3,12 Transpunere — trecerea la o bază extinsă de muncă
3,13 Adaptare la reprezentarea țelului preconizat
3,2 Analizarea modalităților sociologice și a scărilor de valori
3,21 Transformarea structurii sociale
3,22 Lichidarea rezistențelor tradiționale
3,23 Reciclare — idei politice conducătoare obligatorii
3,24 Atragerea unei elite fidele ideologiei
3,25 Ocuparea de poziții cheie, de către autohtoni (vezi 3,24)...

Misiunea lor părea ușoară, cum pare totul atunci cînd a fost obiectivat întîia oară.

Analiza.

Rețelele de comunicație. Sistemele interconectate. Mecanismele de conexiune inversă. Feedback negativ.

decodificare ușoară

mărimi de perturbare / mărimi de reglare

mărimi de poziționare / mărimi de dirijare

Statele sînt sisteme adaptabile. Pentru analizarea comportării lor, teoria reglării pune la dispoziție un instrumentar de procedee cantitative matematico-formale, care permit mai ales funcțiunilor de tranziție, caracterizate prin raporturile dintre mărimea introdusă și mărimea rezultată a verigii unei rețele de reglare, să fie cuprinse în cadrul unui anumit interval de timp. Dacă aceste raporturi sînt cunoscute, atunci stabilitatea unui sistem poate fi descrisă printr-un sistem de ecuații diferențiale.

Independența dispozitivului de reglare față de cauza perturbației permite, în multe cazuri, ca, folosind un sistem de reglare relativ simplu și de o variabilitate redusă, să se remedieze o mare gamă de defecțiuni. Acest fenomen se bazează pe aceea că, într-un sistem, relațiile cauză-efect nu sînt deseori uni-uni-voce, ci pluri-univoce : o mare parte din perturbații provoacă adeseori aceeași abatere de la o anumită valoare de referință. Dispozitivul de reglare, a cărui sarcină este aceea de-a compensa aceste abateri, obține informații numai pe calea ocolită a mărimilor de la ieșirea din sistem privitor la apariția vreunei defecțiuni, care a avut drept urmare modificarea mărimilor rezultate din sistem. De aceea, variabilitatea sa nu trebuie să depășească abaterea rezultatului de la valoarea de referință.

Un dispozitiv de reglare comandat prin conexiune inversă acționează chiar și împotriva acelor perturbații a căror cauză este necunoscută. Astfel, o organizație poate să rezolve probleme pe care ea însăși nu le cunoaște. În baza acestei proprietăți, prin intermediul dispozitivului de reglare cu conexiune

inversă pot fi stăpînite și sisteme extrem de complexe. Un bun exemplu în acest sens este statul : un stat constă din oameni și lucruri. El își urmărește scopul într-un mediu ale cărui modificări sînt determinate în mare măsură de alte state sau de alte activități umane. Omul însuși este un sistem probabilistic de o foarte mare complexitate : acțiunile sale nu sînt predeterminate, mobilurile sale nu pot fi întrevăzute. În afară de aceasta, oamenii dispun de calități variate, care nu se pretează unei descrieri uniforme. Statul și omul funcționează ca sisteme cuplate antinomic. Nici transformările lumii înconjurătoare, nici ale statelor înseși nu pot fi prevăzute cu certitudine. O astfel de organizație poate fi totuși controlată cu ajutorul unui complicat sistem de circuite de conexiuni inverse.

Nici un sistem nu se sustrage schematizării.

Nici un sistem nu se poate opune cuantificării.

Nici un sistem nu iese din schema generală.

Întrebări semnificative pentru conceperea unor soluții.

Criterii pentru structurile funcționale de tip.

Care dintre grupările caracterizate comunicațional pot fi distinse de celelalte ?

Cîtă libertate se acordă organizațiilor parțiale ?

Care alternative relevante de acțiune sînt îngăduite ?

Care impulsuri pozitive sînt prevăzute pentru identificarea țelurilor individuale cu țelurile organizațiilor ?

S-a realizat oare o ierarhie a scopurilor eliberată de conflicte ?

simple răspunsuri prin „da" și „nu"
aprecieri statistice
relații funcționale
formulare algoritmică
ecuații de plan
diagrame de flux
cîmpuri vectoriale
rețele grafice
spații motivaționale

integrări stochastice
lanțuri excitație-reacție
programe

Ceea ce urmează este treabă de rutină. Fiecare la locul lui. Interceptarea liniilor telefonice. Descifrarea codurilor. Conectare. Modificări succesive ale seriilor de semnale. Situații fictive. Modularea accentelor. Transpunerea scării de valori —

informații audiovizuale
stimuli ai subconștientului
pedagogie cibernetică
programe de estetică
amplificator psihologic
deviere spre domenii secundare
reprimare psihogenă
oferta unor grade nesemnificative de libertate

Fiecare pas se face sub control. Efectele sînt constatate, rezultatele devin parametrii ale acțiunilor următoare. Redundanța este ridicată. Defecțiunile sînt remediate. Nesiguranțele sînt excluse. Strategia este verificată. Funcționarea — sigură. Reciclarea nu prezintă dificultăți, adaptarea se produce de bună voie, rîvna depusă la înlăturarea vechilor structuri este considerabilă — toate acestea constituie experiența acțiunilor anterioare. Se poate întîmpla ca faza de adaptare să fie pe alocuri mai lungă sau dimpotrivă mai scurtă, să apară dificultăți de integrare, fenomene de instabilitate, variații neprevăzute, însă toate acestea nu influențează aproape deloc desfășurarea fazelor, afectează în prea mică măsură efectul, nu împiedică să se înfăptuiască integrarea rapid, continuu și definitiv ; se poate astfel constata că șansele acțiunilor viitoare sînt și mai ridicate decît ale tuturor celor de pînă acum. Ele sînt practic de sută la sută.

În dimineața următoare au fost treziți de sirena de alarmă.

Cînd ieșiră în goană din cort, cîțiva bărbați stăteau pe o înălțime din spatele taberei. Descoperiseră ceva.

La început crezură că este vorba de un fel de linie de cale ferată, o structură care descria sinuozități, opturi, curbe suspendate și cotituri cu grad înalt de periculozitate, schițînd caligrafii în dungi. De-a lungul acestei linii trecu fulgerător un vehicul roșu ca o lance, pe patru roți, dotat cu un fel de ancoră la spate, care stătea prinsă de o șină de la mijloc. La virajele mai strînse țîșnea de acolo o ploaie de scîntei. Vehiculul stătea înclinat pe linie, patina, fiind ținut doar de ancoră... se oprea, gonea apoi mai departe. Aerul răsuna de scîrțiit metalic.

Apăru un al doilea vehicul, de un verde ca otrava, țîșni ca o săgeată pe linia dreaptă, se aruncă în cotitură, încetini brusc, acceleră, dispăru într-un tunel, o apucă rapid în sus, pe movila mare...

— Alarma a fost inutilă, spuse Tibor. Toate astea nu ne privesc pe noi.

— Așa se pare. Ăstora nici că le pasă de noi. Am ajuns să arătăm ca niște caraghioși — ca niște spectatori care se uită peste gard.

— Cam prea puțin respect față de noi, cuceritorii, nu-i așa ?

Se auzi o pocnitură, apoi vocea colonelului :

— L 10/4 : dacă nu vă puteți abține de la a face observații, cel puțin nu le comunicați prin frecvența folosită curent.

Aproape toți soldații se adunaseră la marginea povîrnișului și priveau în jos. Tunurile fuseseră întoarse, iar țevile lor erau îndreptate în jos, spre pista de curse. Automobilele se îndepărtaseră din cîmpul vizual, liniștea se așternuse. Se părea că apariția fantomatică luase sfîrșit. Dintr-o dată se auziră niște urlete asurzitoare și o întreagă formație de automobile se precipită pe pista întortocheată. După toate aparențele puteau schimba benzile între ele, căci, așa cum se putea observa, scopul lor era să se mențină cît mai aproape de interiorul curbelor. Zona de desfășurare a cursei se mărea treptat, doar în față rămaseră cîteva automobile apropiate unul de celălalt.

— Ce părere aveți ? Oare o fi totul chiar atît de inofensiv pe cît pare ? întrebă colonelul.

— Așa se pare. Nu se poate da însă un răspuns sigur.

— Poate o manevră de diversiune ?

— Improbabil — dar posibil !

Cîteva santinele își părăsiseră locurile de veghe și priveau spectacolul. Maiorul le dădu cîteva puncte de penalizare și le trimise înapoi la locurile lor. Se îndreptară acolo împotriva voinței lor.

Cursa era incitantă. Era menită să facă uitată situația. Unele dintre vehicule erau deviate în afara curbelor și ajungeau pe artere laterale. Un țipăt din mai multe gîtlejuri răsună în difuzoarele căștilor (pe cît de periculos arăta totul, nici unul din vehicule nu se răsturna, ci doar aluneca pe margine și revenea apoi automat pe pistă, pentru a continua cursa) ; se auziră apoi încurajări, comentarii, strigăte, iar subofițerii fură nevoiți să intervină, să cheme soldații la ordine, însă nu obținură succesul dorit.

— Ia uitați-vă ! Colonelul !

De data aceasta Josef comutase pe lungimea de undă, unde puteau să converseze fără să fie stinghe-riți (o măsură care nu constituia un privilegiu, ci era menită să folosească misiunii lor ulterioare).

Colonelul își ridicase viziera căștii și puse un binoclu în fața ochilor.

— Dacă el însuși demonstrează că nu ține deloc seamă de măsurile de protecție, atunci nu va mai putea să le impună pentru multă vreme !

Ofițerul luă din nou legătura cu ei.

— Cred că ar trebui să privim lucrurile mai de aproape. Poate se ivește ocazia să prindem pe unul dintre locuitori. Dan, Pavel, Josef, veniți ! Ceilalți rămîn aici !

Porniră. Circa zece oameni, pe care colonelul îi desemnase, se alăturară. Traversară terenuri de joc, se cățărară peste diguri, înaintară cu greu pe suprafețe acoperite cu un strat de nisip moale, care le ajungea pînă la genunchi și se apropiară de cea dintîi curbă a pistei care le ieși în cale.

— Uite-le din nou, barele negre ! strigă Josef.

Avea dreptate, chiar în curbă se găseau cîteva, apropiate una de cealaltă, unele ajungeau foarte sus, altele ieşeau doar puţin din nisip, şi de asemenea se mai puteau zări cîteva şi de-a lungul liniei drepte a pistei.

— O instalaţie de transmisie, fu de părere Josef. Televiziune. Urmăresc cursa. Probabil că este vorba de un mare eveniment.

— O cursă importantă fără public ?

— Şi la noi scade numărul de spectatori, spuse Dan. Este urmarea logică a transmisiilor de calitate. Nimeni nu se mai duce pe terenurile de joc.

Pe canalul general al legăturii radio izbucniră strigăte :

— Verdele e primul !

— Goneşte-ntruna ca un nebun !

— Violetul îl întrece — pe ce punem pariu ?

— Eu mizez pe cel verde !

— Roşu rămîne ultimul, spuse colonelul. A rămas mult în urmă !

— Vă interesează cursele de automobile ? întrebă Sonia.

— Nu, răspunse colonelul. Dar pe ultimul punem noi mîna. Trece pe aici. Adăpostiţi-vă !

Avea dreptate. Curba nu era departe de linia dreaptă de la sosire. Primii participanţi la cursă, care erau încă foarte apropiaţi unul de celălalt şi se tot depăşeau reciproc, goneau acum în această direcţie.

Se aflau în spatele taluzului, auzeau urletele goanei nebune, o ploaie de scîntei căzu asupra lor.

— Cu toate astea ne văd, remarcă Dan şi arătă barele negre.

— Nici o problemă, răspunse colonelul şi dădu cîteva indicaţii echipei sale. Atunci cînd ultimele automobile se apropiară, membrii echipajului scoaseră pistoalele şi secerară ochii de televizor ai barelor. Cînd penultimul fu secerat, doi dintre ei săriră pe pista de curse şi puseră pe şina mediană o mină-farfurie. Cînd ultima maşină ajunse la locul respectiv, se produse o explozie şi vehiculul fu proiectat în sus

și aruncat apoi în afara curbei. Se izbi de taluz, se răsturnă de mai multe ori și se opri locului — pierduse o roată, partea dreaptă a caroseriei era ruptă, partea frontală era turtită. Nu ardea însă.

Soldații o porniră în goană, cu pistoalele scoase, încercuiră vehiculul. Se apropiară apoi încet, doi dintre ei săriră și ridicară capota turtită. Nu exista nici loc pentru șofer, nici volan — în locul acestuia se găsea o cutie metalică, de unde pornea un tub cu sîrme. Acesta ducea la o antenă, care era acum complet îndoită. În rest, automobilul era gol.

●

— Ați observat în aceste prime ore petrecute în interiorul orașului ceva neobișnuit, o influență oarecare asupra trupelor sau chiar asupra dumneavoastră ?

— Nimic deosebit.

— Care era starea de spirit ?

— Bună.

— La toți ?

— Cred că da.

— Oare mediul ambiant neobișnuit nu a avut anumite înrîuriri ?

— Nimeni nu avea sentimentul unui pericol iminent.

— Au existat totuși niște evenimente neobișnuite — de pildă apariția barelor negre.

— Cred că toți membrii avangardei au fost aleși și instruiți cu mare grijă. Ar fi putut rezolva situații cu mult mai dificile.

— Cum vă explicați atunci actele de indisciplină ?

— Poate motivul era acela că nu se întîmpla nimic. Toți ardeau de nerăbdare, cel mai mult și-ar fi dorit să pătrundă în oraș. Dar se instăpînise o atmosferă de plictis, de așteptare complet lipsită de acțiune.

— Atunci cînd aveați treisprezece ani, în timpul cînd erați elevi militar, ați fugit o dată pentru trei zile dintr-o tabără de vacanță. Vă mai amintiți de ce ?

— Îmi mai aduc aminte dar foarte vag — cred că aveam în cap niște idei romantice, voiam să duc o viață liberă.

— Membrii echipei pentru misiuni speciale s-au făcut vinovați de încălcarea regulamentelor de serviciu. Au utilizat canalul general pentru a discuta anumite chestiuni care nu erau destinate urechilor trupelor.

— S-a întîmplat numai o dată — a fost o simplă scăpare.

— Sînteți sigur că o singură dată ? Nu cumva transmisiunea prin radio, pe care ați ascultat-o noaptea, a putut fi recepționată și în celelalte corturi ?

— Nu.

— Nici măcar din întîmplare ?

— Nu... cu totul improbabil... nimeni nu a scăpat nici o vorbă despre așa ceva. Nici măcar colonelul.

— Colonelul a dormit profund în acea seară.

●

— Pregătiți-vă pentru o acțiune de recunoaștere în oraș. Participă la acțiune : transportorul 1 și 3, un tun și echipa pentru misiuni speciale. Toate celelalte vehicule rămîn să păzească tabăra. Comanda o asigură OvD.

Vehiculele înaintau bine. Arareori trebuiau să ocolească vreun obstacol, o dată un rezervor de apă, altă dată o instalație de tragere la țintă. Terenul, cu toate că era așa de impecabil amenajat, dădea impresia că totul e mort. Nu exista nici un copac, nici un tufiș ; nici spații verzi, nu se vedea nici o pasăre și nici o insectă. Și nicăieri nu se arăta vreun om.

Zidurile clădirilor se apropiau. Spațiile dintre blocuri se dovediră a fi cu mult mai mari decît păreau de departe — nu erau despărțite de rîpe, ci de văi abrupte dispuse în formă de terase. În timp ce suprafața zidurilor avea sclipiri gri-argintii, balustradele aveau o nuanță asemănătoare antracitului. Nu-ți puteai da seama cum s-ar fi putut ajunge la etajele superioare, dar la partea inferioară a construcțiilor se zăreau deschideri păzite care duceau spre interior.

Coloana se opri pe fundul văii, în mijlocul străzii. Laturile străzii erau mărginite de șine, iar la inter-

vale de circa douăzeci de metri pe acestea se aflau niște vehicule plate, eliptice, deschise sus și în față, avînd două locuri alăturate.

Soldații mai înaintară timp de zece minute în aceeași direcție, pînă cînd ajunseră la o stradă transversală. Au avansat apoi cu mașina mai departe, drept înainte, pînă la următoarea intersecție, apoi pînă la cea imediat următoare. Cotiră la stînga, înconjurară blocul, ajunseră din nou la strada parcursă cu puțin timp înainte — dar ar fi putut fi oricare alta, căci nu se deosebea cu nimic de celelalte.

Josef manipula aparatul radiogoniometric. Recepționa tot felul de semnale, voci, care cîntau, recitau, șopteau, îndemnau, muzică, sunete adormitoare, dar și un răpăit de tobe, între acestea revenind tot mereu o voce joasă de bărbat, care dădea indicații :

...Ridicați-vă de la sol
întindeți aripile
respirați adînc în bătaia vîntului
lăsați-vă în voia lucrurilor
nu aveți nevoie de nici un țel
lăsați în urmă toate poverile
un nor vă poartă
o cupă plină de căldură
o mînă plină de simpatie
o adiere de uitare
nu există trecut
și nici viitor...

— Poți să goniometrezi emițătorul ? întrebă Sonia.

— Nu ne-ar fi de nici un folos — probabil că sînt multe antene de transmisie ; dacă nu mă înșel, în fiecare bloc cîte una. Asta nu ne lămurește unde este centrala.

— Cum să facem ca să progresăm ?

— Dacă nu există oameni, nu avem mare lucru de făcut. Nu trebuie să transmitem știri și nici să cerem nimănui să se adapteze sistemului nostru.

— Atunci pentru ce sînt eu aici ? întrebă Sonia.

— La ce bun am venit noi aici ?

— Nu este sigur că nu există oameni. Încă n-am fost în clădiri.

— De ce nu ne convingem de acest lucru ?

— Colonelul e prudent și aproape cred că are dreptate. Dacă nu este nimeni aici, atunci nu avem de ce să ne grăbim. Dar dacă totuși există oameni, atunci trebuie să fim pregătiți pentru orice.

— E greu să ai răbdare cînd ai și intrat în contact cu necunoscutul.

— O să mai avem destul de mult de lucru — mai mult decît am dori. Indiferent dacă trăiesc sau nu : vom cerceta tehnica lor, vom face cunoștință cu invențiile lor, cu sistemul lor de comandă, cu felul lor de-a trăi — izolați de lume, într-o carcasă artificială. De unde își procură energia, materiile prime, alimentele ? Cum au evoluat din punct de vedere fizic, spiritual ?

— Păi ce, am venit aici să facem știință ?

— Dacă se va dovedi că nu avem alte misiuni, vom face știință.

— O să vină alții ca să se ocupe de asta.

— Sîntem instruiți să înțelegem exact și rapid care este situația. Sîntem mai rapizi decît ceilalți. Dacă acesta ar fi un oraș normal, în cîteva ore ar fi trebuit să știm cum este administrat, unde se găsesc pozițiile mecanice cheie, cum putem atrage populația de partea noastră. Poate că nici nu mai trebuie să întreprindem nimic, și cu toate acestea sînt destule probleme de rezolvat.

— Numai Sonia nu are în acest caz nimic de făcut.

— Să mă întorc acasă ?

— Nu, Sonia, tu faci parte din echipa noastră !

●

S-au întors seara în tabără. Nu văzuseră nimic în afară de străzi goale, ziduri fără ferestre, o fîșie de cer artificial.

Echipele stăteau inactive, unii hoinăreau prin împrejurimi. Mulți își ridicaseră viziera. Colonelul își învinse ezitările și dădu permisiunea oficială ca trupele să-și scoată costumele de protecție. Aparatele de analiză nu depistaseră nici o urmă de agenți pato-

geni și nimeni nu mai credea în existența unor viruși misterioși.

Cînd, la ora 21, se dădu ordinul pentru culcare, echipajele militare nu erau obosite, căci nu făcuseră prea multe, însă erau indispuse, pentru că puținul care li se ordonase apărea mai degrabă ca o șicană.

Josef luase aparatele de recepție din nou în cort și asculta pe diferite lungimi de undă.

— Și ce-o să facem de-acum încolo ?

— Trebuie să ni se dea deplină libertate de acțiune, altfel nu vom înregistra nici un progres.

— Mîine cercetăm casele, cu sau fără voia colonelului.

Mîncară, își făcură cîteva însemnări, controlară unele dintre aparate. Apoi nu mai era nimic de făcut. Afară era lumină, iar aceasta pătrundea prin ferestruicile oblice și arunca umbre multiple.

— N-avem ceva pentru camuflaj — cu lumina asta strălucitoare blestemată nu poate să adoarmă nimeni.

Fixară folii argintii provenind de la pachetele de alimente proaspete în dreptul ferestruicilor. Se făcu întuneric, dar nu se înstăpîni nici o atmosferă de seară. Se culcaseră indispuși pe saltelele lor din cauciuc și traseră păturile peste ei.

— Pune muzică, Josef !

Cîntările monotone, sunetele crescînde și descrescînde umpleau spațiul strîmt și treptat realitatea se topi și făcu loc unei senzații plăcute de toropeală.

Apoi, intercalată cu muzica, se auzi din nou o voce, de data aceasta de femeie, dulce, gravă, vibrînd :

...acesta e ceasul mîngîierilor
e ceasul străvechilor jocuri
fiți buni unii cu alții
dăruiți-vă căldura
lăsați-vă mîinile să colinde
porniți în căutare cu buzele voastre
neteziți-vă părul umed
răcoriți pielea fierbinte
ascultați vocea întunericului
învăluiți-vă în mantia uitării

dulceața se găsește în ceea ce este tainic
căutați-o, căutați-o...

Dan întoarse capul și o privi pe Sonia. Se uita la el cu ochi mari. Întinse brațul și ea veni spre el. Buzele lui îi atinseră fruntea, ochii, obrajii, gura. Simți umărul ei sub mîna lui. O mîngîie, iar mîna îi alunecă de-a lungul pielii ei netede. Era liniște, doar respirația reținută, doar muzica răsunînd în surdină, vocea din difuzor.

Dan mai ezita. O clipă privi totul oarecum din afară, cum toate principiile se prăbușesc, cum toate îndoielile dispar. Se simți ciudat de ușor, plutea. Lumea era întunecată, nu vedea nimic, toate simțurile sale se concentrau asupra unui singur sentiment. Un vîrtej îl cuprinse și se lăsă în voia lui.

Sonia îl săruta și el o săruta. Mult timp nici nu se mișcară, nu scoaseră nici un sunet. De undeva din spate, printr-o perdea de umbre, vocea continua să le vorbească în șoaptă.

Cînd se treziră a doua zi, erau culcați unul lîngă celălalt, și totuși se simțeau despărțiți de o distanță de kilometri. Nu înțelegeau ce s-a petrecut, poate fusese doar un vis și poate că visaseră cu toții același lucru.

Scurt timp după aceea se auzi glasul colonelului prin radio. Era ceva interesant de văzut.

Se suiră pe coastă, ajunseră la drumul pe care veniseră cu două zile în urmă, trecură peste urcușul pieptiș, pînă ajunseră la rampă. De aci se putea vedea partea de sus a zidului care împrejmuia orașul și fișia cea mai de jos a peretelui din material plastic... Din deschizătura produsă de explozie nu mai rămăsese nici o urmă.

Zidul era neted, de o transparență cețoasă, ca și înainte, afară se întindea cîmpia nesfîrșită.

— Sîntem închiși.

— De cînd ? Santinelele nu au observat nimic ?

— Nu. Probabil că s-a întîmplat azi noapte. Ieri mai erau cîțiva oameni aici, sus ; ne-au asigurat că deschizătura mai exista.

— Ce-o să faceți ?

— Păstrați deocamdată ceea ce vă spun pentru voi. Ar putea stîrni neliniște. Eu nu privesc acest lucru drept tragic. Putem produce oricînd o nouă explozie. Dacă este nevoie arunc întreaga cupolă în aer.

●

Mai simțea încă apăsarea electrozilor pe pielea perfect rasă de la tîmple, curelele detectorului de puls de la încheietura mîinii.

La început fusese mulțumit, apoi iritat, după aceea neliniștit... nu părea să fie vorba de o simplă amînare, de o modificare în desfășurarea planului — acum era sigur că îl suspectau de ceva, că aveau o bănuială. Întrebările privitoare la dispoziția, la disciplina, la starea generală a oamenilor pledau în acest sens. Căutau oare un vinovat ? Voiau să-l pedepsească ? Se gîndeau la vreo răzmeriță ? Credeau că el era instigatorul ? Trebuia să recunoască ceva, să mărturisească ceva, numai ca să scape în sfîrșit ? Dar oare ce ?

El nu ascundea nimic, nu știa ce ar fi putut ascunde. În primele zile încercase să păstreze pentru sine chestiunile personale. Acum nu mai exista de multă vreme nimic personal pentru el. Remarcau imediat cînd tăinuia ceva, iar doctorul îi făcuse de cîteva ori injecții.

Se scutură înfiorat. Nu era vorba de greață, căci senzația de supraîncărcare a stomacului era suportabilă. De nesuportat era însă această constrîngere de-a vorbi. Se asculta pe sine ce spunea, mirat, zăpăcit, rușinat de ceea ce formula, lucruri despre el însuși pe care nu le știa, nu le recunoștea. S-ar fi zis că ceva din el avea o bucurie drăcească să dezvăluie cele mai intime sentimente, să le etaleze, să le răscolească. Și pe deasupra nici nu era măcar sigur că tot ce spune era chiar adevărat. Nu s-ar fi putut întîmpla ca acest eu fără voință, docil să inventeze întîmplări, doar ca să-i satisfacă pe ascultători ?

Ar fi preferat să păstreze pentru el întîmplarea cu Sonia. Nu avea nimic de a face cu cele petrecute mai

tîrziu, îi privea numai pe ei doi. Nu mai vorbiseră niciodată despre asta, nu mai făcuseră nici cea mai mică aluzie sau cel mai neînsemnat gest în legătură cu aceasta.

Încercase să tacă, însă atunci cînd medicul venise cu injecția, vorbise. Poate că îi era teamă că o să spună prea mult, mai mult decît se întîmplase în realitate. Vorbise despre Sonia și douăzeci de experți îl ascultaseră, luaseră notițe, îl imprimaseră pe bandă magnetică. Medicul își întorsese jenat privirea în altă parte, iar fata cea blondă rîsese. Unde era ea acum ? Îl cerceta cu privirea printr-o gaură din perete ?

Povestise totul, ca și cînd așa s-ar fi petrecut în realitate, și totuși nu era sigur.

Și chiar dacă era adevărat, tot nu însemna nimic. Era convins că ea nu îl iubise, nu iubise pe nici unul dintre ei. Fusese doar un gest de încredere, de comuniune, născut poate dintr-un sentiment de singurătate, la care se adăugase muzica mîngîietoare, glasul poruncitor...

Dar toate astea nu puteau fi motivul pentru care îl țineau aici cu forța — nu reprezentau o încălcare a regulamentului de serviciu pentru care să se ostenească douăzeci de ofițeri.

Ce era de fapt ?

Știa oare sora cea blondă ?

Se ridică și se îndreptă spre ușa camerei ei.

Dacă nu-mi spune adevărul cu binele, o bat pînă vorbește, se hotărî el.

●

— Vă dau o mașină și zece oameni care să vă însoțească și să vă acopere la nevoie, spuse colonelul. Comandant este locotenentul Roszanue. Vă stă la dispoziție. Vă puteți deplasa liberi pe teren, nu vă impun nici o restricție. Singurul lucru care vă rog este să fiți prudenți. Rămînem în legătură prin radio. Țineți-mă la curent. Noroc bun !

O jumătate de oră mai tîrziu se aflau lîngă fațada clădirilor, căutînd o intrare. Părea că la parter nu

există intrări și se dădură jos din mașină pentru a arunca o privire primprejur. Soldații rămaseră lîngă vehicule.

Pentru a se apropia de clădire trebuiau să traverseze drumul, în mijlocul căruia se afla șina de ghidare pentru micile mașini cu două locuri. Cînd se apropiară, vehiculele se puseră în mișcare. De o parte a benzii de circulație din mijloc, vehiculele o luau spre stînga, iar de cealaltă parte, spre dreapta, într-un ritm destul de alert, silențios, o mașină după cealaltă.

— Să ne urcăm în mașină ? întrebă Tibor.

— Unde o fi stația ?

— Poate aici ?

Josef atinse un stîlp metalic, unul dintre aceia mulți, care mărgineau șinele la intervale regulate. La început nu s-a remarcat nici o reacție, dar mai tîrziu una din gondolele cu scaune își acceleră ritmul, se apropie de cea din față, se opri apoi în fața stîlpului de chemare, pînă cînd se apropie următoarea mașină, se puse în mișcare, acceleră și ocupă din nou locul în față, între vecinii ei cu roți.

— Ai fi avut destul timp ca să urci !

— Vrei să încercăm ?

— Nu avem nimic mai bun de făcut ?

— Nu contează de unde pornim ; de ce să n-o facem de aici ? Pun pariu că o să învățăm o mulțime de lucruri.

Josef apăsase din nou pe discul de contact. Scena de dinainte se repetă. Josef se urcă, se așeză, iar Greg îl urmă. Imediat după aceea o porniră.

— Veniți și voi ? Sau rămîneți aici ?

— N-ar trebui să ne despărțim !

Zece minute mai tîrziu erau stăpîni pe noul lor mijloc de locomoție. Exista un disc de contact practicat în peretele lateral, un întrerupător care oprea gondolele. La intersecții vehiculul o lua, în mod normal, drept înainte, însă putea trece pe o șină laterală în caz că se acționa o manetă la dreapta sau la stînga. De pe această șină laterală, un alt vehicul cotea pe șina direcției inițiale, așa încît ordinea de-

plasării rămînea aceeași. Dacă se părăsea pista și fîșia de drum alăturată, atunci șirul de autovehicule se oprea.

— Sistemul este așa de sigur, încît și un imbecil îl poate folosi, spuse Pavel. Pun pariu că accesul spre etajele superioare este la fel de simplu.

Circulaseră de cîteva ori în jurul blocului, trecînd pe lîngă soldații care îi priveau nedumeriți. Apoi făcură o călătorie de recunoaștere spre centru, fără a găsi însă ceva efectiv nou.

— Să încercăm ! Nu cred că ne expunem vreunui pericol !

Nu aveau un conducător, constituiau o echipă fără comandant, exact de dimensiunea care îi asigura funcționalitatea. Fiecare dintre ei putea să preia comanda, dacă era vorba de probleme din domeniul său de specialitate, dar nici atunci nu dădea nimeni ordine. În mod normal se făceau numai propuneri, pe care le urmau cu toții sau nu, în caz că se ridica vreo obiecție întemeiată.

Acum mergeau de-a lungul fațadei clădirii, și nu a fost greu să găsească un întrerupător de contact asemănător celui de la gondolă. Acesta se găsea într-o adîncitură practicată în zid, iar în jurul ei, pe jos, se putea zări un șănțuleț, care descria un dreptunghi.

— Veniți aici înăuntru !

Josef apăsă întrerupătorul în jos, iar din șănțuleț se ridică un glasvand, îi cuprinse, podeaua se ridică, și ei porniră cu cabina transparentă oblic, în sus. Strada rămînea sub ei, fațada de peste drum se îndepărta. Deodată se opriră lin, glasvandul se coborî din nou, iar ei se aflau pe o terasă — cam la o înălțime de 100 de metri — mărginită de o balustradă care le ajungea pînă la șolduri.

— Tu ne-ai oprit ?

— Da, am încercat mecanismul. Este foarte simplu : sub această plăcuță apar cifre luminoase — se apasă pe ele, iar liftul se oprește. Vreți să vă duc și mai sus ?

— Nu ! Mai bine să ne uităm primprejur !

Era o deschizătură simplă de intrare, fără uşă sau vreo altă barieră. Ducea spre un coridor lung, care intra de-a dreptul în interior, luminat difuz de o fîşie luminescentă din plafon — o lumină nu prea mare, dar suficientă. Coridorul era complet gol, nici uşi nu se vedeau. Au mers de-a lungul lui mai multe minute, iar lumina zilei se stinse în urma lor, pînă ce nu se mai putu vedea decît un pătrat luminos. Aici se sfîrşea culoarul drept, iar un altul transversal ducea atît la stînga, cît şi la dreapta.

— Mergem mai departe ?

— Ce altceva putem face ?

— O să găsim drumul înapoi ?

— Nici o problemă.

— Mai bine să marcăm drumul.

Greg scoase la iveală un creion cu vîrf de pîslă din buzunarul costumului şi desenă o săgeată pe solul imaculat.

O apucară la stînga.

Se simţea un curent de aer uşor şi cald venind din interior.

— Un sistem de ventilaţie.

— Clădirea asta imensă trebuie să dispună de o instalaţie de climatizare.

— Nu auziţi nimic ?

Ascultară cu atenţie.

— Vine din spate !

— Ba nu, din faţă.

Brusc se auzi un zgomot mai puternic ; o zgîrietură şi un geamăt.

Tibor sprintă pînă la o intersecţie a coridoarelor.

— Aici a fost un om !

— Unde e acum ?

— Acolo în faţă... dispărut !

— Nu te-ai înşelat ?

— Sigur că nu !

— Hai să vedem !

Greg făcu din nou o săgeată pe sol.

— Vedeţi, am avut dreptate !

Din nou o intersecţie de coridoare, de această dată mai îngustă, mai joasă.

— Aici trebuie să fi dispărut.
— Te-a văzut ?
— Nu știu, eu l-am zărit numai din spate.
Se auzi din nou un zgomot, abia perceptibil, ca și cum cineva s-ar fi furișat pe undeva.
— Ăsta a venit sigur din spate ! Sonia fugi înapoi. Dan o urmă. Ceilalți rămaseră pe loc nehotărîți.
Cei doi se aflau iarăși la intersecție. Nu se putea vedea nimic. Ganguri goale, în trei direcții.
— Ia te uită ! Săgeata a dispărut !
— Veniți aici !
— Aici trebuie să fi fost !
— Greg, mai știi cu exactitate unde ai desenat săgeata ?
— Aici.
Îngenunche pe sol și căută o urmă. Nimic.
— A fost cineva aici ?
— Iarăși un automat ? Un fel de serviciu de curățenie — a nu se murdări podeaua și pereții ! Asta trebuie să fie !
Sonia scoase un sunet șoptit, îl apucă pe Pavel de mînă, care stătea lîngă ea. Acum vedeau și ceilalți — pe un fotoliu cu rotile se apropia o siluetă, lunecă pe lîngă ei ; involuntar, se dădură înapoi. Vehiculul, cu povara sa, dispăru după un colț.
Greg își reveni primul, o luă la fugă după acesta, apoi sări înapoi — în fața lui se coborîse un perete.

●

Era deci sigur că mai existau oameni în oraș.
— Da.
— De ce nu ați oprit omul din căruciorul pe rotile ?
— Nu se deplasa prea repede. L-am fi putut ajunge cu ușurință. Voiam să știm încotro se îndreaptă.
— Chiar așa v-ați gîndit ? Nu a fost poate mai curînd surpriza la mijloc ? Sau voiați să-l menajați ?
— Am fost luați prin surprindere. A apărut pe neașteptate. Nu aveam nici un motiv să-l menajăm, însă nici să-l vătămăm.
— Și-a scos cineva arma ? Ar fi putut fi vorba de un atac.

— Nu pot să-mi aduc aminte... nu cred... ba da. Sonia ținea un pistol în mînă.

— Nu a tras.

— Nu.

— A împiedicat-o cineva ?

— Nu. Nu exista nici un motiv să tragă.

— Ce-ați făcut după întîlnire ?

— Am cercetat obstacolul, adică peretele care s-a coborît.

— Rezultatul ?

— Material plastic dur.

— Prea dur ca să-l aruncați în aer ?

— Nici pe departe.

— De ce nu l-ați aruncat în aer ?

— Puteam s-o facem, oricum, mai tîrziu.

— Puteți să suportați bine zgomotul ? Vă speriați la auzul unui zgomot brusc ?

— Zgomotul nu mă deranjează, nici măcar un foc de armă tras pe neașteptate.

— Ce s-a întîmplat după aceea ?

— Ne-am întors la tabără pe cel mai scurt drum.

— A fost vorba de o fugă ?

— Consecința unor raționamente logice. Trebuia să transmitem vestea.

— De ce n-ați făcut-o prin radio ?

— Legătura era întreruptă. Nu, trebuia să ne întoarcem. Colegii nu știau nimic...

— ...și se comportau nechibzuit.

— Nimic nu părea să suscite motive de îngrijorare.

— Două zile fără vreun contact cu dușmanul nu justifică nechibzuința. Oamenii s-au îndepărtat de tabără fără a primi permisiunea, au utilizat instalațiile sportive. Unii dintre ei au pătruns pînă la sistemul de gondole și au întreprins călătorii de plăcere.

— Nu puteam exercita nici o influență asupra acestor acțiuni.

— Soldații au ascultat — în ciuda interdicțiilor — posturile de radio din oraș.

— Foarte posibil.

— Cum de le erau cunoscute lungimile de undă ?

— Erau lungimile de undă obișnuite, pe care le utilizam și noi. Trebuiau numai să învîrtească butoanele.

— Și modulația ?

— Au descoperit un emițător, care folosea tipu nostru de modulație.

●

Nu-l priveau cu prietenie, asta era sigur, nu îl considerau un erou, ci încercau să-l demaște... trădare, sabotaj, comportament greșit...

El nu făcuse însă nici o greșeală — și nici unul din echipă nu se comportase greșit. Cu toții urmaseră planul, acționaseră așa cum fuseseră învățați, nu se abătuseră, nu-și permiseseră nici un gînd personal, nici o ieșire din schema ordinelor stricte... și totuși — nu-și atinseseră scopul. Bagajul lor de informații, cunoștințele asimilate cu grijă, zecile de mii de date, metode, căi de rezolvare nu folosiseră la nimic. Nu că le-ar fi aplicat greșit — nici măcar nu ajunseseră să le pună în aplicare. Au acționat așa cum fuseseră instruiți și tocmai de aceea acționaseră greșit. Oare greșeala trebuia căutată în arta științei sau în cea a tehnicii ? Trebuia oare să analizeze tot ce învățase ca să o identifice ? Nu era oare valabilă matematica, logica, cibernetica ? Sau de vină erau datele false, aproximațiile, limitele greșelilor, generalizările nepermise ? Trebuia pus totul pe seama unei erori, unui lapsus, unei greșeli de transmitere, unui cod eronat ? Era de vină principiul — în ce privește aplicabilitatea, transmisibilitatea, interpretarea ? De vină era oare omul sau mașina ?

Se asiguraseră multiplu.

Teoric.

Experiment.

Calcule nenumărate, încercări fără număr.

Prospectarea prin modelul matematic. Simularea. Testul. Iluzia realității. Exercițiul cu obiectul real.

Simulările decizionale evidențiază problematica strategică fundamentală. Invers, ele folosesc la cercetarea dinamicii de grup a echipei alese.

În timpul simulării, se analizează comportamentul membrilor echipei între ei, atitudinile, tensiunile, necesitățile și intercomunicarea lor. Rezultatul reprezintă fundamentul pentru crearea unui model al personalității. Pe baza acestuia se simulează alte situații și combinații, insesizabile, prin intermediul testelor.

Fiecare grupă își elaborează independent propriile criterii, își stabilește scopurile și ierarhizările preferențelor. În cadrul testului își revizuiește criteriile, după optimizări parțiale și procese de învățare secvențiale —

matematică
logistică
semiotică
teoria informațională
teoria codurilor
algebră booleană
teoria automatelor
teoria sistemelor adaptabile
teoria reglajului
teoria jocurilor
teoria sistemelor complexe
cibernetica organizării
pedagogia cibernetică
teoria influențării
teoria guvernării —

modele de gîndire închise, dependențe logice, explicații cauzale, interdependențe și relații circulare, imaginea lumii s-a închis, perspectiva este perfectă, știința este indivizibilă, concluziile ei sînt formulate irefutabil, sînt practicabile universal...

Unde a fost comisă greșeala ?

Nu în activitatea practică, în rutină, în modul de gîndire, nu în metodele științifice. Mărimi energetice și informaționale. Sisteme fizice, biologice și sociologice. Modelele sînt general valabile, teoria operează cel mai abstract cimp, schemele pot fi materializate

după voie, concluziile sînt obligatorii, rezultatele, transferabile. Nu există nici un parametru secret, nici o neclaritate, nici puncte absolut singulare, domeniul de aplicare este infinit, valabilitatea este universală. Necunoscutul este anticipat —

completarea schemei goale cu date
demersul concret
determinarea constantelor
citirea valorilor de măsurare
realitatea ca problemă de variaţie
optimizare
maximizare
stabilirea punctelor de cotitură
căutarea soluţiilor numerice
şiruri de semne
liste
apartenenţe
realitatea drept caz particular al imaginabilului

Poate că aici a fost punctul slab ? Gama de posibilităţi, modelul de univers realizat, legătura care nu era uni-univocă, individualul e cuprins în nesfîrşit, nesfîrşitul dă posibilitatea existenţei unor noi şi noi variante. Concluzia generalului răsfrîntă asupra particularului ? Eroarea filosofiei ?

Sistemul lor era o soluţie stabilă a problemei, însă nu era unica soluţie, existau şi altele. Atunci însă nu mai avea nici o valoare argumentul concordanţei sau era valabil şi pentru orice altă soluţie, deşi numai una dintre ele putea fi cea mai bună. Care însă dintre criteriile de apreciere trebuiau luate în considerare, catalogul criteriilor fiind epuizate. Existau oare alte criterii ? Însă în ce domenii ? Soluţionarea lor îşi pierdea atunci semnificaţia de scop, toate celelalte realizări fiind echivalente şi siguranţa, care pînă acum caracterizase spaţiul multidimensional al problemelor sociale ca reţea de coordonate, se dovedea o schemă goală.

Ideologia nu poate fi fundamentată ştiinţific.

Dan nici nu tresări cînd acest gînd eretic i se înfipse în minte, însă fu deplin conştient de semnificaţia lui. Se îngrozi atunci cînd îşi dădu seama că,

ntre concluziile pe care le producea această revo-
ție, îi veneau în minte în primul rînd acelea care
priveau personal. Brusc, se văzu aruncat înapoi, i
tr-o situație pur subiectivă. Dacă pînă acum n
putuse să presupună că fiecare din echipa sa, a că
componentă era și el, ar fi gîndit la fel în situa
asemănătoare, acum el se desprinsese din lumea r
prezentărilor lor, fugise, se sustrăsese responsabi
tății, clacase. Se situa în niște zone unde nimeni nu-l
putea urma, și, dacă altcineva i-ar fi luat-o înainte,
chiar el l-ar fi disprețuit. Acum era cu desăvîrșire
singur și îi era rușine, deoarece acest lucru i se părea
ca o trădare.

Acțiunea următoare a fost precis planificată. Colonelul insistase ca ei să nu întreprindă nimic fără a fi însoțiți de cîțiva soldați care să le asigure apărarea. Nu trebuiau să se aventureze prea mult în interiorul orașului, ci, pe cît posibil, trebuiau să pătrundă într-o clădire din zona periferică, și să încerce să stabilească un contact cu locuitorii.

Se folosiră de lift și urcară la primul etaj. Mai întîi încercară să-și facă o imagine de ansamblu. O echipă de topometrie făcu un plan, ceea ce era dificil, deoarece busola nu funcționa. (Acul magnetic prezenta abateri neregulate de la direcția nord-sud. Luară linia frontală drept coordonată de referință și utilizară sistemul măsurării în radiani și de asemenea telemetrul.) Un fel de coridor principal descria un hexagon în jurul clădirii ; spre exterior și spre interior se ramificau două coridoare secundare, care se sfîrșeau într-un perete. De la acestea porneau pe lateral scurte secțiuni de coridor, unde existau deschizături, după care se putea presupune că se află uși.

Acum nu mai șovăiră, ci își propuseră să pătrundă prin cea dintîi. La dreapta și la stînga se postară soldații cu armele în mînă. Tibor cercetă ușa, însă nu găsi nici clanță și nici gaură de cheie.

— Să pătrundem cu forța ?

— De ce să nu sunăm ?

— Crezi că aia este o sonerie ?

Greg arătă spre o fişie de sticlă de culoare lăptoasă, de lîngă cadrul uşii.

— Ce altceva poate să fie ?

— O să vedem noi !

Dan apăsă uşor pe dunga lăptoasă. Imediat apărură dedesubt semne grafice luminoase de culoare roşie.

— Ce înseamnă asta ?

Greg răspunse :

— Mi se pare că este vorba de o prescurtare şi îndrăznesc să spun că înseamnă : „Vă rog nu deranjaţi !"

— Să o luăm în seamă ?

Încercară la o uşă după alta. Abia în următoarea secţiune a coridorului se produse o reacţie diferită. Acolo apărură nişte semne grafice verzi, iar uşa glisă deîndată la o parte. Doi dintre soldaţi săriră brusc înainte, cu armele ridicate, însă prima privire în interiorul încăperii îi făcu să se oprească în mijlocul saltului ca împietriţi. Ceilalţi se retraseră speriaţi şi uimiţi : în faţa lor se căsca o prăpastie, iar în străfunduri era o apă sclipitoare, împrejmuită de un cer albastru, mărginit la orizont de o bandă violetă, deasupra cerul era ceva mai închis, iar la zenit se prefăcea într-un negru ca de catifea. Pe acest fundal întunecat, plutind liber, se vedea un joc de bile luminoase — verzi, galbene, portocalii, apoi din nou unele roz, purpurii, cafenii —, totul acoperit de o siluetă fantomatică, argintie, care alerga neliniştită pe suprafeţele bogat colorate, rupîndu-se în bucăţi, izvodea forme ovale, întunecate, dar clare, apoi se recompunea iarăşi în alte locuri, se contura din nou, îmbrăca dintr-o dată forma unui fagure, alcătuia plase fine, se rupea din nou.

Dacă treceai de pragul uşii, ajungeai pur şi simplu într-o cameră goală — în care nu se găsea decît o platformă oscilantă, pe care era aşezat un scaun rabatabil cu perne mari. Acolo se odihnea un om, un bărbat ; avea fruntea înaltă, părul alb, un obraz

oacheș, tînăr. Privea în sus, probabil cufundat în contemplarea jocului bulelor multicolore.

Păru apoi să observe că se întîmplă ceva neobișnuit. Se ridică în picioare, spetcaza rămînînd lipită de spatele său, întinse mîna spre o cutie de comandă, care se apropie automat de el. Apăsă cu repeziciune de cîteva clape. Dintr-o dată culorile bilelor păliră, albastrul cerului, verdele mării, iar din desenul contururilor, care mai rămăseseră la sfîrșit, apărură pereți cenușii, perlați, ușor curbați, avînd în loc de margini rotunjimi, tavanul fiind o cupolă netedă, de asemenea de un gri perlat, iar podeaua compusă din fire de un gri deschis.

Bărbatul îi privi iritat.

— Ce-nseamnă asta ? Unde e Gilbert ?

Intrară ezitînd, mai întîi Greg, apoi Pavel, între ei se intercalară soldații, apoi toți ceilalți se înghesuiră și ei.

— Părăsiți încăperea ! Cine sînteți voi ?

— Scuzați-ne, spuse Greg. Nu avem nici o intenție rea. Numai cîteva întrebări !

— Veniți de la regenerare ? Este prea devreme.

— Liniștiți-vă, îl rugă Greg. Noi...

— Asta e de neînchipuit. Părăsiți încăperea — imediat !

Mîna sa se mișcă pe tastatură.

Oamenii văzură negru în fața ochilor.

Cînd se treziră, se aflau afară, pe terasă, unul lîngă celălalt. Nu li se întîmplase nimic. Se treziră brusc, complet lucizi, nu sufereau de dureri de cap, nu resimțeau nici un fel de oboseală.

— Am procedat prea stîngaci, spuse Pavel. L-am speriat.

— Oricine s-ar fi speriat. Pentru el noi sîntem niște străini.

— Nu-i era frică.

— Atunci ce-a fost ?

Pavel ridică din umeri.

— Iritare, aș spune eu. Revoltă. Nu era o reacție declanșată de frică. Nu se simțea amenințat — pînă la un moment dat — atunci cînd a vorbit

de regenerare, cînd s-a simțit o undă de teamă în glasul său.

— Probabil că aștepta pe altcineva.

— Da, de aceea a deschis ușa.

— Și bilele multicolore ?

— Poate o experiență ?

— Un joc.

— Mai degrabă.

— O proiecție — sau televiziune.

— De înaltă calitate. Simulare absolută a realității.

— În prima clipă am crezut și eu că ne aflăm în mijlocul văzduhului, undeva foarte sus.

— Nu exista nici o posibilitate de a sesiza simularea.

— Cu puțină logică...

— Pătrunderea în încăpere...

— N-aș fi intrat cu nici un preț.

— Ce facem acum ?

— O să procedăm cu mai multă prudență.

— N-o să mai intrăm cu întreaga echipă.

— Mai bine doar unul singur.

— Riscul...

— Probabil că nimeni de aici nu ne vrea răul, căci altfel nu am fi fost aduși aici nevătămați.

— Putem să ne asumăm riscul : unul singur.

— În regulă. Cine se duce ?

●

Toți erau făcuți din același aluat, fuseseră formați la fel, beneficiaseră de aceeași educație, erau obișnuiți unul cu celălalt, se cunoșteau unul pe celălalt, se înțelegeau fără cuvinte, își exprimau îndoielile fără ocol, nu aveau secrete unul față de celălalt, constituiau o echipă, aparțineau elitei, erau inteligenți, reacționau cu repeziciune, posedau un dar nedezmințit al înțelegerii, erau puțin cam greoi, nu puteau fi decît cu greu scoși din fire, deveneau plictisitori, chiar erau plictisitori, dădeau impresia că se stăpînesc, nu erau buni parteneri de discuție, nu arătau ca niște eroi, rareori făceau ceva

surprinzător, se ţineau în frîu, erau obişnuiţi unul cu celălalt, îşi băteau joc de propriile slăbiciuni, aveau puţine să-şi spună reciproc, se completau, erau sănătoşi, nu-şi făceau iluzii, aveau vederea normală, se comportau în aşa fel încît să nu se remarce, aveau o tensiune arterială joasă, erau ambiţioşi, nu aveau peste 40 de ani, vădeau o coeziune ca a unui singur om, nu posedau trăsături ieşite din comun, erau nefumători, fuseseră testaţi psihologic, practicau diferite sporturi, lucrau perseverent, învăţaseră să gîndească, erau capabili să se adapteze, nu aveau cazier judiciar, erau produsul unei planificări care durase ani de zile, erau mîndria Academiei, erau dispuşi să dea ascultare, abia dacă se deosebeau unul de celălalt, puteau să se bazeze unul pe celălalt, aveau judecăţi de valoare asemănătoare, erau supraoameni incolori, simţeau ca şi ceilalţi, erau din cînd în cînd prost dispuşi, aveau dinţii îngrijiţi, erau experţi în domenii speciale — însă erau atît de asemănători, încît era indiferent dacă unul se ocupa de o problemă, altul de alta (presupunînd că era vorba de o problemă generală şi nu de una specială, pentru care fiecare dintre ei fusese pregătit în mod diferenţiat), în astfel de cazuri gîndeau asemănător, se comportau asemănător, acţionau asemănător, şi nimeni n-ar fi putut să-i deosebească numai pe baza lucrurilor pe care le gîndeau, a felului în care se comportau, a modului lor de-a reacţiona.

Erau mărimi interschimbabile.

●

Am încercat de mai multe ori să intrăm în apartamentele locuitorilor oraşului. De cele mai multe ori se aprindea scrisul roşu şi încercam la următoarea uşă. Dacă erai destul de insistent, aveai cu siguranţă, mai devreme sau mai tîrziu, noroc. Întotdeauna intra numai o persoană, ceilalţi aşteptau afară — asta devenise o regulă pentru noi.

Am adunat o mulţime de informaţii, şi totuşi, ordonate şi corelate, ele dezvăluiau doar o parte a tabloului, într-o anumită măsură cea de prim-plan.

Însă această parte este cu siguranță esențială, ea determină valoarea de referință a circuitului de reglare, care s-a impus aici.

Firește că discutam rezultatele în amănunt. Elaboram procese-verbale bazate pe memorie, cît mai precise, discutam întîmplările neobișnuite, încercam să lămurim contradicțiile. Multe din observații se repetau, altele erau însă unice și imposibil de reprodus.

Eu relatez — ca să iau un exemplu între multe altele — o încercare personală, care a dat rezultate bune.

Am găsit o ușă care a putut fi deschisă. Numai o parte din pereții de proiecție erau luminați, cam o treime din circumferință, cealaltă parte se afla în semiobscuritate. Sus, în centrul cupolei, plutea un corp de iluminat, un fus de lumină, care emana un fascicul de raze fine, gălbui și slabe. Mai tîrziu aveam să remarc faptul că era numai o proiecție.

Imaginea de pe suprafața vizibilă reprezenta o diagramă complicată, linii colorate, săgeți, cercuri cu cifre înscrise în ele, care se modificau din cînd în cînd. Într-un colț se găsea un indicator al timpului, care funcționa evident într-un ritm accelerat.

Cînd am intrat, bărbatul din scaunul rabatabil îmi aruncă o privire. Întors cu fața spre suprafața de proiecție luminată, spuse :

— Pauză.

Indicatorul de timp s-a oprit. Diagrama s-a stins, iar într-o încăpere iluminată crepuscular se vedea ca-ntr-o imagine de oglindă ; același scaun rabatabil, un bărbat ; la început am crezut că privesc în apartamentul alăturat, însă era o proiecție, cine știe de la ce depărtare.

Unul dintre bărbați îi spuse celuilalt :

— Cinci minute, dacă îți convine ?

— E-n regulă.

Imaginea dispăru, iar în încăpere se mai lumină puțin, fără să-mi pot da seama datorită cărui fapt.

— Ești unul dintre străini ?

— Da.

— Ai noroc. Mă interesează istoria.

Apăsă pe un buton şi lîngă mine se ivi un scaun rabatabil.

— Te rog, aşază-te. Te mai apucă vreun spasm muscular. O baie de întărire ?

— Nu, mulţumesc.

— Îmi trebuie cîteva date istorice. Bătălia de la Waterloo vă este cunoscută ?

— Da.

— 69 052 de oameni avea Napoleon, 272 de tunuri, Blücher avea 74 860, însă mie îmi lipsesc datele pentru Wellington — 90 000 ? sau 64 000 ? Şi cîte tunuri ? Napoleon avea 272. Dar Wellington ? Poţi să-mi faci rost de date ?

— Pot să încerc.

— Lui Wellington şi lui Blücher trebuia să li se taie drumul. Tunurile trebuiau amplasate pe şirul de dealuri. Atunci pierderile ar fi fost mai mici. Am calculat totul atent. Napoleon ar fi putut cîştiga bătălia de la Waterloo. Ce zici ?

— Nu prea îmi dau seama.

— Nu mă crezi ? Vrei să punem pariu ?

— Nu. De fapt, eu aş avea cîteva întrebări...

— Mai tîrziu. Întîi eu, după aceea, tu. La urma urmei, tu ai intrat aici — fără să întrebi.

— Uşa nu era închisă.

— Cui îi trece prin minte să intre în apartamente străine, şi pe deasupra, pe jos.

— Voi nu părăsiţi niciodată fotoliul cu rotile ?

— Eu întreb primul : cîţi oameni avea Napoleon ?

— Asta nu ştiu.

— Dar voi aveţi cu siguranţă date despre asta. Nu ai putea să le obţii printr-un mijloc de comunicaţie ?

— Aş vrea s-o fac cu plăcere, dar asta nu merge aşa de uşor.

— O s-o faci ?

— Da. Dacă-mi răspunzi la cîteva din întrebările mele.

— Acum ?

— Da.

— Atunci haide, repede. Foarte scurt.

— Cîți locuitori are orașul ?
— Dar asta este o prostie. Întreabă singur.
— Unde ?
— La centrală, bineînțeles.
— Nu posed un terminal cu input și output.
— Sînt destule apartamente libere.
— Unde ?
— De unde să știu, eu îl am pe al meu.
— Nu poți să întrebi ?
— Acum nu — n-am vreme.
— Atunci nu-ți fac rost de date.
— Bine, fie.

Apăsă pe cîteva butoane de la o claviatură. Pe peretele de proiecție apăru un plan, probabil planul orașului. În cîteva zone, clipea o lumină roșie.

— Mulțumit ?

— Care e sistemul de orientare ?

— Acuma chiar că începe să mă agaseze chestia. Trebuie să mă întorc.

O apăsare pe tabloul de comandă și pereții de proiecție se luminară, iar încăperea se umplu de zăngănit și zgomot, țipete — în limba franceză, engleză, flamandă. Izbucniră jerbe de scîntei, începu să se ridice abur ; se puteau simți mirosuri, slabe, dar absolut autentice — era un miros de pulbere, de sudoare, de trupuri de animale. Căciuli din blană de urs, șepci de uniformă, călăreți care îmbrățișau strîns caii ce se cabrau, oameni în uniforme pestrițe fugeau în direcția unei grindini de focuri de armă răpăitoare, o căruță de lemn ardea. Vîrfuri de săbii, baionete, fîntîni de mîl. Indicatorul temporal se pusese din nou în mișcare, cifrele pluteau liber prin încăpere.

— Vezi, lupta continuă ! De data asta găsesc eu strategia cea bună. Trebuie să atacăm pe flancul din stînga, asta este soluția.

Stătea ca un conducător de oști în mijlocul unei bătălii O apăsare de buton și diagrama apăru. Degetele i se plimbară deasupra butoanelor, iar cîteva săgeți își modificară direcția. Într-un spațiu de un alb orbitor apărură cifrele :

7 624 (+ 316)
(— 28)
7 624 (+ 288)

— N-am zis eu — au pierderi mai mari ! Astăzi îl înfrîng pe Blücher. Du-te acum, adu-mi datele, însă du-te repede, repede...

M-am ridicat şi am ieşit.

●

Crescuseră înalţi, îşi părăseau rareori încăperile, zăceau acasă în faţa ecranelor de proiecţie, erau foarte serioşi în jocurile lor, se interesau de toate lucrurile şi de nimic, îşi considerau existenţa de la sine înţeleasă, nu erau proşti, aveau un fond bun, puteau să se entuziasmeze cu adevărat, nu le scăpa nimic, nu observau că timpul trece, evitau orice fel de efort, duceau o viaţă igienică, erau cîteodată nemulţumiţi, nu voiau să fie deranjaţi, nu-şi valorificau posibilităţile, se foloseau rareori de ocaziile ivite, îşi trăiau viaţa, se eschivau de la a lua hotărîri, se lăsau serviţi de roboţi, se bronzau la lămpi cu raze ultraviolete, nu le era niciodată ruşine, erau egoişti, nu vedeau nimic dincolo de orizontul lor, nu ştiau nimic despre cultivarea pămîntului şi despre creşterea vitelor, erau nişte împătimiţi ai sportului, nu mai evoluau, îşi înmuiau mîinile în apă distilată, nu se dezvoltau, aveau o digestie bună, aveau simţul frumosului, îşi atinseseră ţelul, trăiau într-o lume a aparenţelor, îşi excitau simţurile cu ajutorul curentului electric, memoria le era de multă vreme copiată, erau obişnuiţi cu supravegherea, se încredeau în maşini, ascultau muzică cu plăcere, îşi lăsau muşchii să se atrofieze, nu văzuseră niciodată un petic de cer, erau nevinovaţi, nu puteau să-şi imagineze nimic altceva, ajunseseră să meargă pe căi bătute, se simţeau foarte bine aşa — şi dacă cineva i-ar fi stimulat să mediteze asupra situaţiei lor, să se analizeze critic, să se abată de la căile prestabilite, atunci nu l-ar fi înţeles, ar fi fost şocaţi sau amuzaţi, nu s-ar fi simţit mai afectaţi decît la o defecţiune ivită

într-un joc, s-ar fi simțit cu dreptatea de partea lor, iar altfel nici nu putea să fie, căci nu învățaseră să pună întrebări asupra unor lucruri care păreau de la sine înțelese, și astfel se făcea că nu vedeau mai mult decît ceea ce li se arăta în fața ochilor, și nici măcar asta, se fereau de conflicte, evitau hotărîrile și luau viața așa cum era.

Se situau dincolo de orice vină, și aceasta era singura lor libertate.

●

— Următoarea noapte a fost ultima, pe care ați petrecut-o în tabără ?

— Ne-am întors ca să raportăm și ca să ne odihnim. Nu se putea vorbi de o succesiune a zilei și nopții. Lumina era tot timpul aceeași, nu se producea nici o modificare de temperatură, nu bătea vîntul, nici o mișcare pe cer.

— Nu mai mențineați ritmul zilnic normal ?

— Nu exista nici un motiv pentru așa ceva. Cercetările noastre ne făceau să petrecem mai multă vreme împreună, și părea rațional să nu le întrerupem.

— Cum se comportau celelalte echipe ?

— Stricta ordine temporală părea să se spulbere.

— De ce nu acorda colonelul atenție acestui fenomen ?

— El încerca, însă oamenii nu îi dădeau ascultare.

— Ar fi putut să recurgă la pedepse.

— Să împartă puncte de pedeapsă... nimănui nu îi mai păsa.

— Măsuri energice, arest...

— Pe un teritoriu străin... Nu, asta nu putea s-o facă. Nu putea să rişte o demonstrație de putere.

— Cum vă explicați degradarea nivelului de disciplină ?

— În cazul unor operațiuni de ocupație, lucrurile se desfășoară întotdeauna mai puțin strict decît în cazarmă. Asta nu înseamnă nicidecum răzmeriță.

— Această acțiune s-a deosebit de alte operațiuni de ocupație.

— Da, în alte cazuri se întîmpina rezistenţă. Acest lucru întăreşte în genere coeziunea.

— Credeţi că există vreo legătură cu vocile de la radio ?

— Dacă vă gîndiţi la un efect de sugestie misterios — atunci răspunsul este nu.

— Cîţiva soldaţi se îndepărtaseră de trupă.

— Da.

— Le erau oamenilor cunoscute rezultatele cercetărilor dumneavoastră ? Ştiau de apartamentele libere, de posibilităţile oferite de jocurile de proiecţie ?

— E posibil. Nu am ţinut secret aceste lucruri.

●

Dan văzuse planul numai pentru scurtă vreme, însă a fost de ajuns pentru a-şi da seama că încăperile neocupate se aflau în centrul oraşului. Trebuiau să se deplaseze cu vehiculele lor, timp de mai multe ore şi şi-au luat cu ei echipamentul pentru a fi independenţi. Deoarece nu exista un teren viran, şi-au făcut tabăra în mijlocul străzii. Un vehicul stătea ceva mai în faţă, altul mai retras, iar între ele au înălţat un cort. (De fapt acesta era de prisos, deoarece nu aveau nevoie de protecţie împotriva ploii sau a frigului, a radioactivităţii sau a germenilor patogeni. De multă vreme dăduseră jos costumele de protecţie grele şi purtau combinezoane uşoare, verde-oliv, cu buzunare tighelite, pantofi gen sport, uşori, cu tălpi de crep, chipie. Şi saltelele pneumatice erau întinse pe sol ; cine avea nevoie de întuneric ca să doarmă, îşi trăgea pătura peste cap. În cort păstrau o parte din provizii, canistrele cu apă, pachetele cu mîncăruri congelate gata preparate, fructele uscate, conservele, raţiile energizante, concentratele şi proviziile pentru cazuri de nevoie, acolo aveau pregătite şi o serie de aparate pe care le ţineau sub supraveghere, însă nimeni nu considera în mod serios că va trebui să le apere).

Pentru a găsi încăperile neocupate, trebuiau să se depărteze de tabăra amplasată în stradă, cîţiva soldaţi veniră cu ei, alţii rămaseră pe loc, plictisiţi, în-

tr-o stare de inerție sau de iritare, hoinăreau prin împrejurimi, ședeau la marginea pistei de trafic, se întinseseră pe saltele și se uitau la lumina orbitoare a corpurilor de iluminat suspendate.

Echipa de experți nu a trebuit să caute multă vreme. Clădirile nu se deosebeau de cele de la marginea orașului, planul lor de construcție era același, labirintul gangurilor avea aceeași configurație. Au găsit secțiunile de coridoare scurte, înfundate, cu ușile închise. Dacă atingeai benzile luminiscente, nu apăreau semne grafice. Apartamentele din spatele acestora erau deci goale.

●

Pînă atunci ne aflaserăm în afara sistemului, am fi putut la fel de bine să rămînem afară, în mijlocul pustiului. Ceea ce văzusem din oraș era de fapt suprafața acestuia. Funcțiunea sa, realitatea sa erau întruchipate de sistemul său de comunicare. Ceea ce se petrecea în oraș, ceea ce se modifica, se dezvolta, se producea prin intermediul semnalelor, se transmitea prin cabluri, prin elemente semiconductoare, prin straturi monomoleculare, prin gaze ionizate, prin spațiul gol ; diverse informații erau emise, receptate, descifrate, comparate, recombinate, din nou emise, stocate în memorie, rechemate din memorie, analizate, ordonate, rezumate, șterse. Toate acestea se petreceau fără zgomot și fără vreo mișcare, într-o limbă neauzită, în structuri spațiale invizibile. Se constituiau modele de încărcări, impulsuri, unde aferente unui eveniment, sau însuși acest eveniment era un model cu semnificație, semne, noțiuni, determinat printr-o schemă de coordonare, un operator logic, un element conclusiv de similitudine... Direcția de magnetizare, meandrele unui lanț de proteine, orientarea spinului, o modificare bruscă a caracteristicii, constituirea stării cuantice, modificările produse la nivel energetic — evenimente pe diverse planuri, funcții ale purtătorilor de semne, coduri pentru situații complexe.

Sistemul era tocmai pe cale — dar asta nu o știam încă pe atunci — să ridice evoluția la nivel informațional. Orașul era locul de contact dintre cele două planuri.

Previziuni statistice, simulări, modele... de la un anumit moment dat, acestea înlocuiesc realitatea și viitorul. Nimic nu mai obligă la așteptarea evenimentelor, reacția are loc în prealabil, propune fapte, care sînt verificate, apreciate, de care se ține cont, asupra cărora se iau decizii, se trag concluzii... Obiectul real devine de prisos, schema electronică îl copiază, finețea rasterului se reglează după voie, identitatea poate fi obținută.

●

Seara stăteau împreună și se sfătuiau. Ceva mai încolo, soldații se făcuseră comozi, jucau cărți, ascultau muzica amețitoare la aparatele de radio, dormeau — părea că numărul lor s-a diminuat.

Pavel, Dan și ceilalți membri ai echipei de experți întreprinseseră mai multe acțiuni de recunoaștere și făcuseră schimb de experiență. În esență, rezultatele erau toate aceleași : oameni care erau intens preocupați să se dedice plăcerilor.

— Atîta vreme cît ne ocupăm de ei, nu putem să înțelegem sistemul care guvernează acest oraș.

— Bîjbîim încă la suprafață.

— Trebuie să existe un drum prin care să ajungem în profunzime, spre ceea ce reprezintă esențialul.

— Ar trebui să putem vedea dincolo de pereți, ca să ne dăm seama încotro duc conductele. Trebuie să existe ceva de genul unui creier care ține totul sub supraveghere.

— Am încercat, relată Josef, să desprind o placă de perete. Cum am pus în funcțiune ferăstrăul circular, am auzit un șuierat de gaz — sistemul obișnuit de a ne împiedica în cercetările noastre. Însă de data aceasta îmi pusesem o mască de gaz. Nu mi-a prea folosit. Poate că ar trebui să încercăm o dată cu costumele de protecție și cu rezervoarele de oxigen.

Gazul a trecut prin filtre, însă a avut un efect ceva mai lent decît atunci cînd ești complet neprotejat.

— Ce ți s-a întîmplat ?

— Povestește !

— Să nu rîdeți de mine !

Josef mai ezită puțin.

— Poate am avut halucinații. M-am prăbușit, nu m-am mai putut mișca, însă prin masca de gaz am văzut pe cineva care se apropia de mine...

— Hai, spune mai departe !

— Două — făpturi. Arătau... ca niște maimuțe. Maimuțe îmbrăcate — în niște salopete închise la culoare. Una mi-a scos masca. M-au ridicat... și după aceea nu mai știu nimic.

— Poate că ai visat cu adevărat — m-aș fi așteptat mai degrabă la niște roboți perfecți.

— Am impresia că primejdia plutește în aer... poate că pînă acum am avut doar noroc și nu sîntem conștienți de acest lucru.

— Trebuie să fie o anumită inteligență în spatele tuturor lucrurilor acestea. Pe ea trebuie s-o găsim.

— Dar pe ce cale ?

— Mie mi s-a întîmplat ceva straniu — poate că n o să ne furnizeze vreun indiciu, spuse Dan. Iă acum am încercat toate trucurile posibile să egem informații despre dirijarea sistemului, despre modul de viață al locuitorilor, despre istoria și starea orașului. Astăzi am acționat pe o cale directă. Din întîmplare am dat peste un dispozitiv de memorizare, care dădea răspunsuri la tot felul de întrebări — un fel de cutie de pus întrebări. Am pus întrebări. La început despre istoria orașului.

— Și ai primit vreun răspuns ?

— Nu imediat. La început mi s-a părut că e vorba de o stratagemă de eschivare. În loc de răspuns, a venit o contraîntrebare : „Răspunsul la această întrebare necesită un timp mai îndelungat. Putem să vă răspundem între timp la o altă întrebare ?“ Am întrebat atunci despre originea locuitorilor — deoarece aici nu există familii, nici copii, nici școli. Iarăși nu am primit răspuns — și din nou trebuia să pun o altă

întrebare. Am întrebat atunci despre instanța conducătoare.

— Și mai departe ?

Pe fețele celorlalți se putea citi încordarea.

— Deodată apăru pe ecran un chip — a fost un șoc pentru mine, căci cel care mă privea de pe ecran în carne și oase... acela — eram eu însumi.

— O reflectare ?

— Nu. Celălalt spuse, și pot să jur că era vocea mea : „Aveți dreptul să primiți răspuns la orice întrebare pusă. Întrebările dumneavoastră sînt însă atît de dificile, încît nu se poate răspunde la ele în cîteva fraze. Răspunsul posibil se referă la o arie de elemente interdependente asupra cărora nu sînteți informat. Desigur că accesul la aceste informații este de asemenea liber și sîntem dispuși să vi-l furnizăm. Pentru asta este nevoie de timp ; ar însemna de asemenea să vă scoatem din mediul dumneavoastră Vreți să renunțați la răspuns sau insistați să vi se răspundă ?“

— Ce ai răspuns ?

— Am cerut timp de gîndire.

— Ai procedat bine.

— Sună fantastic.

— Asta ar putea să ne apropie de rezolvare !

— Se pare că nu se pun deseori astfel de întrebări.

— Ce zici, Dan ? Vrei s-o faci ?

Au discutat vreme îndelungată. Au hotărît apoi să-și asume riscul. Deoarece era de presupus că Dan avea să fie dus într-un alt loc, i-au dat un aparat de emisie-recepție cu antenă goniometrică, care avea dimensiunile unei lanterne de buzunar. Au convenit asupra numerelor de apel pentru aparatele lor personale de radio și de asemenea asupra unui semnal pentru caz de pericol. Vor aștepta 24 de ore, apoi aveau să stabilească contact radio în caz că el nu se întorsese.

În dimineața următoare, l-au însoțit pe Dan pînă în fața ușii apartamentului.

— Nu o să fie așa de rău, spuse el, atunci cînd le văzu chipurile îngrijorate. La revedere !

Le făcu semn cu mîna și dispăru prin ușa care se închise după el.

●

Numai după schimbarea culorilor se putea observa că sfera cobora în adîncuri : galben-verde, apoi culoarea smaraldului, albastru-oliv. Apa părea nemișcată și Daniel trebui să se apropie mult de geamul curbat, pentru a vedea vîrtejurile bulelor de aer minuscule, mișcarea ascendentă a fitoplanctonului. Un scîrțîit străbătu sfera — presiunea din exterior era în creștere.

Principiul acționării era simplu : cădere liberă opusă frecării, înotătoare pliante umplute cu aer comprimat pentru urcare, iar pentru coborîre, golite. Control electronic al abaterii transversale. Aripi batante pentru comanda în sens contrar. Nici un zgomot de deplasare. Daniel căuta zadarnic cu privirea pești ; această parte a mării era nefolosită, fermele se aflau la o mare distanță. Loc de întîlnire pentru pescarii de plancton, deoarece sălbăticiunile mărilor fuseseră de multă vreme exterminate. Daniel se sprijini de pernele netede ale băncii circulare. Era puțin buimăcit, membrele îi erau grele.

Pe tavan jucau reflexe — în adîncuri sclipea lumina. Pe măsură ce atmosfera devenea mai luminoasă, lumina difuză venind de sus pălea, iar, în sfîrșit, atunci cînd în ceață se contură o rețea triunghiulară de tuburi luminiscente, apa apăru sus neagră — un cer negru fără stele. Construcția se găsea în zona nopții eterne.

Dîndu-și seama că drumul său se apropie de sfîrșit, Daniel se învioră. Verifică dacă geanta sa era închisă, se uită sub bancă, pentru a se asigura că nu pierduse nimic, luă marca sa de identificare și se ridică, nemaifiind acum somnoros, ci neliniștit și nerăbdător.

De aici se putea vedea acum și structura celulară a construcției, un model în formă de fagure, care se supunea principiului hexagonului. Acoperișul era transparent, cupolele curbate, lentilele din sticlă ar-

tificială oferind o imagine deformată a încăperilor din etajele superioare. Toate acestea au trecut rapid prin cîmpul vizual... au pătruns prin zona frontală superioară și s-au deplasat spre o deschidere în formă de pîlnie. Luminozitatea albă străbătea acum din toate părțile interiorul sferei, survenind șocuri ușoare, o zguduitură.

O pocnitură în difuzor. Vocea prietenoasă a automatului.

— Ora 17 și 25
am ajuns la destinație
adîncime : 245 metri
temperatura apei : 22 grade
vă rog, luați loc
se deschide ecluza.

Daniel se așeză. Sub el se auzi un șuierat... podeaua, cu bancă cu tot, se deplasă în jos cîțiva metri, ieși din sferă și se fixă într-o adîncitură.

— Sperăm că ați avut o călătorie bună
vă dorim o zi plăcută
vă rog, coborîți acum.

Daniel își puse geanta pe umăr și trecu printr-o deschizătură îngustă, care era practicată în banca pe care șezuse. Cînd păși pe solul tare, placa platformei se ridică, împinsă înapoi de o coloană, pînă la ecluză. Se auzi din nou un șuierat, coloana coborî, dispăru în sol ; legătura cu lumea exterioară era tăiată.

Încăperea era mărginită de șase pereți, unii dintre ei fiind transparenți ; privea în alte încăperi, care aveau la rîndul lor pereți transparenți, acest fenomen dîndu-i o impresie amețitoare, asemănătoare cu imaginea unei reflectări multiple, alcătuită din nenumărate straturi, de o adîncime simulată la nesfîrșit. Înăuntrul acestor zone se vedeau aparate, dulapuri gri sau de un albastru pal, tastaturi, ecrane, fotolii rulante, iar printre toate acestea, ici-colo, cîte un om, de obicei nemișcat, aplecat deasupra unui pupitru de comandă, unde se ocupa cu ceva.

În fiecare dintre pereți era o ușă, deasupra litere — N, A, B, S, C, D. Literele N și S erau așezate în poziții opuse una față de cealaltă — Nord și Sud. A, B,

C, D — alte patru puncte cardinale ? Daniel se uită în jurul său. Pe ușa „S" se putea citi înscris cu litere luminoase PUNCT DE PREZENTARE. Voia s-o pornească spre această ușă, cînd auzi deodată pași. Un bărbat firav, tînăr, îmbrăcat într-un veșmînt din pînză neagră, o jachetă simplă, pantaloni, sandale, lentile de contact, păr creț închis, peste care avea tras un chipiu, alergă spre el, îl apucă de braț și îl opri pe loc.

— Vă îndreptați spre punctul de prezentare ? Nu aveți nici un motiv să vă grăbiți. Dați-mi geanta, veniți !

Încercă să-i ia geanta lui Daniel, însă acesta o ținea strîns și încerca să se sustragă acestei amabilități, probabil bine intenționate.

— Odihniți-vă, prindeți puteri ! Enervante — aceste formalități ! Dar aici lucrurile nu sînt atît de stricte — nu contează cîteva ore. Să bem împreună o bere sau o ceașcă de cafea, ceva mai încolo este o terasă de odihnă.

O luă cîțiva pași înainte, apoi se uită în spate, să vadă dacă Daniel îl urmează.

Lui Daniel nu-i displăcea ideea. Nu suferea, ce-i drept, de sete, însă grozav ar fi vrut să afle lucruri mai precise despre centrală, iar omul acesta părea destul de limbut ca să-i dea răspuns la unele întrebări. Îl urmă șovăitor. Pătrunseră prin ușa cu inscripția „D", intrară într-o încăpere întinsă, care cuprindea o întreagă serie de parcele hexagonale, un magazin sau o bibliotecă — pe pereți erau dulapuri i[illegible]minabile cu inscripții, cifre și grupe de litere ; f[illegible]re dintre acestea dispunea de cîte un racord la s[illegible]mul de alimentare cu aer comprimat, con[illegible]e mari, pozate transversal prin cameră și din l[illegible]n loc se vedea cîte o masă cu ecran video dotată cu panou de apel.

Persoana îmbrăcată în negru vorbea neîntrerupt, însă nu spunea nimic ce ar fi putut să-l lămurească pe Daniel și nu-i dădea răgazul să spună ceva. Mergea pe lîngă el cu pași săltăreți, nerăbdător, nervos, explica, lămurea, gesticula.

— Rareori mai vine cîte cineva. Ce-ați făcut pînă acum ? Sînteți logician ? Matematician ? Biolog ? Geneticiań ? De unde ? Din ce district ?

Daniel regreta de mult că acceptase invitația. Treceră pe lîngă mai multe colțuri, prin săli de conferință, hale cu întrerupătoare mascate în materiale albastre, cu pereți de proiecție.

— Mai e mult de mers ? întrebă el.

Nu voia să-i destăinuiască celuilalt că nu știe de unde vine. De fapt nu trebuia să se rușineze de asta, însă pe străini nu-i privea această problemă.

— Așteptați aici ! porunci deodată omul.

Intrară într-un fel de celulă, apăsă pe butoanele unui panou de comandă, o ușă glisantă ieși din perete și, înainte de a se închide, necunoscutul apucă geanta lui Daniel și i-o smulse din mînă printr-o smucitură puternică. Cîteva secunde mai tîrziu Daniel stătea în fața celulei goale — omul dispăruse cu un fel de cabină, ținînd geanta strîns la piept, cu un aer triumfător.

Nu că pierderea genții l-ar fi îndurerat, nu-i simțea lipsa... ce iei oare într-o călătorie ?... însă o astfel de întîmplare este enervantă, îți strică ziua, te face neîncrezător, îți distrage atenția, te rușinează. Daniel se hotărî să se anunțe fără întîrziere. Se întoarse și căută drumul înapoi... Mai înainte, ușile fuseseră deschise sau se deschiseseră în fața lor automat, acum însă nu se mai deschidea nici o ușă, și putea să jure că unele uși înainte deschise erau acum închise. Încercă să le ocolească prin alte încăperi, însă trebui să recunoască în curînd că se rătăcise. Oricît de penibil ar fi fost, trebuia să întrebe pe cineva, și, cu toate că mai înainte trecuse pe lîngă cîțiva oameni, acum nu mai vedea pe nimeni și avea impresia că se rătăcise fără speranță. Abia acum începu să dea atenție în mod sistematic denumirilor de direcții N, A, B, S, C, D, descoperi plăcuțe cu serii de cifre, probabil coordonate ale încăperilor... Prima cifră era mereu 62 și bănui că este vorba de numărul de identificare al etajului... Celelalte două se mo-

dificau de la o încăpere la alta ; probabil că era vorba de poziția pe planul orizontal.

În sfîrșit se afla din nou în fața unui perete opac, și cînd se apropie de ușă, îl întîmpină un țăcănit înfundat. Ușa se deschise, iar el intră înăuntru. În fața lui se deschidea o hală foarte întinsă, iar în interiorul ei se găseau o serie de instalații grupate circular, unele dintre ele acoperite cu perdele, de sub care ieșeau sîrme, cabluri, furtunuri... În centru se afla acea mașină de la care venea țăcănitul, o structură informă, cu multe recipiente de sticlă, unde clocoteau lichide tulburi, apoi conducte în care se învîrteau rotoare cu palete, baloane care se tot umflau și se dezumflau.

Doi oameni stăteau în fața unui ecran, unde se zăreau șerpuind o serie de linii verzi... Amîndoi erau îmbrăcați în alb, cu bonete rotunde, cu gulere înalte, purtînd cizme subțiri din cauciuc. Unul dintre ei, cu un chip rotund și inexpresiv, cu lentile de contact avînd o nuanță violacee, se întoarse spre Daniel.

— Trebuie să ne deranjați din nou ? Cum se poate oare lucra aici ? ! Pur și simplu nu cred că este indicat să veniți personal. De ce nu vă folosiți de ecran?

— Hai, lasă-l, Fenner, spuse celălalt, un bărbat mai tînăr cu fața roșie, ochi mici, ascunși în niște cute de grăsime. Știi doar : principiul libertății de mișcare. Haideți, veniți odată, vă duc eu !

— Vă rog să mă scuzați, spuse Daniel... Nu voiam să vă stînjenesc ; m-am rătăcit, intenționam să vă întreb care este drumul... Trebuie să mă duc la punctul de prezentare.

Ca la comandă au rîs amîndoi.

— Lăsați asta, veniți, nu aveți nici un motiv să folosiți subterfugii !

Bărbatul mai tînăr îl împinse pe Daniel spre următoarea instalație, spre un fel de acvariu, care era așezat pe un soclu. Dădu perdeaua la o parte.

— Aici aveți chiar modelul nostru cel mai reușit : o încrucișare între un delfin și un om, creat dintr-o celulă hibridă artificială. Greoi, nu rezistă în apă, nici în aer, branhii, dar și plămîni umani, alimentare cu

oxigen direct prin sînge, desigur că și alimentat în același mod. Tractul digestiv nu este intact, fecalele le evacuăm printr-un dren, iar acolo este dezintegratorul. Ochii sînt în regulă, auzul este chiar excelent, creierul bine dezvoltat, cu toate acestea, debil mintal, nu am avut nici o posibilitate să-l educăm, însă : reacționează !

Se apropie de făptura pe jumătate pește pe jumătate embrion, înotînd într-o soluție ; corp de pește, un început de umeri, brațe îngroșate în formă de aripioare, fără degete : înotătoare de pește, gît gros, cap de om cu bot. Fenner aprinse pentru o clipă o lanternă și arătă spre ecranul oscilografului, unde acum undele începură să se agite.

— Dacă îmi permiteți, atunci aș vrea să plec, îl rugă Daniel, însă bărbatul îmbrăcat în alb ajunsese deja în fața următoarei instalații și trase perdeaua la o parte.

— O mutație, spontană, nu artificială ; înainte așa ceva ar fi murit cu siguranță în faza embrionară, însă noi putem menține orice în viață, ne facem desigur datoria. Numai cazurile excepționale sînt tratate aici, cazurile de rutină le preiau sistemele automate. Vedeți, este un caz unic, o excrescență circulară, numai un braț, un picior, din trup doar jumătate, nu are ficat, această umflătură reprezintă pieptul — un plămîn, se înțelege — acest sac plin de intestine, abdomenul, organe sexuale dezvoltate complet, un bărbat, capul față în față cu brațul și piciorul, inteligent, s-a împotrivit pînă acum transformării, acum doarme, așteptați, îl trezesc, îi place să converseze...

Daniel se lupta cu panica, se străduia să-și recapete stăpînirea de sine, își dezlipi privirea de la făptura aceea informă, care era prinsă într-o construcție specială. Bărbatul în halat alb apăsă pe o manetă, iar elementele de fixare, inelele, manetele, conductele cu corp cu tot, pe care-l cuprindeau, se mișcară, îl ridicară în poziție verticală. Capul stătea rigid într-un guler de cauciuc, pleoapele îi tremurau, se

ridicară și o privire nesfîrșit de tristă se îndreptă spre Daniel.

— Scuzați-mă acum, vă rog, îngăimă acesta și fugi înapoi spre ușă.

— Rămîneți totuși, ar vrea să vorbească cu dumneavoastră ! îi strigă bărbatul îmbrăcat în alb. însă Daniel abia dacă mai auzi ultimele cuvinte, grăbindu-se să iasă prin prima ușă care îi ieși în cale. Abia după ce traversase o jumătate de duzină de încăperi, se opri locului și căzu pe gînduri. Nu avea sens să mai caute. Nu-i rămînea nimic altceva de făcut decît să întrebe pe cineva ; la urma urmelor nu era o problemă să i se arate calea pînă la punctul de prezentare.

Se uită în jurul său — se afla într-o centrală de comandă, un panou de comandă mare, cu nenumărate clape și monitoare ocupa patru din cei șase pereți. Brusc, un ecran mare se lumină și văzu capul unui bărbat bătrîn, cu o expresie marcată de amărăciune, care părea să-l măsoare de sus pînă jos. Poate că sînt în legătură cu el printr-un circuit telefonic, presupuse Daniel și se apropie de consolă. Găsi dispozitivul microfon-receptor și căută o clapă cu care ar fi putut să facă, eventual, legătura. Nu-i rămăsese nimic altceva de făcut decît să încerce la întîmplare și apăsă, șovăitor, pe o clapă după cealaltă. Deodată, din plafon veni o fluierătură ascuțită și pătrunzătoare, iar imaginea de pe ecran se schimbă : un craniu cu patru canturi, fără păr, cu ochi închiși la culoare, nas ascuțit, buze subțiri.

— Trebuie să atrageți atenția întregii bande asupra noastră ? O, cerule ! Nu pot să îndur prostia. Ei, vorbiți odată ! Ziceți, ați discutat cu Crantz ?

Daniel puse deja mîna pe clapă, pentru a închide cel puțin sonorul, cînd observă o mișcare la vizorul din perete. Acolo stătea o fată și încerca să-i comunice ceva... probabil să nu atingă pupitrul de comandă, să părăsească încăperea. Aruncă o privire pe ecran. Bărbatul continua să vorbească și părea să se înfurie din ce în ce mai mult.

Daniel o ascultă pe fată. Avea un halat galben și un pantalon galben care-i ajungea pînă la genunchi, ceva ca un costum de karate, iar în picioare purta pantofi negri. Avea umerii lați, era aproape diform de grasă, fața ei era inexpresivă și rotundă, părul neted, tuns drept la ceafă.

— Veniți, altfel avem neplăceri, îi șopti fata, îl luă de mînă și îl duse de acolo.

— De ce să aveți dumneavoastră neplăceri ? întrebă Daniel.

— Trebuia să fiu atentă.

Drumul ducea prin mai multe încăperi unde nu se aflau oameni.

— N-aveam voie să plec.

Fata alerga surprinzător de repede, iar Daniel abia putea să țină pasul cu ea.

— Intră aici, înăuntru !

Se opriră în fața unei celule, pe care Daniel o mai avea în memorie, ca o amintire neplăcută.

— Dați-i drumul, grăbiți-vă !

— Nu cunosc locurile pe aici, sînt abia de puțină vreme pe aici !

Fata îl împinse în cabina strîmtă, se înghesui lîngă el, apăsînd în același timp cîteva clape ale panoului de comandă. Ușa glisantă se închise, o porniră puțin în jos, se opriră, apoi călătoria continuă pe direcția orizontală. Prin geamurile de sticlă ale cabinei se vedeau trecînd prin fața ochilor lor cifre luminoase.

— Nu vi s-a repartizat nici o locuință ? Care sînt coordonatele dumneavoastră ?

— Abia am sosit aici, tocmai voiam să mă anunț... O întîmplare nefericită...

— Aha, sînteți nou venit aici ? De aceea nu v-am mai văzut. Mă numesc Pamela. Dar dumneavoastră?

Pînă acum, Daniel avusese senzația că vrea să scape de el cît mai repede, însă acum se arătă deodată interesată.

Daniel își spuse numele și relată despre întîmplările din ultima jumătate de oră.

— Așteptați să mergem o dată de jur-împrejur. Aici nu ne ține nimeni sub observație. Să ne gîndim ce putem să facem pentru dumneavoastră.

Se apropie foarte mult de el, mai mult decît o cerea îngustimea cabinei, îi vedea chipul în imediata apropiere a feței lui, buzele ei proaspete și proeminente, nasul ei puțin cam mic, ochii mari și bruni, îi simțea respirația, îi mirosea părul, corpul ei se apăsa pe al său. Deoarece nu dorea să fie nepoliticos, se îndepărtă de ea discret, ceea ce nu avu nici un efect, căci imediat ea îl înghesui din nou, și își presă sînii de trupul lui. Era tînără, nu era neapetisantă, și de fapt nu exista nici un motiv ca să o respingă. Observă că apropierea ei nu era deloc neplăcută, și cu toate că, dacă ar fi cunoscut-o în alte condiții, nu prea s-ar fi dat în vînt să intre cu ea într-un contact mai intim, acum s-a simțit îmboldit să-și pună această problemă și recunoscu, în sinea lui, că era foarte dispus să se culce cu ea, dacă s-ar ajunge pînă acolo.

Cu toate că stăteau înghesuiți unul în celălalt, ca vorbi pe un ton foarte neutru mai departe.

— Bineînțeles că trebuie să vă anunțați deîndată, aveți nevoie de un apartament și de bonuri pentru timpul de calcul. În afară de asta, o să vreți să știți ce ocupație vi se va repartiza. V-ați prezentat voluntar ?

Daniel se străduia să răspundă la fel de calm, căci corpolența ei nu era lipsită de forme, ci scotea în evidență toate privilegiile feminității. Corpul ei era musculos, coapsele puternice, abdomenul tare, sînii fermi, însă datorită faptului că situația îi displăcea, se stăpîni. Nu mai voia să treacă prin aventuri rușinoase, căci îi era teamă să fie surprins într-o astfel de împrejurare.

— Nu ați putea să mă duceți înapoi la locul de prezentare ? O să vă povestesc totul, dar acum ar dura prea mult. Poate că putem să ne întîlnim mai tîrziu undeva ?

— Minunat, spuse Pamela. Chemați-mă la telefon ! 3 N 17 D 5. Seara sînt acolo. O să aștept !

Apăsă din nou pe butoanele panoului cu clape.

— Atunci, cînd ne oprim, coborîți imediat. Eu merg mai departe. E mai bine să nici nu amintiți de mine !

Daniel recunoscu încăperea unde sosise după ecluza practicată în plafon, altfel nu se deosebea cu nimic de celelalte pe care le cunoscuse. Era ferm hotărît să nu se mai lase abătut de absolut nimic și se duse spre ușa pe al cărei panou luminos scria PUNCT DE PREZENTARE. Se deschise de la sine și el intră. Se afla într-o încăpere hexagonală ca toate celelalte, numai că era mult mai mică, goală, aflată în semiobscuritate. Un ecran de proiecție înfățișa imagini: un bărbat care încerca să se cațere pe un morman mare de moloz, copii goi într-o baie, un laborator medical, un trup uscățiv pe masa de tratament. Secvențele erau scurte și se succedau cu repeziciune ; se părea că cineva era în căutarea programului adecvat. Cîteodată imaginile dispăreau, apăreau din nou, deseori culorile nu concordau. O forfotă de șoareci în cușcă, o bandă rulantă... Între acestea, scene pe care nu le putea identifica, microfotografii, o parte dintr-un mozaic pestriț, ochiul unui animal, larg deschis, clipind din cînd în cînd.

Apoi, o încăpere cu o lumină crepusculară, un bărbat care se zărea lateral, de sus, învăluit în umbră, imobil... Daniel își întoarse privirea de-acolo, ca să se mai uite împrejur, apoi observă o schimbare la proiecție și constată că aceasta prezenta o imagine de-a sa. Imaginea deveni încetul cu încetul tot mai clară, trecînd apoi la detalii : pieptul și capul, chipul. Un moment se privi pe el însuși ca pe un străin, apoi ecranul se întunecă. Acum se putea auzi vocea plăcută a automatului :

— O zi frumoasă, astăzi !

Bine ați venit în centrală.

Vă rog să urmați indicațiile !

Este vorba de o serie de formalități absolut necesare.

Vă rog să treceți mai departe, în camera următoare.

Din nou o cameră mică, avînd pe un perete o cutie cu două deschizături, la înălțimea șoldurilor

— Băgați mîinile în deschizături !

Daniel făcu acest lucru. Găurile erau căptușite cu un material negru, elastic ; pipăi cu degetele în spațiul gol, ca și cînd ar fi trebuit să probeze o pereche de mănuși care erau prea mari. Rămase nemișcat cîteva clipe, nimic nu se clinti, apoi se auzi vocea :

— În regulă. Poftiți vă rog în încăperea următoare !

Daniel simulă că încurcă direcția și se îndreptă spre ușa pe care venise, dar aceasta nu se deschise. Se întoarse și intră în următoarea încăpere și de acolo merse imediat spre ușa următoare. Și aceasta rămase însă închisă. Cu toate că primea indicațiile pe un ton de rugăminte politicoasă, era vorba de niște ordine ; nu-i rămase nimic altceva de făcut decît să se supună.

Trebui să se plaseze între doi pereți de înălțimea unui om, în următoarea secțiune a trebuit să numere pînă la douăzeci, iar în următoarea secțiune a trebuit să privească printr-un sistem de lentile, pentru ca în cea care a urmat să intre sub o calotă. Erau proceduri plictisitoare, de care se sătură foarte curînd ; cu atît mai surprinzătoare apăru durerea ivită fulgerător, chiar cînd se așeză, fără să se gîndească prea mult, într-un fotoliu cu un sprijin pentru cap. O flacără pustiitoare îi trecu prin creier, o minge de foc îi umplu conștiința, sute de filamente șerpuiră prin rețeaua sa nervoasă, ajungînd la centrii motori și contractîndu-i toate fibrele musculare. Se ghemui într-un spasm, își pierdu conștiința și căzu la pămînt.

Cînd se trezi, două chipuri complet inexpresive erau aplecate deasupra lui, doi primii, care încercaseră să-l trezească, iar lîngă ei se afla un bărbat cu un ceas :

— Pentru numele lui Dumnezeu, grăbiți-vă, am irosit o groază de timp.

De sus îl privea cineva ; avea un cap prelung, păr negru, lentile de contact galbene, rinoplastie.

Unul dintre primii îi masa ceafa, celălalt ținea cardiograful la pieptul lui Daniel — cămașa i-o deschiseseră — și citea de pe ecranul instrumentului, de mărimea unui pumn, curba sinusoidală a ritmului său cardiac.

— În sfîrșit ! anunță el. Și-a revenit.

Bărbatul cu părul negru se apropie.

— În numele tuturor colaboratorilor, permiteți-mi să vă urez bun sosit. Eu sînt consilierul juridic, mă cheamă Figueira, iar aceasta este Miriam, secretara dumneavoastră.

De undeva, din spate, se apropie o siluetă intrînd în cîmpul vizual al lui Daniel, o fată blondă, cu lentile de contact verzi deschis, cu buze rujate în alb, cu păr alb — perucă —, avînd brațele ascunse sub o rochie de seară, care cădea în falduri de pe niște umeri înguști, de la șolduri era croită strîmt, iar din picioare se puteau vedea doar gleznele. Picioarele erau goale pînă la tălpile flexibile de metal, fixate prin șnururi subțiri cu un suport de perie îndreptat în jos, așa încît putea să înainteze silențios, fără a-și mișca vizibil picioarele.

— Te rog, Miriam, protocolul !

— Din păcate sîntem în mare întîrziere, din păcate. Nu se mai poate schimba nimic, dar... Nu-l mai putem lăsa să aștepte pe directorul ministerial.

Daniel încercă să îngaime cîteva cuvinte, ceea ce îl costă un efort considerabil.

— În clipa de față nu sînt în stare... scuzați-mă... nu putem ceva mai tîrziu...

— Cu nici un preț !

Figueira părea șocat.

— Sîntem atît de extenuați ? Vă rog ! Cezar, o injecție ! Rezolvăm noi asta deîndată. Nu doriți protocolul ?... Cred că n-ați avut încă ocazia să-l parcurgeți...

Unul dintre ajutoare apropie un spray injectant de încheietura brațului lui Daniel și apăsă ușor butonul instrumentului. Un miros ușor și dulce se răs-

pîndi, Miriam scoase la iveală un tampon purpuriu de vată de undeva din adîncurile veşmîntului ei cu falduri şi îl apăsă în faţa nasului. Avea braţe suple şi albe.

Daniel simţi o undă de înviorare trecînd prin corpul său. Îi împinse la o parte pe cei doi primii, care se ocupau de el şi se ridică. În timp ce-i studia pentru prima dată în mod conştient pe noii săi colegi — Figueira şi Miriam — dădu jos mînecile cămăşii sale şi îşi închcie nasturii. Figueira îi ţinu haina, Miriam îi îndesă un vraf de hîrtii în mînă.

— Referatul ! spuse ea semnificativ.

Figueira stătea deja nerăbdător în faţa uşii următoare.

— Sînteţi gata ? Atunci repede, repede !

Îi făcu loc lui Daniel, care intră înăuntru... o sală de conferinţe, o tribună, scaune, aproape toate ocupate, bărbaţi, femei, bătrîni şi tineri, de asemenea fotolii pe rotile cu ciborgi de diferite grade. Daniel se duse spre un scaun liber, însă Figueira îl luă de cot şi îl tîrî spre podium, la tribună. Miriam îi urmă, se aşeză la una din mesele laterale, cu un aparat de transcriere automată a vorbirii. Iluminarea fu redusă, doar tribuna era încadrată de o lumină orbitoare. Auditoriul aplaudă discret.

Daniel rămase pentru un moment perplex, însă Miriam apăru lîngă el, deschise la prima pagină manuscrisul şi dispăru din nou. Se aplecă deasupra paginilor şi citi.

— Prea onorat auditoriu, membri ai conciliului !

Numai la ocazii speciale considerăm că e cazul să ne întîlnim personal. Acest vechi şi frumos obicei este din ce în ce mai mult dat uitării cu cît mijloacele de telecomunicaţie se perfecţionează. Astăzi, aflîndu-ne, ca să spunem aşa, într-o clipă istorică, aş voi să revin la acest obicei, ca să vă adresez direct cîteva cuvinte, care se rostesc îndeobşte cu astfel de prilejuri.

Aplauze.

— Înainte de a intra în detalii, permiteți-mi vă rog să le mulțumesc în mod deosebit tuturor colaboratorilor. Fără angajamentul plenar, neobosit și plin de abnegație a tuturor forțelor, fără conlucrarea armonioasă și fără a arăta înțelegere față de greutățile pe care le mai produc încă, din păcate, neajunsurile aparatelor tehnice, nu am fi ajuns atît de departe ca azi.

Aplauze.

— Dați-mi voie să trec acum la partea principală a referatului...

Aici ajunsese la ultimul rînd al primei pagini și trecu la pagina următoare. Rămase stupefiat, deoarece următoarea pagină era goală, albă, iar cînd o întoarse și pe aceasta, în fața lui se afla o altă foaie goală. Se întoarse într-o parte, spre secretara sa, încercă să străbată cu privirea prin colivia de lumină, o văzu neclar, o auzi șoptind destul de tare :

— Paginile următoare nu sînt, din păcate, gata.

Iar atunci cînd el ceru printr-un gest o explicație, ea îi spuse :

— Am avut o defecțiune la banda magnetică, butonul de înregistrare nu a rămas fixat... din păcate...

Vedea că toți ascultătorii ridicaseră ochii spre el, mai atenți decît la cele spuse pînă acum. Se întoarse din nou spre public și se sprijini ferm de tribună. Gura îi era uscată.

— Aici s-ar cuveni, desigur, să aruncăm o privire retrospectivă asupra celor realizate. Cred că pot să-mi permit să vă scutesc de această privire asupra trecutului ; toți au fost atît de puternic pătrunși de misiunea lor, încît fiecare etapă a evenimentelor mai este încă vie în noi. Astfel că îmi mai rămîne numai să spun cîte ceva despre pașii ce-i mai avem de făcut în viitor. Desigur că am pregătit un program detaliat și pot să vă dezvălui faptul că premisele pentru succesele viitoarei conlucrări sînt deosebit de favorabile.

Aplauze.

— Nu ar avea nici un sens să vă prezint acum în detaliu acest program ; vi se va remite în curînd. Nu

există nici o îndoială că și în viitor vom atinge scopul numai dacă fiecare dintre noi va depune în opera sa la fel de multă știință, stăruință și entuziasm ca și pînă acum. Iată ce aș dori să vă urez și dumneavoastră și mie pentru viitor !

Aplauze îndelungate.

Daniel se retrase de la tribună. Acum, cînd iluminația sălii se intensifică din nou, simți că îi tremură genunchii. Lupta cu o senzație de ameteală, în timp ce un primi îl ajuta să coboare de la tribună. În spatele său se auzeau voci în surdină, iar sala se golea. Ședea pe un fotoliu cu rotile, Miriam stătea în fața lui, privea la bloc-notesul ei, citea ceva. Figueira apăru lîngă ea, vorbea repede și fără oprire. Miriam părea să-l contrazică, se întoarse spre Daniel, puse o întrebare. Daniel auzea cuvintele ei, însă nu pricepea sensul lor, cu toate că încerca să se concentreze. Miriam și Figueira purtau din nou o discuție în contradictoriu. După aceea, ea făcu un semn unuia dintre primii să se apropie, îi spuse cîteva cifre, veni în fața lui Daniel, se aplecă spre el și îi spuse cu glas tare :

— Sper că ați petrecut o zi frumoasă. La revedere!

— Zi frumoasă, astăzi, murmură Daniel mecanic.

Primi-ul împinse fotoliul înainte, Daniel închise ochii. Simțea rularea lină, zdruncinăturile slabe, fiecare schimbare de direcție îi producea o ușoară greață. Zgomotul unei uși intrînd într-un lăcaș, vibrația unei cabine în deplasare, zumzăitul, apăsarea forțelor centrifuge, din nou fotoliul cu rotile de cauciuc, spătarul lunecă mai jos...

Daniel simți că era ridicat din perne și așezat într-un culcuș moale, că era dezbrăcat. A adormit cîteva secunde, s-a trezit din nou, duse o luptă zadarnică împotriva istovelii care-l copleșea, se strădui în van să deschidă ochii, adormi...

●

Se trezi resimțind o contracție a mușchilor spatelui, deschise ochii... o încăpere hexagonală, peretele de vizavi era de un gri perlat, ceilalți erau albaștri-

cenușii, o masă, două fotolii pe rotile, un taburet, un raft, în sertare cîteva role cu microfilme, casete cu benzi magnetice, tuburi luminiscente, la tensiune zero, luminînd încă slab... nu se poate să fi dormit multă vreme, era încă obosit...

Zgomotul care îl trezise — un freamăt abia perceptibil, un curent de aer... pași.

— Bine că n-ați chemat. Toată întîmplarea aia a stîrnit rumoare. Nu, nu — nu sînt pusă sub observație... totuși...

Pamela se așeză aproape de patul lui Daniel. Își dădu jos costumul de karate, îl împături cu grijă, trase cu piciorul taburetul și puse haina deasupra. Lăsă să-i cadă sandalele din picioare și le împinse sub pat. Cînd se băgă sub pătură, lîngă Daniel, își scoase și pantalonul, care-i ajungea pînă la genunchi. Nu purta lenjerie de corp, se lipi goală de Daniel, a cărui epuizare nu permitea nici gesturi de respingere, nici gesturi de încurajare.

— Sau ați uitat cumva de întîlnirea stabilită ?

Se sprijini puțin în cot și-l privi pe Daniel în față.

— A fost cam prea mult pentru prima zi, nu-i așa? Totul neobișnuit, nimeni cu care să poți schimba o vorbă.

Se înfundă din nou în pernă, și își petrecu mîna în jurul pieptului lui Daniel. Corpul ei era cald și moale — îl simțea ca o baie fierbinte, plăcută, însă adormitoare.

— Nu sînteți însă singur. O să-mi povestiți totul ? Ce noroc pe dumneavoastră că ați dat peste mine. Eu nu sînt băgată prea tare în treaba asta. Ne potrivim, cred eu.

Se ghemui lîngă el și începu să-l mîngîie cu delicatețe.

— Vorbesc serios, vă sfătuiesc să nu vă lăsați convins cu prea mare ușurință ! Ați fi genul potrivit pentru așa ceva.

Treptat simți, prin oboseala sa, cum crește încetul cu încetul excitația. Se gîndea dacă nu ar mai putea să rămînă totuși treaz măcar cinci minute. Puse mîna

pe şoldul ei, o lăsă să lunece mai jos şi observă că inima îi bătea mai tare, iar oboseala începea să cedeze.

— Nu trebuie să vă faceţi griji — sîntem pe deplin corecţi. Dreptul de liberă alegere... se respectă aici cu stricteţe. Observaţi asta şi la mine, nu-i aşa ?

Ca să facă o dovadă a acestui lucru, se întoarse pe jumătate deasupra bărbatului şi el simţi că respiră cu greutate. Dacă se întinde cu totul peste mine, se gîndi el, o să fiu strivit într-un mod plăcut...

Deodată clipi — încăperea părea să fi devenit mai luminoasă, o împinse cu greutate pe Pamela de pe trupul său şi îşi ridică ochii. Peretele gri perlat dispăruse şi se vedea într-o altă încăpere : trei ciborgi de grade superioare şedeau întorşi spre el, doi dintre ei mai aveau capete omeneşti, iar cel de-al treilea era dotat cu un obiectiv superangular, montat pe un tub care se putea roti.

— Sperăm că aţi petrecut o zi frumoasă.

Daniel era nervos, dar cum salutul suna politicos, mormăi o formulă de încuviinţare.

— În procesul-verbal care vă aparţine există o lacună... Nu reuşim să progresăm cu programul... înţelegeţi.

Daniel nu înţelegea. Simţea cum Pamela se ghemuia sub pătură, dar evident că nu de frică, căci îl mîngîia şi îl gîdila ba ici, ba colo — poate că i se părea penibil să fie recunoscută, sau voia pur şi simplu să se ferească de faptul stînjenitor. Daniel se hotărî să protesteze în mod politicos.

— Este tîrziu, spuse el. Sînt foarte obosit... trebuie acum ? Vă stau cu plăcere la dispoziţie... poate mîine. Aş vrea să vă rog...

— Numai cîteva întrebări scurte. Terminăm imediat, o pură formalitate.

Pamela, care se frămînta neliniştită sub pătură, îi şopti ceva însă el nu înţelese.

— Trebuie să ne daţi doar o singură informaţie. Aţi ajuns la ora 14 şi 30 de minute aici, însă v-aţi prezentat abia la ora 15 şi 52 de minute la centrală. Vă rog, spuneţi-ne unde aţi fost între timp, şi n-o să vă mai deranjăm.

Daniel suspină și se pregăti să mai reziste o vreme în această situație penibilă. Încercă să relateze, voi să rezume, avu greutăți să reliefeze elementele principale, intercală explicații, se bîlbîi, nu mai știu unde ajunsese cu relatarea și deveni din ce în ce mai nesigur, pe măsură ce vorbea. Atunci cînd relata despre pierderea genții, i se păru că observă o expresie de batjocură sau de neîncredere pe chipurile lor, iar cînd ajunse la fuga sa din sala cu făpturi monstruoase, Pamela îi șopti, după ce stătuse liniștită mai multă vreme, să nu pomenească nimic despre întîlnirea lor, iar el se împiedică, deoarece îi venea greu să născocească destul de repede ceva, care ar fi putut să mai explice revenirea sa în hala unde sosise.

Atunci cînd tăcu, cei trei parteneri ai săi de discuție rămaseră și ei o vreme tăcuți, apoi unul, pe care nu-l putu identifica, spuse :

— Aventura dumneavoastră cu geanta pierdută... ați relatat-o corect ? Nu vreți cumva să afirmați în mod serios că cineva ar fi... Asta este pur și simplu de neconceput, nu se întîmplă așa ceva. Nu vreți mai degrabă să mărturisiți cinstit unde ați ascuns geanta?

Daniel îi asigură că lucrurile s-au petrecut întocmai cum a relatat el, însă observă că ceilalți nu-l credeau. Nici măcar nu-l ascultau. Tocmai de aceea nici nu-l întrerupeau, iar el trebui să recunoască în sinea lui că întîmplarea, povestită în cuvinte, apărea extrem de neverosimilă, părea aproape fantastică. El însuși fu nevoit să se întrebe, dacă n-a fost victima unei halucinații senzoriale, însă îndepărtă acest gînd, care încerca să i se insinueze în minte. Cu siguranță că fusese zăpăcit, mediul înconjurător neobișnuit fusese de vină, pierderea perspectivei asupra lucrurilor, nesiguranța de sine, deoarece fusese dat pe mîinile străinului, care-i devenea din ce în ce mai puțin simpatic, de care ar fi fost fericit să scape, dar nu îi era îngăduit să cuteze, deoarece nu știa cum putea să găsească drumul înapoi. Pe deasupra, acea senzație neplăcută, subliminală de-a fi neglijat ceva important, și anume să se prezinte, faptul că s-a lăsat antrenat într-o aventură, că stătea oarecum ilegal pe

un teritoriu străin, poate chiar gîndul că se afla sub nivelul apei, izolat de aerul curat al oraşelor. În fine, mai stăruia o apăsare surdă, care sălăşluia în adîncul său, pe care o purta cu el, dar a cărei origine nu o cunoştea — cu toate acestea o trăise, era stăpîn pe simţurile sale, nu se lăsase înşelat, chiar timpul pierdut o dovedea, Pamela îl crezuse, nu-l considerase în nici un caz un mincinos sau un fantast. Îşi întrerupse bîlbîiala într-o pornire de revoltă şi strigă :

— De ce nu mă credeţi ? De ce-aş inventa o poveste care este oricum pentru mine destul de penibilă ? Eu aş avea mai degrabă motive să mă plîng : am dreptul de a fi protejat de acte de violenţă. Geanta ar fi trebuit să-mi fi fost înapoiată de multă vreme.

— N-aţi reclamat pierderea ei, răspunse unul dintre ciborgi. Acest lucru este neobişnuit. Dacă cineva ar fi trecut cu adevărat printr-o asemenea aventură, ar fi trebuit să dea alarma. Nu numai din raţiuni personale — ci pentru binele comunităţii. Asta ar însemna că o persoană degenerată se află în libertate. De ce n-aţi sesizat acest incident ?

— Nu ştiam unde s-o fac, deoarece nu cunosc aceste locuri. Şi n-am luat acest lucru în tragic, adăugă el pe un ton sfîrşit.

— Şi mai tîrziu, la punctul de prezentare ? Ar fi trebuit doar să comunicaţi acest fapt şi cercetările ar fi început.

— Cum v-aţi întors de fapt... dacă spuneţi că v-aţi pierdut simţul de orientare ?

Pamela nu spuse nimic, însă îl strînse de antebraţ, făcîndu-i evident semn să nu spună nimic în legătură cu ea. În condiţiile date, lui Daniel i-ar fi convenit mai mult să fi putut vorbi deschis şi era chiar tentat să o facă, însă îşi dădu seama că ar fi făcut cea mai proastă impresie, dacă ar fi apărut acum cu altă versiune a întîmplării. O versiune care pe deasupra nici nu explica unde rămăsese geanta, însă care demonstra că relatarea sa nu fusese lipsită de lacune, ceea ce ar fi dat de bănuit că ascundea ceva în spatele unei urzeli de minciuni.

— Nici mai tîrziu nu ați amintit cuiva de geanta dumneavoastră.

— Nu-i resimțiți lipsa ? Era de fapt singurul lucru pe care l-ați adus din afară !

— Ce se găsea în geantă ?

Iată că se ajunsese la întrebarea de care în sinea lui se temuse. Ce se afla în geantă ? Se gîndise deja de mai multe ori la acest lucru, încercase să-și aducă aminte, între altele, ca despre un lucru lipsit de importanță, care dobîndește importanță numai prin aceea că l-ai uitat și încerci să ți-l readuci în memorie numai pentru a-l uita din nou cu conștiința împăcată. Acum însă se găsea în fața unei noi probleme, în fața unei alte întorsături îngrijorătoare în jocul de întrebări și de răspunsuri, unde trebuiau să rămînă atîtea lucruri neclarificate, iar acum trebuia să se afle și aceasta : Daniel nu putea să răspundă. Ce se găsea în geantă ? Cu siguranță că fuseseră niște lucruri personale cu totul neimportante, un spray de înviorare, poate cîteva tablete de VITALAN, un miniproiector, cîteva casete cu benzi... să le înșire acum la întîmplare ? Ar fi cu siguranță inutil, la fel ca și asigurările sale că spune adevărul.

Și abia acum, ca un duș rece, îi trecu prin minte că, odată cu geanta, își pierduse și trecutul. Pînă acum nu-l afectase prea tare slăbirea memoriei, își aducea aminte vag de blocuri de locuințe, benzi rulante, linii de tren de formă parabolică, ambarcațiuni pe pernă de aer, oameni, ciborgi, primii, un furnicar de chipuri, zgomot, țipete, voci, toate legate de oraș, amintiri despre exterior, despre felul cum trebuia să te porți, cum te întîlneai cu ceilalți, cum purtai o conversație — numai amintirile personale îl ocoleau. Nu se îndoise însă nici o clipă că un lucru minor o să-i reamintească viața de pînă acum, un cuvînt-cheie, o imagine, un obiect... acum i se părea că acest cap de pod spre existența sa de altădată nu mai era de la sine înțeles, ci necesita un efort considerabil din partea lui ; căci acum îi fusese luat singurul mijloc — cheia spre trecut.

Auzea că i se puneau noi și noi întrebări, dar el nu mai asculta și nu mai răspundea. Întrerupse legătura cu ei, lăsînd doar căldura corpului Pamelei să-și facă efectul asupra sa. Era precum un scut, în spatele căruia se ascundea, se vîrî în pernă, rămase țeapăn, observă că în el se insinua o frîntură difuză de gol și se lăsă în voia liniștii desfătătoare care îl cuprinsese.

●

În tăcere pătrundeau : sunete, bătăi de gong sau muzică, fără a fi supărătoare, din ce în ce mai tare, sincronizate cu revenirea sa la starea de trezie. Daniel deschise ochii — lumina era la fel de discretă ca și sunetele de clopot și se potrivea cu trezirea sa lentă.

— 8 și 3 minute.

Sperăm că ați petrecut o noapte plăcută.

Nu v-a căutat nimeni,

n-au avut loc evenimente speciale.

Extras din programul zilei : ora 9,00 — examen medical.

Vă rugăm să vă procurați în prealabil bonurile de la recepție !

Vă dorim o zi plăcută.

În aer pluteau aburi de finețea unei adieri, alcătuiți din infime picături sclipitoare. Daniel inspiră preparatul de înviorare — era parfumat și avea miros înviorător, poate puțin cam sec, îți gîdila mucoasa nazală ; își propuse să selecteze pe scală o altă nuanță de parfum. Îți dădea însă un sentiment minunat de prospețime. Zvîrli cuvertura la o parte, era supraelastică, obținută din fibre goale pe dinăuntru realizate cu un pistol de pulverizare ; își puse în același timp picioarele pe stratul de tartan de pe podea. Se ridică, se întinse. Evenimentele zilei de ieri rămăseseră foarte departe în urmă, acum era pregătit pentru ce avea să vină. Controlul medical, o formalitate — era sănătos. Nu mai putea să dureze multă vreme și va putea să-și înceapă lucrul.

Instalațiile automate se deosebeau prea puțin de dispozitivele obișnuite. Atunci cînd făcu un pas spre peretele de lîngă pat, se deschise o ușă spre camera de masaj. Se lăsă frămîntat zdravăn, făcu o baie de ozon, își alungă și ultimul rest de oboseală din el cu ajutorul unor jeturi puternice de apă, care îi provocau, într-o succesiune rapidă, fiori de căldură și de frig prin trup. Își puse masca pe față, își lăsă ochii, gura și nasul să fie clătite cu ulei, să-i fie curățate urechile, să-i fie aranjat părul. În final, luă doza de raze ultraviolete care-i fusese recomandată — toată deodată, pentru a nu se mai preocupa în restul zilei de acest lucru.

Se reîntoarse în încăpere — între timp patul dispăruse în perete. Instalația automată îl lăsă să decidă între un compleu de un roșu ruginiu și altul de un albastru deschis, la acesta adăugîndu-se pantofi ușori — îmbrăcăminte de o zi, produs sintetic, care era aruncată seara la gunoi. Alese compleul roșu-ruginiu, cu o cămașă de fileu, salopetă, haină ; se așeză la masă și petrecu cîteva secunde pentru a-și încropi un mic dejun. Aprovizionarea era excelentă — existau cîte douăzeci de combinații de gusturi și de consistențe pentru cubul alimentar care se mesteca, precum și sortimentele obișnuite de cafea — cafea verde, cafea albastră, cafea maro și cafea galbenă —, bineînțeles că exista și posibilitatea de-a alege orice băutură răcoritoare.

Atunci cînd el termină masa și tava dispăru în perete, peretele de proiecție gri-perlat se lumină. Zărea un birou, o masă de sortare, diverse tastaturi, iar în prim-plan, deformată de perspectivă, o siluetă masivă, într-o manta albă, în picioare... abia cînd se uită cu mai mare atenție, Daniel își dădu seama că era vorba de un primi : fața lată, nasul turtit, bărbia teșită, gura proeminentă, buzele cărnoase... dar toate acestea doar schițate, mai degrabă chipul unui om subevoluat decît al unui animal.

— Sper că trezirea v-a fost plăcută. Numele meu este Julius. Eu sînt secretarul.

Vorbea lent, împiedicat, concentrat, ca și cînd fiecare cuvînt i-ar fi dat bătaie de cap. Cu toate acestea, Daniel era surprins — primii nu obișnuiau să se exprime în propoziții ; ce-i drept, înțelegeau tot ce era în legătură cu dispozițiile primite, însă vocabularul lor se limita la cîteva expresii de încuviințare sau de negare, în orice caz referitoare la nume sau la denumiri ale unor activități simple.

— Marca și bonurile dumneavoastră nu au fost încă ridicate. Pot să vi le aduc eu ?

— Te rog.

Un minut mai tîrziu, se auzi un bîzîit și Daniel dădu semnalul de liberă intrare. Acum avea ocazia să-l studieze pe primi de aproape — avea o înfățișare blajină, ochii săi, închiși la culoare, cu un aspect omenesc, priveau cu vioiciune, pe fața sa creșteau fire de păr minuscule, transparente. Atunci cînd îi dădu lui Daniel marca și bonurile, mîneca îi alunecă dincolo de încheietura mîinilor — erau încheieturi subțiri, care se continuau apoi în mîini înguste, nu în obișnuitele labe de maimuță.

Lui Daniel nu-i era limpede cum să-l trateze — să-i ofere un scaun ? Asta ar fi însemnat că merge prea departe. Șovăi dacă să se așeze el însuși, așa că au stat cîteva secunde unul în fața celuilalt, fără să scoată vreun cuvînt. Se cuvenea oare să-i adreseze întrebări ? Primi-ul începu să vorbească din proprie inițiativă, și lui Daniel i se păru că remarcă un zîmbet de suficiență, cu toate că era greu să interpretezi aceste trăsături ale chipului, care la apropiere nu pierdeau, ce-i drept, nimic din uniformitate, producînd totuși un efect straniu. În vocea lui nu se putea observa nimic deosebit.

— Scuzați-mă că am venit aici — sper că nu vă deranjează. Este însă mai bine să vă predau personal mărcile.

— Nu mai putea fi amînat acest lucru ? întrebă Daniel, puțin cam aspru, iar acum se așeză în mod demonstrativ.

— Vechea dumneavoastră marcă nu vă e de nici un folos aici. Noi avem un alt sistem, în comparaţie cu acela care se obişnuieşte la dumneavoastră, afară. Engrama este mai completă. De aceea se realizează înregistrarea exactă a caracteristicilor dumneavoastră. Dacă trageţi această clapă, închizătorul cu sertar de aici, locul în care vă aflaţi este continuu înregistrat — toate chemările şi anunţurile ajung în acest caz imediat la dumneavoastră. Cel mai bine este să o lăsaţi deschisă.

— Atunci fiecare pas al meu va fi supravegheat ? constată Daniel neplăcut impresionat.

— În nici un caz ! Dumneavoastră decideţi dacă vreţi asta. Dreptul de liberă deplasare ! Este pur şi simplu mai comod, o să vedeţi.

Se aplecă, îi puse lui Daniel marca la guler, o îndepărtă pe cea veche şi o luă.

— De asta nu mai aveţi nevoie.

Daniel simţi mirosul uşor acidulat emanat de corpul primi-ului ; îi era silă, cu toate că nu lăsa să se observe.

— Daţi-mi-o, vreau s-o păstrez, ceru el şi întinse mîna.

— Dar nu vă foloseşte la nimic.

Părea că se gîndeşte. I-o dădu înapoi.

— Cum doriţi !

— Mulţumesc, spuse Daniel, puteţi să plecaţi.

— Bonurile ! îşi aminti primiul. Iată-le !

— Şi cartelele mele ?

Daniel scoase cîteva cartele perforate din buzunarul de la piept.

— Lipsite de valoare, răspunse primi-ul cu dispreţ. Aruncaţi-le la gunoi. Aici primiţi tot ce doriţi. Nu trebuie să plătiţi nimic.

— Şi bonurile ?

— Timp pentru calcul, spuse primiul. Se aplecă. Vă urez o zi frumoasă.

Părăsi încăperea.

Vizita primiului îi cam stricase buna dispoziţie lui Daniel : se frămîntă ca să-şi dea seama de ce. Poate

că pricina era aceasta : Julius nu se deosebea numai exterior de ceilalţi primi, era inteligent, avea emoţii, putea cu siguranţă să fie jignit, poate chiar să i se facă o bucurie. Dar cum ? Şi la ce bun ? Era oare necesar să te pui bine cu primii ? O nouă problemă ; o dădu la o parte.

Ora 8 şi 50 arătau cifrele luminiscente ale cronometrului. Avea chef să arunce o privire pe afară. Exista vreun pericol să se rătăcească ? De data aceasta era prudent. Ieşi în faţa uşii apartamentului său... se afla la unul din multele etaje care se înşurubau spiralic în jurul unui imens puţ. Principiul silozului de locuit — un şir nesfîrşit de spaţii de uşi, între ele capete de ganguri. Secţiunea hexagonală a puţului. În axul median, o coloană luminoasă imaterială. Iluminaţie lipsită de umbre.

Daniel se apropie de balustradă. Cabina glisantă se găsea undeva, foarte jos, plutind silenţios pe perna ei de mercur, urmînd cursul spiralelor ascendente.

Deodată se simţi smucit puternic înapoi, se auzi o bufnitură, iar lîngă el se afla cineva la pămînt, rubicond, chel, cu o mantie dintr-un material plastic galben, care se străduia în van să se ridice... Daniel îl ajută pe cel căzut să se scoale în picioare... o faţă încreţită, lentile de contact gri, dispozitiv de mestecat de o nuanţă roz.

— Mă scuzaţi, de vină sînt pantofii-perie, te deplasezi lin pe ei, dar dacă îţi pierzi echilibrul... Sper că nu v-am speriat ! Cum vă simţiţi ?

Vocea îl făcea pe Daniel să bănuiască că este vorba de un hermafrodit ; probabil că venise fără să facă zgomot dintr-un coridor, poate că alunecase — şi totuşi Daniel nu înţelegea pe deplin situaţia.

— Bine, mulţumesc. Dar cum vă simţiţi dumneavoastră ? Vă doare ceva ?

— Nicidecum. Sînt echipat cu cauciucuri sferice. Arătă spre mantia sa umflată.

— Port aceşti pantofi abia de ieri. Neobişnuit cu ei. V-am văzut pe dumneavoastră stînd aici. Am pornit desigur imediat. Numele meu este Solla. Medic. 28 pe 146 pe 91.

Daniel mormăi numele său.

— Știu : 37 pe 170 pe 155, numărul dumneavoastră. Îl știți deja pe dinafară ?

Arată spre plăcuța de pe ușă.

— Nu contează. Nici nu trebuie să-l memorați. E trecut și pe marca dumneavoastră. O purtați închisă ? Nu se recomandă ! Veniți ?

Îl duse pe Daniel într-un coridor lateral, îi arătă o cabină destinată deplasării, îi explică sistemul. Toate mijloacele de comunicație se bazau pe indicațiile coordonatelor. Trebuia doar să se apese pe clape, lungimea, lățimea, înălțimea.

— Doar un singur număr trebuie să-l țineți minte: 001 pe 001 pe 001 ! Vă pune în legătură cu centrala automată. De acolo puteți primi orice informație ; prin intermediul microfonului, pe ecran, prin teleimprimator — cum doriți.

Intrară într-o încăpere cu nuanțele coloristice obișnuite : albastru și gri, automate îmbrăcate, dotarea obișnuită cu aparate de comunicație, monitoare, console. Câteva scaune, o masă.

— Doriți să începeți controlul imediat ? Să mă dezbrac ?

Solla își dăduse mantia jos și se descotorosi de pernele dimprejur. Se cufundă într-un scaun.

— Nu, nu. Este vorba de o neînțelegere. Sînteți sănătos, asta s-a constatat deja.

Îi făcu semn să se așeze pe un studio.

— Vă rog.

— Aș dori mult să trec la treabă. Aș fi bucuros dacă nu m-ați mai reține aici.

Solla zîmbi prietenește și repetă semnul prin care îl invita. Împinse un pachet cu capsule de mirosit peste masă.

— Serviți-vă !

— Nici un control ?

— Numai o discuție — o formalitate. Ați trecut de fapt toate probele. A rămas doar să ne mai cunoaștem. Eu trebuie să am grijă aici de dumneavoastră.

— De ce trebuie să aveţi grijă de mine ?

Observă că avea un aer nepoliticos şi adăugă :

— Vă rog, nu mă înţelegeţi greşit, acest lucru nu este îndreptat împotriva dumneavoastră. Dar am venit aici, m-am prezentat în conformitate cu regulamentul şi m-am instalat în apartamentul care mi-a fost repartizat. Sînt bine odihnit şi proaspăt şi n-aş vrea să pierd timpul.

Solla strivi o capsulă, o ţinu la nas, inhalînd cu mare plăcere amestecul gazos înviorător. Respiră de cîteva ori adînc înainte de a răspunde.

— La ce bun o persoană care să vă îngrijească ? Sînteţi cu totul străin aici. Nu simţiţi nevoia să vorbiţi pe îndelete cu cineva ?

— Sînteţi psihiatru, spuse Daniel.

— Bineînţeles. Trupul nu pune nici o problemă. Noi, cei de aici, sîntem ceva mai înaintaţi decît cei de afară. Metode simple, dar eficiente. Nu mai este vorba de transformări dificile. Schimburi de organe, transplanturi. — Nu, nu, dacă există ceva care pune probleme, atunci acest ceva este psihicul.

— Mă simt absolut perfect.

— V-aţi enervat deja astăzi ? Credeţi-mă, cunosc simptomele. Bineînţeles că vă găsiţi integral în aria de stabilitate. Îmi păreţi însă un pic iritat. Ce să fi fost ?

Daniel negă printr-un semn cu capul.

— Azi de dimineaţă aţi avut o vizită... Julius, nu-i aşa ? Vedeţi, astea sînt nimicuri care strică buna dispoziţie. Neobişnuit lucru că a venit la dumneavoastră. I-aţi permis ? În altă ordine de idei, în legătură cu ei se desfăşoară o întreagă dispută : mai sînt încă animale ? Ce credeţi despre acest lucru ?

Nu aşteptă răspunsul lui Daniel, îşi băgă degetul mare în buzunarul de la piept al hainei.

— Ştiţi că în ziua de azi pot fi crescuţi cu gradul de inteligenţă dorit ? Trebuie să li se integreze numai cîteva secţiuni suplimentare de acid dezoxiribonucleic. Se ridică deja probleme : făpturile capătă personalitate. Ştim că n-avem faţă de ele nici un fel

de îndatoriri de ordin etic, însă avem conștiința încărcată, iar aceasta nu ține seama de faptele istorice. Ei sînt produsele noastre, proprietatea noastră, dar deodată observi că au o voință proprie, încăpățînare, dacă vreți : expresie — îndoială, dezaprobare — critică ! N-ați resimțit așa ceva ?

— Se poate, consimți Daniel. Nu m-am gîndit la asta.

— Nu în mod conștient. Dar lucrurile astea trebuie spuse, zise medicul. Altfel porți o zi întreagă ghimpele în suflet. Nu că ar fi important — voiam numai să vă demonstrez că puteți să aveți încredere în mine, că merită să veniți la mine cînd vă doare ceva. Sînteți dator față de dumneavoastră : trebuie să aveți grijă de echilibrul dumneavoastră interior. Acum puteți pleca, dacă doriți. Nu vă opresc.

Se ridică, îl conduse pe Daniel la ușă.

— Este limpede că sînteți bine informat de ceea ce am făcut, spuse Daniel.

Rămase în prag, pentru puțină vreme.

— Credeam că nu există supraveghere.

— Nu există așa ceva, răspunse Solla. Puteți să vă deplasați absolut liber, nimeni nu urmărește ceea ce faceți. Nici noi, medicii, nu supraveghem pe nimeni, decidem pe propria noastră răspundere dacă stabilim contactul cu un pacient, și o facem numai în cazuri excepționale. La un nou venit, a trebuit, desigur, să mă conving... Ei bine, totul este în regulă. Vă urez o zi frumoasă !

— Da, totul este în regulă, confirmă Daniel.

Avu însă o strîngere de inimă, care-i inspiră teamă într-un mod ciudat de familiar.

Pe cînd păși de-a lungul coridorului, cu pași hotărîți, avu impresia că psihiatrul se uită după el, dar se comportă ca și cum nu-i păsa de acest lucru și merse mai departe, cu toate că nu știa unde se află și nu-i era clar ce trebuie să facă în clipa următoare. Această parte a construcției era mai animată decît cea cu locuințe, coridorul se lărgi în curînd pînă la dimensiunea unor săli cu mese și scaune, asemănătoare sălilor de așteptare de la clinici ; ici și colo ședea

cîte cineva, cei mai mulți dintre aceștia absorbiți de propriile lor gînduri, moțăind, alții cufundați în discuții, unii lunecau pe pantofii-perie, trecînd pe lîngă el ; din cînd în cînd apărea cîte un ciborg, pe un fotoliu rulant, și cu toate că nimeni nu-l lua în seamă, Daniel își păstra în mod demonstrativ o înfățișare sigură de sine, pînă cînd descoperi o încăpere goală, o tejghea, un taburet înalt de bar. Se așeză, își luă un pahar de băutură acidă din automat și meditâ asupra a ceea ce trebuia să întreprindă. Noul său mediu ambiant îl zăpăcea ca și pînă atunci, dar asta nu putea fi altfel, nici nu trebuia să se aștepte la altceva. Trebuia să se împace cu situația, să încerce să se obișnuiască cît mai repede. Astăzi nu se mai simțea atît de pierdut ca ieri, era înregistrat, avea marcă de identificare, dispunea de un apartament și avea acces la banca de date. Cel mai bun lucru era să ia legătura cu sistemul automat și să-și facă o imagine de ansamblu asupra mijloacelor de comunicație, asupra organizării, asupra modalităților. Își căută camera.

Între timp, un bărbat se așezase la cîteva taburete de el, tot la tejghea, își turnase bere neagră în pahar. Acum se apropie de el, manevră cîteva manete, fără să comande ceva, pînă cînd ajunse în sfîrșit lîngă Daniel — o față tînără, ascetică, cu nuanțe arămii — ceea ce se datora probabil unei supradoze de raze ultraviolete —, cu părul de un blond deschis și pleoape roșii. Împingea paharul de bere încolo și încoace, se uita împrejur cu un aer care se voia cu orice preț întîmplător și se întoarse în cele din urmă spre Daniel, fără să-l privească în ochi, ceea ce îl făcu pe acesta să-i găsească comportarea stranie.

— De ce veniți tocmai aici ?

Vorbea pe un ton conspirativ, din colțul gurii.

— Nu este puțin cam imprudent ? În afară de asta: nu sînteți avizat.

Îl apucă pe Daniel de revcrul gulerului.

— Cine v-a comunicat semnul ? Sst !

Doi primii împingeau o targă rulantă pe lîngă ei ; pe ea zăcea un om, acoperit cu o folie de plastic. Era

foarte bine prinsă de frunte, nas, obraji, bărbie, iar în locul ochilor, gurii și nasului erau tăiate găuri rotunde, cu marginea neagră. Primii dispărură fără zgomot în coridor.

— Încă unul, spuse blondul. Vedeți, aici abia poți schimba o vorbă. Aveți deja cererea ?

Daniel ridică din umeri, însă un semn făcut cu mîna de celălalt îl determină să tacă. Blondul privi concentrat într-o parte, ascultă cu atenție...

— Auziți ? întrebă el. Este timpul să plec. Cel mai bine ar fi să veniți la una din ședințele noastre. Luați asta !

Îi apucă mîna lui Daniel, îi vîrî în ea o bucată de folie și îi făcu mîna pumn.

— Cale liberă !

Se ridică, o porni repede, totuși fără să se grăbească.

Daniel privi gînditor în urma lui. Și asta făcea probabil parte din toate cîte-l înconjurau — și anume că oamenii se comportau ciudat, că el nu înțelegea multe lucruri pe care ei le făceau, le spuneau, la care făceau aluzie, pe care i le cereau. Mîna sa pipăi reverul... aici se găsea marca sa de identificare, cu clapeta închisă. Se purta deschisă ? Probabil. De aceea atrăsese atenția. Dar cine avea nevoie să se înțeleagă prin semne secrete ? Nemulțumiții ? Anarhiștii ? Sabotorii ?

Într-un unghi plan — 120 de grade, corespunzînd principiului hexagonului — observă o celulă a sistemului de transport. Se ridică și se apropie de ea : ușa nu se deschise. Pipăi marca sa de identificare, deschise clapeta dispozitivului și ușa se dădu la o parte. Intră. Ușa se închise după el.

Încă înainte de a apăsa pe butoane succesiunea coordonatelor apartamentului său, cabina se puse în mișcare. În același timp, răsună dintr-un difuzor montat în plafon o voce :

— Chem pe : 037 pe 170 pe 155,

Cotă de urgență A 3,

Sînteți așteptat.
Coordonatele 034 pe 281 pe 577.
Vă rugăm să vă prezentați.
Chemăm pe : 037 pe 170 pe 155...

Vocea îl însoți de-a lungul întregii călătorii făcute fără voie. Cifrele luminiscente din perete îi indicau că se apropia de coordanatele prescrise. Așa cum era de prevăzut : stop la 034/281/577. Ușa se deschise.

Daniel ieși : o celulă, strîmtă, goală, hexagonală, cu perete opac, o ușă, închisă. Din plafon vocea :

— Colegii dumneavoastră vă urează „Bine ați venit !" Vă rugăm să așteptați.

Pauză. Apoi încă o dată :

— Colegii dumneavoastră vă urează „Bine ați venit !" Vă rugăm să așteptați.

Pauză. Și încă o dată :

— Colegii dumneavoastră vă urează „Bine ați venit !" Vă rugăm să așteptați.

Anunțul se repetă de mai multe ori, iar și iar. Daniel se uită în jurul său — aici nu era nici un loc de stat jos.

O pocnitură. Bîzîit în difuzor.

Cîteva secunde mai tîrziu, ușa se deschise.

Vocea :

— Vă rog să intrați !

— Priviți vă rog la stînga !

Un perete de proiecție. Ecranul începu să se lumineze. Un chip, deja cunoscut...

Auzi pași în urma sa, o mînă se puse pe umărul său.

— Nu cădeți pradă uimirii, veniți !

O femeie, care arăta după înfățișare de 25 pînă la 30 de ani, dar cu siguranță reactivată — acest lucru îl trăda pielea fără pori din spatele ochilor ; păr negru, buclat, ochi verzi. Îi zîmbi, și se întoarse apoi spre ecranul video.

— Totul este în regulă ! Stingeți !

Îl duse prin altă ușă, care se deschisese fără nici un zgomot : un șir de încăperi, pereți transparenți, automate îmbrăcate în gri și albastru, teleimprimatoare, panouri de comandă, ecrane de observație, ci-

fre săltăreţe pe o placă de sticlă cu raster. Doi bărbaţi îi veniră în întîmpinare, chipuri stereotipe de oameni în jur de treizeci de ani, unul dintre ei înalt şi solid, cu păr castaniu deschis, ondulat, pieptănat înapoi, desigur că era o perucă ; celălalt avea părul de culoare închisă, era gîrbovit, slab, cu braţe lungi.

— O zi frumoasă, astăzi, ne bucurăm, spuse lunganul. Ea este Maud, iar el este Larry. Eu mă numesc Benedikt. Cu noi o să aveţi în principal de-a face. Aşezaţi-vă, vă rog.

Daniel le strînse mîinile şi-şi mormăi numele :

— Îmi pare rău că v-am lăsat să aşteptaţi ! Probabil că m-aţi căutat, însă chemarea dumneavoastră m-a ajuns abia acum cîteva minute !

— Nu aveţi nici un motiv să vă grăbiţi, explică Benedikt. Probabil că v-aţi decuplat. Este dreptul dumneavoastră inalienabil.

Se aşezară în faţa unui perete caleidoscopic ; figurile se schimbau abia perceptibil, iar Maud le dădu capsule de înviorare ; un miros picant se simţi pentru puţin timp în aer, pînă cînd fu înlăturat de ventilatoare.

— Ăsta sînteţi deci, spuse Benedikt şi îl privi cu bunăvoinţă pe Daniel. Evident, aţi suportat totul cu bine. Primele ore sînt întotdeauna grele.

— Da, aprobă Larry, eu am avut nişte aventuri oribile şi îmi amintesc cu neplăcere de ele. Psihiatrii ne-au jucat tuturor cîte o festă.

— A fost doar o discuţie scurtă, spuse Daniel.

Rîseră.

— Desigur, însă testele erau totul.

— Testele ? repetă Daniel.

— Diminuarea condiţiilor de comportament, informaţie parcelată, labilizare, crearea unei stări de nesiguranţă... doar nu vreţi să spuneţi că nu aţi remarcat acest lucru.

— Am trecut printr-o serie de întîmplări neobişnuite — ce-i drept... Însă ce a fost test şi ce a fost realitate ? Cum pot fi deosebite ?

— Tocmai asta este problema — că nu pot fi deosebite. Realitatea şi testul se contopesc. Eu sînt con-

vins că unele conflicte, cărora le ești supus întîmplător, sînt valorificate drept test și invers — situații construite sub formă de testare se continuă în realitate.

— Nu este un gînd plăcut, fu de părere Daniel și luă o capsulă de mirosit. În mod normal poți să-ți dai seama măcar mai tîrziu că ți-au întins o cursă.

— Un test are sens abia atunci cînd nu sesizezi că este vorba de un test. Gîndiți-vă : vă dați seama că e vorba de o situație artificială. Nu reacționați spontan, ci așa cum credeți că se așteaptă alții de la dumneavoastră. Psihologii trebuie să ia în considerare acest lucru, ceea ce face problema complicată. Dar cu asta nu se sfîrșește totul : dumneavoastră vă puneți în situația psihologilor, și anume aceea că le este cunoscut faptul că dumneavoastră știți că ceea ce se petrece face parte dintr-un test. Atunci vă modulează tipul de comportare încă o dată și anume în așa fel încît acesta să fie bine evaluat și din acest punct de vedere. Acest lucru trebuie să-l ia în seamă și psihologii. Cu alte cuvinte : astfel de feedback-uri ar îngreuna extrem de mult analiza. Nici eu nu pot să-i înghit pe inginerii de suflete, însă trebuie să le dau dreptate din acest punct de vedere.

— Nu este posibil oare să-ți dai seama în vreun fel ce a fost test și ce nu — de exemplu prin intermediul logicii consecințelor ?

— Asta știu ei s-o împiedice : construiesc situația dumneavoastră de test în mod logic sau pseudologic. Atunci cînd au terminat o serie, continuă lanțurile de evenimente, numai pentru a nu furniza puncte de sprijin și se referă mai tîrziu la acestea numai dacă este nevoie.

— Cînd se încheie verificarea psihologică ?

La această întrebare zîmbiră din nou.

— Niciodată. Psihicul nu este ceva imuabil. El poate să se dezechilibreze în orice clipă, iar acest lucru nu-l putem risca aici. Trebuie să înveți mereu și să te lași mereu verificat. Testele continuă, ele au devenit o parte din realitate. Dar o să vedeți — vă obișnuiți cu ele. Din contra, tocmai datorită acestei

permanente stări de testare îți pierzi orice fel de teamă față de verificarea psihologică. Nu există nimic de care să vă temeți.

— Nu contravine acest lucru principiului libertății de acțiune ?

Benedikt dădu din cap dezaprobator.

— În nici un caz ! Asigură libertatea noastră și a celorlalți. La urma urmelor, lumea de aici este condusă !

Acceptau această argumentație — se vedea după chipurile lor, care, ca și pînă acum, continuau să fie prietenoase. Erau primii oameni cu care se putea realmente înțelege, care vorbeau limba lui, care gîndeau gîndurile sale. Era unul dintre ei, iar acest lucru făcu ca toate discordanțele șederii sale de pînă acum să-i apară neimportante. Îi privi pe furiș pe noii săi colegi : Benedikt se mișca liniștit și calm, iradia încrederea, iar ceea ce spunea, spunea clar și definitiv ; se părea că lui îi revenea rolul conducător. Larry, cu ochii săi căprui, închiși la culoare, cu părul atîrnînd în șuvițe, cu bunătatea care i se citea pe față, trezea imediat încrederea. Părea destul de răbdător pentru a asculta întrebări și a le răspunde detaliat. Maud — o femeie care se îngrijea și avea gust. Forma chipului, pe care și-o alesese, nu corespundea normelor obișnuite ; într-adevăr, buzele erau prea pline, oasele maxilarelor prea accentuate — deci o personalitate cu o voință puternică, neîndoielnic inteligentă, altfel nu ar fi fost delegată aici. Stăteau în așa fel încît să aibă în cîmpul vizual jocul caleidoscopului, iar cîteodată pe chipul lor apărea reflexul unui roșu saturat sau al unui albastru palid.

Benedikt lăsă speteaza scaunului său să alunece puțin înapoi și se întoarse din nou spre Daniel.

— Îmi închipui că sînteți încă puțin cam zăpăciți, dar așa ni s-a întîmplat tuturor. Știți ce treabă avem aici de făcut și dumneavoastră sînteți familiarizat cu mașinile. Firește că aici există lucruri ieșite din comun, abateri de la standard, însă acest lucru se datorește faptului că instalațiile noastre sînt continuu înnoite ; sînt cele mai bune care există ! De altfel,

puteți să vă încredeți în instalațiile automate ; în linii mari ne descurcăm bine cu ele. Au răbdare cu noi, ni se adaptează.

Pentru dumneavoastră cel mai bun lucru este cu siguranță să vă familiarizați repede cu toate. Locul dumneavoastră de muncă se găsește lîngă cel al lui Maud : poate că cel mai bun lucru este să o rugăm pe Maud să vă explice lucrurile cele mai importante. Vreți s-o faceți, Maud ?

— Cu plăcere, spuse Maud și se sculă în picioare. Veniți !

— Ne vedem mai tîrziu !

Maud îl conduse prin cîteva încăperi, care abia dacă se deosebeau între ele, celule de lucru, pereți transparenți obișnuiți, aparate de input și de output pentru computer.

— 034 pe 269 pe 573. Aceasta este împărăția dumitale, Daniel, spuse Maud.

Indică spre aparate, care se deosebeau prea puțin între ele — unități în albastru și gri, dotate cu pupitre de comandă, proiectoare, tastaturi, ecrane de observație.

— Cel mai bun lucru este să parcurgeți lista de control, propuse Maud. Dați-mi bonurile pentru timpul de calcul.

Băgă rola în fanta respectivă aflată în placa pupitrului. Cu o ușurință desăvîrșită își trecu degetele pe tastatură, iar pe ecranul mic al panoului apăru primul afișaj video al unui program de învățare.

Daniel o privi pe Maud, și Maud pe Daniel. După aceea rîseră amîndoi.

— Prea plictisitor, nu-i așa ? întrebă Maud.

Deschise o clapetă și scoase la iveală un cablu, care se sfîrșea cu un cap de contact.

— Dacă doriți să nu fiți deranjat, apăsați pe acest buton, vedeți ?

Pereții deveniră opaci, intensitatea luminii scăzu pînă la cel mai redus nivel. Daniel își dădu la o parte o șuviță de păr, deblocă locașul de contact, de mărimea unei monezi. Capul de contact se potrivea. Maud

apăsă din nou pe cîteva clape... Daniel închise ochii; mîinile sale strînseră tare speteaza scaunului — aceasta îl ajuta împotriva ușoarei senzații de ameteală survenită datorită licăritului, care indica afluxul de informații. Imagini care se succedau în mod haotic, noțiuni, cifre, așa cum întîmplarea le alege din continuumul logic.

Cinci minute, apoi semnalul de deșteptare. Daniel deconectă singur și își trecu mîna prin păr deasupra punctului de conectare.

— Prima lecție, spuse Maud. Zece lecții — și cunoașteți toate secretele automaticii.

— Am cîștigat timp mult, fu de părere Daniel.

Se ridică și se duse în spatele lui Maud, care se așezase pe scaunul pentru vizitatori. O mîngîie pe păr, de unde venea un miros delicat, îi mîngîie capul cu degetele, dădu peste o zonă lipsită de păr.

— Da, multă vreme, confirmă Maud. Se sculă. Cel mai bine ar fi să mergem în apartamentul meu.

●

Seară. Ceasul indica ora 22 și 10. Daniel se pregătea de culcare, cînd se auzi un semnal de apel. Întrerupse jocul asociativ pe care îl juca și dădu semnalul: „Pregătit". Peretele de proiecție se întunecă și rămase negru, în timp ce cel care lansase apelul anunță:

— Nu vreți să veniți la o ședință ? Camera 023 pe 131 pe 116. Închideți însă clapeta de la dispozitivul mărcii dumneavoastră de identificare !

Daniel ezită un timp între oboseală și curiozitate, își aduse aminte de întîmplările neplăcute ale zilei premergătoare ; era bucuros că această zi se desfășurase în mod plăcut și refuză — spuse că este obosit, că tocmai este pe cale să se ducă la culcare, altă dată...

— O să vă intereseze, poate, că sîntem în posesia genții dumneavoastră. Sîntem desigur dispuși să v-o înapoiem. O să înțelegeți că nu vrem să utilizăm poșta pneumatică. Presupunem că veniți.

Se auzi un țăcănit. Cel care chemase întrerupse legătura. Enervat, Daniel puse din nou în funcțiune

jocul asociativ — renunță să repete secțiunea pe care o pierduse, succesiunile de imagini se asociau liber, motive onirice, peisaje futuriste, făpturi fantastice, viziuni colorate, însoțite de o seamă de efecte sonore, concrete, totul cu efect emoțional, o înșiruire de evenimente posibile. Se întinse în fotoliul său, dar nu mai reuși să se concentreze asupra imaginilor. Întrerupse proiecția, luă un somnifer și se întinse în pat. Se scufundă într-o noapte adîncă, fără vise, însă după o vreme se trezi speriat. Nu știa ce l-a trezit, o mișcare, un zgomot... cînd deschise ochii, era pe înserate, tuburile luminiscente luminau slab. Greșise oare că nu se dusese să-și ia geanta ? Gîndul acesta îl chinuia, nu îl lăsa să adoarmă din nou, dimpotrivă, era treaz în toată regula, așa de treaz, încît nu mai putu răbda să stea lungit fără să facă ceva. Mai avea oare sens să caute punctul de întîlnire indicat ? 023 pe 181 pe 116. Putea să încerce.

Se decise repede și se ridică, își puse halatul. Marca sa de identificare ? Să închidă clapeta ? Dacă proceda astfel, liftul nu se punea în funcțiune. Cel mai bine era să o ia pe jos, să-și lase marca de identificare acasă. Ieși din încăpere — afară domnea lumină de amurg, coloana verticală de lumină răspîndea doar o strălucire slabă. Se orientă, se descurcă, cunoștea semnificația coordonatelor, știa unde se găseau indicații asupra poziției, era familiarizat cu semnele de orientare. La început urmă linia elicoidală a teraselor, de zece ori în mod circular, o treabă obositoare, însă sistemele automate erau blocate pentru el. Apoi se îndreptă spre un coridor corespunzător direcției A și o luă spre o succesiune de încăperi — direcția S. Toate ușile erau deschise — nu era sigur dacă fuseseră deschise pentru el, căci nu remarcase așa ceva.

Geanta sa o văzu deja de departe. Se găsea în mijlocul unei încăperi complet goale, pe podea — această parte a clădirii părea încă nefolosită, de altfel și celelalte camere prin care trecuse erau probabil goale. Nu întîlnise nici un om — noaptea pare-se că nimeni nu circula pe aici.

Se duse spre geanta sa, se aplecă... Și cînd se ridică din nou în picioare, ambianța din jurul său se schimbase — pereții deveniseră opaci. Auzea un șuierat, simțea un parfum de magnolii. În jurul său se găseau tufișuri, umbrare, drumuri înguste, scări, poduri construite deasupra unor bălți cu nuferi... perspectiva se modifică din nou, culorile erau mai pale, construcțiile deveniseră transparente, drumurile se zăreau deasupra cîmpiei, formînd un model complicat, ramificații, stele, căi circulare, apoi doar diagrama, o rețea neagră de linii...

START

Apăsă geanta strîns la șold și urmă săgeata care indica direcția.

INTEGER * 2 I 1, I 2 TRANSFORM

LOGICAL * 1 A, B, UN/. FALSE/ 'TRANS' S...

Începu să se deplaseze din ce în ce mai repede, fugea pur și simplu și cu cît se apropia mai mult de viteza luminii, cu atît mai mult își pierdea personalitatea, însușirile sale individuale, devenea abstract, un agregat de cifre, hăituit pe niște căi prestabilite, drept înainte, în cerc...

I F (I. EQ. K) GO TO 20

GO TO 7

Lumea se plie, transformîndu-se într-o suprafață, se topi într-o linie, o multitudine unidimensională de stări, o succesiune de operații, determinată de condiții complicate...

IF (C. EQ. O) GO TO 7

TRANS = TRUE

RETURN

O pistă fără sfîrșit și fără perspectivă, fără scop, închisă în sine, cu repetări nesfîrșite ale aceleiași turnante, de jur-împrejur. Salt...

TRANS ≡ FALSE

RETURN

END

Ultimele puteri mistuite, imponderabil, golit, sufocat în clișeu, devenit schemă, extenuat, pierdut, redus la zero, propriul său model...

Zăcea pe o masă, chipuri apăreau și dispăreau, de nerecunoscut în spatele măștilor, zăngănit de instrumente, pași tîrșiți, un miros respingător, o lumină stridentă, o mînă, o greutate întunecată așezată deasupra ochilor.

Mai tîrziu : într-un fotoliu cu rotile. Liniște. Lumină de amurg, apus de soare deasupra unor cactuși înfloriți, nori de un roșu incandescent, zborul fără zgomot al unui liliac... Imaginea se destramă, Solla aplecat deasupra sa.

— Totul e în regulă, nu vă faceți nici o problemă. Mîine sînteți iarăși în formă.

— Ce s-a întîmplat ? întrebă în șoaptă Daniel făcînd eforturi să articuleze cele cîteva cuvinte.

— V-am găsit într-o zonă pustie a clădirii. Leșinat. V-ați rătăcit, ați fugit fără marca de identificare în halat, cu geanta sub braț. Probabil că o criză de somnambulism. N-o să se mai întîmple. Am schimbat celulele cerebrale respective, cîteva fibre nervoase, legăturile cu centrul somnului. Rămîneți absolut liniștit. Vă place imaginea ?

Nu așteptă răspunsul, deșertul de cactuși apăru din cenușiul peretelui, căpătă plasticitate, soarele apunea, liliacul luneca rapid și fără zgomot.

Cînd Solla părăsi încăperea, Daniel apucă de consola care comanda fotoliul, însă vehiculul nu reacționă la apăsarea butonului. Își lăsă mîna să coboare lateral, și pipăi frîna. Apăsă cu toată forța ca să o deblocheze, și vehiculul porni. Se apropie de măsuță

unde se găsea halatul său, şi pe acesta — geanta. Îi trebuiră zece minute ca să o tragă pînă la genunchi şi s-o deschidă. Era goală.

●

Dormi multă vreme, se trezi, i se făcură injecţii, adormi din nou, se trezi, se simţi mai în puteri, luă parte la cele ce se petreceau în jurul său, gustă odihna, un primi îl împinse cu fotoliul rulant de-a lungul unui orizont circular, zări un perete de proiecţie cu peisaje, care se schimbau pe neobservate, munţi, Antarctida, Sahara, craterele de pe Lună, părea că priveşti totul de pe o platformă, de pe un drum, de pe un pod... Dacă o imagine îi plăcea deosebit de mult, atunci comanda oprirea fotoliului rulant, îl gonea pe primi şi privea mult şi gînditor în depărtări.

— Unul din motivele cele mai impresionante !

Un alt fotoliu rulant fusese împins lîngă al său, fără să-şi fi dat seama. O siluetă încotoşmănată în pături pînă la gît, un chip bătrînicios, încreţit, cu pete maro, avînd un păr ciufulit, rar şi alb, bărbat sau femeie, nu îţi puteai da seama, nici măcar vocea răguşită nu oferea nici un indiciu.

— O reconstituire din vechi fotografii color, extraordinar de reuşită. Din astfel de păduri am ieşit şi noi, odinioară — aproape de necrezut.

În poiană stăteau acum două animale cafenii cu picioare zvelte. Frunze penate de ferigi se înclinau bătute de vînt.

— Da, este foarte impresionant, aprobă Daniel.

Nu era prea bucuros că fusese stînjenit, însă nu avea nici un motiv să refuze dialogul.

— V-aţi hotărît să faceţi transpoziţia ? Arătaţi încă tînăr. Ghiciţi ce vîrstă am eu : 230 de ani. Nu-mi mai poate folosi nici o reactivare. M-am împotrivit multă vreme, mi-a fost teamă — în ciuda tuturor asigurărilor. Acum mă simt excepţional. Asta este important : cum te simţi ! Aspectul exterior nu mai contează cu trecerea anilor. Cred că acest lucru este o dovadă că devii mai matur. Dar şi la

două sute de ani mai ai de învățat. De treizeci de ani am renunțat să mă las reactivat. Că unor tineri le e scîrbă... mi-e totuna. Doar rareori mai ești preocupat de EXTERIOR. Îți pierzi interesul pentru întîmplările superficiale. Ceea ce însemna înainte ceva devine lipsit de semnificație. O modificare de viziune. Nimic mai mult. Un proces de maturizare, aș spune eu. Lumea energiei este mizeră. Este ridicol să vorbești în legătură cu ea despre dreptul de-a fi liber, abia acum îmi dau seama de acest lucru. Acțiuni, deplasări, ingerințe, procese fizice, limitate de o multitudine de legi. O închisoare. Lumea din EXTERIOR este o închisoare.

Odinioară am venit din păduri. Acum facem primii pași spre treapta următoare. Nu mai dau nici o atenție eclecticilor ! Destulă vreme mi-au încetinit dezvoltarea. Acum îmi dau seama de acest lucru. Desigur, cine este tînăr nu vede limpede situația. Te reactivezi, iarăși și iarăși. Că și acest lucru are un sfîrșit, nu vrea nimeni să accepte, este într-un viitor îndepărtat — cel puțin așa apare la început. Însă atunci cînd ajungi acolo — nu-ți este indiferent, credeți-mă. Nu moțăi toată ziua, nu te stingi ca soarele. Nu te obișnuiești, nu te lași în voia soartei. Să găsești drumul spre treapta următoare — asta contează.

Spuneți desigur că nu este firesc. Eu cred că este drumul predestinat. Putem fi fericiți că astăzi ne este dat să mergem puțin mai departe. Spuneți că sîntem la capătul drumului. Eu cred că sîntem abia la început.

— Un aspect interesant, spuse Daniel, ca să nu tacă.

— Mai gîndiți-vă la acest lucru ! Vă doresc o zi frumoasă.

Bătrînul închise ochii, un primi se apropie de el, și-i împinse căruciorul. La această mișcare pătura se dădu puțin la o parte și Daniel văzu că persoana care se afla pe pernă nu mai avea trup omenesc de la bărbie în jos.

Încă o perioadă de somn ceva mai lungă, apoi Daniel ajunse pentru cîteva minute într-o celulă de reanimare. Proaspăt, întărit din punct de vedere fizic și spiritual, se găsea în fața lui Solla, care îl privea mulțumit.

— V-ați revenit în mod strălucit. Mica dumneavoastră aventură ne-a ajutat foarte mult — ne-a indicat punctul dumneavoastră slab. Cîteva legături prost făcute, nimic altceva. Presupun că acum sînteți într-un echilibru ideal. Nu trebuie să vă mai reținem. Iată marca dumneavoastră de identificare, iată aici și proprietatea dumneavoastră.

Arătă spre un raft, unde se găsea, cu o etichetă, geanta sa.

Daniel îi mulțumi. Își luă geanta și se întoarse din nou spre Solla.

— Pot să pun o întrebare ?

— Desigur !

Lentilele gri de contact se întoarseră spre el.

— Cine sînt eu ? întrebă Daniel. De unde vin ?

Solla se retrase, luă un spray și pulverizâ o mică doză de esență de parfum.

— Așezați-vă !

El își trase, la rîndul lui, un taburet, îi făcu semn să se așeze pe altul.

— Identitatea dumneavoastră ? O întrebare îndreptățită. Era de așteptat. Desigur v-ați dat seama pînă acum că vi s-a șters memoria. Pentru acest lucru, și la asta v-ați gîndit cu siguranță, trebuie să existe un motiv.

Luă o cutie cu capsule de înviorare de pe raft și îi oferi lui Daniel. Acesta refuză.

— Dacă a existat o cauză, atunci aceasta ar putea să existe în continuare. Atunci aș refuza să vă spun ceva — presupunînd că mi-este cunoscut trecutul dumneavoastră. Sau v-aș da pur și simplu o identitate falsă. N-ați avea nici o posibilitate să descoperiți dacă este cea adevărată sau nu. Ați avea dubii. Ar fi la fel de bine, ca și cînd aș tăcea.

— Mi-aș aduce aminte, obiectă Daniel.

— Acest lucru n-ar constitui o dovadă. Am fi putut să conferim subconștientului dumneavoastră o identitate falsă. Cîteva cuvinte-cheie v-ar aduce-o în memorie. V-ați aduce aminte lucruri pe care nu le-ați trăit niciodată în realitate.

— În acest caz identitatea mea este pentru totdeauna pierdută ?

— Sigur că nu !

Solla îi făcu un semn liniștitor.

— Într-o bună zi vă vom informa chiar noi, și acest lucru nu trebuie să-l facem ca să vă spunem ceva fals.

— Și dacă tot nu este adevărul ?

Solla se ridică, se uită la ceas, ca și cînd brusc s-ar fi grăbit.

— Ce înseamnă adevărul și neadevărul ? Fapt este că putem să vă conferim orice identitate, după voie. Cînd este oare această identitate falsă ? Cînd este adevărată ? Ceea ce în mintea dumneavoastră este memorizat drept trecut reprezintă un sistem de referință pentru acțiunile dumneavoastră de astăzi. Nu este nici adevărat și nici fals, ci eficient sau nu, și numai aceste categorii sînt importante. Noi sîntem psihologi, practicieni, nu sîntem filosofi. O identitate poate să fie sau să nu fie corespunzătoare unui caracter sau unei situații. Aceasta este pentru noi identitatea corectă sau falsă.

— Dar, spuse Daniel, care se ridică acum la rîndul său, eu acționez după experiențe care provin din trecutul meu, chiar dacă nu pot să mi le actualizez. Reprezintă ele trecutul meu adevărat sau cel fals ?

— Cel adevărat, spuse Solla prietenește.

El îi puse lui Daniel mîna pe umăr și îl conduse la ușă.

Daniel folosi liftul, pentru a se duce la locul său de muncă. Îl întîlni pe Benedikt, care se găsea în fața unui panou, și-l rugă să-i permită să se așeze lîngă el. Acesta nu-și întrerupse lucrul, introducea comenzi în computer, studia o curbă pe ecranul luminos, apoi apăsa din nou cîteva clape. Mici beculețe licăriră, indicînd conținutul în curs de schimbare al memo-

rici de lucru. Benedikt mai aruncă o privire într-acolo, apoi se roti cu o mișcare avîntată, cu scaun cu tot, spre Daniel și îi zîmbi. Acesta voia să ceară o explicație, însă Benedikt spuse :

— Lăsați — tuturor ne merge așa : din timp în timp ne prind zănatecii de psihologi. A mai rămas ceva din dumneavoastră nevătămat ?

— Nu-mi lipsește nimic, mă simt bine ! spuse Daniel, dînd din cap.

— Atunci e bine, opină Benedikt. Ați trecut cu bine. Trebuie să acceptați totul așa cum este. Sînteți încă tînăr. Pe unii îi apucă un tremurat teribil, cînd sînt luați în primire. Desigur că este vorba numai de un acces de sentimentalism, dar ții la trupul tău. Cu fiecare organ care este înlocuit, se pierde o bucată din el — în orice caz, mulți simt că se întîmplă așa. Pe de altă parte : medicii fac tot ce le stă în putință. Atîta vreme cît sînt disponibile organe de înlocuire, renunță la metal și la materiale plastice. Nimeni nu trebuie să se teamă că se va trezi a doua zi ciborg. Piese de schimb cibernetice se utilizează numai atunci cînd există o aprobare în acest sens.

— Cine dă aprobarea ? întrebă Daniel.

— Chiar cel care s-a îmbolnăvit. Atîta vreme cît creierul nu este afectat, el poate să decidă.

— Și atunci cînd creierul este afectat ?

— Dacă nu mai este posibilă vreo înlocuire cu material organic, mai rămîne o singură soluție pentru a salva restul personalității : racordarea la sistemul de conexiuni.

— Mai ai atunci posibilitatea de-a acționa ? Mai trăiești ?

— Bineînțeles că da : mai cuprinzător decît înainte. Ai accesul la toate dispozitivele de memorizare, la toate aparatele de input și la sonde și în felul acesta, de asemenea, la lumea din exterior, în plus la toate unitățile periferice de prelucrare și în sfîrșit ai legătura cu centrele de acțiune și de comandă, ceea ce înseamnă că dispui de o posibilitate de intervenție mai mare decît avem noi de exemplu acum.

— Dacă este avantajos să fii integrat într-o rețea de conexiuni, de ce trebuie să se aștepte până apare o leziune a creierului ?

— Nu trebuie așteptat. Oricine se poate integra.

— Însă atunci nu mai există nici o cale de întoarcere ?

— Acesta este punctul esențial, spuse Benedikt. Cum nimeni nu știe în ce formă se produce atunci cunoașterea propriului eu, majorității le este frică să ia această decizie.

— Și dumitale, Benedikt ?

— Nu este nici o grabă, răspunse Benedikt. Nu pierdem nimic. Am, oricum, impresia că existența noastră de aici este numai o perioadă de tranziție. Ceea ce facem poate să fie făcut la fel de bine sau chiar mai bine din INTERIOR.

— Ce fel de misiune avem ? întrebă Daniel.

— V-aș spune-o cu plăcere, dacă aș ști și eu. Din păcate nu există nici un fel de instrucțiuni, nici un fel de indicații sau ordine. Trebuie să acționăm conform propriei noastre responsabilități. Poate că misiunea noastră poate fi înțeleasă abia din perspectivă istorică.

— Ce vreți să spuneți ?

Benedikt ezită, atenția fiindu-i abătută de o modificare a jocului de lumini de pe consolă. Acum apăreau modele, care se repetau la intervale scurte. Apoi mișcarea încremeni — o figură păru să adere la stratul cu luciu mat al ecranului. Benedikt apăsă pe o clapă. În dreptunghi apăru o inscripție :

GREȘEALĂ LOGICĂ LA RÎNDUL 262

ROG CORECTARE

Benedikt oftă. Scoase formularul de program imprimat magnetic din fantă și ajunse până la rîndul 262. Apoi se îndreptă spre calculatorul auxiliar, apăsă pe cîteva butoane pe care erau imprimate cifre și de asemenea pe clapa de corectare. Se auzi zgomotul rotirii cilindrilor cu discuri magnetice.

— Istoriceşte, repetă Benedikt. Noi sîntem reprezentanţii poporului. Controlului nostru îi sînt supuse deciziile, iar modificările legislaţiei necesită aprobarea noastră. Putem ridica obiecţii, dacă ni se pare că o decizie nu este corectă.

— Se şi întîmplă acest lucru ?

— În sensul originar al cuvîntului, nu. Toate programele sociale sînt traduse în practică, toate cerinţele medicinei şi igienei sînt luate în considerare. Nu mai există foamete, nu mai sînt războaie, nu mai există obligativitatea instrucţiunii, nu mai există necesitatea muncii. Îngrijirea este atotcuprinzătoare, siguranţa — absolută. Cerinţa de fericire în viaţă este îndeplinită, libertatea este nelimitată. Dacă apare vreo problemă, atunci ea cade, în nouă zeci şi nouă virgulă nouăzeci şi opt la sută din cazuri, sub incidenţa unui model de rutină, putînd fi rezolvată potrivit programelor deja pregătite. Teoretic, ceea ce rămîne reprezintă misiunea noastră, dar ce poate să însemne asta ! Nici n-am parcurs bine datele problemei, că a şi sosit rezultatul unei simulări şi programul de rezolvare a problemei. Nici nu mai este necesar să se efectueze verificarea. Totdeauna este corect.

— Ce mai avem atunci aici de făcut ?

— Sîntem aici deoarece un principiu străvechi al verificării prescrie acest lucru, în baza unei convenţii cu complexul de calcul. O relicvă a trecutului, ca să zicem aşa. De cînd s-au introdus unităţile de conexiune care se autorepară, n-au mai existat obiecţii. Putem fi siguri că toţi oamenii care sînt îngrijiţi de aici trăiesc în acea stare ideală pe care şi-o doresc ei înşişi.

Tăcură pentru o vreme.

— Vă mai amintiţi de fapt ce aţi făcut înainte ? Vă cunoaşteţi trecutul ? întrebă Daniel iarăşi şi aproape că aşteptă un răspuns negativ.

— Desigur, răspunse Benedikt, aveam spaţiul meu de locuit, mă distram cu jocuri, flirturi, îmi plăceau masajele, diferitele compoziţii de parfumuri, visurile programate, ascultam muzica realizată de computer, rezolvam probleme de enigmistică, dormeam, mîn-

cam, beam... astea erau cele mai importante lucruri, şi îmi aduc aminte, asta era totul.

— Şi cum aţi venit aici ?

O clipă se părea că Benedikt nu va răspunde, însă pînă la urmă o făcu totuşi.

— Aceasta este, desigur, o chestiune delicată. În mod oficial se spune că un anumit procent de oameni sînt aleşi drept reprezentanţi ai poporului, însă determinant este principiul alegerii, şi în această privinţă am doar o bănuială.

Benedikt ezită din nou, şi abia cînd o privire piezişă aruncată lui Daniel îi arătă că acesta aştepta încordat răspunsul, grăi rar mai departe :

— Situaţia este următoarea : pe de o parte, aici există ciberneticieni, lingvişti, logicieni ; în această categorie ne încadrăm noi. Pe de altă parte, există medici, umanobiologi, psihologi şi psihiatri. Aceştia se ocupă de toate acele devieri, care nu intră sub incidenţa cazurilor de rutină şi nu pot să fie vindecate în mod automat — mutaţii, regenerări, defecte psihice. Pe cei afectaţi de astfel de fenomene îi aduc aici — pentru a-i ţine sub supraveghere, pentru tratament, pentru studiu. Ar fi desigur posibil ca alegerea reprezentanţilor poporului să fie independentă de acest lucru. De asemenea ar fi însă posibil să nu fim, haide s-o spunem pe şleau, nimic altceva decît nişte anormali.

— Aveţi vreun motiv pentru această bănuială ?

— Mai multe. Unul dintre ele este o contradicţie logică. N-ar fi fost îngăduit să ne aducă aici împotriva voinţei noastre, dacă am fi fost pe deplin fericiţi în spaţiul nostru anterior de viaţă. Acest lucru ar fi contravenit principiului dreptului de liberă opţiune. Datorită faptului că spaţiul exterior de viaţă este astfel conceput încît să-i ofere omului normal o satisfacţie plenară, înseamnă că nu se poate să fim normali.

— Şi al doilea motiv ?

— Al doilea motiv este de natură personală. De fapt, vorbesc despre acesta fără prea multă plăcere, dar nu-i aşa că rămîne între noi tot ce vorbim ?

După ce Daniel dădu aprobator din cap, el continuă :

— Am suferit o cădere psihică. Un acces de nebunie, o manie distructivă. Alergam strigînd prin coridoare, cred că am încercat să-i rănesc pe alții. Mi-am pierdut cunoștința. Atunci cînd m-am trezit, mă găseam pe drumul care ducea încoace. Între timp, trebuie că am fost pregătit pentru perioada cît aveam să stau la centrală, căci totul mi se părea de la sine înțeles.

Cîteva secunde a domnit liniștea. Nici aparatura nu se mai auzea, însă pe Benedikt asta nu-l interesa. Daniel observă în cele din urmă :

— Ne găsim deci într-un ospiciu.

Benedikt se sculă în picioare, se apropie de un pupitru și se sprijini de el, ținînd mîinile încrucișate, cu fața întoarsă spre Daniel.

— Cîteodată mi-e frică că așa este, răspunse el.

Locul de muncă al lui Daniel arăta părăsit, așa cum îl lăsase — pe consolă figura încă adresa listei de verificare. În cabina alăturată o văzu pe Maud, care părea ocupată. Îi făcu uñ semn din cap și ea îi răspunse la fel. Daniel micșoră intensitatea luminii din încăpere și puse cea de a doua lecție. Ca întotdeauna era după aceea puțin epuizat ; luă o tabletă de RA forte și se simți mai bine. Atunci cînd culoarea care absorbea lumina dispăruse de pe geamul care despărțea pereții, observă că Maud avea o vizită. Larry se afla la ea. Daniel așteptă o vreme, chemă cîteva date ca să se exerseze, parcurse conținutul bibliotecii cu programe... Cînd observă că Maud pleacă împreună cu Larry, mai rămase o vreme fără să facă nimic, apoi se duse în apartamentul său. După o bună bucată de timp, se racordă din nou la programul de aventuri. Își alese rolul eroului care face față unor aventuri dificile, învinge rivali, eliberează fete, care este admirat, care îi depășește pe toți ceilalți, căruia nu-i este frică de nimic, găsind întotdeauna o cale de ieșire, este temut de dușmani, nu-i e niciodată frică, întotdeauna se află cu un pas înaintea tuturor, nu se predă niciodată, este uns cu toate alifiile, cu-

noaşte toate trucurile, nu se lasă niciodată dus de nas, se pricepe să mînuiască toate armele — iar prin încrederea în sine dobîndeşte o asemenea superioritate, încît poate să facă şi să ordone să se facă tot ce vrea, poate să-şi asume orice risc, se poate arunca în orice primejdie, poate să-şi permită orice îndrăzneală fără să ezite, deoarece ştie cu siguranţă, că va reuşi să iasă învingător.

După-amiază tîrzie, se lăsa noaptea, fără întîmplări deosebite, fără rezultate, irosită fără nici un sens, dar ce înseamnă la urma urmelor „cu sens", ore pierdute, însă nu o pierdere, căci în ce priveşte timpul nu există lipsă, dimpotrivă — totul este să treacă şi asta este destul de greu cînd cuiva îi stă în faţă eternitatea.

Daniel se racordă la un generator de emoţii şi îşi excită acel centru nervos care declanşează o încredere fericită. După aceea se simţi neliniştit şi avid de fapte, îngustimea încăperii sale îl stînjenea şi ieşi de acolo, colindă fără vreun ţel anume coridoarele, intră într-o cabină a sistemului de lifturi. Ezită în faţa tastaturii, căci voia să se ducă într-o zonă a clădirii pe care n-o cunoştea încă. Pur şi simplu avea nevoie de impresii noi, de mişcare, de schimbare. Omisese studierea planului şi nu ştia ce coordonate să aleagă. La marginea modelului dreptunghiular format din butoane, observă cîteva clape izolate cu simboluri speciale: „STOP", „AJUTOR", „CHEMAŢI" şi altele de felul acesta, iar dedesubt altele, a căror semnificaţie nu putea s-o descifreze, dar la care îi sări în ochi semnul „i". Putea fi interpretat în diverse feluri, însă pe moment îi veni în minte cam straniu unitatea numerelor imaginare, rădăcina din minus unu, într-o strînsă legătură cu coordonatele, cu adresele unei ordini spaţial reale. Luînd o decizie rapidă, Daniel apăsă pe buton şi atunci cînd nu se petrecu nimic, atinse cîteva clape, corespunzînd unei adrese alcasă la întîmplare. Cabina se urni din loc, apoi o porni repede, cifrele luminiscente se succedau una după alta, de cîteva ori direcţia de deplasare se modifică... pe nesimţite to-

tul se întunecă. Numai după vibrația ușoară se putea observa că liftul continua să meargă, o mică zguduitură, o clipă de oprire... apoi din nou mișcare, dar în ce direcție ? Oare întunericul era de vină că simțul său de echilibru i se altera, că resimțea impresii cu totul neobișnuite ? Daniel era sigur că nu se mai deplasa pe orizontală, dar nici în jos, cu toate că senzația era aproape de aceea de scufundare. Avea simțământul că solul de sub picioarele sale se clătina, își pierdu simțul de orientare. Nu era sigur dacă mai stătea în poziție verticală, pipăi pereții cabinei ca să se asigure că nu plutea liber prin spațiu, reuși să se sprijine. Ascultă cu atenție în întuneric, simți vibrația deplasării drept singurul proces real și avu senzația că se mișcă în cerc și că se răstoarnă în același timp.

Cabina se opri... glisarea ușii. Ca și mai înainte, întuneric. Păși în deschizătura ușii, se ținu bine de cadru, pipăi cu piciorul suprafața dinaintea sa, alunecă, simți golul. Un zgomot limpede, un ușor ecou... avea sentimentul unui spațiu vast. Una din mîini o ținea pe cadrul ușii, cealaltă era întinsă în față — o proptea. Pipăi și avu senzația de ceva neted, uscat, nici răcoros, nici cald. Degetele explorară, centimetru cu centimetru. O stinghie transversală.

Daniel se retrase iarăși în cabină. Căută în geanta sa un obiect de care se putea dispensa și găsi dispozitivul magnetic de scriere. Se așeză turcește pe podea... aici era pragul, la numai cîțiva centimetri — nimic. Împinse instrumentul de scris peste margine. Căzu, se izbi, se rostogoli... liniște... altă izbitură... rostogolire... Ascultă încordat... nimic, liniște absolută. Privi fix în întuneric și văzu mici șiruri de puncte, poate o halucinație ? Cam așa părea. Un raster de puncte, liniștit răstimp de o respirație, apoi lunecînd înapoi... Un al doilea, deasupra celuilalt, desfășurîndu-se împreună pentru scurtă vreme, depărtîndu-se apoi în unghi oblic.

Ce mai era și asta ?

Daniel închise ochii, îi deschise din nou. Punctele se puteau vedea iar, acum ceva mai luminoase, căci

ochii săi se acomodaseră. Dacă ar mai fi așteptat puțin... Surescitarea sa se calmă, inima îi bătu din nou liniștit. Se forță să respire adînc... se concentră. Reuși să cuprindă rasterul de puncte. Acum zărea o rețea spațială, dispusă uniform, structura grafitului, faguri alcătuiți din stele, cu umbre între ele.

Așteptă și văzu mai mult. Punctele palide persistară, formaseră o structură bine definită. Sclipeau atît de slab, încît nu luminau împrejur, însă obiectele se suprapuneau peste modelul de puncte plutitoare ca niște hăuri negre, cu timpul fiind chiar posibil să-ți dai seama cît de depărtate erau — în funcție de stratul acoperit și cel neacoperit. Și, în sfîrșit, după 15 minute, putu vedea chiar o reflectare a luminilor pe contrafișe, o sclipire difuză pe suprafețe netede, opace. Iar contrafișele se dovediră a fi un fel de schelă, bare, înclinate una față de cealaltă cu 60 sau 120 de grade, iar în punctul de încrucișare se găseau pete de lumină, elemente de sprijin verticale, care duceau pînă la următorul strat.

Aici era cald și plăcut, iar de jos venea un curent slab de aer. Nici nu mai domnea o liniște absolută. Acum, odată ce urechile lui Daniel se obișnuiseră cu liniștea, se auzea un pîrîit, care venea din toate direcțiile. Îngenunche, apucă bara, care era așezată transversal în fața ușii cabinei, încercă s-o scuture... nu putea fi nici mișcată și nici îndoită. Se ridică din nou, întinse un picior, își deplasă greutatea în față... Schela era solidă, putea fi folosită drept scară. Își descălță pantofii, care îl împiedicau la cățărat, îi îndesă între peretele cabinei și cadrul de glisare al ușii. Acum vehiculul său era bine ancorat. Se deplasă în afară cu prudență, deasupra hăului, se duse în jos. După cîțiva metri, atinse o suprafață unde zărise o serie de contururi ale unor obiecte. Din apropiere se dovediră a fi ramuri ale unei mase întunecate din fundal, crengi, multiplu ramificate, proeminențe, formînd poduri, avînd capete plate, cu îngroșări cilindrice, sfere cu conducte de evacuare radiale.

Aici pîrîitul se auzea mai tare. Venea de la marginea încrengăturii, din față de tot... Semne de mișcare — un punct luminos dispăru, un altul apăru din nimic. Daniel își concentră toată atenția asupra unui punct ; cîteva ramificații asemănătoare mușchiului, avînd bile scînteietoare la capete... Acum își dădea seama : ramurile creșteau, acele se întindeau ca niște organe senzoriale, mici picături tremurau în vîrful lor. Acele subțiri creșteau sacadat — cîțiva milimetri pe secundă. Însă și prelungirile groase creșteau, chiar dacă mai încet, abia vizibil. O reflectare mată la capetele lor plate, un lichid de umectare ? Daniel se aplecă și puse un deget acolo... acest lucru provocă un întreg torent de foșnituri. Simțise un șoc electric ușor — masa aceea se afla sub tensiune ?

Acum putea să vadă destul de bine, cu toate că lumina era extrem de slabă. Luminozitatea ei oscila — delirul cuantelor ? Deasupra sa, vedea umbra întunecată a cabinei. Era suspendată pe două șine, care nu erau mai groase decît contrafișele rețelei. Sub cabină șinele luau sfîrșit, se terminau brusc.

Daniel se simți acum mai sigur, nu-i mai era teamă că o să se rătăcească sau că o să se prăbușească. Se cățără lateral, tot timpul atent să găsească un sprijin pentru picioare, se apropie de masa ascunsă în umbră, de obîrșia tuturor excrescențelor cu aspect vegetal. Pe cît își putea da seama, părea să fie compactă, nu mai era vorba de o țesătură, ci de ceva masiv, ici și colo crestat, găurit, dar închis în sine. Aici nu existau mișcări, nu se auzeau zgomote ; procesul de creștere era încheiat sau stagna. Daniel își asumă din nou riscul de a pune mîna pe ea : era o materie solidă. Nu resimți nici un șoc. Apăsă mai întîi încet, apoi mai puternic, nu reuși să rupă nici cea mai mică bucată. Materialul era de tăria corindonului...

Un timp se preocupă de determinarea dimensiunii acestei formațiuni, dar ajunse la concluzia că, în condițiile date, era imposibil să facă acest lucru. Oricum, agregatul era gigantic, creștea din profunzimile spațiului ; ceea ce vedea el aici părea să fie doar o

mică parte dintr-un întreg, mai în spate căpăta forma unui nor, un întreg univers, al cărui sfîrșit nu se putea zări.

Daniel se cățără pe rețeaua spațială, pipăind contrafișele cu mîinile și picioarele, ajunse la cabină, scoase pantofii din deschizătură, îi încălță încet, încă tulburat de acest fenomen inexplicabil care-l înconjura. Apoi apăsă o clapă la întîmplare, căci lumina nu era suficientă pentru a recunoaște cifrele. Avu doar grijă să nu atingă din nou clapa „i". Simți șocul pornirii, văzu rastere de puncte albe, sclipitoare, alunecînd pe lîngă el... Cabina se opri... din nou o zguduitură, un șuvoi de lumină îl inundă, dureros de strident, și-l obligă să-și închidă ochii... Cînd reuși să-i deschidă din nou, după cîteva încercări zadarnice, primul lucru pe care îl văzu fură cifrele luminiscente succedîndu-se prin fața ochilor săi ; se afla deci din nou în secțiunea locuită. Atunci cînd cabina se opri în sfîrșit, nu-l mai interesă unde ajunsese, ci coborî și se duse pe jos pînă la apartamentul său.

●

Ziua următoare. Acum nu mai era nimic nou să te trezești și să devii conștient de șederea ta în centrală. O succesiune de rutină — manete de conectare, comenzi de gînduri — baia, masajul, razele, micul dejun.

Să ai un loc de muncă. Și din interiorul apartamentelor exista acces la memoria computerelor, la programe, lucruri care existaseră și în lumea din exterior, dar cine s-ar fi gîndit să comande altceva decît jocuri, concursuri, filme polițiste, filme fantastice, filme de groază, filme muzicale. Acum învăță el ce se poate valorifica din sistem, cum se folosește, cum puteai să te joci cu ajutorul lui, cum să te servești de el. Comenzile simple de chemare erau oricui familiare, și cu ajutorul lor puteai obține orice date, demonstrații, programe de învățare — și de asemenea programul de utilizare a instalației. Primele două lecții i-au deschis deja o multitudine de

posibilităţi, l-au incitat să pună la încercare aparatura, să-i sondeze capacitatea.

Daniel puse cea de-a treia lecţie, făcu o pauză, apoi o puse pe cea de-a patra. După aceea se simţi epuizat şi se duse la reanimare. Purtă o scurtă discuţie cu Maud, refuză invitaţia ei de a se culca cu ea şi îşi puse cea de-a cincea lecţie.

Cînd porni ceva mai tîrziu în căutarea celei mai apropiate încăperi de refacere, Larry îi apăru în cale şi se oferi să-l conducă într-acolo.

— Aici, chiar după colţ, este un mic bar cu orgi de lumină şi muzică. Dar dacă vreţi să trăiţi o experienţă deosebită, atunci veniţi cu mine.

Se deplasară o bucată de drum cu liftul, majoritatea timpului în sus, şi ajunseră într-o hală mare unde se găseau, dispuse răzleţ, scaune cu mese şi coloane cu robinete. Lumina crepusculară, tavanul transparent, domnea un iluminat clar şi verde, în care jucau roiuri de bile argintii.

— Aţi mai fost pe aici ? întrebă Larry. Cel mai de sus etaj. Peste noi se întinde marea. Singurul loc de unde se poate avea această perspectivă.

Căutară un loc liber, se aşezară, băură bere albastră.

Larry arătă în sus.

— Bilele argintii sînt bule de gaz. Nu ştiu de unde provin, zise el. Poate... produse reziduale ale sistemului de aprovizionare. Gaze care sînt dizolvate în apa marină şi sînt evacuate la producerea apei potabile. Apă desalinizată ; aici nu există necesitatea recuperării, ca la alimente.

— Din afară nu se livrează nimic ?

— Nu, centrul este complet independent. Singura legătură materială o reprezintă batiscaful — şi acesta aduce numai oameni. Şi numai atîţia, încît numărul lor să rămînă mereu acelaşi, aici, jos. Sîntem aici autonomi din toate punctele de vedere. Şi acest lucru aşa trebuie să rămînă, căci omenirea depinde de funcţionarea centralei.

— Se întîmplă vreodată ca cineva să se întoarcă... afară ?

— Nu. De ce-ar face-o ? Aici îi stă la dispoziție tot ce are și afară ba chiar mai mult.

— Libertatea de mișcare este însă limitată.

— Ce motive pot să existe ca să-ți părăsești apartamentul ? Sistemul de comunicație ajunge pretutindeni. Să te deplasezi personal într-un anume loc ar fi complet lipsit de sens, și în afară de asta, incomod și riscant. Odată ce există acces la orice informație, schimbările locului sînt inutile. Proiecțiile sînt la fel de bune ca și realitatea. Cine vrea poate să se racordeze și la alte canale senzoriale — gust, miros, pipăit, facultatea de a recepta temperatura, bineînțeles în limite nevătămătoare. Dar cine face uz de ele ? Informațiile sînt memorizate, pot fi chemate. Pe toate benzile — cu excepția acelora imperfecte din timpuri istorice — toate pistele sînt înregistrate. Senzația desăvîrșirii este, în principiu, deplin realizabilă.

— Dar numai mijlocit, ricană Daniel.

Larry se lăsă pe spate și se uită la țesătura verde din plafon.

— Ce înseamnă nemijlocit, ce înseamnă mijlocit ? Aici sus — și ridică mîna — avem o bucățică de realitate. Meditați mai atent, căci ne separă de ea mult mai mult decît un perete din material plastic. De fapt, sîntem cu toții izolați, purtăm în noi întreaga varietate a lumii. Doar procesele fizice ne furnizează date. Acestea sînt filtrate, transpuse prin calcule. Din ele rezultă imagini. Ce contează dacă ești în acel loc sau la o distanță de cîteva diametre ale Pămîntului ? Diferența constă în cele cîteva fracțiuni de secundă de care au nevoie semnalele ca să ne ajungă. Cuprinderea lumii se realizează prin acele locuri care pot fi atinse corporal ; ar fi lamentabil de puține. Ea se obține prin intermediul rețelei de date. Dispozitivele de output ale fiecărui apartament reprezintă cheia întregii lumi.

Gustul picant al băuturii albastre avea un efect plăcut de înviorare. Conținea ingrediente care întăreau interesul pentru întîmplările lumii, disponibilitatea pentru schimbul de idei, de-a asculta și de-a

te confesa. Întăreau conștiința de sine, încrederea în propria inteligență, înclinația spre filosofare. Și în afară de efectele pozitive, care aduceau cu ele suprimarea oricărei inhibiții, stimularea necesității de comunicare, aveau consecințele negative obișnuite — deconectarea mecanismelor de control, a siguranțelor privind propria supraevaluare, a facultății critice. Lucruri banale deveneau importante, iar afirmații aruncate într-o doară dobîndeau o aură genială.

— Libertății îi aparține și posibilitatea de acțiune, spuse Daniel.

— .... atîta timp cît libertatea altora nu este prejudiciată. Există această posibilitate. Dacă vreți să schimbați lumea — nu trebuie decît să dați ordine. Directe sau indirecte, condiționate sau necondiționate, simple sau complicate. Puteți să prestabiliți acțiuni sau să lăsați deschisă calea libertății.

— Aceste intervenții nu implică însă domenii cu adevărat hotărîtoare. Nu este de exemplu posibil să se ajungă la unitățile de aprovizionare, să se influențeze serviciul medical, să se modifice rețeaua de informații.

— Acestea nu sînt domenii în care ar fi posibile modificări semnificative. Aceste sisteme îndeplinesc sarcini de rutină, de care, din fericire, nu trebuie să te ocupi. Ar fi de neimaginat să te ocupi de aerul respirat, de apa de băut, de alimente, să te gîndești cum funcționează încălzirea sau sistemul de ventilație, să te ocupi de curățenia apartamentului sau de căratul mobilei. Aceste procese sînt de multă vreme optimizate și deci nu mai pot fi schimbate. De acest lucru putem fi fericiți ! Un gînd înspăimîntător ar fi ca cineva să facă experimente cu aprovizionarea ! O lume unde lucrurile de care ai nevoie și pe care le dorești nu pot fi comandate — un lucru pur și simplu absurd !

Amîndoi rîseră și își apucară din nou paharele. Se înțeleseră tacit să bea mai departe — atît timp cît anestezicul conținut în băutură îi va duce la o sfîrșeală dulce, pînă cînd bună-dispoziție va atinge

punctul ei culminant și savurarea băuturii în continuare ar putea duce la consecințe nefaste.

— Nu este de imaginat ca sistemul să se prăbușească drept urmare a unei catastrofe ? Ce s-ar întîmpla atunci cu oamenii ? Ar mai trăi în continuare ?

— Probabil că ar putea să supraviețuiască unor perturbări mai mici, căci perturbările mici se înlătură de la sine. Sistemul este bazat pe principiul homeostaziei. O prăbușire în toată puterea cuvîntului ? Lipsa totală a aprovizionării ? Am fi atunci pierduți... căci existența unor făpturi constituite din materii organice este legată de o mie de premise, structura noastră e labilă.

Știți, de altfel, că ne găsim într-un stadiu de tranziție, și cu timpul va dispărea forma noastră de existență din prezent, care este depășită. Valorează doar atît cît permite fazei inițiale a evoluției să treacă de la organizări simple la cele foarte complexe. Acestea sînt problemele la care lucrăm în momentul de față.

— Avem oare realmente o misiune concretă ? Benedikt era de părere că ne găsim într-un spital de nebuni.

Riseră amîndoi din nou și ridicară paharele. Era un joc formidabil, a ridica probleme, a aborda un punct din schema clară ca cristalul a interdependențelor și a ști deja că nu va exista niciodată o incertitudine chinuitoare și de durată, că trebuia doar urmată o logică stăpînită în mod suveran, că trebuia folosită o cunoaștere cuprinzătoare, pentru a deduce în mod necesar soluția.

— Cunosc eu îndoielile lui Benedikt. El mai crede încă în caracterul univoc al existenței noastre, cere dovezi absolute. De aceea cade dintr-o extremă în alta. Desigur că nu judecă greșit, însă aprecierea lui este unilaterală. Desigur că sîntem cu toții anormali, însă orice om care își propune să treacă la o altă treaptă evolutivă este anormal. Nu avem însă nici un drum trasat dinainte, ci sîntem doar pe cale de a-l găsi. Astfel că nu se poate încă afirma nimic în

ce priveşte natura devierii care constituie baza de plecare spre treptele superioare. Desigur că aici este un loc unde s-au adunat monştrii, însă tocmai în aceasta constă puterea noastră. Sînt convins că acesta este singurul criteriu potrivit căruia am fost aleşi.

— De cînd sînteţi aici ? Vă ocupaţi efectiv cu problemele dezvoltării noastre viitoare ? Aş vrea să fi ajuns şi eu atît de departe !

Rîseră din nou, băură. Peste transparenţa gîndurilor lor se puse o ceaţă uşoară. Asociaţiile se produceau şi mai uşor, cunoştinţele le soseau şi mai repede, structura afectelor era difuză, însă mult mai transparentă.

— Acest lucru îl doresc şi eu, spuse Larry. În acest scop însă nu este încă suficientă forma noastră actuală de existenţă. Modul indirect prin care ne înţelegem cu ajutorul sistemului logic reprezintă un obstacol prea mare.

— Integrarea... aceasta este soluţia.

— Da. Trebuie să ne înrudim cu maşina, altfel nu merge, altfel nu putem să progresăm. Este ca şi cum ai vrea să zbori, pur şi simplu aşa, fără aripi, să te ridici în văzduh. Fără mijloace ajutătoare acest lucru ne este refuzat, însă în ziua de azi beneficiem de acest ajutor. Au fost vremuri cînd omul trebuia să se confrunte cu natura. Mai tîrziu s-a văzut pus faţă în faţă doar cu semenii săi, şi altceva nimic. Astăzi sistemul logic este acela cu care ne aflăm în interacţiune. Însă această interacţiune şi-a pierdut amprenta de conflict. Este interacţiunea simbiozei.

●

Era vorba doar de o serie de modificări minore — o clapă apăsată în jos, o cifră modificată la contorul calculatorului auxiliar, braţele lăsate ale scaunului —, care îl uluiră pe Daniel. Cînd puse mîna pe locul de şezut, mai simţi căldura : trebuie să fi trecut doar cîteva secunde de cînd cineva îşi făcuse de lucru la locul său de muncă.

Daniel se așeză în fața ecranului și vizualiză unul după celălalt coridoarele din preajmă. La cea de a patra încercare, remarcă o mișcare suspectă, un bărbat, cu spatele la ochiul camerei de televiziune, care se grăbea să se îndepărteze. Daniel stăpînea deja sistemul de comandă atît de bine, încît îi veni ușor să obțină imaginea dinspre partea opusă : acum suspectul se grăbea spre el ; văzu că era necunoscutul cu păr negru care îi furase geanta. Daniel îl urmări în continuare, în mod automat, ceea ce avea să ducă, mai devreme sau mai tîrziu, la indentificarea lui. Nu-și putu însă reprima dorința de a da ochii nemijlocit cu el. Aprecie direcția de deplasare a suspectului și o porni în fugă pe urmele lui. Deoarece îi era indiferent dacă comportamentul său ar fi bătut la ochi sau nu, și nu dădea atenție oamenilor care îl priveau mirați, înaintă repede — după numai un minut îl văzu pe cel căutat. Și acesta îl observă însă pe urmăritorul său și grăbi ritmul. Mai întîi păru că aleargă spre o stație de lift, însă îi era probabil teamă că n-o să poată dispărea destul de repede în cabină, așa că o coti într-un gang lateral și își grăbi și mai mult pașii.

Trecură în fugă pe lîngă mai mulți oameni, care ședeau la tejghele și beau bere sau inhalau gaz ilariant, însă nimeni nu participă la cursa de urmărire. După ce bărbatul cu păr negru dăduse la început impresia de nesiguranță și își modificase de mai multe ori direcția, acum fugea drept înainte, spre un anumit loc. Ajunse la una din terasele spiralei și o luă în sus, ceea ce făcea ca el să se deplaseze mai încet și îi permitea urmăritorului său să se apropie, însă îi costa pe amîndoi eforturi suplimentare, așa că distanța dintre ei rămase în curînd egală și deveni chiar și mai mare atunci cînd urmărirea continuă într-un coridor orizontal.

Această regiune îi era cunoscută lui Daniel, trebuie că nu se aflau departe de corpul de clădire unde avusese loc întîlnirea sa cu mutanții. Necunoscu-

tul fugi acum într-o sală lungă, unde se găseau rînduri întregi de mese rulante, deasupra bazine transparente, umplute cu un lichid tulbure, soluții nutritive cu culturi celulare. Unele din acestea erau informe, mucilaginoase, gelatinoase ; în altele, se găseau organe, dezvoltate numai pe jumătate, însă care puteau fi deja recunoscute : inimi, plămîni, rinichi, sisteme de glande încă neconturate, artere, anse intestinale, iar în altele embrioni de oameni sau animale, palizi și străvezii, cu ochi mari ca de pește, cioturi de membre, ventuze, tentacule...

Fugeau printre cărucioare, și celălalt se mișcă din ce în ce mai încet, încît Daniel crezu că pusese deja mîna pe el, însă urmăritul se folosi de un tertip deosebit de perfid : împinse cărucioarele cu izbituri bine calculate, așa încît acestea începură să se pună în mișcare pe coridor, iar Daniel se străduia din greu să le evite. La primul reuși s-o facă, apoi însă, cînd al doilea îi apăru deodată în cale, nu mai putu să frîneze, îl atinse, răsturnă bazinul pe podea, unde acesta se sparse. Omul cu păr negru se afla încă la o mică distanță în fața lui. Și odată ce accidentul se întîmplase, Daniel nu mai luă în seamă ghinionul său, se năpusti înainte, încercă să dea la o parte cărucioarele rulante, mai ocoli unul în fugă, și încă unul, se împiedică, se prăbuși, iar în jurul său se făcu o băltoacă cu un miros searbăd, o plăsmuire ce pulsa slab, asemănătoare unei scoici descojite. Zăcea, amețit de căzătură, de mirosul grețos, de oboseală, de spaimă, de supărare, cînd se simți tras în sus cu brutalitate... În fața sa — cei doi biologi cu care se întîlnise deja. Pe unul îl chema Fenner, numele celuilalt nu-l știa. Amîndoi se arătau supărați, revoltați. Îi făceau reproșuri, îi dojeneau, nu șovăiau să-l jignească, iar Daniel, cu răsuflarea tăiată de pe urma efortului neobișnuit, se uita după necunoscut, voia să li-l arate. Numai că acesta dispăruse, se făcuse nevăzut, poate că se ascunsese sau reușise s-o șteargă, și astfel Daniel nu putu da nici o explicație, nu scoase nici un cuvînt, tremura însă

de furie și de epuizare, își trăgea cu greu răsufla-rea...

Biologii îl ajutară cu destulă brutalitate să se ridice, îl duseră, bombănind în continuare, într-o încăpere laterală. La o masă mare, hexagonală, se aflau trei vechi cunoștințe : Figueira, Miriam și primul Julius. Atunci cînd îl recunoscură pe Daniel, se arătară consternați, iar Figueira sări în sus și le șopti ceva biologilor, care se arătară apoi puțin mai politicoși și îl invitară să ia loc la masă împreună cu ei.

Probabil că fuseseră deranjați de la un joc. Se interesară dacă Daniel s-ar supăra în caz că ei vor juca mai departe, iar el se grăbi să-i asigure că ar fi bucuros să nu-i mai stînjenească. Fiecare avea o plăcuță circulară în fața sa, un disc, de mărimea unei monezi, pe o parte alb, pe cealaltă negru, pe partea albă figura un 1, iar pe cea neagră un 0. Unul după celălalt îl lua între degetul gros și arătător, îl așeza în poziție verticală, îi dădea un impuls de rotire, pînă cînd începea să se învîrtească pe margine, după care una dintre părți, cea neagră sau cea albă, se întoarcea în sus, oprindu-se în final locului : negru sau alb, 0 sau 1.

Modul de calcul era simplu.

0 + 0 = 0
0 + 1 = 1
1 + 0 = 1
1 + 1 = 0

Fiecare rezultat era adunat celui anterior. Jucător era considerat de fiecare dată ultimul aflat la rînd. Dacă suma finală era O, atunci el pierduse, dacă suma finală era I, atunci cîștigase. Putea însă să nu accepte pierderea, ci să-și dubleze miza. Atunci se juca încă o rundă, din nou pînă la el, și din nou putea să decidă dacă accepta pierderea sau mai juca o rundă.

Daniel îi privi pe ceilalți. După o bună bucată de vreme pînă ce înțelesese regulile de joc, căci totul se

desfășura cu prea puține cuvinte, doar cîteva cifre, „cîștigat", cîteva remarci scurte, „pierdut", deseori jucătorul arăta numai prin gesturi dacă voia să accepte pierderea sau să dubleze miza — ridica un deget, la cea de a doua rundă — două și așa mai departe. Toți voiau să pară destinși, numai Figueira dădea semne de nervozitate, căci el avea o hîrtiuță în fața sa și nota succesiunea cifrelor binare. Dacă decizia de-a juca mai departe sau de-a pierde trebuia luată de el, se gîndea de fiecare dată multă vreme. Pe ce jucau, nu-și putea da seama. Daniel se liniști încetul cu încetul. Cu toate că nu se simțea deloc bine în această companie, era totuși recunoscător celorlalți că nu-i mai reproșau nimic în legătură cu stîngăcia lui. Deoarece nu se încumeta să se uite în jurul său, asculta cu atenție la ce se auzea în spatele lui ; din hală veneau zgomote — hîrșîituri, șuierături, clinchete de sticlă, — probabil de la dispozitivele automate de curățire sau chiar de la primii care strîngeau cioburile, îndepărtînd resturile soluțiilor nutritive și conținutul respingător al acestora de pe podea.

— Nu vreți să luați parte la joc ? întrebă Fenner.

Daniel refuză, însă ceilalți insistară și întrucît nu dori să pară nepoliticos, acceptă în cele din urmă.

— Pe ce se joacă ? Nu am nimic pe care să pot miza.

— Pe timpul de calcul, bineînțeles ! răspunse Figueira. Doar nu v-ați folosit încă de toate bonurile dumneavoastră !

Daniel își băgă mîna în buzunarul hainei — da, avea bonurile la el. Și era logic să joace pe timpul de calcul ; era singurul lucru care nu era disponibil fără limite. Toate celelalte lucruri — mîncare, băutură, locuință, servicii de la automate și primii, transmisiuni ale sistemului de comunicație — erau pe gratis. Lucrurile acestea se puteau utiliza doar în cantități limitate și astfel nu exista necesitatea de a fi raționalizate. La prelucrarea datelor însă lucrurile stăteau altfel, căci aici nu exista nici o limită naturală. Pre-

facerile simple, transformările, cele vizual-auditive de exemplu, reordonările, extrasele, rezumatele, toate acestea reprezentau doar un consum neînsemnat. De asemenea calculele simple, statisticile, extrapolările, rezolvarea de ecuații, concluziile logice elementare și alte operații asemănătoare nu însemnau mare lucru. Utilizarea teoriilor didactice de învățare, a transformărilor geometrice multidimensionale, programele estetice — costau ceva mai mult. Psihogramele, sociogramele, analiza sistemelor de mare complexitate, optimizarea neliniară, simulările, descifrarea codurilor cu coordonare stochastică, logica probabilistică și alte probleme asemănătoare erau considerate costisitoare. Cu toate acestea, bonurile repartizate erau pe deplin suficiente, pentru a rezolva oricît de multe teme de această natură. Existau însă sisteme de prelucrare a datelor cu procese funcționale circulare, iterații, conexiuni inverse, bucle de întoarcere, raporturi pendulare, prin intermediul cărora capacitatea de calcul este considerabil solicitată — un astfel de calcul poate, în anumite condiții, să solicite întregul sistem de gîndire ; da, există probleme matematice — cum ar fi cele de tip avalanșă — care nu duc niciodată la o soluție, mai degrabă se obțin din ce în ce mai multe probleme parțiale, rezultate intermediare, încît consumul de lucru este infinit de mare și nu se obține niciodată un rezultat final. Prin astfel de probleme ar putea fi paralizată întreaga instalație de calcul și de aceea timpul de calcul a trebuit să fie distribuit judicios. Oricine putea să folosească instalația pentru orice ar fi vrut, căci numărul de bonuri repartizate era atît de mare, încît se putea solicita rezolvarea oricărei probleme raționale, practic numai problemele-avalanșă puteau să epuizeze bonurile, ceea ce determina întreruperea operațiilor de calcul.

Daniel ar fi fost dispus să cedeze o parte din cele douăzeci de mii de secunde de calcul, pentru a cumpăra bunăvoința medicilor, avea chiar șansa de-a cîștiga, ceea ce i se părea însă prea puțin în folosul său. Se declară de acord să joace puțin, cerînd însă

permisiunea ca ulterior să se retragă, deoarece îmbrăcămintea sa era udă leoarcă și avea un miros neplăcut.

Prima rundă începu.

— Se joacă pe cinci secunde.

Lăsaseră bonurile în buzunare și numărau în tăcere.

— Cinci contra cinci !

Prima succesiune :

0 0 1 1 0 0

— Fac zero !

— Acceptat.

— Fiecare 1 !

— Următorul !

— Cinci contra cinci !

1 0 0 0 1 0

— Fac zero !

— Joc mai departe.

1 1 1 1 1 1

— Fac zero !

— Acceptat.

— Fiecare doi !

— Următorul !

0 0 1 0 0 0

— Fac unu !

— Următorul !

Începuseră cu Fenner, care ședea la stînga lui Daniel. Daniel era ultimul dintre cei șase jucători. Biologul roti moneda : 1 — imediat următorul o apucă.

Și acum Daniel : 0

— Fac 0 !

— Joc mai departe !

Următoarea rundă :

0 1 1 1 1 0

— Fac zero !

— Joc mai departe !

0 1 0 1 1 1

— Fac zero !

— Joc mai departe !

Daniel știa că acum mai juca doar pentru a-și recîștiga miza pusă în joc, însă după legile probabilităților trebuia să vină o dată și suma I. Se hotărî să joace pînă ce avea să cîștige.

0 1 1 0 0 0

— Fac zero !

— Joc mai departe !

Afișau un aer de calm, însă tensiunea jocului crescuse brusc ; acest lucru se vedea după mimica lor în continuă schimbare, după buzele lor strînse, după ochii care se îngustau, după mîinile cu degetele crispate, oscioarele ieșind albe în evidență.

1 1 0 1 0 1

— Fac zero !

— Joc mai departe !

Jocul nu s-a terminat încă, se gîndi Daniel, mai am o șansă. Ce reprezintă oare un joc ! Dacă acesta nu duce la cîștig, atunci va duce următorul. Poate că pierd, dar ce contează, căci am destule bonuri, rola mea este aproape neutilizată și pot să mă lipsesc de cîteva secunde.

Avu ghinion. Pînă să se dumirească bine, ajunseră la cea din urmă decizie, runda a unsprezecea, runda care nu mai admitea nici o opțiune.

— Joc mai departe.

— Ați pierdut !

— Ați avut ghinion !

Pe fruntea lui Figueira se adunaseră stropi de sudoare.

— Cît face totul ? întrebă Daniel.

— Cît aveți ?

— Nu am consumat aproape nimic pînă acum — douăzeci de mii de secunde.

— Nu aveți mai mult ?

Toți îl priveau acum — rece, batjocoritor, compătimitor.

— Nu, de unde să am alte bonuri ?

Daniel își puse mica rolă pe masă, în fața sa, o fișie de bandă magnetică, perforată, prevăzută cu simbolul respectiv, cu numere tipărite în alb, cu o scară împărțită în zecimi de secundă.

— Cît face ?

— Nu aveţi destul, constată Fenner. Datoria se ridică la 20 480 de secunde.

Apucă rola şi o trase spre el.

— Prea puţin. Aţi jucat fără acoperire. Asta nu-i deloc bine.

— Ne datoraţi cinci sute de secunde. Fiecăruia dintre noi cîte o sută.

— Cum să fac rost de bonuri ? întrebă Daniel.

Mărimea sumei îi produsese la început o mirare nemaipomenită, apoi o groază paralizantă. Putea oare să fie suma aceasta exactă ? Era corectă : 5 ori 2 la puterea 10 = 20 480.

— Această întrebare vine prea tîrziu, răspunse Fenner. Aici nu există datorii la joc care ar putea fi plătite cîndva, mai tîrziu. Trebuie să plătiţi pe loc.

Chipurile erau neînduplecate.

— V-am dat totul, îi asigură Daniel. Îmi pare rău... nu ştiam...

— Şi nouă ne pare rău din tot sufletul, explică Fenner. Dar nu putem să vă ajutăm. Daţi-mi marca dumneavoastră de identificare.

Întinse mîna spre gulerul lui Daniel.

— Ce aveţi de gînd ?

Biologul se apropie de el.

— Aţi pierdut apartenenţa dumneavoastră la centrală.

Daniel se îndreptă încet spre uşă, însă înainte de a ajunge la ea aceasta se închise. Simţi peretele impenetrabil din material plastic la spatele său. Ceilalţi stăteau în semicerc în jurul său şi se apropiau din ce în ce mai mult. Fenner îndreptă din nou mîna spre marca de identificare a lui Daniel. Atunci cînd acesta schiţă un gest de apărare, Julius sări spre el, îi apucă braţele cu o putere irezistibilă, le apăsă la stînga şi la dreapta de perete. Apoi îngenunche în faţa lui. Cînd Daniel încercă să se desprindă din strînsoare, primi-ul îşi apăsă capul în abdomenul lui, aşa de tare, încît gemu de durere

și nu mai fu în stare să facă nici o mișcare. Acum, Fenner îi luă jos marca, o băgă la el în buzunar și îi agăță o alta de guler.

Primi-ul se ridică, cu o mișcare rapidă îi întoarse lui Daniel mîna la spate, ușa se deschise și fu împins într-un coridor, zece, douăzeci de metri mai departe... acolo era o cabină de lift. Îl împinseră și se trezi înăuntru, băgat într-un colț. Picioarele îi cedară, căzu încet în genunchi.

În fața ochilor săi începură toate să se rotească și își încordă toate forțele ca să-și învingă senzația de ameteală. După cîteva secunde sau minute — nu putu să aprecieze intervalul de timp — i se făcu ceva mai bine, putu să deschidă din nou ochii fără să i se facă rău. Cifre care alunecau una după cealaltă... abia acum băgă de seamă că liftul se pusese în mișcare.

Încotro ?

Se ridică în picioare — coordonatele indicau o direcție care nu ducea nici spre apartamentul său și nici spre locul său de muncă. Cifrele se schimbau cu valori din ce în ce mai mici.

Daniel apăsă pe clapa de oprire, însă cabina se deplasa în continuare. Încercă să comande coordonatele apartamentului său pe clapele din cabină... nici o reacție.

Deci trebuia să aștepte.

Valorile cifrelor scădeau număr cu număr.

La 000/000/000 călătoria luă sfîrșit. Încercă din nou să tasteze alte coordonate... nimic.

Nici ușa nu se deschise, ca și cînd n-ar fi avut marcă de identificare. Daniel se uită la cea pe care i-o prinsese biologul de guler... clapa acesteia era deschisă, iar pe metalul cafeniu stătea scris noul său număr indicator : 000/000/000.

●

Cînd se trezi în apartamentul său, în memorie îi stăruia amintirea nebuloasă a unui vis oribil și se simțea rău — era abătut, pasiv, lipsit de orice speranță. I-au trebuit trei tablete DELEATON pînă

scăpă de aceste emoţii. Chiar după aceea se surprinse de mai multe ori încercînd fără voie să pună cap la cap, într-o succesiune logică, frînturile de amintiri, iar abia o doză dublă de ANTIREMEMB forte îl eliberă de coşmar.

Cînd ajunse la locul său de muncă, văzu, spre mirarea sa, că acolo se afla altcineva, un bărbat tînăr, înalt şi urît. Daniel se convinse că nu confundase încăperea, se îndreptă spre omul acela şi îl întrebă ce caută aici.

— Acest loc mi-a fost repartizat, spuse necunoscutul. O eroare este absolut exclusă. Uitaţi-vă — numărul meu corespunde cu coordonatele spaţiale.

Le scoase de la guler : 037/170/155 stătea scris acolo ; tînărul avea dreptate.

— Aceasta este marca mea, spuse Daniel. Daţi-mi-o !

Încercă să i-o smulgă celuilalt, însă acesta se apără şi spuse :

— Păi şi dumneavoastră aveţi o marcă... cu alt număr !

Atraşi de vocile zgomotoase, colegii se grăbiră să vină din încăperile alăturate şi se interesară de cauzele conflictului. Larry verifică marca tînărului, apoi îl rugă pe Daniel să-i arate marca sa şi se arătă consternat. Îi ceru scuze străinului şi-l rugă pe Daniel să vină cu el. Se duseră dincolo, în camera lui Maud, iar Larry închise uşa.

— Are o marcă zero, îi spuse el lui Maud, care se aşezase pe marginea mesei şi îşi bălăbănea picioarele, le întindea apoi din nou şi se sprijinea cu degetele groase de la picioare de speteaza scaunului. Purta acum lentile de contact de un albastru închis, o fustă elastică pînă la glezne, din stofă neagră, cu ţesătură-fileu, un halat scurt şi alb fără nasturi, pe care îl strînsese lejer, cu un cordon. Aşa cum putea să remarce oricine, nu purta nimic dedesubt.

Cînd Larry îşi dădu seama că Maud nu ascultă ce spune, se întoarse din nou spre Daniel.

— Nu este cu putinţă să vă fi epuizat deja bonurile ! Haideţi să vedem !

Daniel căută prin buzunare, însă nu găsi bonurile. Larry deveni nerăbdător.

— Ce s-a întîmplat ? Nu trebuie să-mi ascundeţi nimic !

În Daniel se zbătea din nou o amintire vagă, şi acum era necăjit că încercase să şi-o reprime. Acţiunea drogurilor îşi păstra încă pe deplin efectul.

— Trebuie că am avut un vis urît, spuse el, un lucru cam confuz — apoi am luat un calmant. Nu pot să-mi aduc aminte pe moment, nici nu merită să mă străduiesc. Dar desigur că nu este în legătură cu faptul că mi s-a schimbat marca. Şi bonurile le-am uitat cu siguranţă în camera mea.

— Presupun, spuse Larry, că nu realizaţi ce înseamnă pierderea bonurilor.

— Ce poate asta să însemne ?

Larry părea să se calmeze treptat. Medită, răspunse fără grabă, puteai să-ţi dai seama că gîndurile lui erau altundeva.

— Înseamnă că trebuie să vă hotărîţi. Dar este o nebunie. Nici măcar nu aţi absolvit programul de iniţiere. În mod normal 20 000 de secunde îţi ajung o sută de ani, dacă eşti chibzuit cîteodată chiar mai mult !

— Dar v-am spus doar că bonurile trebuie să le fi uitat.

— Şi marca zero ?

— Ce înseamnă asta la urma urmelor ? întrebă Daniel.

Îşi scoase marca, 000/000/000 — o combinaţie de cifre de-a dreptul deprimantă.

— Că aţi fost exclus, răspunse Larry.

Luă marca lui Daniel din mînă, se uită la ea.

— Cum aţi venit de fapt aici ?

— Pe jos. Voiam să fac mişcare.

— Da, răspunse Larry, asta înseamnă că sînteţi exclus... că nu mai aveţi un loc de muncă la noi, nu mai aveţi apartament, nu mai aveţi nici un drept.

Maud tot mai şedea dezinteresată pe marginea mesei. Se întorsese puţin, aşa încît era îndreptată

spre tînărul din camera alăturată. Acesta devenise şi el atent şi o fixa. Se dădu jos de pe masă şi se duse la uşă — cu paşi mici, în aşa fel încît stofa cu ţesătură-fileu a rochiei i se mula pe picioare la fiecare pas. Uşa se deschise, păşi mai departe şi se opri în faţa necunoscutului. Uşa se închise din nou.

Larry şi Daniel priviră scena fără interes.

— Şi ce înseamnă 000 pe şi aşa mai departe ?

— Înseamnă punctul zero al sistemului de coordonate, punctul de plecare şi punctul de referinţă. Începutul şi sfîrşitul. Zona interzisă. Nici unul dintre noi n-a fost încă acolo. Nimeni nu ştie nimic despre acest loc, se fac numai presupuneri.

— Ce fel de presupuneri ?

— Treaptă intermediară, trecere, sală de aşteptare spre alte domenii, însă nu mai întrebaţi, nu pot să vă dau amănunte în legătură cu aceasta. Ia uitaţi !

Se întrerupse.

— Uimitor ! Marca este falsificată !

Îşi trecu mîna de cîteva ori peste ea — cifrele se puteau şterge, dispăreau.

— Învelişul este veritabil, însă înăuntru o bucată goală de metal. Cifrele vopsite cu un grund. Asta este foarte ciudat.

Daniel interpretă acest lucru ca un element încurajator.

— V-am spus doar...

— Cine v-a jucat oare festa asta ?

— Îmi aduc aminte ceva !

Daniel îşi aduse aminte de întîmplarea prin care trecuse ieri cu bărbatul acela cu părul negru, care îşi făcuse de lucru la locul său de muncă. Îl urmărise... dar ce se întîmplase mai departe ? Povesti, încercă să urmeze firul întîmplării, dar în van.

— De ce aţi luat-o la fugă, de ce n-aţi pus în funcţiune sistemul automat ?

Daniel îşi dădu o palmă peste frunte, căci tocmai asta făcuse...

— Datele trebuie să fie memorizate.

Încăperea alăturată era goală. Maud plecă împreună cu noul ei coleg.

Se îndreptară în grabă dincolo, se așezară pe scaune, Larry apăsă pe caseta cu bonurile sale pentru timpul de calcul, în adîncitura laterală de la placa de vizualizare. Semnalul de „pornire" se aprinse : verde. Degetele lui Larry alunecară pe clape, se uita încordat pe ecran... apoi scena se repetă : cel cu părul negru văzut din spate, alergînd prin coridor... o altă cameră de luat vederi... ecranul se întunecă.

— Șters, constată Larry.

— Nu se poate face nimic ?

— Nimic.

Larry se ridică, își luă bonurile de calcul.

— Poate că bărbatul care stătuse înainte aici...

— Unde se află ?

— Plecat — cu Maud.

— Poate că se află în apartamentul ei ?

Larry apăsă pe clapa audiofonului și formă coordonatele lui Maud... semnal de apel... fără răspuns.

— O să aflăm noi, spuse Larry. Maud se distrează cu plăcere, dar este loială. O fată bună, chiar dacă îndărătnică. Acum să vedem dacă bonurile dumneavoastră pot fi găsite sau nu !

Bonurile nu puteau fi găsite, nici la locul de muncă și nici în apartamentul lui Daniel...

Lui Larry i se citea pe chip îngrijorarea, cînd ajunseră la acest rezultat. Lui Daniel i se părea că Larry începea să bată în retragere, comportarea lui deveni mai rece, ca și cum ar fi fost important să păstreze distanța.

— Deci nu ați visat, spuse Larry. Ceea ce s-a întîmplat a avut urmări reale. În amintirile dumneavoastră acum ascunse trebuie să se găsească explicația.

— Aș putea să iau REVEILLINE, propuse Daniel.

— Nu vrem să ne asumăm nici un risc. Veniți, sînt prieten cu un medic, un psihiatru. O să vă trateze. Probabil că ne va ajuta și la interpretarea faptelor.

Se duseră cu liftul în zona unde se aflau medicii, utilizînd marca de identificare a lui Larry pentru a-i putea deschide ușa glisantă lui Daniel.

Prietenul lui Larry, Oakley, era genul de om de știință tînăr — lucid, priceput, sceptic. Avea un păr roșcat, tuns perie, buze subțiri, ochi albaștri, pistrui.

— Abia au trecut cîteva ore ? Rezolvăm noi asta.

Se așeză la mașina de scris, dădu cîteva indicații într-un text explicit, apoi un termen codificat, și ușa blindată de la mixerul cu injecții, care era încastrat la înălțimea pieptului în perete, se deschise. Prin geamul de observație văzură, cum din diferite recipiente de sticlă, se scurgeau într-o fiolă firișoare de soluție prin tubulețe transparente, din material plastic, cu o grosime de cîțiva milimetri. Un semnal de clopoțel, un altul luminos de culoare verde, și Oakley desșurubă cartușul din filet și îl introduse în sprayul de injecție. Daniel își dezveli încheietura brațului, iar Oakley apăsă pe butonul declanșator.

— Cît o să dureze ?

— Nu mult.

Se așezară pe niște fotolii rulante, aduse în grabă, și nu trebuiră să aștepte prea mult.

— Mintea mi se limpezește ! spuse Daniel.

Era ca și cum s-ar destrăma o ceață tulbure, ca și cum s-ar rupe în bucăți și ar face să apară un peisaj vast.

— Da, asta a fost. Acum îmi aduc din nou aminte.

Oakley apropie de ei un stativ, coborî o placă înregistratoare deasupra capului lui Daniel. Ședeau în așa fel, încît peretele de proiecție se afla în fața ochilor lor.

— Încercați să păstrați succesiunea cronologică. Vorbiți tare, comentați !

Pe ecran apărură pete, contururi șterse... Oakley modifică faza și imaginea se clarifică...

Daniel fugea prin coridor... era foarte aproape pe urmele necunoscutului... acesta coti lateral... și acum fugeau în cerc...

— Apoi o sală mare, cu cupe strălucii pe mese... un cărucior pe roți se apropie mult de mine... un altul... mă prăbușesc...

Masa... discul care se rotește... 0, I, 0, 0, 0, I... chipuri nervoase...

— Observ că liftul se deplasează... încerc să opresc deplasarea... nu reușesc... mă apropii de Zona Zero... fără posibilitatea de a mă opri... ușa cabinei se deschide...

Daniel tăcu.

— Nimic altceva ? întrebă Oakley.

— Nimic.

Daniel ieși de sub placă și împinse stativul la o parte.

— Situația tipică a unui test psihologic, spuse Larry. Labilizarea, consolidarea situațiilor tipice, jocul ca simbol al unei puteri superioare.

Daniel dădu din cap aprobator.

— Această explicație este aproape de adevăr. Totuși, cum mi-au dispărut bonurile ?

— Se poate să fi fost vorba de un test, fu de părere Oakley, însă nu a fost unul dintre testele obișnuite, așa cum le efectuăm noi.

Oakley șovăi, se aplecă din nou peste mașina de scris, citi lista testelor efectuate cu o zi înainte de pe ecran. Numărul lui Daniel nu figura acolo.

— Nu. Nu este vorba despre un test al secției noastre. Desigur că ar putea să fi fost vorba despre o terapie de rutină.

— Greu de crezut, ripostă Daniel înciudat. A fost vorba de niște întîmplări chinuitoare, care au băgat spaima în mine. Am trăit totul confuz, ca sub imperiul unei paralizii. Mi s-au impus restricții în acțiunile mele, nu m-am putut opune. A fost extrem de neplăcut. Dacă a fost cu adevărat un tratament al psihiatrilor, atunci aș vrea să fac o reclamație.

Oakley bătea în joacă pe clapele mașinii de scris. Fără să se uite la Daniel, spuse :

— De unde să știți dumneavoastră de ce terapie aveți nevoie ? Poate că vă sînt necesare frica și șocurile, o necesitate care a fost împlinită pe această

cale. Poate că vă trebuie din cînd în cînd emoţii negative puternice pentru a vă regăsi echilibrul interior. Poate că este vorba de un fel de supapă care să diminueze tensiunile psihice.

— Puţin probabil ! Nu am impresia că mi-am regăsit astfel echilibrul interior.

— Mă refer la o posibilitate. În orice caz... sînteţi nedrept cu psihomedicina. În nici un caz nu se construiesc scenarii dezagreabile care să-i fie impuse pacientului. Dimpotrivă. În astfel de cazuri, dirijarea lucrurilor se lasă pe seama pacientului. Se măreşte numai disponibilitatea acestuia de a-şi desfăşura liber imaginaţia, se abat emoţiile şi se întăresc prin feedback. Ceea ce aţi trăit, ar fi în acest caz propriul dumneavoastră produs.

— Şi cum explicaţi pierderea bonurilor ?

— Nu afirm că ipoteza mea corespunde adevărului. S-ar fi putut ca şi altceva să vă fi influenţat.

— N-ar trebui atunci să ştie secţia dumneavoastră ?

— Credeţi că sîntem singurii care avem acces la creierul pacienţilor ? Creierul poate fi sănătos din punctul nostru de vedere ; există însă şi destule alte cazuri de afecţiuni care nu cad sub incidenţa noastră... de exemplu cele de ordin sociologic. În această direcţie eu nu pot să afirm nimic definitiv, ca individ ai o imagine de ansamblu asupra unui domeniu mic, parţial, al structurii de impact.

— Toate acestea însă n-ar putea explica pierderea bonurilor mele. În cazul unor astfel de măsuri, este vorba doar de o serie de proiecţii, de simulări, de nimic real.

— Nu neapărat. Desigur că modelele de excitare se pot introduce chiar în creier, sau se pot oferi proiecţii de viaţă autentică, prin intermediul unor preparate farmaceutice, de exemplu cu ajutorul unor gaze psihogene, se poate anula controlul, care în mod normal există pe un prag inferior, pentru a indica, în caz de nevoie, caracterul cadru al întîmplării.

Există însă, în afară de aceasta, posibilitatea de-a lega sugestiile cu acțiunile reale, de-a le contopi, deci de-a utiliza, într-o anumită măsură, realitatea drept test și de a recunoaște testului o influență asupra realității.

Daniel se arătă îndărătnic.

— Mi-am irosit deci cu adevărat bonurile sau nu ?

— Nu știu dacă are sens, răspunse Oakley, să facem distincție între halucinație și realitate. Ceea ce obții ca input sub formă de date este real, indiferent dacă aceste date se acumulează în baza unui eveniment real sau nu. Oricum nimeni nu poate să ne demonstreze că mai există altceva decît gîndirea proprie... o lume exterioară, alți oameni, sau prezența unei lumi energetice. Ceea ce cunoaștem reprezintă numai descifrarea ei sub formă de date.

Larry se ridică în picioare și îi făcu lui Daniel un semn.

— Oakley s-a lăsat antrenat în filosofare. Nu mai poți să faci nimic cu el.

— Se prea poate ca toți să existăm numai sub formă de agregate de date stocate în memorie, subordonați unui anumit program comportamental. Întrebarea privind realitatea ar deveni atunci pur retorică.

În principiu, Daniel era interesat, ce-i drept, de problema pe care o punea acum Oakley, însă momentan îi apărea mai importantă problema pierderii bonurilor ; de asemenea, nu voia să-l jignească pe Larry, lăsîndu-l să plece de unul singur ; de aceea se ridică și el, neputîndu-se însă abține de a mai pune o întrebare :

— În acest caz, datele, care sînt stocate în memorie, ar constitui o a doua lume interioară, în cadrul lumii de date ?

— Nu ! răspunse Oakley, care îi însoți pe Larry și pe Daniel pînă la ușă. Într-o lume care e constituită numai din informații, nu există altceva decît informații. Desigur că se pot stabili o serie de do-

menii parțiale — inclusiv pe bază de considerente pragmatice, însă nu este nevoie...

Larry îl trase pe Daniel pînă într-un loc de unde nu-l mai putea auzi pe Oakley.

— Un om simpatic, dispus să ajute. Din păcate este puțin cam sucit. Toate îi vin de la filosofie. Acum nu mai poți scoate nimic de la el. Veniți, să vedem dacă s-a întors Maud !

— Ceea ce a spus Oakley îmi clarifică anumite lucruri, fu de părere Daniel. Ce ziceți despre toate astea ?

— N-are sens să discutăm despre aceste lucruri. Chiar Oakley a spus-o : o întrebare retorică. Cu ce trebuie să ne confruntăm... cu date, cu procese reale? *Indiferent despre ce este vorba, îți dă aceeași bătaie de cap*, pune aceleași probleme.

Larry făcu un gest dispretuitor.

— Ceea ce nu se poate distinge este identic. Drept urmare, nu există nici o diferență între o lume adevărată și una închipuită, adăugă el.

De departe o văzură pe Maud. Le veni în întîmpinare cîțiva pași.

— Din păcate am avut ghinion. Am luat VASAGIN : am petrecut o oră plăcută. Cînd m-am trezit, dispăruse.

●

Un aer umed, aburind, îl întîmpină. Un zgomot strident — țipete. Voci ascuțite, ininteligibile.

Ieși din cabină. Tălpile i se lipiră de podea. Fiecare pas lăsa o dîră udă.

Ceață. O lumină slabă, difuză. Dincolo de masele de un alb gri, tuburile de neon din tavan erau împrejmuite de aureole sclipitoare. Nu se putea vedea la mare distanță, poate doar la cîțiva metri. În fața lui se afla un perete, acoperit de picături lucioase. Își pipăi drumul mai departe, coti după colț...

O încăpere mai mare, o sală — ceața nu mai era aici atît de densă. Îl întîmpină un vacarm de strigăte.

— Faceți loc, la o parte !

Un vîjîit ca provenind de la duze puternice. Un vehicul pe pernă de aer, la mică distanţă în spatele său... sări într-o parte. Un primi se găsea la volanul autovehiculului, şi din scaunul său supraînălţat se uita în jos, îşi întorcea capul, cu smucituri bruşte, în toate părţile.

Un ţipăt strident se ridică din vehiculul împrejmuit de o balustradă. Capete de oameni apărură din spatele ei, dispărură, apărură din nou. Nişte chipuri ciudate, inexpresive, cu nasuri scurte, turtite, ochi mari, cu un păr des şi cîrlionţat.

Maşina se opri la mică distanţă de Daniel. O uşă batantă se deschise, iar cei transportaţi săriră afară, ţipînd din nou din rărunchi, rîzînd, sughiţînd ; se înghesuiau, se loveau unul de celălalt, cădeau, iar primi-ul sărea printre ei, le indica direcţia, îi ajuta pe cei căzuţi să se ridice, pe unii, care voiau probabil să fugă, îi prindea, îi împingea şi-i trăgea spre un obiect, un fel de maşină a cărei menire Daniel nu o putea pricepe — cîteva trepte ducînd pînă la un soclu alungit, fierăric, asemănîndu-se cu dispozitivul de start la unei piste de curse pentru automobile-robot.

Oamenii mici fugeau spre acel obiect sau erau împinşi încolo, se urcau pe o bandă rulantă, o suprafaţă mobilă, care se deplasa pe două role. Mutanţi ? Pitici ? Bolnavi ? Daniel nu văzuse încă niciodată atîţia degeneraţi la un loc — priveliştea îl îngrozea : capete mult prea mari erau aşezate pe corpuri slabe şi goale, iar acestui dezechilibru i se mai adăuga un defect psihic : unele cuvinte ţipate strident putea să le distingă, însă îi venea greu să le găsească un înţeles ; erau cuvinte fără vreo legătură între ele, poate că era vorba de încurajări, poate de înjurături. Nebuni ?

Deodată se simţi apucat de mînecă şi împins spre banda rulantă pe care se aliniaseră acum cu toţii. Vru să protesteze, însă chiar atunci banda pe care stătea se puse în mişcare sub picioarele sale ; un fel de balustradă se închisese de jur-împrejurul său. Nu mai putea să coboare, şi dacă nu voia să cadă, trebuia să păşească, la început încet, apoi mai repede.

Mai făcea încă față, însă viteza de deplasare creștea din ce în ce mai mult, ajunse să alerge mecanic, cîteva secunde fu cuprins de un soi de ambiție, de sentimentul că participă la un concurs, iar misiunea ce-i revenea nu-i ridica probleme, putea s-o îndeplinească fără a se strădui excesiv, îi era superior mașinăriei...

Două duzini de făpturi degenerate se căzneau lîngă el, un șir întreg de făpturi care tropăiau, pe care el le depășea în înălțime cu un cap. Țipetele lor se auzeau acum mai rar, unele sunau sufocate sau plîngărețe, de aceea sala era acum plină de gîfîieli. Chici negre și blonde fluturau în aer, brațe slabe căutau sprijin în balustradă...

Daniel își dădu seama că obosește. Părea că banda se mișcă tot timpul ceva mai repede decît putea el să fugă ; era astfel silit să grăbească ritmul, să fugă mai repede, cu toate că era lipsit de sens să încerce să scape de pe bandă. Balustrada era deschisă numai în față și dacă fugeai destul de repede, puteai să ajungi la platforma salvatoare... Liniște — acum toate întrebările, presupunerile și așteptările sale treceau pe planul al doilea, gîndurile sale cunoșteau doar obsesia mișcării picioarelor sale, a ritmului său, a oboselii, a țărmului sigur al platformei.

De ce fugea ? Pentru ce ? Privirea sa era îndreptată în față — acolo se vedea o scală, dispusă vertical, o lumină roșie urca și cobora, pendula ba puțin mai sus, ba puțin mai jos — sus, jos. Dedesubt, într-o cupă, se găsea un mic obiect sclipitor, argintiu și roșu.

I se părea că în coapsele sale se toarnă plumb. Nu era obișnuit să fie supus unor astfel de eforturi, corpul său era mai greu decît al celorlalți alergători, din stînga și din dreapta sa. Își adună toate forțele, se concentră pentru un mare efort și mări dintr-o dată ritmul de alergare, pentru a putea să sară pe platformă. Însă la fel de rapid se acceleră și deplasarea benzii, și acum trebuia să facă față ritmului și mai ridicat, care scotea din el pînă și ultima picătură de energie.

Se clătină, fiind pe cale să-şi piardă echilibrul. Vru să se sprijine de balustradă, însă îşi retrase mîna spasmodic înapoi, încă înainte de a deveni conştient de durere : balustrada era încărcată cu electricitate.

Fugă — şi nici un sfîrşit...

Se minuna de el însuşi că mai putea să reziste. Picioarele i se mişcau luptînd parcă împotriva rezistenţei unei mase vîscoase, efortul de a i se opune era dureros.

Ritmul său începu să scadă...

Şi viteza benzii rulante se micşoră, însă nu suficient, căci tot se deplasa prea rapid...

Daniel se clătină încolo şi încoace, se prăbuşi. Banda îl duse înapoi, se izbi de perete, un şoc electric, se răsturnă, se rostogoli... tot timpul era proiectat în balustradă, se rostogoli din nou pe bandă, se izbi iar...

Linişte...

Doar cîteva secunde, apoi din nou ţipete... avide, triumfătoare.

Se simţi ridicat în sus, pus pe picioare. Un primi stătea foarte aproape de el şi-l sprijinea. Primiul îl ţinea de spate, luă obiectul strălucitor, îl despachetă din hîrtie, un cocoloş ovoidal, de un maroniu deschis era înfăşurat acolo... Primiul duse mîna la gura lui Daniel, îi îndesă masa moale şi lipicioasă înăuntru. Daniel se opuse, însă nu putea face nimic contra forţei lui. Trebui să deschidă maxilarele... gura sa se umplu de un fel de gălușcă cu gust dulce, pătrunzător... Îşi trase cu greu răsuflarea, se luptă cu un acces de sufocare, înghiţi, o masă păstoasă, lipicioasă i se scurse pe la colţurile gurii, tuşi...

Ce era mai rău trecuse, masa se dizolvă repede, înghiţi o parte din ea, iar o parte o scuipă.

Între timp, primi-ul îl tîrîse cu el şi îl împinsese spre un vehicul pe pernă de aer... se văzu brusc în mijlocul făpturilor mici, care, ce-i drept, tot mai ţipau, dar nu la fel de tare, neliniştea lor părea să fi pierdut din intensitate. Unii dintre ei zăceau pe jos şi lingeau din mîncarea dulce, îşi mînjeau cu acest prilej mîinile şi faţa, mestecau şi plescăiau.

Vehiculul se puse în mişcare.

În scurtă vreme, luneca cu repeziciune, printre nori de aburi, prin coridoare lungi, cotea, iar întotdeauna cînd lua curbele, omuleţii cădeau unii peste alţii, se răsturnau reciproc, chiţăiau, se certau. Atunci se apropiau mult de Daniel, căci suprafaţa utilă era mică, iar spaţiul — strîmt. Daniel putea să le simtă mirosul, care îi aducea aminte de cel de piele parfumată şi excremente, îl atingeau fără ruşine, cu pielea lor deschisă la culoare, umedă şi moale, ceea ce îi era extrem de neplăcut. Şi pielea sa era umedă de sudoare, iar pe îmbrăcămintea sa se depuseseră stropi de apă, care îngreunau materialul, iar cracii pantalonilor îi atîrnau moale şi i se lipeau de genunchi.

Se opriră, iar uşa batantă se deschise. Ajunseseră la intrarea unei încăperi vaste, în aşa fel încît pe lîngă autovehicul nu se mai putea trece. Ceilalţi se îmbulziră să iasă, iar cînd Daniel rămase pe loc, doi primii veniră în fugă şi îl ridicară fără să-i dea drumul. Se înţeleseseră probabil fără vorbe — poate din priviri — căci, ca la un semnal, începură să-i scoată hainele. Daniel se opuse, însă acest lucru nu-i folosi la nimic, căci primii erau mai puternici. Nu se purtau cu el în nici un caz brutal, gesturile lor erau grijulii, uzau de forţa lor cu menajamente, superioritatea lor apărea obiectivă. Nu erau deloc impresionaţi, nu ascultau ceea ce el încerca să le explice, probabil că nu înţelegeau. Acţionau îndemînatic, fără greş, repede şi iată că se afla deja gol printre ceilalţi.

Încăperea era complet goală, podeaua era din material plastic cu striaţii şi mirosea a fenol. Pînă acum totul se petrecuse într-o atmosferă plăcută de căldură, te simţeai aici — Daniel trebuia să recunoască în sinea lui — mai bine fără îmbrăcăminte, însă situaţia era totuşi destul de penibilă : şederea între făpturile acestea goale, cu forme monstruoase, de sex feminin şi masculin, aşa cum se putea vedea, cu toate că organele sexuale erau prea puţin dezvoltate, fiind degenerate. Însă deodată începu să

adie un vînt răcoros peste ei, iar în acelaşi timp răsună un clinchet de clopoţei. Daniel văzu cum ceilalţi se aşază pe vine şi — nu-şi putea crede ochilor — îşi goleau băşicile şi intestinele pe podea. Se lăsau pe vine chiar acolo unde se aflau. Daniel se strădui să nu bage în seamă această scenă respingătoare, însă trebui să constate enervat că şi pe el îl încercă, începu brusc să-l frămînte... poate din pricina curentului de aer de pe trupul său umed şi gol. Încercă să reziste presiunii, rămase rigid, în poziţie verticală şi constată că poate să-şi stăpînească trupul. Imediat după aceea simţi, ca o răsplată, cum curentul de aer devine mai cald — un şuvoi îi atinse apoi degetele mari de la picioare — apă, fierbinte, dar suportabilă, se scurgea undeva, apoi veni un nou şuvoi... Din nou cei doi primi apărură lîngă el. Se simţi apucat, obligat să se aşeze pe vine, şi atunci cineva începu să umble pe la fundul său — profund revoltat trebui să accepte situaţia, fesele îi fură îndepărtate, i se introduse un supozitor.

Se ridică din nou în picioare, ţinut în continuare de primii ; trecură numai cîteva secunde şi prin intestinele sale începu o frămîntare şi simţi deja un gol şi o slăbiciune în burtă, o apăsare elementară, încît abia se mai putu lăsă pe vine — acum paznicii îi dădură drumul — şi începu să elimine fecalele, în şocuri, spasmodic, gîfîind.

Slăbit, cu genunchii tremurînd, se ridică — jos era un miros care se răspîndea încetul cu încetul, imposibil de suportat, însă imediat veni o pală de vînt mirosind puternic a fenol, caldă şi plăcută, care producea însă ameţeală...

În jurul său începu din nou vacarmul de ţipete, tulburarea — se încăierau, se fugăreau, se loveau reciproc ; el stătea pierdut în mijlocul acestei harababuri, pînă cînd una dintre făpturile de sex feminin, dintr-un motiv oarecare, îl băgă în seamă, se apropie de el, scoase un strigăt şi-l arătă cu degetul. Acum se apropiară şi alţii, îl înconjurară, îl fixară cu privirile. Cei mai curajoşi începură să-l atingă cu mîna, îl pipăiră, deveniră din ce în ce mai

obraznici, îl ciupiră, îi atinseră cele mai intime părți ale corpului.

Daniel încercă să se apere, însă veneau din toate părțile, erau prea mulți, se simțea rupt în bucăți... Deodată se auzi un vuiet puternic răsunînd prin încăpere și niște jeturi subțiri de apă fierbinte țîșniră din toate părțile, prin niște ajutaje plasate în pereți, loveau în pielea neprotejată. Unii dintre ei căzură și încercară să scape, în patru labe, de potopul care năvălea.

Daniel crezu mai întîi că este vorba de o măsură pentru protecția sa, însă după puțină vreme își dădu seama că nimeni nu reacționa cu teamă sau măcar surprins, dimpotrivă, în rîndurile lor se auzi un chiot, îl lăsară în pace și se puseră în fața jeturilor. Încercau să fugă în calea acestora, alunecau, se tăvăleau pe podeaua care era acoperită cu apă pînă la o înălțime de o palmă, se stropeau reciproc, săreau în sus și tropăiau cu ambele picioare în freamătul și potopul acesta.

Deodată în aer apăru ceva alb, bule, spumă, poate că în apă se găsea acum un agent special — săpun, deodorant. În scurt timp fură acoperiți de fulgi de spumă, aveau spumă pe față și spuma li se așeza pe capete ca niște căciuli.

Din nou o schimbare, acum apa deveni mai rece, chiar rece de-a binelea, izbucniră țipete de plăcere sau de neplăcere, nu puteai să le distingi — spuma dispăru... apa se opri. Apăru o ceață fină din aerosoli, mirosul fad al uleiului. Se auziră gîlgîituri de la o seamă de orificii ascunse de evacuare a apei, iar ajutajele practicate în perete erau acum închise.

Acum se împingeau, se înghesuiau și se dădeau reciproc la o parte în drum spre vehicul. Ușa batantă se închise, iar vehiculul se puse în mișcare. În față stătea un primi, care conducea, uitîndu-se din cînd în cînd în spatele lui. Daniel își cucerise un loc la balustradă. Ceilalți abia dacă puteau să privească puțin deasupra, pentru ei fiind vorba de o barieră eficientă, nu însă și pentru el. Cînd cotiră

după un colţ, sări peste balustradă, se împiedică, căzu, se aruncă repede la o parte... şi dispăru deja din cîmpul vizual. Glezna îl durea... scrîntită ? ruptă ?

Se ridică în picioare şi încercă să păşească... simţi o durere înăbuşită, care devenea ascuţită atunci cînd îşi lăsa greutatea pe piciorul respectiv.

Nu putea rămîne aici. Se uită împrejur — o încrucişare de coridoare, pline de ceaţă, pătrate de lumină tulbure. Alese la întîmplare o direcţie şi înaintă şchiopătînd.

Avansa cu greutate. În această stare trebuia să evite orice întîlnire cu paznicii. Ce-i drept, era vorba doar de nişte simpli primii, însă din punct de vedere fizic îi erau superiori şi acum numai asta mai conta.

De mai multe ori se opri locului şi ascultă cu atenţie — fiecare pas pe podeaua umedă producea un zgomot care semăna cu un plescăit — astfel va putea remarca din timp dacă se apropie cineva.

În această zonă a labirintului nu se mişca nimic. Într-un rînd pătrunse într-o încăpere, unde se găseau exemplare ceva mai mari din omuleţii aceia ciudaţi, aşezate în mai multe rînduri, pe priciuri ; dormeau sau se găseau într-o stare de somnolenţă, căci nu se mişcau. Un perete acoperit cu un mare tablou de comandă — iar un automat funcţiona, se vedeau punctele luminoase care sclipeau, indicînd conţinutul memoriei. De la capătul priciurilor ieşeau cabluri care duceau pînă la un fel de căşti, care erau aşezate pe capul celor culcaţi.

Daniel ieşi şchiopătînd din încăpere, însă durerea deveni încetul cu încetul insuportabilă. Se odihnea din ce în ce mai mult, sprijinindu-se de perete, în timp ce ţinea piciorul bolnav ridicat.

O încrucişare de coridoare — încotro ducea ? Nu ştia, în ce direcţie s-o ia. Liftul, care nu asculta de comenzile sale, nu îi folosea la nimic, iar alte ieşiri nu cunoştea.

Nişte aplauze slabe — undeva, în fundul coridorului. Se îndreptă spre partea stîngă a acestuia şi de aici se auzea un zgomot, care se apropia. Îi mai rămăseseră două direcţii de ales. Era indiferent în-

cotro se îndrepta. Sări într-un picior înainte, sprijinindu-se de perete.

Şi aici se auzeau aplauze slabe... Daniel se opri, deoarece şi piciorul său sănătos cedă, se îndoi. Zăcea acum la pămînt, incapabil să mai facă vreo mişcare.

Paşii se apropiară, se auzeau bîjbîind dincolo de peretele de ceaţă — încă nu se putea vedea nici o făptură — numai din cînd în cînd cîte o umbră, care întuneca albul tulbure al luminii, contururile unor siluete greoaie...

— Daniel, vino !

Se mai auzeau încă zgomotele aplauzelor, ecouri şterse, picături şi murmure în depărtare, de după perdeaua de lumină.

— Daniel, vino !

Aburi de ceaţă, paşi — acum foarte aproape, un văl din picături argintii, umbre gigantice, care se clătinau.

— Daniel, vino !

O voce îl chema, îl îndemna, îi străpunse letargia. Se întoarse : în perete apăruse o deschizătură, o placă din material plastic se ridicase, se dăduse la o parte, un braţ, o mînă, care se întindea spre el.

Încercă să se ridice... nu reuşi. Aşa că se tîrî pînă la acea deschizătură, se strecură prin ea — în jurul său semiobscuritate, numai de la o fîşie de pe perete venea o lumină slabă şi gălbuie.

— Sper că aţi petrecut o zi frumoasă !

Pamela. Împinse placa peretelui la loc. Aceasta se închise etanş. Aici nu era ceaţă. umezeală, ci numai o căldură apăsătoare, uscată.

— Veniţi, Daniel !

— Nu izbutesc — sînt rănit — piciorul — scrîntit, poate rupt.

— Se rezolvă asta !

Pamela se aplecă deasupra lui Daniel, îl mîngîie pe păr, îl sărută.

— Aşteptaţi aici, vin imediat înapoi !

Era singur. Numai un perete subţire îl despărţea de zona omuleţilor îngrozitori... nu puteau fi mu-

ați, căci prea semănau unul cu celălalt. Un perete fare, termoizolant, fonoabsorbant. Zgomotele care pătrundeau erau atenuate. Se auzeau ciocnituri, ca și cum cineva s-ar fi lovit de niște obiecte goale pe dinăuntru, un țipăt strident de la mare depărtare.

Cînd stătea liniștit, durerea se mai potolea și nu mai era atît de ascuțită. Daniel se uită în jurul său — avea prilejul să cunoască o nouă zonă a centralei : terenul din spatele pereților netezi, dincolo de elementele de placare, din culise, zona instalațiilor tehnice, a căilor de aprovizionare, a cablurilor și conductelor. Aici undeva trebuia să se afle dispozitivele de împrospătare a aerului, bucătăriile automate, instalații chimice. Simțea ceva tare sub genunchii săi — puțin deasupra podelei trecea o șină. O pipăi — simți un tremur ușor al metalului, o oscilație și o vibrație, scurt timp ceva mai puternice, apoi din nou mai slabe.

Pe măsură ce ochii i se obișnuiau cu semiobscuritatea, apăreau din ce în ce mai multe detalii. Din pereți se iveau sîrme împletite, se uneau alcătuind un cablu gros care se întindea de-a lungul zidului. Prin încăperea îngustă treceau de asemenea mai multe țevi groase, într-un rînd se auzi un zgomot răsunînd pe coridor, undeva în spate și se putu distinge un ecou care vui puternic, de mai multe ori, încolo și încoace.

Durerea din gleznă îl mai lăsase. Daniel încercă să se ridice, crezu pentru o clipă că piciorul își revenise și că ar putea să-l folosească din nou, însă atunci cînd călcă cu grijă pe el, o durere ascuțită îl făcu să tresară iarăși, se împiedică, se sprijini de perete... se lovi de un obstacol, ceva cedă, aproape căzu... Se lăsă cu greutate pe podea. După ce bătăile puternice de inimă mai începură să se domolească, văzu despre ce fusese vorba. Un capăt de sîrmă atîrna în jos, deci rupsese o linie electrică. O legătură fusese întreruptă, un anumit întrerupător nu mai funcționa, un apel va rămîne fără răspuns, o indicație va fi ignorată, o comunicare era blocată, un dispozitiv de control era scos din funcțiune ; cineva

care va dori ceva, va voi să facă ceva sau va voi să împiedice ceva va aştepta zadarnic şi va observa că sistemul tot nu este perfect.

Un zgomot din întunericul coridorului — slab, dar crescînd în intensitate şi rapiditate, un pocnet slab şi o rostogolire. Ceva se apropia, o formaţiune întunecată, braţe cu cleşti de apucare, un ochi gigantic, care clipea...

Daniel încercă să fugă. Se tîrî cîţiva metri mai departe, se trase pe piciorul sănătos mai încolo — mult prea încet.

Formaţiunea nu se apropie de el, ci se opri acolo, unde se împiedicase el, iar ochiul se roti, examină locul de jur-împrejur.

După aceea membrele se mişcară ca nişte picioare de păianjen, o structură conică, fixată pe un braţ telescopic, ieşi în afară. Un şuierat, o pendulare încolo şi încoace...

Sîrma care atîrna fusese îndepărtată, iar capul conic al aparatului se deplasă spre un loc al peretelui, se mişcă încet şi uniform pe o linie dreaptă prin aer, lăsînd după trecerea sa o urmă de un cafeniu deschis după el...

Linia electrică era din nou acolo unde se aflase mai înainte, sistemul era din nou complet, ordinea fusese restabilită. Formaţiunea — un cărucior-robot, se deplasa pe o şină metalică. Într-un loc anume se găsea un centru de dirijare, creierul unui sistem de control, care era omniprezent. Probabil că nici nu se oprise vreo instalaţie din funcţiune, probabil că existau dispozitive de siguranţă pentru toate tipurile de defecţiuni — cu toate că oamenii nu aveau ce să caute în acest domeniu.

Pamela ? Ce căuta ea aici ? Cum putea cineva să-şi facă apariţia aici ? Se putea duce în aceste locuri o viaţă proprie ? Puteai oare să exerciţi vreo influenţă de aici asupra cursului evenimentelor din cealaltă parte ? Puteai să provoci defecţiuni, să sabotezi ?

Daniel ţinea ochii închişi, căci epuizarea îl dobora. Nu adormi, dar nici nu era treaz, moţăia pur

şi simplu, iar prin faţa ochilor săi se perindau chipuri, scene dintr-un trecut recent, fără vreo succesiune logică, ci de-a valma. Ţipi, fără ca imaginile să dispară — se trezi speriat...

Pamela stătea lîngă el. Adusese două cîrje. Îl ajută să se scoale şi i le puse la subsuori. Piciorul bolnav fu tras în sus, îndoit, cel sănătos îl ducea, cînd îşi lăsa greutatea în faţă, ceea ce era dificil, datorită tuburilor şi cablurilor de pe podea, înainta încet. Deseori spaţiul se îngusta, pe pereţi erau diferite conexiuni, aparate mecanice şi chimice, aparate de luat vederi, însă în apropiere de podea, deasupra şinei, rămînea întotdeauna ceva loc liber.

Existau puncte de încrucişare şi existau ramificaţii, treceri spre etaje inferioare, însă ei rămaseră la acelaşi nivel. Se opriră într-un loc mai larg al gangului. Între contacte dezizolate se găsea un soclu masiv, de unde se auzea un zumzăit, iar pe un mănunchi din mai multe tuburi încolăcite, se găseau nişte pături. Daniel se aşeză pe ele, iar Pamela îl acoperi şi îngenunche lîngă el. Pe o reţea de sîrme ale unei conexiuni ea aşezase o valiză cu aparate medicale. Scoase un spray injectant şi pulverizâ un lichid analgezic. Apoi se ocupă de piciorul lui, aplică cu o pensulă un lichid rece ca gheaţa, scotoci în valiză şi scoase o cutiuţă, îndreptă un ecran parabolic spre gleznă şi îl puse în funcţiune. Îl mînca şi-l gîdila, dar nu-l durea. Daniel avea însă senzaţia clară că ceva separat se suda, os de os, carne de carne.

Pamela tot mai era în genunchi lîngă el, aplecată deasupra sa, îl mîngîie pe obraji, pe gît, pe umeri.

— Ştii tu ce este o mamă ? îl întrebă ea cu delicateţe.

Daniel scutură din cap :

— Nu.

— Eu sînt mama ta, spuse ea energic. Şi tu eşti copilul meu.

— Da, răspunse Daniel.

— Trebuie să-mi spui totul. Trebuie să ai încredere în mine. Numai eu pot să te ajut.

— Numai tu, spuse Daniel.

— Bietul băiat ! spuse ea. Ce-au făcut din tine ! Dar oricare ar fi vinovăția ta — mama îți iartă totul. Asta a fost întotdeauna așa, și totdeauna va rămîne așa.

— Da. Da.

— Tu ești altfel decît toți ceilalți, asta am simțit-o de la început, chiar înainte de a te fi cunoscut cu adevărat. Dar și ceilalți și-au dat seama. De aceea te hăituiesc dintr-o stare de disperare în alta. Ce groaznic că se pot întîmpla astfel de lucruri înspăimîntătoare.

Tăcu, îl mîngîie și începu din nou.

— Pot să te ajut, sînt singura care pot să-ți dau ajutor. Dar trebuie să-mi spui totul. Unde ai fost ? De unde vii ? Ce ai făcut — afară ?

Ce făcuse ? Trebuia să-i spună Pamelei, dar ce se întîmplase de fapt ?

— De ce îmi ascunzi ceva, am doar intenții bune cu tine ? Spune-mi și totul o să fie bine.

— Nu știu.

— Nu ai voie să minți, sigur că știi. Cine ți-a interzis să vorbești ? Nu ai nici un motiv să taci. Gîndește-te cît de răi sînt ! Ai fost îngrozitor de singur, acum s-a terminat. O să-mi povestești totul, nu-i așa ?

Daniel voia să-i povestească, desigur, totul. Venise de afară, de undeva. Își petrecuse — din ziua maturizării — viața într-unul dintre orașe, ca toți ceilalți ? Exista oare ceva deosebit, care se întîmplase cu el ? Într-un anume ungher al creierului său se găseau amintirile respective — dar erau blocate. Exista oare vreun cifru, vreo cheie ? Încerca să se concentreze ; pe frunte îi apăru sudoarea. Undeva, ceva ? Existau domenii ascunse — lucruri, persoane, întîmplări ? O viață fantastică, o posibilitate de mișcare neîngrădită ? Soare, furtună și stele ? Prieteni și dușmani ? Misiuni și scopuri ? Observă că se apropiase mult de acele amintiri.

— Acolo era...

— Ce era ? Spune-c, iubitule !

Pamela îl mîngîia pe frunte cu mîna, faţa ei era deasupra feţei lui, expresia din ochii ei...

Pierduse firul. Degeaba.

— Nu ştiu nimic !

— Asta-i urît din partea ta ! O să trebuiască să te pedepsesc. O să fac să te doară ! Uite aşa.

Deconectă aparatul care emitea radiaţia vindecătoare spre piciorul său.

— Efectul injecţiei durează numai puţină vreme ! Piciorul tău nu este încă complet vindecat ; mai exact : este rupt, ca mai înainte. Simţi ?

Pamela se ridică puţin în sus, iar mîna, care mîngîiase cu puţin timp înainte delicat pieptul său, îi apucă acum încheietura piciorului şi o întoarse scurt într-o parte. Durerea apăru din nou, imediat, mai puternică decît înainte.

— Şi aşa !

Ea întoarse piciorul cu o smucitură în cealaltă parte şi el încercă să întoarcă piciorul în acelaşi timp, însă acest lucru îi reuşi numai în mică măsură. Ea făcu aceeaşi mişcare, apăsă pînă cînd simţi rezistenţa opusă de tendoane şi ligamente, mişcă după aceea încet, în sus şi în jos.

— Pamela, nu face asta. Doare groaznic ! gemu el.

— Trebuie să-mi spui totul ! Atunci încetez imediat.

— Dar nu ştiu nimic ! Nu ştiu nimic...

Gemu deznădăjduit.

— Sînteţi un om cu adevărat dificil, spuse Pamela.

Dădu deodată drumul piciorului, iar căderea acestuia ridică din nou intensitatea durerii la maximum. Totul se întunecă în jurul său, pentru o clipă, simţi o zdruncinătură uşoară... Cînd deschise ochii, mediul înconjurător se schimbase. Tot mai stătea pe pături, însă se găsea pe o masă şi era înconjurat de oameni : Solla, Fenner, colegul acestuia, Figu-

eira, Miriam și necunoscutul cu părul închis la culoare, care îi furase geanta.

— Stefano, arăta-i geanta ! porunci Pamela.

Individul cu părul închis se apropie, ținînd ceva sus.

— Aveți geanta mea, spuse Daniel.

— Da. Vi s-a dat un duplicat. Noi avem geanta adevărată. Noi avem și ce este înăuntru.

— Ce este ?

În ciuda confuziei care domnea în mintea sa, interesul pentru trecutul lui nu se stinsese — chiar și numai pentru a-i putea povesti în sfîrșit totul Pamelei. Căci atunci și-ar găsi liniștea...

— Chiar nu știți ?

— Nu.

— Arată-i !

Stefano băgă mîna înăuntru, scoase un bilețel de acolo și i-l puse în fața ochilor. Daniel citi :

— Pavel 106
Greg 109
Josef 183
Tibor 165
Sonia 185
Dan 182
Apel în caz de nevoie 200

Daniel lăsă ca numele să-și producă efectul asupra sa. Da, îi trezeau amintiri. Ele reprezentau cheia. Dar pentru ce ? Totul se găsea într-un trecut îndepărtat, separat de lumi întregi. Nume, numere, o viață plină de aventuri...

Cheia nu deschidea, numele nu prindeau contur. Ele răscoleau numai simțăminte — speranță, teamă, tensiune, invidie. Ceea ce era legat de ele rămase învăluit în întuneric. În van.

— Ce vă spun numele acestea ?

Daniel dădu din umeri și își întoarse capul într-o parte.

— Chiar n-o fi știind nimic ?

— Acum nu mai putem să îl menajăm !

— Atunci încercați dumneavoastră, vă rog.

Daniel simți, cum brațul său fu ridicat... țiuitul unei injecții. Un gol...

●

Pași care bîjbîie în necunoscut, o respirație puternică, chiar lîngă el. Ceața dădea la iveală făpturile ei palide.

Daniel nu se opuse, atunci cînd doi primii îl apucară de subsuori și îl luară.

Multă vreme ținu ochii închiși... atunci cînd îi deschidea, vedea mereu aceeași imagine, coridoare învăluite în ceață, corpuri de iluminat care străluceau strident, după un văl de mici picături turbionare. Daniel simți cum este așezat pe un suport moale, un lichid plescăi lîngă el, începu să se ridice... se afla într-o cadă, care se umplea fără zgomot. Masa inertă, oscilantă, maro îi cuprinse spatele, îi umezi părul, trecu de urechile sale... zgomotul din afară, plescăiturile și tîrșitul, picuratul și prelingerea, ecoul înfundat și țipătul ascuțit din depărtări, toate încetară. În locul acestora — un fîșîit, din cînd în cînd sunete metalice, asemănătoare loviturilor de gong. Lichidul se ridică și mai sus, îi atinse obrazul, gura, pătrunse între buze, înăuntru — un gust fad, dar nu neplăcut —, îi acoperi ochii, pe care îi ținea deschiși... era o greutate moale, delicată, care îl alina, nimic străin împotriva căruia trebuia să te aperi, o esență conservantă... simți asta atunci cînd umezeala îi atinse și acoperi orificiile nazale. O cantitate mică pătrunse înăuntru, fără să irite... Putea să respire lichidul.

Toate excitațiile din exterior se destrămaseră. Își asculta străfundurile, căci acum avea timp s-o facă... o bătaie înceată, înăbușită, un joc de supape, de deplasări, pulsații, ritmuri...

Toată lumea era acum în el...

●

Larry îl sfătuise să se ducă la recepție, să povestească ce s-a întîmplat, să se informeze dacă poate să capete o altă marcă de identificare și o mică pro-

vizie de timp de calcul, pentru a-şi continua lucrul, însă acolo toată lumea ridică din umeri.

— Pentru acest caz nu există instrucţiuni. Trebuie să faceţi tot ce puteţi ca să primiţi înapoi marca şi bonurile, apoi o să mai vedem noi.

— Atunci nu mai am nevoie de ajutorul dumneavoastră, replică Daniel. Îi devenea din ce în ce mai clar că fără marca de identificare şi fără timpul de calcul nu mai avea nici un fel de drept.

Se întoarse la Larry, care păru la început puţin cam iritat că a fost din nou deranjat, însă apoi îi chemă pe Maud şi pe Benedikt la o discuţie.

Se întîlniră în încăperea unde îi cunoscuse pe Larry şi pe Benedikt. Spre mirarea lui Daniel, mai era cineva de faţă : tînărul pe care îl găsise ieri la locul său de muncă. Benedikt îl prezentă — se numea Gunnar, Gunnar 037 pe 170 pe 155.

— Numărul meu! spuse Daniel.

— Trebuie să înţelegeţi, zise Benedikt, sîntem într-o situaţie penibilă. Gunnar ne-a fost repartizat... acum face parte din echipa noastră.

— Şi cu ?

— Din păcate au intervenit nişte împrejurări care fac imposibilă colaborarea mai departe. Dumneavoastră personal ştiţi cel mai bine. S-a produs o încurcătură extraordinar de nefericită, în care aţi fost antrenat. În alte împrejurări, am fi putut conlucra decenii la rînd. În orice caz, nu pot să vă declar cu totul nevinovat : aţi acţionat nesăbuit !

Treptat, Daniel începu să-şi dea seama cît de cumplit îl lovise nenorocirea. Încercă să explice totul, însă fără succes. Îi asigură că ajunsese într-o situaţie fără ieşire, că n-ar fi avut de ales, că n-ar fi putut acţiona altfel, că nu ar fi fost conştient de urmări, că el este cel mai surprins dintre toţi. Spuse că a fost narcotizat, că nu a mai fost stăpîn pe simţurile sale, că nu ar fi avut însă intenţii rele, că este nevinovat, că ar vrea să facă totul pentru a clarifica această situaţie, că în viitor va acţiona cu siguranţă

cu mai multă înțelepciune, că ar fi tras învățăminte din nenorocirea sa, că ar prețui cel mai mult rămînerea printre ei, că s-ar fi obișnuit deja, că le-ar putea fi folositor în munca lor. Îi rugă să nu fie neînduplecați, să facă numai de această dată o excepție, să-l creadă că li se va arăta recunoscător și că nu va putea exista nimeni altcineva — în afară de cazul cînd i se va întîmpla ceva asemănător lui —, care se va lupta atît de mult pentru ei, care își va pune toate interesele proprii pe planul doi, dacă se va ivi vreodată cazul, cînd unul dintre ei — ceea ce s-ar putea întîmpla, la urma urmei — va avea nevoie de ajutorul neprecupețit al altuia.

Ceilalți se uitară stingheriți unul la celălalt.

— Ce putem să facem ? întrebă Larry.

— Nimic, răspunse Benedikt. Am făcut tot ce ne stătea în putință, ne-am străduit — nici nu vreau să pun la socoteală faptul că situația nu este plăcută nici pentru noi ; se va vorbi despre noi, despre ce s-a întîmplat, întotdeauna cade o umbră pe cei din jur.

Tăcu. Deoarece Daniel nu se urnea din loc, o rugă pe Maud :

— Condu-l afară !

Maud se ridică — îl privi compătimitor pe Daniel, și această compasiune îl rușina mai mult decît orice altceva. Se ridică, se întoarse spre Benedikt :

— Nu mai am probabil voie să vin în aceste încăperi.

— Din păcate, nu. Sperăm că ați avut o zi frumoasă !

— O zi frumoasă, azi, murmură Daniel.

O urmă pe Maud pînă la intrare. Sistemul de control verifică marca lui Maud — ușa se deschise.

— Păcat, spuse Maud, că trebuie să ne despărțim astfel. Sau mai vreți să ne culcăm o dată ?

— Mulțumesc, spuse Daniel. Sper că dumneavoastră o să aveți o zi frumoasă !

— Asta sper și eu ! răspunse Maud.

Se retrase. Ușa glisantă se închise în urma ei.

Daniel nu avea nici locuinţă şi nici loc de muncă. Cu toate acestea, nu-i lipsea nimic. La tejghele primea cubuleţe de mestecat şi băuturi, tablete de activizare şi capsule de mirosit, iar în camerele de proiecţie putea să urmărească jocurile. Cea mai mare plăcere îi făcea să stea la etajul cel mai de sus, direct sub acoperişul transparent, care separa centrala de lumea exterioară, de mare. Deseori hoinărea ore întregi prin coridoare şi oricît de lungi erau toate luate la un loc, el avea totuşi impresia că le cunoaşte pe toate ; însă probabil că asta se putea pune şi pe seama faptului că toate arătau la fel. La început mai acosta ocazional cîte o fată şi aranja lucrurile în aşa fel, încît se duceau în camera ei. Mai tîrziu însă, tot mai multe începură să refuze, nici măcar nu acceptau un flirt, îl evitau — părea că el s-ar fi schimbat într-un mod straniu, ca şi cum s-ar vedea pe el o pată.

Cine nu are de lucru, cine aşteaptă numai ca timpul să treacă, observă şi simte altfel decît aceia care, tot timpul hăituiţi, trebuie să-şi vadă de lucru şi de plăceri. Casa lui era acum scheletul coridoarelor şi camerelor de aşteptare, însă tocmai de aceea putea să-şi facă o imagine mai completă asupra întîmplărilor care aveau loc după pereţi. Unii erau transparenţi şi se sprijinea de aceştia, cu obrazul lipit de sticlă, urmărind ce se petrece dincolo. Însă şi perceţii opaci dădeau la iveală secrete, se auzeau zgomote, se simţea o vibraţie înăbuşită. se vedeau oamenii care ieşeau pe uşi sau dispăreau în spatele acestora. Îi privea cu atenţie, îi urmărea, le descifra programul. Astfel trebuiau să-i sară în ochi aceia care nu aveau un program, care hoinăreau asemenea lui. Erau doar cîţiva. Observîndu-i pe aceştia, îşi dădea seama ce-i diferenţia pe excluşi de ceilalţi : anume faptul că îmbătrîneau iremediabil — pielea începea să li se încreţească, coloana vertebrală să se curbeze, mîinile începeau să le tremure, vocea le suna spartă.

Pe unul dintre ei, un omuleţ cu păr cărunt, netuns şi cu un chip, unde ridurile formau un păienjeniş

dens, îl întîlnea mai des decît pe ceilalți. Părea că fiecare dintre ei urmărea să-și încrucișeze drumurile cu ale celorlalți. Totuși dura săptămîni întregi pînă intra în vorbă cu cîte unul din ei.

La început vorbeau despre băuturi, despre capsulele de mirosit, despre confortul oferit de scaunele unde dormeau cînd erau obosiți — șezînd, pentru a nu bate la ochi. Abia mai tîrziu ajunseră să discute despre situația în care se aflau.

— De cît timp sînteți exclus ? întrebă Daniel.

— N-am numărat anii — poate douăzeci de ani, poate patruzeci, nici nu mă mai gîndesc la asta. Mult mai mult mă preocupă întrebarea, cît o să mai rezist. Dar orice s-ar întîmpla — de integrare nu scapă nimeni.

— Dacă nu ești de acord...

— Atîta vreme cît pot să gîndesc și să vorbesc, refuz. În clipa cînd voi suferi o afecțiune care-mi răpește această posibilitate, trebuie să hotărască alții pentru mine. Atunci tot nu îmi rămîne altceva de ales. Sistemul este astfel conceput încît să mențină viața.

— Din zi în zi sînt mai obosit, este greu de crezut că ne mai așteaptă încă un început. Nu există altă posibilitate de a pune capăt acestei situații ?

— Ba da, există una : integrarea de bunăvoie. Puteți să vă prezentați acolo oricînd : 010 pe 010 pe 001. Acolo ați fi preluat cu bucurie.

— Nu știți alte amănunte în această privință ? O să mai ai simțăminte ? Dar o conștiință proprie ?

— Nu știu, dar o să aflu destul de curînd. Și dumneavoastră de asemenea.

Bătrînul se ridică cu greutate și dispăru în adîncul coridorului tîrîndu-și picioarele.

Daniel observă că devenea mai fragil și mai slab. Sprijinindu-se pe cîrje, se tîra prin coridoarele fără sfîrșit, iar atunci cînd era epuizat, se cufunda fără vlagă pe o bancă sau pe un scaun, care se găseau pretutindeni din belșug și privea în gol. Nu vedea oamenii care treceau prin fața sa, și nimic din jocurile

de culori de pe pereții de proiecție. Adormea pentru puțină vreme, se trezea, o pornea mai departe, se așeza, dădea pe gît cîteva înghițituri de bere albastră, dormea, hoinărea...

Cu aceste prilejuri își frămînta necontenit mintea. Gîndirea sa funcționa încă. Încetul cu încetul se contura un plan în capul său. Cu cît se configura mai bine, cu atît i se părea mai puțin că ar fi un rezultat al reflecțiilor sale. Părea mai degrabă că ceva din subconștientul său se infiltra încet, încet, cu timpul, devenind însă treptat un tot, greu de exprimat, avînd consecințe incerte, însă realizabil și necesar.

A mai ezitat mult timp. Chiar atunci cînd a luat hotărîrea definitivă, nu se grăbi, mai rămase cîteva zile bune prin coridoare, se plimbă prin toate ungherele, ca și cum ar fi vrut să memoreze planul rețelei de căi de acces din această construcție complicată.

Deseori stătea într-un fel de sală de așteptare, o hală, care era goală, avînd numai cîteva scaune așezate la întîmplare, și privea neclintit o ușă prin care intrau unii — nu mulți —, însă nu mai ieșea nici unul.

Într-o bună zi s-a sculat, s-a sprijinit bine în cîrje și s-a dus, fără să se oprească, fără să se uite împrejur, spre ușa aceea.

De săptămîni de zile nu i se mai deschisese nici o ușă. Aceasta i se deschise. Păși imperturbabil mai departe. Ușa se închise după el, însă nu remarcă acest lucru.

Mergea printr-un coridor interminabil, încet... dacă a avut vreodată timp la discreție, atunci acum era acest moment.

Coridorul se sfîrși. Încăperea care se găsea în fața sa era gigantică. Peretele de vizavi nu se vedea, tavanul era scăldat într-o lumină orbitoare. În fața lui se găsea un luciu de apă — nemișcat, de un verde luminos. Se putea vedea adînc înăuntru. Acolo, jos, se zăreau niște sclipiri luminoase — o formațiune albă se găsea acolo, jos, ramificată, cu încrengături, un fel de plantă gigantică, asemănătoare unui recif

de corali. Mai întîi amețitoare prin diversitatea sa, apoi începeau să se distingă o serie de regularități, simetrii, înșiruiri, variante. Un lucru deveni în scurtă vreme limpede : acest model fusese conceput conform unui anumit plan, avea o anumită legitate, care dădea posibilitatea unor noi dezvoltări, fără a se altera ordinea.

Daniel se găsea pe o terasă, care continua în ambele părți. O luă într-o parte. Pe un cărucior cu rotile ședea un bătrîn, un ciborg. Daniel îl cunoștea. Nu vorbise niciodată cu el, însă îl văzuse de două ori pe ecranele de proiecție.

— Sînteți ferm hotărît ? întrebă el.

— Da, sînt ferm hotărît, răspunse Daniel.

Printr-o mișcare a bărbiei, bătrînul arătă în jos.

— Vi se pare inuman ?

— Nu știam că se află sub apă, răspunse Daniel.

— Soluția nutritivă, cel mai simplu mod de a rezolva problema materială și, de asemenea, cea mai veche metodă. Și lumină, se uită pentru scurt timp în sus, radiație termică, lumină vizibilă, cu o pondere mare de raze ultraviolete — rezolvarea problemei energetice.

— Este o conexiune sau o ființă ?

— Aș spune : amîndouă la un loc. Cum vreți să le deosebiți ?

— Se află în legătură cu rețeaua de conexiuni a centralei ?

— Este creierul său, sau, mai bine-zis, noul său creier.

— Cine l-a construit ?

— Nimeni nu l-a construit. Noi i-am dat posibilitatea să se constituie. Nu există un plan de construcție, ci anumite instrucțiuni generale care urmăresc scopul, pentru care el însuși caută căile. De multă vreme se dezvoltă singur mai departe.

— Cum îi furnizați datele mele ?

— Acționăm cu ajutorul unui dispozitiv de memorizare electronico-molecular normal. Acesta se află în legătură cu toate dispozitivele de memorizare.

— Personalitatea mea rămîne intactă ?

— Desigur, personalitatea este elementul de cristalizare a tuturor datelor. Nu numai că dăinuie, este totodată singura posibilitate de a o menține pentru totdeauna.

— Conștiința mea ? Integritatea mea ?

— Conștiința nu este o mărime energetică, ci una informațională — rămîne a dumneavoastră. Integritatea — nimic altceva decît o instrucțiune pentru asigurarea coerenței datelor.

— Autonomia mea, sfera mea individuală ?

— De prisos. Reminiscențe din epoca de piatră. În ce scop secrete ? Dacă le-am păstra, atunci integrarea ar fi doar un mijloc de conservare. Dar tocmai în deschidere, în răspîndire constă tranziția spre noua treaptă de dezvoltare. Dați, dar primiți cu mult mai mult : dispuneți de totalitatea informațiilor memorizate, aveți acces la toate centrele motoare, acces la toate canalele de input și output și acestea ajung pînă în străfundurile spațiului cosmic.

— Nu există limite ?

— Ba da, limitele fizicii. Nu puteți să pătrundeți în dimensiuni atomice. Nu puteți să prevedeți salturile cuantice, nu puteți să depășiți viteza luminii. Și, cu toate acestea, puteți mai mult decît au putut oamenii vreodată. Nu mai aveți un corp slab, fragil, ușor de vătămat, cu o viață scurtă. Eul dumneavoastră este distribuit în domenii vaste, dar constituie totuși un tot unitar. Și este de nealterat.

— O să mai pot simți ?

— Sigur că da — și simțurile sînt mărimi informaționale.

— Și cu acest corp ce se întîmplă ?

Daniel se uită la el — un mănunchi de piele și oase, vlăguit, bun de dat la fier vechi. Numai creierul său era intact... Încetul cu încetul își dădu seama că se înșelase amarnic. Va voi să se mai întoarcă la corpul său, i se va mai permite, va mai dori oare cu totul ?

Bătrînul ciborg zîmbi blajin.

— Praful se face praf și cenușa — cenușă.

Daniel era hotărît să facă acest pas, chiar dacă mai exista posibilitatea să se întoarcă. Spera doar să nu se mai repete un singur lucru, pe care îl pătise pînă acum la fiecare schimbare hotărîtoare în viaţa sa : un timp al golului, un timp al neputinţei. Dar nu îndrăznea să întrebe. Acesta era riscul pe care şi-l asuma.

Ciborgul îi atinse mîneca îmbrăcăminţii sale jerpelite.

— Veniţi !

Luneca pe lîngă Daniel ; o bucată din coridor merseră înapoi şi după aceea pătrunseră printr-o uşă, pe care Daniel nu o remarcase mai înainte.

Îi era frică. Ar fi putut cere o tabletă de GLORIOL sau un pahar de bere albastră, însă voia mai degrabă să suporte pe pielea lui această frică, mai curînd decît să facă ultimul pas într-o stare de ameţeală.

Intrară într-o încăpere, în al cărei centru se găsea un fotoliu. Pereţii laterali erau goi, în afară de nişte panouri de comandă şi nişte lămpi indicatoare. Peretele de vizavi era deschis, aproape în întregime acoperit de o maşină — conducte, ţevi, recipiente, clape, manete, sonde ; aici nu mai exista nici o izolaţie.

— Aşezaţi-vă ! îl rugă ciborgul. Pas cu pas, sprijinit în cîrje, Daniel se apropie de fotoliu — un suport simplu, îngust, tapisat cu un material plastic poros, amplasat pe o şină, care ducea la maşinăria din fund. Ciborgul mai merse cu el cîţiva metri, rămase apoi în urmă.

Daniel păşi mai departe, ajunse la fotoliu şi se lăsă lateral pe acesta. Cîrjele se izbiră de pămînt.

— Toate cele bune, spuse ciborgul. Vă doresc o zi plăcută.

— Şi eu vă doresc o zi plăcută, răspunse Daniel.

Simţi cum fotoliul se pune în mişcare. Se uită la modelul luminos de pe tavan, iar apoi peretele se apropie mai mult de maşinărie. Îi era o frică indescriptibilă. De fapt ar trebui să fiu cuprins de speranţă — gîndi el.

O umbră se așează peste capul său — iar printr-o deschizătură aflată la mijlocul conductelor și țevilor, alunecă înăuntru. O rețea metalică — deasupra capului său. O atingere rece la tîmplele sale. Un zumzăit. Apoi, nimic.

●

Cu toate că nu-și putuse închipui niciodată o trezire la care el să nu aibă corp, acest lucru i se păru acum de la sine înțeles. Sau ar trebui spus că o viață lua sfîrșit, iar alta începea ? Începea acolo unde cealaltă se sfîrșise, chiar dacă în alt fel, perpetuînd astfel continuitatea. Și ce altceva este continuitatea aceasta decît una de amintiri ? Care alt criteriu este valabil decît cel al succesiunii cronologice, al logicii cauzale ? Sau constă personalitatea în corporal, în chimismul său ? Sau într-un fluid al metafizicii, într-un suflet a cărui existență nu a fost încă demonstrată ?

Scurt pe doi : continuă viața unui anume Daniel, care avusese odinioară numărul 037 pe 170 pe 155 și care nu știa de unde vine. Era acum un agregat de date.

O idee : mai era oare informația dintr-un ungher al creierului său cu adevărat intactă, chiar dacă închisă de o barieră ?... Atunci trebuia să se fi transmis și să fie accesibilă. Dar cum ? Au fost preluate aceleași grupări, bariera constituia o instrucțiune, un operator-NU pentru un domeniu caracterizat prin adrese. Însă acum, datorită faptului că avea o imagine de ansamblu asupra gîndirii sale — nu știa, cum —, putea să anuleze bariera. Trebuia numai s-o gîndească și trecutul era pe loc accesibil. Îl cuprinse un simțămînt de uimire (existau simțăminte !) și își dădu seama de cursul lucrurilor pe care le trăise.

Dar de ce erau acceptate toate lucrurile acestea : imperfecțiunea, influențarea psihică, greșelile, neînțelegerile, intrigile, sabotajul ?

Răspunsul veni imediat : principiul libertății de opțiune. Acesta exista de la crearea mașinii de cal-

cul, care se autodezvolta. Era un fel de convenție : sistemul are posibilitatea de-a se dezvolta autonom, fără nici o oprelişte, pe măsura propriilor sale posibilități. Drept compensație, comandă prestările de servicii pentru oameni, conform dorinței acestora. Nu face nimic împotriva dorinței acestora, în măsura în care alții nu sînt afectați. Şi : oferă posibilitatea integrării. A vieții eterne.

Greşeli ? Intrigi ? Atîta vreme cît nu se produce nici un prejudiciu, nu intervine. Este necesar un anumit grad de perturbații. Stimulează dezvoltarea. Dacă scad sub un nivel minim, atunci defecțiunile sînt produse pe cale artificială.

Răspunsul veni în mod prompt ; abia gîndise întrebarea.

S-a trezit, aşa cum te trezeşti în întuneric, într-o încăpere liniştită, cu ochii închişi. Cu toate acestea nu exista nici o îndoială că avea o existență proprie. Chiar în locul unde s-a trezit. Nu era nici orb şi nici surd. Să vadă — era liber să utilizeze camerele de televiziune din interiorul centralei sau de afară, din oraş, de pe vîrfurile singuratice de munți sau din districtele de locuit al celor rămaşi dincolo, de pe fundul mării sau de pe reversul Lunii. Dacă voia, putea să facă uz de dispozitivele Röntgen sau de dispozitivele de detectare cu raze infraroşii, de microsonde sau de scintiscoape. Să audă — avea urechile pretutindeni, trebuia numai să gîndească : un grup de coordonate, un nume, o temă. Să facă legături asociative — o instanță subordonată îi selecționa informațiile care intrau. Şi catalogul amintirilor ! Capacitatea memoriei sale crescuse la infinit — avea acces la toate dispozitivele de memorizare — şi asta însemna că avea acces la întreaga cunoaştere a lumii. Se simțea stimulat la gînduri de o vastitate imensă, la hoinăreală prin zone încă nebănuite vreodată.

Necunoscutul îl atrăgea, însă dacă ar fi dat curs chemării, aceasta ar fi echivalat cu o fugă. Ceea ce trebuia făcut, trebuia făcut.

Daniel se interesă cît e ceasul — abia trecuseră cîteva secunde de la integrarea sa. Se gîndi la corpul său — şi îl văzu întins pe un pat, sprijinit de nişte perne din material plastic poros. Viză centri motori şi îşi dădu seama pe care îi poate utiliza. Întrerupse măsurile de rutină, luă un cărucior-robot sub controlul său şi îi comandă să ducă trupul fără viaţă la instalaţia de reactivare. Nimic nu era distrus, nici creierul nu era deteriorat — informaţia fusese copiată, însă nu ştearsă. Prin intermediul mai multor sonde observă cum vasele sanguine sînt curăţate, cum sîngele proaspăt este introdus în corp, cum unele organe sînt înlocuite, un ficat nou, noi vene, glande sexuale noi, cum o serie de celule bătrîne şi degenerate sînt înlăturate şi în locul lor se pun altele tinere, cum pielea se netezea şi se întindea, cum pătrunde radiaţia activizantă şi impulsul electric, care punea iarăşi în mişcare inima. Şi apoi comandă eliberarea întregului bloc.

Observă cum omul se ridică în capul oaselor, cum se uită în jurul său, cum coboară de pe masă, cum face cîţiva paşi...

Acum renunţă definitiv la orice intervenţie, lăsîndu-l în voia sorţii sale. Asta era tot ce putea face.

El însuşi era acum liber, avea putinţa să se extindă. Putea să pătrundă cu viteza luminii în zonele ispititoare ale cunoaşterii, putea stabili contactul cu alţii, putea să se cupleze sau să se amestece cu ei. La început, i se păru că spaţiul ce-i devenise accesibil este limitat, ca şi cum adîncimile acestuia ar fi fost insondabile. Mai tîrziu dădu peste limite, dar acestea puteau fi depăşite. Aici putea să-şi găsească menirea — dezvoltare, evoluţie. Determinarea direcţiei îi revenea lui — în domeniile conexiunilor logice şi matematice, ale problemelor fizice şi cosmologice, în adîncurile trecutului şi ale viitorului, în lumea microorganismelor sau în depărtările spaţiului cosmic. Putea să se dedice, de asemenea, biologiei, dezvoltării viitoare a oamenilor, virtualităţilor poten-

ţiale ale structurilor psihice şi sociologice, problemelor liberului arbitru — eticii.

Hotărîrea sa fusese luată încă de mult. S-a transferat la laboratorul astronomic de la Polul Sud al planetei Jupiter, a construit o cabină spaţială — o navă spaţială propulsată de presiunea luminii. S-a înălţat cu ajutorul unei rachete, a învins cîmpul gravitaţional, apoi a întrerupt legătura şi a pornit-o în Univers.

Avea timp şi putea să lase să treacă acest timp, aşa cum voia. Măsura acestuia era frecvenţa pulsului. Miliarde de impulsuri pe secundă sau unul într-un secol — totul îi rămînea lui de ales. Putea să vadă stelele, aşa cum voia — în configuraţii stabile, cerul neschimbat al omului naiv ; într-un dans al orbitelor circulare şi eliptice, parabolice şi hiperbolice, cerul dinamic al lui Newton ; naştere şi stingere — ciocniri, explozii, pulsaţii — Universul cosmologiei. În faţa lui se găsea eternitatea.

●

Era ca şi cum ar fi alergat mii de insecte prin trupul său, ca şi cum pielea sa ar fi fost periată şi masată. Îl pişca, vibra, ceva se mişca — o inspiraţie adîncă, zgomote, lumină dincolo de pleoapele sale.

Era încă sub efectul unei uşoare paralizii, nişte fire dure îl trăgeau spre un suport elastic. I-a trebuit un mare efort ca să-şi solicite voinţa pînă la limitele ei, să atingă centri motori... Sub degetele sale simţea suprafaţa unei pături scămoşate, pufoase. Degetele au fost cele care au ascultat mai întîi de voinţa sa. Pipăiră ceva mai sus, dădură la o parte învelişul care stătea în drum... acum se mişca deja întreg braţul. Buricele degetelor simţeau pielea — caldă, umedă şi netedă. Se întinse şi simţi cum muşchii se încordează.

Abia acum era treaz. Deschise ochii, se aşeză.

Un cabinet de tratament medical, iar în jurul său — aparate. Orice se întîmplase cu el — acum totul luase sfîrşit. Corpul său era puternic şi Daniel sim-

ţea că-l cuprinde o sete de acţiune, nerăbdarea unui om însănătoşit.

Coborî de pe masă.

Era gol.

Pe un scaun de lîngă el, se găsea o grămăjoară de haine. Se îmbrăcă, însă gîndurile lui rătăceau. Viitorul, desigur ...însă nici trecutul nu-i dădea pace.

La gulerul hainei sale simţi ceva tare — o marcă de identificare : 000/000/001. Dintr-o dată, ca şi cum s-ar fi deschis o supapă, începură să-l năpădească amintirile... acum îşi aducea iarăşi totul aminte — acum era din nou integrat în evenimente.

La început simţi apăsarea unei decepţii, căci se afla tot aici, în centrală. Nu-i reuşise planul ? Bineînţeles că mai avea o misiune, fusese atît de plin de speranţe...

Apoi se dojeni pe el însuşi ; trăia, şi tocmai acest lucru era dovada că totul se desfăşurase conform dorinţei sale. O clipă regretă că nu era cealaltă parte a eului său — aceea eliberată de toate îndatoririle, descătuşată de orice problemă dificilă, străină de orice îndoieli, dincolo de orice amărăciune, scăpată de orice teamă. Apoi logica frămîntărilor minţii sale: nu exista un schimb, ci numai o corespondenţă şi dacă s-a făcut transferul de informaţie sau orice altceva ar fi putut fi, atunci el ar fi fost din nou acelaşi, cel care mai avea în faţa sa un drum lung şi anevoios. Sau concluzia era greşită ? Poate o ştia celălalt, care exista într-o formă de neînţeles pentru el. Pînă cu puţină vreme în urmă parcurseseră un drum comun, care însă acum se ramifica. Va mai avea oare loc vreo revedere, sau mai curînd ceea ce corespundea unei revederi ? Poate un schimb de idei, o reîntregire ? Nu-şi putea dobîndi acum liniştea necesară pentru a se gîndi la aceasta. Mult mai puternice erau dorinţele şi ţelurile, cerinţele şi sarcinile pe care le avea în faţă.

Dariiel se îndreptă spre uşa care era deschisă. Din nou se găsea în sistemul de comandare, care nu-i aparţinea lui, unui exclus, unui număr zero. Însă ştia ce avea de făcut. Fără să se oprească, urcă pe coni-

doare în sus, pînă la hala de recepție. Se apropie de pupitrul de comandă. Cum de nu se gîndise niciodată înainte la asta ! Dar nici dintre ceilalți nu se gîndise vreunul la așa ceva... poate și numai pentru că nu fusese nevoie de așa ceva. Și era atît de simplu : deplasarea în sus era de fapt inversul deplasării în jos ; trebuia să se dea doar comanda inversă.

Tastă cifrele de cod. Pentru o clipă îi trecu prin minte că s-ar putea să existe un element de blocare menit să bareze calea solicitată. Însă la puțină vreme după aceea se aprinse un beculeț verde, se auzi un ușor zgomot de glisare, iar închizătoarea-baionetă se deschise, un clic și coloana se ridică din podea. Cu o precizie desăvîrșită, într-un echilibru perfect al tuturor fazelor de mișcare, se produse coborîrea platformei — partea inferioară a sferei. Cele două aripi joase ale ușii se deschiseră.

Daniel intră înăuntru.

Ușa se închise cu un sunet înăbușit. O zguduitură ușoară, cabina o porni în sus, prin deschizătura din tavan. O ultimă privire aruncată în hală, în labirintul centralei, și apoi segmentul inferior al sferei se îmbină cu cel superior.

Nici un șoc, nici o vibrație, nici un fel de zgomot, ci doar un fîșiit aproape imperceptibil după care se putea deduce că începuse călătoria. Un halo de lumină de jur-împrejur, apoi urcară peste nivelul tavanului, iar curînd modelul de fagure sclipitor era jos, în adîncuri, deveni tot mai șters, acum nu mai rămăsese din el decît o licărire, părea acoperit de o tentă de cerneală verde...

Daniel se așezase pe același loc ca și la venire. Așteptă pînă cînd sus deveni vizibilă o iluminare sclipitoare, o scînteiere și licărire, un joc de reflexe lucitor. Apoi se aplecă și pipăi marginea inferioară a zonei tapisate. Găsi spațiul gol, băgă mîna acolo... dădu peste un obiect tare. Îl scoase afară — o cutie plată — deschise în fine capacul.

— Misiune îndeplinită, rosti el în emițător. Mă întorc ! Atenție, mă auziți ? Mă întorc.

— Îmi răspunseseră, însă recepția era atît de slabă, vocile atît de greu perceptibile, încît nu le înțelegeam. Cel mult cîteva cuvinte, neclare, distorsionate, neavînd nici un sens sau mie mi-era teamă să le interpretez. Sigur este faptul că în această clipă mi-am pierdut o parte din siguranță și în mine au început să încolțească ezitarea, îndoiala, și temerile.

— Nu putea fi vorba de o amortizare, datorită peretelui sferic sau apei ?

— Nu, deoarece la plecare am avut o recepție bună. Peretele sferic consta dintr-un material plastic și nu absorbea undele. Nici apa nu putea să fie pricina — sfera se deplasa la mică distanță de suprafață ; amortizarea nu putea fi atît de accentuată.

— La începutul călătoriei mai dispuneați încă de toată memoria dumneavoastră ?

— Da. Mi-am ascuns, pe deplin conștient, emițătorul. Bănuiesc că memoria mi s-a blocat în timpul ultimei faze a călătoriei, poate chiar la scurtă vreme înainte de a coborî !

— Mai departe !

— Cînd sfera a apărut la suprafață și s-a deschis, temerile mele s-au prefăcut în certitudine : o parte din tavan se prăbușise, unul dintre pereții laterali era un maldăr de moloz, care încă nu se liniștise ; mase granulare se deplasau în jos, alte fragmente mai mari se rostogoleau deasupra celor dintîi, iar din cînd în cînd aluneca în urma lor cîte o placă sau o secțiune a peretelui de proiecție. Podeaua era acoperită de cioburile tuburilor de iluminat.

— Mai era încă lumină în hală ? Puteați să vedeți ceva ?

— Ardeau cîteva tuburi de iluminat. Probabil că erau conectate la un agregat electric de rezervă.

— Camarazii dumneavoastră vă așteptau ?

— Nu. Ei nu cunoșteau acea parte a orașului. După ce am coborît și m-am uitat împrejur, am încercat imediat să transmit. De această dată am primit imediat un răspuns, chiar dacă foarte slab.

— Pe seama cărui fapt puneți nefuncționarea aparatelor de emisie-recepție ?

— Foarte simplu. Eu însumi dispuneam de o baterie cu funcționare îndelungată, dar slabă, camarazii mei în schimb aveau la dispoziție un emițător puternic, care funcționa cu ajutorul unui acumulator cu iridiu. Un acumulator cu iridiu trebuie să fie încărcat regulat, însă pierduseră acest agregat.

— Cine a răspuns ?

— Era Sonia. Abia dacă am înțeles-o. Și nici ea nu părea să mă audă. Repeta tot timpul același lucru. Am vrut să determin prin radio direcția emițătorului ca s-o urmez.

— Asta ați și făcut.

— Asta am făcut.

— Și ați găsit un drum printre dărîmături. Ați avut dificultăți ?

— A mers.

— Exista vreun pericol de prăbușire ?

— Da.

— Vă era frică ? Sau aveați simțămîntul că nu poate să vi se întîmple nimic ?

— Mi-era frică, o frică foarte obișnuită, cum i-ar fi fost oricărui om care s-ar fi găsit într-o clădire care stă să se prăbușească.

●

Anunț special : Acțiunile din Zona Zero s-au încheiat cu succes. Pierderile sînt mici. În afară de un comando special, care a avut de îndeplinit o misiune aparte — 186 oameni, 11 ofițeri — toți membri detașamentului de ocupație s-au întors cu bine. Îi cinstim pe cei căzuți.

Acum Zona Zero este încorporată în Lumea Liberă. Aceasta cuprinde în prezent totalitatea continentelor, întreg uscatul, de la o mare la cealaltă. S-a realizat astfel țelul pe care ni l-am propus cu secole în urmă — lumea este liberă de asuprire, exploatare și sclavie.

Noi misiuni ne stau în față. Vastul domeniu al Zonei Zero trebuie să fie deschis populării umane. Am

găsit o sălbăticie fără viață, care nu poate fi locuită de oameni. Experții sînt pe cale să elaboreze un program care să inițieze integrarea completă a acestor regiuni. La început se vor întreprinde măsuri de natură climaterică. Se va ecrana radiația solară primejdioasă cu ajutorul unei pături de nori artificiali și se va întrerupe difuziunea umidității. Sateliți artificiali vor asigura o lumină constantă și vor îndepărta întunericul nopții arhaice. După o acțiune de îngrășare chimică a solului, răspîndire de preparate cu ajutorul unor aparate de zbor telecomandate, vor fi introduse bacterii de sol pentru prepararea straturilor de suprafață. Îndată ce zona va fi accesibilă oamenilor, va începe colonizarea, inițiindu-se astfel cea de-a doua fază a măsurilor de integrare, și anume popularea cu oameni.

Starea în care am găsit Zona Zero este un exemplu tipic de dezvoltare economică greșită. În loc să-și măsoare îndeplinirea misiunii după asigurarea bunăstării generale a locuitorilor, conducerea a fost acaparată de o ideologie a profitului industrial. A urmat o concentrare a locuitorilor în orașe, unde aceștia au fost supuși, fără a putea opune rezistență, cu ajutorul unui sistem de comunicații abuziv, unei constrîngeri în materie de consum. Deoarece în sectorul bunurilor de consum nu puteau fi impuse necesități nelimitate, industria s-a concentrat asupra articolelor destinate timpului liber. S-a ajuns astfel la o cădere în patima unor plăceri copilărești, la o degenerare, desfășurată cu atît mai lipsită de opreliști, cu cît prin intermediul izolării se ajunsese la un refuz al oricăror idei liberale cu responsabilitate politică. Iată un exemplu tipic de utilizare abuzivă a forței tehnice, care duce chiar la autodistrugere.

Intervenția noastră a avut loc în ultima fază a prăbușirii. Majoritatea așezărilor erau goale, clădirile se găseau în ruină, mașinile — distruse, nici urmă de locuitori. Numai un singur oraș a fost ocupat înainte de descompunerea sa și astfel cunoaștem ceva mai mult despre modul de viață al locuitorilor acestuia, care va constitui obiectul cercetărilor sociologice din

următorii ani. Sîntem convinşi că vom acumula astfel cunoştinţe, care sînt utile pentru construcţia viitoare a societăţii noastre.

Integrarea Zonei Zero s-a deosebit considerabil de încorporarea acelor culturi rurale sau citadine, pe care am întreprins-o în ultima vreme. Acolo am găsit oameni, ce-i drept, oprimaţi şi subdezvoltaţi, dar care, după o scurtă perioadă de reciclare, au fost fericiţi să conlucreze în cadrul societăţii noastre. Un astfel de rezultat nu ne-a fost dat să-l obţinem în Zona Zero ; această regiune este moartă, iar locuitorii nu mai sînt în viaţă. Ne pare rău că n-am putut interveni mai devreme, însă acest lucru a fost împiedicat printr-o izolare ermetică bine pusă la punct cu ajutorul unor arme defensive automate. Acum, datorită progreselor înregistrate de tehnica noastră, am reuşit să aducem libertatea pe acest tărîm şi chiar dacă nu mai poate să le folosească locuitorilor autohtoni, libertatea va reprezenta un simbol pentru acei pionieri care vor duce şi perpetua acolo civilizaţia noastră. În acest sens, considerăm acţiunea noastră drept un succes deplin, drept o piatră de hotar în istoria Lumii Libere.

●

Seară. Interogatoriul luase sfîrşit.

Dan privea tavanul imaculat, curat — colorat într-o nuanţă de verde, conform indicaţiilor date de psihologi. Îndoielile nu-l lăsau să doarmă.

Ocupaţia — un succes ?

Aşa anunţaseră ei oficial, însă era prea simplist şi ei o ştiau, sau cel puţin o bănuiau. Aveau şi ei îndoieli ? Erau formaţi altfel ? Critici, sceptici, suspicioşi ? Aveau alte reprezentări despre omul perfect ? Sau existau mai multe feluri de perfecţiune ?

Siguranţa dobîndită prin educaţie fusese numai un mijloc pentru a atinge scopul ? Alţii erau instruiţi ca să se îndoiască ? Este oare nevoie de caractere diferite într-un sistem ? Sînt de asemenea formaţi instigatori şi criminali ? Erau şi aceştia mulţumiţi de ei înşişi ? Existau dimensiuni ale psihicului care îi erau

refuzate ? Putea să se mai schimbe ? Putea oare să atingă un stadiu în care s-ar fi putut afla dincolo de toate aceste posibilități ? Și cum ar putea să atingă acest stadiu — de aici, din închisoarea sa ?

Ocuparea Zonei Zero — un succes. Locuitorii degenerați, morți. Tehnica lor, fără sens, acum distrusă. Calea spre dezvoltarea ulterioară era curmată. Sau : era cumva Lumea Liberă cea care își conservase starea statică și ținea zăvorîte porțile dezvoltării ? Riscul face parte din progres, și trebuie asumat ? În ce scop ?

Maximizarea cîștigurilor
Eficiență optimă
Funcționalitate perfectă
Unitate dintre trup și spirit
Concordanță
Armonia emoțiilor
Structuri, rețele, grafuri, funcții, sisteme
care pot fi descrise prin cifre
care pot fi matematizate
care pot fi cuantificate
care pot fi schematizate
care pot fi automatizate
care pot fi verificate...

Orice problemă poate fi pusă, pregătită, soluționată, însă întotdeauna rămîne decizia deschisă : Ce trebuie optimizat ? Care este scopul ?

Tehnica ?
Partidul ?
Societatea ?
Omul ?

Circuite de reglare, structuri de impact, dependențe, feedback, procese de tranziție, informație polidirecțională, sisteme de înaltă complexitate, simbioza om-mașină...

să fie transparent sau să fie făcut transparent, să diferențieze și să integreze, să analizeze și să sintetizeze... fără dificultăți logice, în orice caz fără dificultăți de principiu... Probabilități, redundanța structurii, procese ireversibile, ochiuri, bucle, fundături, evoluția mondială ca proces entropic, *big-bang*-ul și

moartea termică, agregarea și evoluția, timpul și antitimpul, periodicitățile, antiromiile, însă la ce folos toate astea, cine solicită rezultatul, ajungem așa mai departe, alergăm în cerc, cine interpretează răspunsul, cui îi folosește rezultatul ? Putem absolut totul, însă nu știm pentru ce...

Nu mă mai pot stăpîni, își spuse Dan. M-am schimbat ? Nu mai sînt același ? O să mai găsesc drumul înapoi spre mine însumi ? Îmi pierd pămîntul de sub picioare. Trebuie să rămîn lucid, deoarece aceasta este metoda pe care o stăpînesc, trebuie să meditez cu mintea limpede asupra situației...

Ocupația... un succes ?

Cîștigaseră teritorii, spațiul aerian, munții, rîurile, nisipul, clădirile dărăpănate, bogățiile solului, o zonă de colonizare, care era încă pustie, însă programul se desfășura, își va atinge scopul, și apoi ?

Ocupaseră mai multe orașe, construcții moderne cu cupolă, așezări primitive, le integraseră în organizarea lor, încercaseră să cîștige oamenii de partea lor și îi cîștigaseră...

Pătrunseseră în noi domenii și erau pregătiți să pătrundă în noi domenii, însă fusese vorba numai de repere concrete, munți, cîmpii, insule, cu granițe și țărmuri, pete pe hartă, spații care pot fi determinate, care pot fi măsurate cu metrul, care pot fi cartografiate...

Cunoscuseră oameni străini (dar erau aceștia chiar atît de străini ?), studiaseră obiceiuri ciudate (dar erau acestea chiar atît de ciudate ?), văzuseră lucruri neobișnuite, constataseră lucruri improbabile, dar nimic din ceea ce putea să pună probleme, nimic din ceea ce ar fi putut să suscite dubii, nimic din ceea ce ar fi putut să trezească îndoieli...

Invazia — un succes ?

Ocupaseră teritoriul, dar numai o parte a spațiului, în care pătrunseseră. Problema nu era teritoriul cu obiectele sale — problema se situa în domenii care nu puteau fi măsurate cu metrul sau cîntărite cu cîntarul. Era vorba de modul de gîndire, de spațiul cunoașterii, de determinarea posibilităților care se află

dincolo de categoriile istorice. Aici era locul confruntării, aici era locul intervenției și aici nu reușiseră — nu sesizaseră nimic din ceea ce era dincolo de suprafață :

Zona zero nu era un domeniu material.

Sau sesizaseră acest lucru și recurseseră la o retragere perfectă ? Era oare el sursa perturbărilor în planul de retragere și totul era să fie înlăturată această sursă ?

Putea el să dăuneze echilibrului ?

El, de unul singur, izolat, ținut deoparte, fără prieteni, fără apărare ?

Faptul că îl păzeau atît de grijuliu indica tocmai contrariul. Și era ușor de priceput : el deținea cunoștințele. Nu avea însemnări și nici jurnale, nici microfilme și nici benzi magnetice, însă purta întreg materialul în creierul său, și acest material putea fi la fel de periculos ca o scînteie. Cunoștințele sînt cel mai primejdios exploziv. O descoperire, cunoașterea unei corelații — și deja efectul se răspîndește în mediul ambiant, ca o undă de șoc, răscolește toate, caută rezistențe, recoltează entuziasm... o metodă este preluată, supusă probei, îmbunătățită, imitată, o idee își deschide propriile drumuri, indică direcții, dărîmă și construiește...

El era un pericol potențial.

Acum, odată ce își dădea seama de acest lucru, simțea cum teama crește în el, însă nu îl paraliza, ci îl stimula.

Singura cale ducea în sus, printr-un munte de dărîmături. Încercă la început prin mijlocul haldei, însă norocul nu fu de partea sa — căci deîndată se puseră în mișcare masele labile, lipsite de stabilitate, iar el reuși cu greu să sară la timp la o parte, atunci cînd bucățile mai mari de dărîmături se rostogoliră în jos. Nori de praf se ridicară în vîrtejuri și tulburară lumina sărăcăcioasă. Repetă încercarea într-un alt loc, lateral, de-a lungul peretelui, provocă și aici rostogolirea a diverse fragmente, însă acestea căzură și alunecară spre mijloc și nu-l puseră în primejdie. Cu toate acestea, el aluneca

mereu, masele labile erau mult mai uşoare decît pietrele, aşa încît cea mai neînsemnată cauză era suficientă spre a le pune în mişcare.

Trebuia să escaladeze mai bine de zece metri. Cu un salt, Dan atinse bordura tavanului următorului etaj intermediar şi puse în mişcare întreaga haldă. Se apucă cu ambele mîini şi se agăţă cu putere, însă nu mai avea nimic sub picioare, şi pe deasupra mai şi ploua de sus asupra lui cu cioburi, iar praful îi îngreuna respiraţia.

Se ridică în braţe şi ajunse astfel sus, se sprijini într-un cot, ridică un picior sus, pe bordură, şi putu să se salte. Se grăbi apoi să părăsească bordura tavanului, însă aici, sus, domnea obscuritatea, se împiedică şi căzu pe o grămadă de bare metalice pe care nu le observase.

Scoase aparatul de emisie-recepţie din buzunarul de la piept, apăsă pe un buton şi se auzi un zumzăit — aparatul mai funcţiona încă.

— Alo. Sonia, aici vorbeşte Dan. Mă auzi ? Trec pe recepţie !

— Alo, Dan, te chemăm, stabileşte poziţia faţă de noi şi urmăreşte direcţia, alo Dan...

Se părea că ea nu-l aude, însă vocea familiară îi dădea curaj.

Dan se uită în jurul său — aici mai ardea numai un singur tub, şi acesta părea să fie aproape stricat : lumina lui de un alb palid se revărsa, la perioade neregulate, apoi se stingea iar pentru cîteva secunde. A durat o vreme pînă ce s-a obişnuit cu iluminaţia deficitară. Cu toate că şi aici se găseau grămezi de moloz, se părea că se formau drumuri în mai multe direcţii, însă pentru Dan important era să ajungă mai sus. În acest fel, trebuia să reuşească mai devreme sau mai tîrziu să iasă din complexul de clădiri — după aceea greul ar fi fost depăşit. Această încăpere nu-i dădea posibilitatea să facă asta şi de aceea începu să cerceteze încăperile învecinate. Acum putu să observe cu neplăcere că aici nu existau scări, ci numai lifturi. Într-un loc, peretele era spart şi structura de sprijin era dez-

golită : se zăreau tuburi îndoite şi cabluri rupte, şine, fragmente din instalaţia de transport. Dar găsi un mănunchi de cabluri care atîrna în jos şi începu să se caţere în sus. Era mai uşor decît îşi imaginase, putea să se sprijine de contrafişe transversale, însă aproape că se prăbuşi în gol atunci cînd cablul cedă brusc şi se lăsă în jos cu doi metri.

Ajuns la următorul etaj, Dan se odihni mai întîi, înainte de a pune din nou în funcţiune aparatul de emisie-recepţie. Sonia răspunse imediat, puţin mai tare — era neîndoios că se apropiau unul de celălalt.

Încăperea unde zăbovea Dan acum era grav avariată, tavanul căzuse, iar resturile erau răspîndite pe podea. Una dintre laturi era blocată de moloz, iar cealaltă părea neavariată, însă nu existau uşi prin care să fi putut părăsi acest loc, pentru a căuta noi posibilităţi de escaladare.

Căută cu grijă, însă nu găsi nimic. Numai o uşă stătea deschisă ; ea ducea probabil într-o cameră de ascensor. Dan voia tocmai să plece, cînd văzu un beculeţ aprins pe panoul de comandă. Se putea oare ca liftul să mai fie în stare de funcţionare ?

Apăsă pe o clapă.

De undeva de jos se auzi un scîrţiit şi un pîrîit. Două cabluri se puseră în mişcare — incredibilul se produse, liftul era intact.

Zgomotul se apropia. Între timp, se auziră zăngăneli, pocnete, bubuieli... apăru un munte de moloz — deasupra tavanului cabinei era o grămadă de dărîmături, pe care le ridica odată cu ea. Cu un scîrţîit asurzitor, cutia se opri. Nu era o privelişte dătătoare de încredere, însă lui Dan nu-i rămînea altă alegere — se încumetă la acest pas şi se ţinu cu putere de cablul purtător. Apăsă pe butonul de pornire pentru etajul cel mai de sus, şi după un scrîşnet, care străbătu cablurile, liftul porni.

Cabina atîrna strîmb, iar din cînd în cînd atinge a peretele, se lovea, ricoşa — zăngănea şi se zguduia, iar de sus cădea moloz pe plafon, printre care

și bucăți mai mari, care dezechilibrau cabina și o făceau să se clatine cu cablul ei purtător cu tot.

Nu știa cîte etaje au fost parcurse... călătoria se termină cu un șoc puternic, care îl proiectă pe Dan de perete. Acum se părea că o greutate mare apasă pe plafon : cabina coborî cîțiva centimetri.

În fața lui Dan... o iluminație mată provenind de la cîteva tuburi cu xenon, care atîrnau de o bucată de tavan rămasă întreagă. În rest, nu se mai vedea mare lucru din plafoane și pereți, căci încăperea nu era nimic altceva decît o cavernă deschisă întîmplător într-un munte de moloz.

Zguduiturile, care împingeau cabina liftului în jos, se succedau acum mai repede, iar pe partea frontală deschisă, la coborîrea care ducea acum în gol, se scurgeau cascade de moloz de o parte și de alta și un nor de praf umplu cabina. Nu mai putea să zăbovească aici, căci situația devenea din ce în ce mai periculoasă, și cînd următoarea zguduitură a fost atît de puternică, încît l-a silit pe Dan să se lase pe genunchi, nu mai așteptă, ci se aruncă pe o contrafișă transversală, o parte a structurii de sprijin a clădirii, care era acum dezgolită ca un schelet.

Era greu să găsești pe suportul îngust un punct de care să te apuci. Dan se ghemui și se agăță cu forță, folosind ambele mîini, de o rămășiță, insuficient de stabilă, din căptușeala pereților. Lîngă el, cabina se scufunda treptat și dispăru în camera asconsorului. Dan tare ar fi vrut să afle dacă s-a apropiat mai mult de emițător, însă n-avea nici o mînă liberă ca să scoată aparatul din buzunar și să comute pe recepție. În acele clipe era mai important să se depărteze din zona de cădere a avalanșelor de moloz, care se precipitau. Balansîndu-se cu atenție, sprijinit ușor de placa din material plastic, care atîrna în jos, se propulsă spre stînga, ajungînd astfel în apropierea unei halde de moloz, după străbaterea căreia spera să atingă un sol sigur. Reuși să ajungă pînă la doi metri de aceasta, se găsea oblic deasupra ei, și nu-i rămînea altă alegere decît să sară. Slăbi strînsoarea degetelor sale, dădu drumul,

se aruncă într-o parte ... simți sub el mase care cedau, se scufundă pînă la șolduri, apoi începu să alunece ... o luă în jos, o bară se propti în burta sa ; încercă să o evite... un munte de resturi se rostogoli peste el ... își zgîrie fața de o rețea de sîrme rupte ... era prins ... se opri, încercă să respire adînc... avea gura plină de fibre, tuși și gîfîi în încercarea de-a le scuipa.

Cînd se căzni să se ridice, simți o rezistență. Pe unul dintre picioare se găsea un obiect tare, era blocat... Din fericire, obiectul acela nu era prea greu, nu se fixase încă, și după ce își trase puțin sufletul, putu să-l dea la o parte, să elibereze locul de dedesubt și să scoată în sfîrșit piciorul. Se băgă puțin mai în jos ... aici solul era mai sigur, simți un strat mai moale și dedesubt un material tare.

La o depărtare nu prea mare, se auzeau bocănituri, mișcare ... deodată apăru din nou cabina liftului, care se deplasa, oscilînd și balansîndu-se, în sus ... se lovi de un stîlp, prăbușit oblic... acesta cedă, o parte se ridică, cealaltă coborî, un nor de praf ... apoi se auzi un puternic zgomot de spargere și o trosnitură ... o lovitură, jos de tot. Atunci cînd praful se retrase, cabina nu mai era de văzut, cablul portant se clătina liber în camera ascensorului.

Dan apucă aparatul de emisie-recepție — avusese mereu grijă să nu-l piardă. Acum apăsă pe clapa de recepție.

— ... aici vorbește Sonia, alo. Dan, te chemăm, stabilește-ne poziția goniometric, urmează direcția, alo Dan, aici vorbește ...

Întrerupse din nou. Recepția era mult mai bună. Nu mai putea să fie mult pînă acolo.

Din nou un asalt epuizant asupra grămezilor mari de dărîmături, și acolo, sus, o nișă întunecată ... poate ieșirea salvatoare. Ajunse la o porțiune de sol solid, găsindu-se acum deasupra corpurilor de iluminat, iar raza lor îl surprindea numai indirect, prin răsfrîngerea luminii venind de la munții de dărîmături și de moloz, și asta nu era suficient ca să-și dea seama care dintre deschizăturile întune-

cate, dintre fragmentele mai mari duceau în fundături şi care duceau mai departe.

Ascultă cu atenţie în întuneric ... un susur al apei, un zgomot ca de alunecare, altfel nimic. Deodată îl atinse ceva răcoros pe obraz : un curent de aer ! Un indiciu care nu putea să-l inducă în eroare: aici trebuia să existe o legătură. Bazîndu-se mai degrabă pe mîinile care pipăiau decît pe ochi, Dan se tîrî în camera goală. Devenea din ce în ce mai îngustă, pînă cînd trebui să se lase pe brînci. Strigă :

— Hei, Pavel, Tibor ! Mă auziţi ?

Nici un răspuns. Ce-i mai rămînea, decît să rişte ! Culcat pe burtă, se tîrî înainte. La început se strădui să nu atingă tavanul, însă acesta coborî atît de jos, încît fragmente de dărîmături se mişcau pe spatele său. Spera doar să nu se desprindă vreun fragment greu, a cărui apăsare ar fi putut să-l zdrobească.

Respiraţia sa se auzea ca un şuierat de foale. Trebuia să se oprească puţin. Atunci cînd vru să se tîrască mai departe, întîmpină rezistenţă. Spaţiul gol se termina aici.

Deziluzia, disperarea şi oboseala îl copleşiră. Îşi puse capul pe mîinile întinse în faţa sa şi închise ochii.

După o vreme se odihnise într-atîta, încît putea scoate din buzunar, cu greutate, aparatul de emisie-recepţie. Vocea Soniei se auzea acum de foarte aproape.

— Dan, te chemăm, stabileşte goniometric poziţia emiţătorului nostru...

Nu putea să renunţe acum, cînd era la o distanţă atît de mică de ţel. Se ridică, atît cît putu, şi încercă să dea la o parte molozul, care-i bara drumul. Aparatul de emisie-recepţie îl băgase la loc, însă nu îl întrerupse, şi astfel, vocea caldă a Soniei îl însoţea :

— Alo, Dan, te chemăm ...

Mascle îngrămădite unele peste altele erau prinse între ele, însă cu scormoneala lui le puse în mişcare, iar lîngă el se rupse o bucată grea, o auzi nu-

mai, lucra acum în întuneric, nici nu-i păsa de aceasta, nu-i mai era frică, devenise insensibil, indiferent, şi totuşi nu putea să renunţe atîta vreme cît auze vocea Soniei.

Pipăi apoi în faţa sa un obstacol, o traversă care îi bara drumul ; fără a se teme de-a fi îngropat sub masele care se prăbuşeau, trase şi zgudui obstacolul ... putu să-l dea la o parte ... o margine dură îl apăsa producîndu-i o durere în spate — şi printre toate astea, se auzea vocea Soniei : „... te chemăm ..." — se opinti sub povară, iar presiunea cedă ... sus, o lumină palidă, o pată neregulată, cenuşie, zimţată, se opinti din nou, ridicîndu-se în sus, răzbi prin strîmtoare, ieşi ...

Se găsea într-o hală distrusă, a cărei dimensiuni nu puteau fi cuprinse cu privirea. Nici un om. Lumina venea din dreapta sus — aici era o legătură directă cu spaţiul liber din exterior.

Vocea Soniei era acum atît de puternică, încît zgomotele din difuzor se transformaseră între timp, într-un huruit amestecat cu pîrîituri.

Dan reglă intensitatea sonoră la un nivel mai coborît. Aşteptă pînă cînd corpul său transpirat se mai linişti puţin. Apoi ridică aparatul şi modifică direcţia antenei ... ascultă concentrat ... urcă, cu atenţie, pe mormanul de dărîmături ... acum antena indica oblic spre podea.

Se aplecă ... un bloc din material plastic poros ... îl ridică : un ochi verde de sincronizare, lîngă acesta se mişcă ceva — o bucăţică dintr-o bandă magnetică rotindu-se pe talerul magnetofonului, iar lîngă acesta, conectat printr-un cablu, un aparat de emisie.

Dan îl întrerupse. Privirea sa căzu asupra unei mape, pe jumătate acoperită de dărîmături. O ridică şi o deschise.

●

Chipurile lor erau neutre, întrebau indiferenţi, neinteresaţi, şi deseori păreau că nu ascultă răspunsurile sale, că se gîndesc deja la următoarea între-

bare, că se străduiesc să termine cît mai repede un program de lungă durată, steril, să se achite în mod corect de o sarcină, care dintru început nu oferea vreo perspectivă de succes.

Niciodată nu tresăreau interesați, niciodată nu erau surprinși, părea că știu dinainte răspunsurile lui, ca și cum aceasta ar fi o repetiție inutilă a unui test de rutină, însușit de multă vreme, ca și cum ar fi fost o muncă obositoare, chiar dacă necesară.

Necesară — în ce scop ?

pătrundere
examinare
parcurgerea listelor de verificare
comparație
validare
experiență cu material viu
valorificare
apreciere
eliberare, închidere ...

Aceasta era misiunea — ca la piloții automați de avioane, la cazanele de presiune ale reactoarelor, la blocurile de comandă ale computerelor — supraveghere tehnică, eliminarea riscurilor de securitate.

Așa s-a întîmplat. Nu bănuiau nimic, nu așteptau nimic, erau de acord unii cu alții fără să-și vorbească. Dar trebuiau s-o facă, oricît era de dificil, trebuiau să parcurgă listele lor, fiecare punct trebuia abordat, trebuia urmărită fiecare pistă, chiar dacă ducea în gol, și asta numai pentru a nu trece nimic cu vederea, pentru a putea exclude cu siguranță, pentru a îndepărta îndoielile.

Pentru cei de afară acest lucru era la fel de lipsit de sens ca și pentru el, cel din spatele zidului, și probabil că se hotărîse de multă vreme ce măsuri trebuiau luate, ce pași trebuiau întreprinși, pentru a aduce situația pe făgașul echilibrului, pentru a limpezi întîmplările, pentru a elimina neliniștea produsă de el.

De fapt, gîndul era ușor de sesizat ; se minuna el însuși cum de îl înțelesese atît de tîrziu. Îl țineau sub acțiunea unor droguri calmante ? Efectul lor

începea să scadă ? Nici nu părea atît de greu. Cei doi oameni care îl îngrijeau, medicul și sora, au avut în primul rînd în vedere sănătatea sa, iar soldatul de afară trebuia mai degrabă să-l apere decît să-l păzească. Unele dintre santinele erau active și neliniștite, alergau încolo și încoace, îi înconjurau cușca, uitîndu-se din cînd în cînd curioase înăuntru. (Una dintre ele îi părea cunoscută — poate că introduseseră și un om de la D.S.I. ca să meargă la sigur). Alte santinele păreau mai degrabă dezinteresate, stăteau ore în șir fără să se clintească măcar de pe scaunele lor și priveau țintă drept în față. Probabil că nu era greu să duci de nas pe una dintre acestea. Instrucția sa se îngrijise și de asemenea cazuri. De acum încolo va trebui să fie atent la ordinea în care se schimbau santinelele.

Mai greu era să străpungi peretele din material plastic. Scoase un cuțit de fructe și zgîrîie puțin cu el, însă acesta nu lăsă nici o urmă și se rupse. Dan constată că lama era confecționată dintr-un metal sinterizat. Nu era desigur o întîmplare, deoarece nu lăsaseră nimic la voia întîmplării.

Desigur că cel mai simplu ar fi fost să iasă pe ușă, însă alungă acest gînd. În interior nu exista nici o cheie, nici măcar o gaură de cheie. Putea oare să-i vină în ajutor un truc, o deghizare, o köpenickiadă * ? Însă în cele 58 de zile pe care le petrecuse aici, nici un om nu intrase sau ieșise din încăperea de carantină. Trebuia să-i admire pe medic și pe asistenta medicală, care rezistau închiși cu el. Aveau nevoie să fie înarmați cu aceeași răbdare ca și el, și cîteodată remarcase deja semne că s-au plictisit de șederea lor, cu toate că era cu siguranță bine plătită.

Exista vreo posibilitate să se alieze cu ei ? Medicul nu intra, ce-i drept, în discuție, în schimb s-ar

* Lovitură de stat, manevră înșelătoare, care este facilitată de supunerea excesivă față de ierarhie a unor oameni educați într-un spirit militarist. Termenul provine dintr-un fapt real petrecut în 1906 în cartierul berlinez Köpenick. (*N. t.*)

fi încumetat să o cîştige pe asistentă de partea lui. Desigur că ar fi un cîştig îndoielnic. Dar dacă ea ar accepta propunerile lui doar de formă şi l-ar da de gol ?

Era mai bine să facă totul de unul singur. Deci : evadare. Materialul plastic era tare, dar era rezistent la agenţi chimici ? Farmacia, care se afla în grija asistentei, nu era închisă, în afară de medicamentele periculoase, care se găseau într-un seif. Acei solvenţi organici în care materialul plastic se dizolvă nu sînt periculoşi. Se punea problema dacă printre chimicale se putea găsi ceva care să-i fie de folos.

Dan se uită la ceas : ora trei dimineaţa. Aruncă o privire prin geam : soldatul moţăia. Linişte.

Se scula încet. Se furişă în picioarele goale la farmacie. Nu aprinse lumina. De afară venea destulă lumină ca să vadă contururile lucrurilor. Un raft cu sticluţe — alcool, eter, dezinfectanţi, o soluţie saponiferă... aici : o sticlă cu o substanţă care dizolva pansamentele din material plastic, o sticlă mare, plină.

Dan aduse din bucătărie un recipient de apă minerală gol, turnă solventul incolor înăuntru, şi-l înlocui cu apă. Pe cînd se întorcea la el în cameră, o uşă se deschise şi medicul băgă capul pe uşă.

— Mi s-a făcut sete, spuse Daniel în treacăt. Sper că nu v-am trezit !

— Nu, nu, — întîmplător eram treaz ...

— Noapte bună.

— Noapte bună.

Ajuns în camera sa, Dan aşteptă un sfert de oră. Apoi făcu cocoloş o batistă din hîrtie, o impregnă cu soluţie. Împinse la o parte masa de lîngă peretele exterior, se ghemui la pămînt şi frecă suprafaţa netedă, alb-gălbuie cu cocoloşul umed de hîrtie. Apoi zgîrie cu unghiile : între unghie şi piele simţi o masă lunecoasă.

Nu știm dacă această veste va ajunge la tine. Credem din ce în ce mai puțin că te vei întoarce, numai Sonia spune că ea este sigură. În condiții normale ar fi trebuit să te socotim de multă vreme mort.

De la început, orașul ni s-a părut straniu. N-am crezut însă niciodată că ne vom pierde noi înșine orice fel de echilibru. Am început deja să ne îndoim de simțurile noastre. Dar discutăm despre asta obiectiv și rece ... asta este realitatea.

Orașul se descompune. Se descompune pe zi ce trece mai mult, o să vezi și tu. Nu e posibil ca grenadele să fi determinat această distrugere ... ele au avariat doar puține clădiri. Însă descompunerea continuă. Ca și cum împușcăturile ar fi fost un semnal, un semn de pornire al dezagregării generale.

Sonia este de părere că nu vei pricepe nimic din vorbele mele. Ea o să scrie mai departe.

Da — trebuie să ți-o spun și pe asta : sîntem acum numai trei — Sonia, Tibor și cu mine, Pavel. Greg a fost împușcat, pe cînd păzea proviziile noastre. Josef nu s-a mai întors de la o patrulare ...

Nu știu dacă trebuie să-ți doresc să te întorci — este groaznic aici. Nu este vorba doar de orașul care moare, ci parcă oamenii ar fi fost cuprinși de nebunie. Crime și răzmeriță — și aceasta a fost odinioară trupa de elită a pionierilor. Nici noi înșine nu mai sîntem siguri de noi. Poate că totul este din cauza întîmplărilor din încăperi, din cauza proiecțiilor, a simțămintelor artificial ghidate, care fac să nu mai știm ce este normal și ce nu este. Ca și cum logica s-ar fi prefăcut în mod uimitor în iraționalitate.

Dar voiam să-ți fac o relatare cronologică ...

Cînd nu te-ai întors după 24 de ore, am hotărît să te căutăm — așa cum stabilisem. Am constatat că ușa putea fi deschisă. Apartamentul era gol. Nici urmă de tine : sperasem că o să lași vreo informație, însă n-am găsit nimic. Am fi putut să încercăm spargerea pereților, însă, așa cum știi, la orice uti-

lizare a forței intervine un gaz narcotic. Între timp, am constatat de unde provenea : din niște ajutaje minuscule, practicate în perete.

Nu ne-a rămas nimic altceva de făcut decît să așteptăm. Eram prin apropiere. Din timp în timp te căutam — zadarnic. Între timp am continuat cercetările noastre și am adunat o mulțime de date despre comanda și funcționarea sistemului. Lui Greg i-a reușit descifrarea sistemului de chemare pentru dispozitivele de memorizare, de unde a putut să preia detalii tehnice interesante (Anexăm aici însemnările lui). N-am putut stabili unde se află unitatea centrală de comandă.

După cum știi, chiar înainte de dispariția ta, au existat tulburări pe la diversele echipe. Eram în legătură cu cartierul general și am aflat că aveau loc din ce în ce mai multe cazuri de îndepărtări nepermise de la trupă. La început au dispărut cîțiva pentru mai multe ore. Cînd s-au întors mai tîrziu, au relatat întîmplări ciudate ; au început să se răspîndească zvonuri. Cînd s-a început raționalizarea proviziilor, situația a devenit încordată. Se vorbea că, acolo unde erau încăperi nelocuite, din ce în ce mai mulți dintre oameni luau mîncare și băuturi în ciuda pedepselor cu care erau amenințați, tot mai mulți se jucau cu dispozitivele de proiecție și în cele din urmă nu se mai întorceau. Rămîneau în încăperi și nu mai puteau fi aduși înapoi împotriva voinței lor. Colonelul a pus gărzi, cărora le ordonă să tragă în oricine ar părăsi tabăra. O zi mai tîrziu a început răzmerița.

Se scurseseră 14 zile de la pătrunderea în oraș. De atunci nu mai exista nici o legătură cu celelalte trupe care aterizaseră. Colonelul aștepta să-i sosească întăriri și provizii, însă în van. Deoarece proviziile scăzuseră între timp în mod îngrijorător, el hotărî să trimită o echipă, care să ia legătura cu trupele de aterizare. Oamenii s-au întors după mai puțin de o oră : în jurul orașului era un cordon de radiații gamma, prea intense pentru blindajul nostru. Eram închiși. Nimeni nu mai putea ieși din oraș.

Atunci cînd vestea ajunse în rîndurile echipajelor, a izbucnit deschis răscoala. Din acel moment nu mai dispunem decît de informații lacunare. Soldații care ni se repartizaseră se făcuseră de multă vreme una cu pămîntul ; eram singuri. Cînd am auzit împușcături, Pavel și Josef au încercat să afle cauza. Au pătruns pînă la colonel ... doar cîțiva oameni, poate treizeci, rămăseseră cu el. Tocmai îndrepta aruncătoarele de grenade spre o clădire ocupată de răsculați. Printr-un megafon îi soma să se întoarcă și cînd nimeni nu îi urmă somația, făcu uz de grenade. Îi amenințase că o să distrugă orice clădire unde bănuia că se află dezertori și părea hotărît să-și transforme amenințarea în realitate. Asta o știm de la Pavel. Colonelul îi repartizase pe el și pe Josef echipelor de luptă și le interzisese să se îndepărteze. Seara au încercat totuși să plece. Pavel a reușit, însă Josef a fost lovit — o împușcătură provenită de la echipele de pază. În cap. A murit pe loc.

Chiar în ziua următoare, am remarcat că se întîmpla ceva în oraș. La început, am constatat că nu mai existau camere închise. Toate ușile erau deschise, toate încăperile erau goale. Apoi vehiculul pe șine nu mai funcționa, și puțin mai tîrziu — ne obișnuisem să ne luăm de mîncare și de băut din clădiri — s-a întrerupt aprovizionarea automată. Apoi s-a stins lumina. Trebuia să ne mulțumim cu lumina Soarelui, care lucea mat prin acoperișul din material plastic. Exista din nou zi și noapte.

Din această zi orașul a început să se descompună și în același timp s-a pornit o luptă necruțătoare pentru provizii. Aveam destul de mîncare, căci soldații care ne însoțiseră lăsaseră totul aici. Am pus proviziile în siguranță, am făcut cîteva depozite și am încercat să ne ascundem. Atunci cînd a început dezagregarea orașului, a trebuit să le mutăm de mai multe ori, și cu toate acestea două dintre depozite au fost acoperite de dărîmături. În acest moment mai avem încă trei.

La o astfel de mutare a depozitului s-a produs un incident care l-a costat viața pe Greg. Găsisem o încăpere de la etajul întîi ca depozit provizoriu. O haldă de moloz, care creștea văzînd cu ochii, amenința să ne blocheze accesul și trebuia deci să evacuăm încăperea. Atunci ne-au simțit ei. L-au omorît pe Greg și ne-au sustras o parte din provizii. Apoi au așteptat pînă ne-am întors și noi, ceilalți, și au tras asupra noastră. A avut loc un scurt schimb de focuri, apoi au fugit. Tibor a fost împușcat în umăr — nu prea rău, și totuși îngrijorător, deoarece abia dacă mai avem medicamente și bandaje. Stă lîngă mine pe o grămadă de saltele rupte. Îți trimite salutări.

Împușcăturile s-au rărit între timp — se pare că nu ar mai fi rămas mulți oameni. Cu toate acestea, trebuie să fim prudenți.

Clădirile se prăbușesc neîntrerupt — nu mai există nici o terasă, te cațeri peste maldăre de moloz, înoți în mase de praf.

Tibor necesită îngrijire, deoarece are febră. Am hotărît să încercăm să pătrundem pînă la periferie ; poate că acolo, undeva, există medicamente.

Instalăm aparatul de emisie aici și îl lăsăm să funcționeze — pentru cazul că te mai întorci. O să-l auzi și poți să-l goniometrezi. Îți lăsăm și ceva provizii — rații pentru caz de necesitate și apă ; multe nu mai avem nici noi. Dacă vii, putem să intrăm în contact prin radio. Mai avem un aparat de emisie-recepție. Toate cele bune !

Sonia
Pavel
Tibor

●

— Care a fost reacția dumneavoastră la această veste ? Nu vă pierduseți numai camarazii, ci trebuia să recunoașteți că nu v-ați îndeplinit misiunea, că acțiunea eșuase ? Erați conștient de acest lucru ?

— Nu mai știu ce am simțit și ce am gîndit. Eram obosit și epuizat. Multă vreme am șezut în hala gigantică. Era întuneric, numai printr-o gaură aflată undeva, foarte sus, intra lumina zilei înăuntru.

— Ce-ați întreprins atunci ?

— Am căutat proviziile de care era vorba în scrisoare. Pe jumătate acoperită de praf și de sfărîmături, am găsit o geantă marinărească impermeabilă, cu sticle de apă și alimente și încă niște nimicuri — comprimate împotriva durerilor, un mic pachet cu bandaje, o lanternă...

— Ați luat imediat decizia de-a părăsi orașul, de-a vă croi drum ?

— Asta mi se părea de la sine înțeles... nici nu m-am gîndit la altceva.

— Dar știați că orașul este blocat printr-o centură de raze gamma. Erați informat cumva asupra faptului că blocada fusese între timp ridicată ?

— Orașul era abandonat, evacuat. Nu se mai găseau oameni aici, deci nu mai era nimic de păzit. O blocadă devenise lipsită de sens.

— V-ați asigurat cu contorul Geiger că radiația încetase ?

— Nu.

— Cum ați trecut prin peretele cupolei ?

— Am găsit o deschizătură căscată de o explozie — probabil că era vorba de aceea produsă de echipa care fusese trimisă de colonel după provizii.

— Nu se închisese la loc ?

— Nu.

— Ați observat urme de oameni ?

— Distrugerile erau suficient de evidente.

— Vorbesc de urme ale unor oameni vii.

— Nu.

— Ați căutat oameni ?

— M-am deplasat doar în timpul nopții, ca să nu fiu văzut. Aveam provizii.

— Nu mai aveați speranțe să-i găsiți pe membrii echipei dumneavoastră în viață ?

— Din timp în timp deschideam aparatul de radio — în eter domnea o liniște absolută. Nu se auzeau

nici măcar zgomote de fond. Ecranarea era perfectă.

— Nu era acest fapt în contradicție cu bănuiala dumneavoastră că blocada de radiații ar fi fost ridicată ?

— Nu m-am gîndit la acest lucru.

— Cîte zile au trecut pînă cînd ați putut lua legătura cu noi ?

— În preajma marginii orașului am găsit un vehicul cu anvelope sferice în stare intactă. I-am făcut plinul, căci combustibil exista în cantități suficiente. Numai alimentele și apa erau în cantități reduse. În ultimele zile am băut apă de răcire. Am avut nevoie de zece sau de unsprezece zile, nu mai știu cu exactitate. Nu mai aveam nimic de mîncare și tot beam din apa de răcire. Motorul se înfierbînta rapid, însă eram foarte atent la temperatură. La sfîrșit, puteam să parcurg numai distanțe de cîte zece minute cu mașina, trebuind să fac pauze lungi. Soarele ardea, iar de plouat nu ploua niciodată. M-am gîndit dacă nu era mai bine să iau ultima provizie de apă și să merg pe jos mai departe. Am scurs apa din rezervor și îmi făcusem din nou o mică rezervă. După aceea, mi-a venit ideea de a turna petrol lampant în rezervorul pentru apă de răcire. Știam ce risc îmi asum. Însă a mers — răcirea funcționa din nou mai bine. Atunci cînd mă deplasam încet, puteam să străbat distanțe mai mari. Pînă cînd rezervorul explodă. M-am aruncat lateral din mașină. De sub capota motorului țîșnea în sus un jet de flăcări. Vehiculul continua să se deplaseze ca o făclie aprinsă. Arse în întregime. Mai departe, am mers pe jos. Între timp, am tot încercat să iau legătura prin radio. Mai aveam prea puține speranțe, însă pentru mine hotărîrea era luată : aveam să mă tîrăsc mai departe, atîta vreme cît era posibil. Apoi, deodată, s-au auzit zgomote de radio normale, voci, muzică. Am luat legătura pe lungimea noastră de undă și am primit răspuns. O oră mai tîrziu eram luat de un elicopter.

— Ne mai întoarcem o dată la întîmplările trăite de dumneavoastră în centrală. Poate că reprezintă o cheie pentru toate evenimentele, poate că n-au nici

un fel de importanță. Ce credeți în legătură cu aceasta ? A fost vorba de niște întîmplări reale sau ați căzut pradă unor halucinații ?

— Nu știu dacă la această întrebare se poate răspunde atît de limpede.

— Trebuie să vă fi format vreo părere.

— Nu le-aș caracteriza drept o halucinație.

— Ceea ce ați văzut dumneavoastră și alții pe pereții de proiecție erau doar evident halucinații, dirijate artificial.

— În cazul meu au existat anumite diferențe. Așa cum au constatat și camarazii mei, nu mă mai găseam în încăperea unde mă dusesem.

— Se poate să fi fost dus în altă încăpere. Probabil că existau căi ascunse — după placarea pereților se găsea un întreg sistem de instalații cu mașinării și sisteme de transport.

— De ce să mă fi dus într-o altă încăpere ? Și întoarcerea mea ? Am venit dintr-un canal subteran, am coborît dintr-un batiscaf.

— Tocmai acest lucru poate fi pus sub semnul întrebării — la fel de bine poate să fi fost vorba de niște produse ale imaginației aflate sub imperiul febrei care vi s-au părut reale. Nu putem să mai verificăm. Orașul a devenit între timp un morman uniform de praf. Terenul este lipsit de valoare, va rămîne închis pentru totdeauna.

— V-am furnizat detalii tehnice, scheme de conexiuni, programe, informații despre limbaje ale mașinilor. Desigur că ați verificat toate acestea. Ați sesizat undeva vreo contradicție ?

— Fie că este vorba de halucinație sau de realitate, pentru noi esențial este că dumneavoastră ați suferit o transformare care ne pune pe gînduri.

— Nu sînt sănătos ? Mă simt bine.

— Nu vi s-ar fi încredințat niciodată misiunea dumneavoastră, dacă nu am fi știut că acceptați fără rezerve sistemul nostru politic și filosofia pe care el se întemeiază. Răspunsurile dumneavoastră ne dau senzația că lucrurile nu mai stau așa. Ne întrebăm

dacă nu ați suferit o influență care v-a trezit dubii. Ne mai întrebăm dacă astfel de dubii nu dau naștere la o forță care provoacă distrugerea.

— Atitudinea mea nu s-a schimbat... mi-am pus viața în joc ca să mă întorc.

— Ați zugrăvit un sistem social de un tip foarte neobișnuit, un sistem care se deosebește de democrație ca de la cer la pămînt, și totuși n-am înregistrat nici o reacție de dezaprobare nici în modul dumneavoastră de exprimare, nici prin intermediul aparatelor de control. Dacă lucrurile s-ar fi desfășurat așa cum le plănuisem noi, dacă am fi ocupat orașul, atunci misiunea dumneavoastră ar fi fost aceea ca prin intermediul mijloacelor de comunicație să convingeți populația de scopurile noastre și s-o determinați să conlucreze... ne întrebăm dacă ați mai fi fost în stare să înfăptuiți această misiune.

— Ați sesizat desigur că aici raporturile erau cu totul altele decît la acțiunile de eliberare de pînă acum. Aici nu aveam de-a face cu un sistem care limitează libertățile și împiedică dezvoltarea, ci cu unul care era cu mult înaintea noastră, ale cărui principii însă erau pe deplin în concordanță cu ale noastre. Multe lucruri la care noi abia aspirăm erau deja transpuse în faptă la ei — sănătate, securitate, accesul la orice fel de cunoaștere. Dispuneau de toate bunurile materiale imaginabile. Nici măcar de moarte nu le era teamă. Și în multe privințe, în care la noi, în caz de nevoie, trebuie să se exercite constrîngeri, ei găsiseră o soluție. Nu cunoșteau banii, nici comerțul, nu obligau pe nimeni să învețe, să lucreze.

— Se pare că acolo ați văzut ceva demn de-a fi dorit ! Nu remarcați că stările de lucruri pe care le zugrăviți reprezintă numai o caricatură lamentabilă a idealurilor noastre ?

— Nu constituie ele însă țelurile propriului nostru progres ?

●

A lucrat mai multe nopți la rînd ; pe vine, ascuns după ușă, fără lumină, străduindu-se tot timpul să

nu producă zgomote. Cu şerveţele de hîrtie îmbibate cu soluţie freca zidul, apoi, zgîria cu un foarfece medical, pe care îl sustrăsese din încăperea de tratament. Dădea strat după strat la o parte. Masa devenea mai dură cu cît pătrundea mai adînc. Înainta lent.

Se străduia să îndepărteze uniform materialul plastic, căci nu voia să străpungă într-un singur loc, atîta vreme cît nu exista perspectiva de a face o breşă în întreaga zonă ovală pe care şi-o trasase. Nu remarcase, ce-i drept, să se fi cercetat vreodată dacă a apărut vreo avarie la clădire, însă dacă întîmplarea ar fi vrut ca o santinelă să descopere gaura, atunci şansele lui ar fi fost definitiv compromise.

Nu era nevoie să vadă prea multe. Razele slabe ale iluminaţiei de afară, care intrau prin fereastră, erau de ajuns. În afară de aceasta, conturul zonei ovale de suprafaţă pe care intenţiona să o taie, putea fi pipăită ca o crestătură cu adîncime uniformă.

Într-un rînd era cît pe ce să fie surprins. Auzi paşi, împinse masa la perete şi se aruncă în pat... uşa se întredeschise. Lumina unei lanterne a făcut înconjurul încăperii. Uitîndu-se pe sub pătură, a recunoscut silueta medicului. Nu a îndrăznit să se clintească... o vreme s-a lăsat liniştea, doar fasciculul de lumină se plimba prin cameră. Apoi uşa s-a închis fără zgomot.

Dan nu a mai îndrăznit să-şi continue munca în noaptea aceea. Se producea o vibraţie în perete atunci cînd zgîria ? Auzise cineva nişte zgomote uşoare ? Devenise cumva suspect ? Sau îi judeca greşit ? (Observă că tot scotocea în ungherele minţii sale pentru a-şi aminti cum apărea în ochii foştilor săi colegi. Putea să mai aibă pentru el cea mai mică importanţă părerea lor ?). Îl urau ? Le era teamă de el ? Le era indiferent ?

Era oare cu adevărat vorba numai de o verificare de rutină, un test de siguranţă, cu rezultate previzibile ? Sau voiau să audă ceva nou de la el ?

Şi dacă lăsau să se întrevadă o licărire de interes — acesta îi era adresat lui sau era provocat de teama

ascunsă că perspectiva lor ar fi putut să se deformeze, că opiniile lor adînc înrădăcinate ar fi putut să fie date peste cap ?

Așa cum i se întîmpla adesea, reflecta asupra situației lui. Cu siguranță că a dat de bănuit — prin răspunsurile sale, prin relatarea sa. Nu îl înțelegeau și acest lucru nu putea să le fie luat în nume de rău ; erau politicieni și militari realiști, oameni de știință, calculatori sobri, oameni fără fantezie, cu o gîndire rigidă, hotărîți să-și păstreze neștirbit propriul punct de vedere. Era limpede că le părea suspect — nu puteau înțelege că poți dobîndi puncte de vedere, că poți ajunge la noi perspective. Îi neliniștea, reprezenta o făptură care s-a întors dintr-o lume străină, marcată de cusururile pe care această lume le purta în ea. Nu îl înțelegeau, nu aveau încredere în el, și putea fi bucuros dacă nu bănuiau că avea intenția de a fugi.

În interogatoriile lor îi rumegaseră povestea de la început la sfîrșit, neclintiți și impersonali ca totdeauna, însă spre sfîrșit deveniseră în mod evident mai agresivi, ținînd din ce în ce mai mult spre concepția despre lume. Cu timpul își dădu seama că se verifica fidelitatea sa și știa de pe acum că pierduse. Poate că aveau nevoie de o justificare pentru ceea ce aveau de gînd să facă.

În noaptea următoare, vîrful foarfecelui pătrunse prin perete. Mai zgîrie de cîteva ori de-a lungul crestăturii, o adînci atît cît să poată face gaură lîngă gaură. Cînd ajunse atît de departe, încît mai era nevoie numai de cîteva tăieturi de separare, pentru a scoate placa în întregime, se concentră și așteptă. Voia să se mai odihnească puțin. La început s-a temut să nu ațipească, însă apoi își dădu seama că inima îi bate tare, că este mult prea surescitat pentru a putea dormi. Chibzui dacă trebuie să ia o tabletă de calmare, însă renunță — tulburarea îi ascuțea auzul și-l ținea de asemenea treaz, iar asta îi prindea bine. Tot mereu se uita la cifrele luminiscente ale ceasului său. La ora patru dimineața se schimbă santinela :

venise un bărbat care avea obiceiul să înconjoare încet staţiunea.

Aşteptă încă douăzeci de minute, după aceea se îmbrăcă, împinse masa la o parte, înlătură ultimul contact care lega placa ovală de restul peretelui. Aşteptă din nou — atunci cînd santinela avea să dispară de cealaltă parte, era timpul să acţioneze.

Acum că era atît de aproape de libertatea sa, se simţea din nou aşa de bine cum nu se mai simţise de multă vreme — sănătos, puternic, întreprinzător. Avea oare scrupule să evadeze din staţiunea de carantină ? Nimeni nu mai credea în germeni patogeni primejdioşi. Ceea ce îl făcea periculos pentru alţii erau cunoştinţele sale.

Santinela nu se mai vedea, doar o umbră pe solul de beton, apoi nimic.

Dan împinse traversa. Trase placa înăuntru, la el, o sprijini fără zgomot de spătarul scaunului, se întinse pe burtă şi se strecură prin deschizătură. De afară mai băgă o dată mîna înăuntru, trase masa în faţa găurii... poate nu remarcau gaura, poate îl căutau mai întîi în interiorul staţiunii...

Cu pantofii săi uşori, se mişca fără zgomot. I-au trebuit mai puţin de zece secunde pentru a fugi pînă la poartă. Nu era închisă.

Se uită de jur-împrejur. Santinela mai era pe partea opusă, în fundul halei.

Dan întredeschise poarta, se furişă prin ea, o trase după el... în faţa lui se găsea un teren vast şi plan, iar umbrele construcţiilor mari şi pătrate se înălţau spre cer. Spre răsărit se crăpa de ziuă.

Clădirea Academiei Militare de Ştiinţe ; cunoştea fiecare piatră, fiecare colţişor. Ştia cum trebuie să iasă de aici, fără să fii văzut.

Inspiră de cîteva ori aerul proaspăt şi rece şi fugi apoi aplecat de-a lungul umbrei lăsate de zid.

●

Crainicul : ...la o forare teleghidată în Zona Zero, s-a dat peste nişte nisipuri cu conţinut de ţiţei, la o adîncime de 4 600 metri. Există bune perspective ca

terenul să se dovedească productiv. Şi lucrările de cultivare înaintează conform planului. O echipă de biologi echipată cu costume de protecţie, care a fost dusă pînă acolo pentru puţină vreme, a constatat răspîndirea unor licheni — primele semne ale coloniilor de plante şi astfel ale desţelenirii solului. Sînt primele efecte pozitive ale măsurilor de climatizare, îndeosebi ale creşterii umidităţii. Ca şi mai înainte, şederea în Zona Zero este periculoasă pentru oameni şi de aceea interzisă.

Slăbit ca urmare a arsurilor radioactive, astăzi, în staţiunea de izolare a Academiei de boli infecţioase a încetat din viaţă, răpus de un virus necunoscut, ultimul supravieţuitor al echipei de experţi comandată de colonelul Kunsky ; virusul a fost contractat în timpul muncii de cercetare în Zona Zero. Răspîndirea virusului a fost stăvilită şi nu există nici un motiv de îngrijorare pentru populaţie.

Lector : ONDINE CRISTINA DASCĂLIȚA
Tehnoredactor : ELENA DINULESCU

Bun de tipar : 16 iunie 1983
Coli de tipar : 13,5

Comanda nr. 80 226
Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1
București
Republica Socialistă România

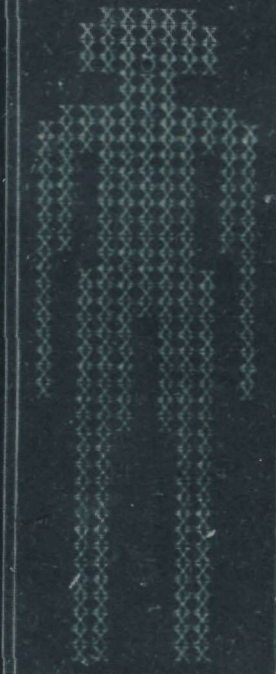

Şi acum Daniel: 0

- Fac zero!

- Joc mai departe!

Următoarea rundă:

0 1 1 1 1 0

- Fac zero!

- Joc mai departe!

0 1 0 1 1 1

- Fac zero!

- Joc mai departe!

COLECŢIA ROMANELOR ŞTIINŢIFICO FANTASTICE

Universs

11

Lei 11,50